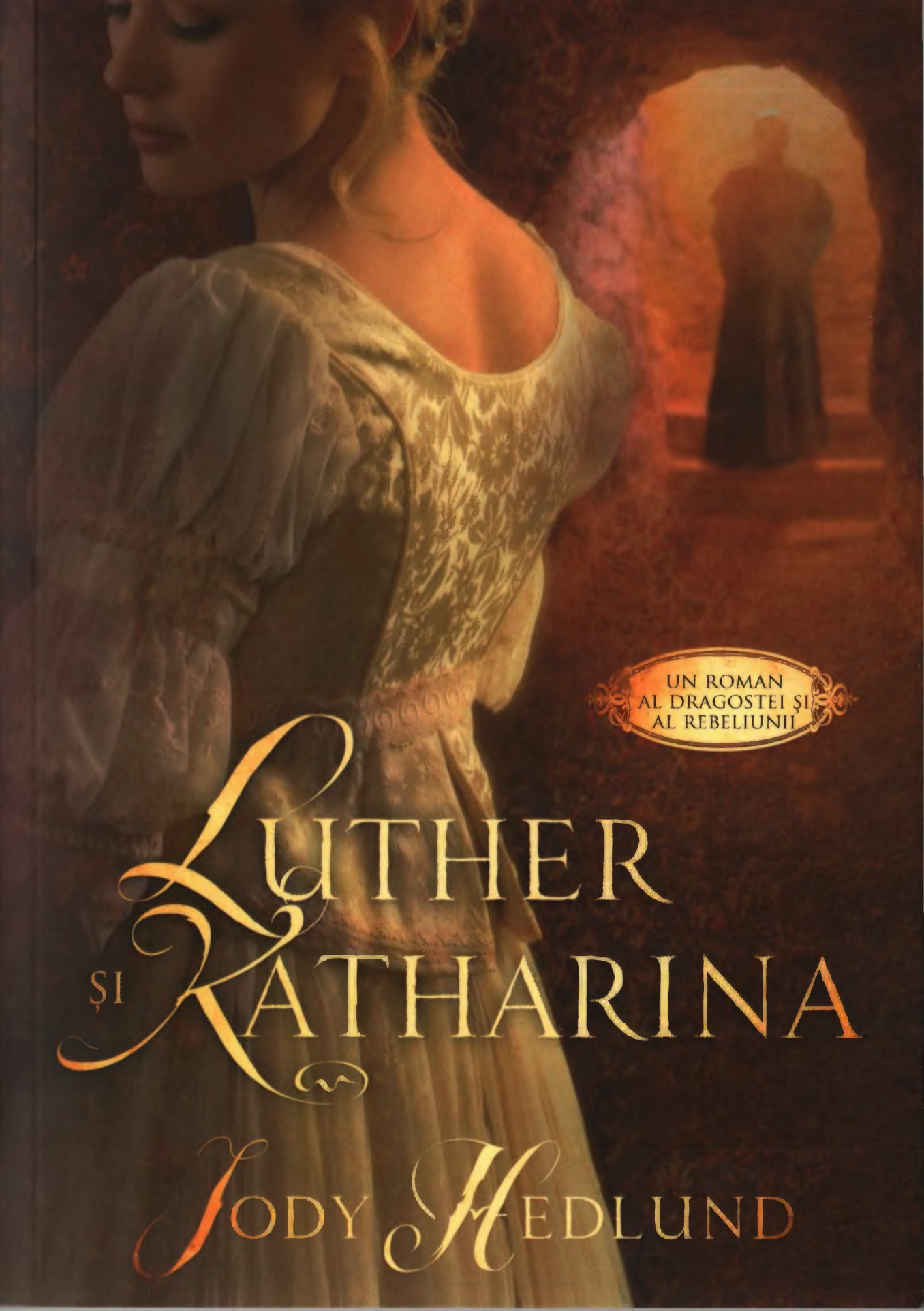
UN ROMAN
AL DRAGOSTEI ŞI
AL REBELIUNII
LUTHER
ŞI
KATHARINA
JODY HEDLUND

EDITURA SCRIPTUM®

LUTHER ŞI KATHARINA

Aprecieri pentru această carte

„Romanul *Luther şi Katharina* al lui Jody Hedlund este o analiză pătrunzătoare şi foarte documentată a vieţii şi lucrării unui personaj din istoria Bisericii despre care înainte nu ştiam decât câteva amănunte neclare. Jody aduce acele amănunte la viaţă odată cu acest portret fascinant şi intim al vieţii lui Martin Luther. *Luther şi Katharina* este o poveste captivantă despre o credinţă testată, o perioadă tumultuoasă din istoria Bisericii şi un curaj incredibil în faţa unor circumstanţe descurajatoare – şi e una dintre cele mai deosebite poveşti de dragoste din câte am citit vreodată."

—LORI BENTON,
autoarea romanelor *The Pursuit of Tamsen Littlejohn* şi *The Wood's Edge*

„E romanul meu preferat de Jody Hedlund până acum! *Luther şi Katharina* este o operă plină de afecţiune, prezentând un context unic, o intrigă complicată şi o poveste de dragoste înflăcărată, desprinsă din istoria a doi dintre cei mai îndrăgiţi eroi ai credinţei, Martin Luther şi soţia sa, Katharina von Bora. Excelent!"

—LAURA FRANTZ,
autoarea romanului *The Mistress of Tall Acre*

„*Luther și Katharina* este o poveste de dragoste înduioșătoare amplasată în contextul turbulent al Reformei Protestante din secolul al XVI-lea. Pe alocuri îți sfâșie inima sau te lasă cu respirația tăiată, însă cititorii vor fi captivați atât de povestea de dragoste, cât și de detaliile istorice întrețesute cu pricepere în fiecare capitol! Nu ratați ocazia de a citi acest roman!"

—ROBIN LEE HATCHER,
autoarea romanelor bestseller
Whenever You Come Around și *Keeper of the Stars*

„Complex și emoționant, [romanul] *Luther și Katharina* m-a captivat încă de la primele rânduri și nu l-am mai putut lăsa din mână. Nici chiar după ultima pagină. Istoria, povestea de dragoste și credința profundă din acest roman sunt împletite toate cu măiestrie de Jody Hedlund."

—TAMERA ALEXANDER
autoarea celor mai bine vândute cărți din clasamentul
făcut de *USA Today*, *To Win Her Favor* și *A Lasting Impression*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HEDLUND, JODY
Luther și Katharina / Jody Hedlund. — Oradea: Scriptum, 2017
ISBN 978-606-8712-40-6

821.111

Jody Hedlund

Luther
Katharina

Editura Scriptum®
Oradea

Originally published in U.S.A. under the title
Luther and Katharina
© 2015 by Jody Hedlund. All rights reserved.
This translation published by arrangement with WaterBrook Press, an imprint of the Crown Publishing Group, a division of Penguin Random House LLC.

Ediția în limba română, publicată cu permisiune, sub titlul
Luther și Katharina
de Jody Hedlund

© 2017 Editura Scriptum®
str. Lăpușului nr. 28, 410264 Oradea — Bihor
Tel./Fax/Robot: 0359-412.765, Tel./Robot: 0259-457.428
E-mail: scriptum@scriptum.ro
Pagina web: WWW.SCRIPTUM.RO

Toate drepturile rezervate asupra prezentei ediții în limba română.
Prima ediție în limba română.

Acest roman este o ficțiune. Nume, personaje, locuri și întâmplări sunt produsul imaginației autoarei. Orice asemănare cu evenimente, locuri, organizații sau persoane în viață sau decedate este întâmplătoare și neintenționată.

Cu excepția situațiilor când se specifică altfel, toate citatele biblice folosite sunt traducerea D. Cornilescu.

Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea în scris a Editurii Scriptum, Oradea.

ISBN 978-606-8712-40-6

Tiparul executat în U.E.

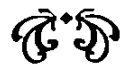

Această carte este pentru tine, tată.
Ca pastor luteran, l-ai întruchipat pe Martin Luther
în atâtea moduri: *prin personalitatea ta, prin dragostea ta*
pentru familie, prin devotamentul tău față de Evanghelie
și prin pasiunea pentru turma ta.
Ai fost foarte iubit oriunde ai slujit.
Când privești din ceruri,
sper că ești mândru de fetița ta.

PERSONAJE PRINCIPALE ÎN LUTHER ŞI KATHARINA

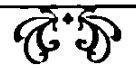

Katharina von Bora – o tânără de viță nobilă, care a fost crescută la mănăstire încă de la vârsta de cinci ani; numită și Kate

Martin (sau Martinus) Luther – cândva călugăr augustinian, dar excomunicat de Biserica Catolică; și-a pironit cele *Nouăzeci și cinci de teze* pe ușa Bisericii Tuturor Sfinților din Wittenberg, pe 31 octombrie, 1517, producând scânteia care avea să dea naștere Reformei; un slujitor al bisericii și scriitor recunoscut din secolul al XVI-lea

Stareța Margaret (maica stareță) – de la Marienthron, ea o disciplinează pe Katharina la porunca lui Baltazar; de asemenea, mătușa Katharinei

Abatele Baltazar – abate la Marienthron

Amsdorf – prieten al lui Luther

Tușa Lena / mătușa Magdalena (von Bora) – rămâne la Marienthron după evadarea Katharinei; figură maternă pentru Katharina

Carol al V-lea – personaj istoric, a trăit între anii 1500-1558; împărat al Sfântului Imperiu Roman între anii 1519-1556

Familia Cranach – Lucas Cranach, unul dintre cei mai bogați oameni din Wittenberg, deține o tipografie și tipărește majoritatea

scrierilor lui Luther; pictor vestit; soția sa, Barbara, se împrietenește cu Katharina

Dr. Glatz din Orlamünde – locuiește în Wittenberg; rector

Electorul Frederick – binefăcătorul și protectorul lui Luther, al cărui palat rezidențial se găsește în Torgau; cunoscut și drept prințul Frederick, sau Frederick al III-lea, electorul Saxoniei

Greta – slujitoare a Katharinei; evadează odată cu ea din mănăstirea de la Marienthron; îndrăgostită de Thomas

Hans Luther – tatăl lui Jacob și Martin; topitor

Jacob Luther – fratele mai mic al lui Martin

Jerome Baumgartner – prieten al Elsei Reichenbach; vine în vizită și dezvoltă o relație cu Katharina von Bora

Johann von Staupitz – vicar augustinian și mentor al lui Luther

Justus Jonas – prieten apropiat al lui Luther

Margaret von Schonfeld – o călugăriță care a evadat din mănăstirea de la Marienthron; prietenă apropiată a Katharinei; este interesată de Luther

Negustorul Koppe – susținător al lui Luther; le ajută pe călugărițe să evadeze

Pastorul Johannes Bugenhagen – pastor al Bisericii Orășenești din Wittenberg, prieten cu Luther

Philipp Melanchton – prieten cu Luther; tatăl micuței Anna

Familia Reichenbach – familia pentru care Katharina lucrează inițial în Wittenberg; Elsa este soție și mamă; soțul ei este primar

Thomas – slujitorul negustorului Koppe; îndrăgostit de Greta

Wolfgang – servitorul lui Luther la Mănăstirea Neagră

Surorile Zeschau – Fronika și Etta; au fost torturate la Marienthron, dar au reușit să evadeze odată cu Katharina

Înainte de răsărit, în dimineața de Paște, 1523
Saxonia, Germania

Asosit momentul când trebuia să sară.

Cu picioare tremurânde, împiedicându-se în scapularul* ei, Katharina se ghemui pe pervazul de piatră al ferestrei și privi în jos la iarba lipsită de strălucire, încă încremenită și neatinsă de primăvară. Își alungă repede un val de greață și speră că pământul de care o despărțeau două caturi nu era atât de departe pe cât părea.

Înaintea ei se întindea întunericul din curtea pustie a mănăstirii – tufele tunse cu grijă, grădinile și zidul gros de piatră din spatele lor. Totul era nemișcat. Nimeni nu se vedea nicăieri... cu toate că oricine se putea piti în negura pe care lumina lunii de aprilie nu reușea să o risipească.

— Sari, domnița mea! o îmboldi Greta. Gluga strâmtă îi încadra trăsăturile delicate care îi trădau teama. Am așteptat destul.

---

* Bucată de stofă cu o deschizătură pentru cap, purtată în jurul gâtului ca parte a veșmântului călugăresc (n.tr.).

— Trebuie să mă ajuți să cobor. Katharina se agăță de brațul slujnicei pentru a-și menține echilibrul. Inspiră pentru ultima oară aerul umed al mănăstirii, apoi își trecu picioarele peste marginea pervazului.

— Nu! auzi vocea încordată a lui Margaret, care vorbea în șoaptă în spatele ei. Pereții goi ai chiliei Katharinei reproduceau ecoul șoaptei ei, strângându-i inima și amenințând s-o paralizeze. Nu putem pleca fără sora Ruth.

— Lipsim de la veghe de prea mult timp, le avertiză Greta. Nu mai putem aștepta.

În lumina slabă a lunii, fața subțire a lui Margaret era palidă precum fâșia albă și simplă de pânză ce-i străjuia fruntea. Nasul îngust și bărbia ascuțită îi erau proeminente și aveau un aer sever, dar trăsăturile îi erau îmblânzite întrucâtva de îngrijorarea plină de bunătate din privire.

— S-a întâmplat probabil ceva cu sora Ruth...

— Nu contează, zise Greta, împingând-o pe Katharina și mai mult înspre margine.

Katharina privi peste umăr la celelalte surori, unele adunate lângă perete, înfiorate, altele așezate pe salteaua ei umplută cu paie. Avea sentimentul că tremurau mai mult de frică decât din cauza aerului înghețat care se strecura în chilia îngustă și neîncălzită.

Dacă mai stătea mult pe gânduri, avea să le expună pe toate unui risc mai mare și era posibil ca ele să își piardă șansa de a rămâne neobservate.

— Doar câteva minute!

Degetele lui Margaret tremurau pe brațul Katharinei. Femeia înaltă, care era ca o soră pentru Katharina, avea o singură meteahnă – era prea miloasă.

Prin deschizătura cu zăbrele a ușii chiliei, Katharina zări conturul creștetului mătușii Lena. Dar nu se mai vedea nimeni altcineva, și nici nu se auzea nimic – domnea acea liniște deplină care se impunea zi și noapte. Katharina se rugă ca toate celelalte surori din Marienthron să doarmă adânc, mai ales după ce rămaseră treze mult mai mult decât de obicei, celebrând Veghea de Paște cu consacrarea focului pascal în afara bisericii. Era singurul eveniment anual care schimba

rutina ceasurilor lor de închinare atent stabilite, singura ocazie când li se îngăduia să rămână treze atât de mult, singurul moment în care evadarea era posibilă.

Pieptul Katharinei se strânse în agonie. Nu dorea să o abandoneze pe sora Ruth, dar nu mai aveau timp.

— Îmi pare rău, Margaret. Strânse degetele reci şi osoase ale prietenei ei. Dar Greta are dreptate. Trebuie să fim departe când se face chemarea pentru utrenie. Trebuie să plecăm acum.

Katharina îşi strânse veşmântul pe lângă ea şi apucă cu mai multă putere marginea dură din piatră. Îndrăznea oare să sară? Credea ea oare că reuşeau toate cele nouă să se strecoare afară din mănăstire fără să fie prinse?

Se pregătise pentru clipa aceasta de zile întregi, gândindu-se la fiecare detaliu, de la momentul în care aveau să plece şi până la ruta exactă. Petrecuse zile întregi slăbind cuiele cu care era fixat geamul cu zăbrele al chiliei ei ca să-l poată îndepărta fără zgomot în noaptea evadării lor.

În ciuda pregătirilor atât de atente, ceva tot putea merge prost. Se putea întâmpla orice între geamul ei şi zidul mănăstirii. Şi dacă reuşeau să treacă de zidul exterior, abatele Baltazar avea să le vâneze ca pe nişte iepuri.

I se încreţi pielea de pe spate când îşi aminti şuieratul biciului abatelui Baltazar prin aer şi apoi loviturile lui pe pielea dezgolită a surorilor Zeschau. Chiar ieri le bătuse pe acele tinere pentru o scrisoare pe care o descoperise ascunsă într-unul din aşternuturile lor. Comunicarea cu lumea din afară era limitată cu stricteţe pentru a le ajuta pe tinere să se concentreze asupra lui Dumnezeu. Dar în ultima vreme abatele le limitase şi mai mult dreptul la vizite şi la scrisori. Nu era prost. Auzise despre zvonurile care umblau despre Martin Luther şi că scrierile lui începuseră să-şi croiască drum prin mănăstiri. Iar după ce găsise scrisoarea surorilor Zeschau, abatele ştia acum că învăţăturile lui Luther reuşiseră să se infiltreze şi la Marienthron.

Desigur, bătându-le, abatele sperase să afle cine şi cum le dăduse scrisoarea surorilor Zeschau. Însă tinerele păstraseră tăcerea, spre marea lui nemulţumire.

Nişte degete îi strânseră cu blândeţe umărul. Ea se răsuci pe pervaz

şi se trezi privind în ochii plini de lacrimi ai mătuşii Lena. Uşa grea a chiliei era larg deschisă şi o altă măicuţă stătea de strajă.

— Dumnezeu va fi cu tine, copilă, îi spuse mătuşa Lena în şoaptă. Vălul negru îi umbrea oboseala şi tristeţea care-i păreau gravate mereu pe faţa dolofană.

— Vino cu noi! Katharina ştia că îşi răceşte gura degeaba. Tuşa Lena insistase că la vârsta ei de patruzeci de ani era prea bătrână să mai părăsească mănăstirea, să se căsătorească şi să înceapă o viaţă nouă. Iar acum Katharina nu mai avea timp pentru a o convinge că nu era aşa. Mângâie obrazul cărnos al femeii, ştiind că, dacă reuşea să ajungă în libertate, nu avea să o mai revadă niciodată pe mătuşa Lena.

Mătuşa Lena cuprinse bărbia Katharinei cu degetele şi îi îndreptă faţa spre crucea simplă din lemn, singurul obiect permis în chilia goală.

— Nu uita să te rogi.

— N-o să uit.

Trase creştetul Katharinei spre pieptul ei voluminos şi o sărută pe tâmplă.

— Te iubesc, Katharina von Bora!

Katharina îşi simţi gâtlejul strâns de o durere ce i se ridică din piept. Când auzise ultima oară pe cineva spunându-i astfel de cuvinte? Cu siguranţă pe nimeni, în toţi anii de când trăia la Marienthron, unde stoicismul era cuvântul de ordine şi afecţiunea era interzisă.

Mătuşa Lena făcu un pas înapoi, trăsăturile ei trădându-i stânjeneala pricinuită de rostirea acelor cuvinte îndrăzneţe. Cu toate că niciuna dintre măicuţe nu avea voie să aibă favorite, Katharina ştiuse întotdeauna că mătuşa ei ţinea mult la ea. Dar aceasta era prima oară când îi spunea cuvinte afectuoase.

Katharina îşi dorea să-şi fi putut exprima şi ea sentimentele faţă de femeia care ţinuse locul mamei ei. Dar chiar dacă ar fi găsit cuvintele, nu avea să reuşească să le strecoare pe lângă nodul ce i se pusese în gât.

Pleacă! îi zise mătuşa Lena în limbajul semnelor, pe care-l foloseau adesea. Fără alte cuvinte de rămas-bun.

Te rog vino cu noi! o imploră Katharina prin semne.

Mătuşa Lena scutură din cap şi arătă spre geam.

Katharina ezită. Fiind măicuța care răspundea de straja de noapte, mătușa Lena avea să fie interogată în legătură cu evadarea lor. În cele din urmă, abatele Baltazar avea să ghicească ce rol a jucat mătușa ei și cât le-a ajutat și avea să o pedepsească. Cum avea să supraviețuiască ea furiei lui, bătăii pe care cu siguranță avea să i-o aplice?

Greta o apucă pe Katharina de brațe, ciupind-o ușor cu degetele prin haine.

— Domniță, pierdem vremea! Din șoapta slujnicei răzbătea panica.

Katharina încuviință dând din cap. Timpul de gândire se scursese.

Se întoarse înapoi la fereastră și, cu ajutorul Gretei, își dădu drumul peste pervaz, astfel încât acum atârna cu fața întoarsă spre peretele mănăstirii, obrazul atingându-i piatra rece. Pantofii ei moi din piele ajungeau chiar până la muchia superioară a arcadei geamului de la primul cat.

După ce Greta dădu drumul brațelor Katharinei, ea rămase prinsă de marginea de piatră pentru o clipă, muchia nefinisată a pervazului de piatră zgâriindu-i pielea fină a degetelor. Trase repede aer în piept, închise ochii și-și dădu drumul.

În momentul următor, simți că se izbește de pământul tare, iar aerul îi țâșni afară din plămâni. Petrecu o clipă prelungă în întuneric gâfâind și încercând să-și recapete suflarea. O bufnitură și un icnet alături de ea o făcură să ridice capul pentru a o descoperi pe Greta ghemuită lângă ea, luptându-se la rândul ei să-și recapete suflarea.

— Ar fi trebuit să aștepți puțin să te ajut, o mustră ea cu blândețe pe slujnica ei când se ridică de la pământ. Simți în ambele picioare o durere ce i se difuză prin tot corpul.

— Timpul trece, șuieră Greta, luptându-se să se ridice în picioare. Dar în clipa în care își îndreptă silueta fragilă, se apucă cu mâinile de burtă, se aplecă în față și vomită.

— Ce ai pățit? o atinse Katharina pe slujnica ei pe braț. Te-ai lovit când ai sărit?

Greta scutură mâna de pe brațul ei și scuipă în iarbă, dar nu înainte să își păteze ușor veșmântul cu salivă. Fiind doar o slujnică, hainele ei lipsite de culoare și vălul de pe cap nu erau la fel de fin lucrate ca cele purtate de Katharina și de celelalte măicuțe. Dar asta era singura

deosebire. Erau toate îmbrăcate la fel, părul tuns scurt le era acoperit cu grijă, iar formele lor erau bine tăinuite. Le era acoperită orice suprafață de piele ce putea fi acoperită.

Pe Greta o deosebea numai fața ei drăguță, doar că acum era schimonosită de durere.

— Nu m-am lovit, domniță.

Însă imediat cum rosti aceste cuvinte, se aplecă din nou ca să vomite.

— Ceva nu e în regulă cu tine.

Katharina tresări când șoapta ei răsună în aerul din jur. Ferestrele odăii de la primul cat din fața lor erau întunecate. Acum, că nopțile nu mai erau atât de îngrozitor de reci, ea și măicuțele nu mai foloseau la fel de mult singura încăpere încălzită a mănăstirii.

Cu toate acestea, Katharina își impuse să tacă și să continue să comunice prin semne, așa cum plănuiseră, ca să nu-l trezească pe unul dintre portarii pe care abatele îi angajase să țină cheile la poarta principală. Chiar dacă ar fi știut ce o supără pe Greta, nu putea face nimic ca s-o ajute acum pe slujnica ei. Avea să se ocupe de starea Gretei mai târziu, după ce izbuteau să ajungă într-un loc unde să fie în siguranță.

Din nou, privirea îi alunecă spre umbrele ce străjuiau curtea mănăstirii. Un vânt rece îi învolbură vălul. Curentul de aer se strecură pe sub văl și îi înfioră ceafa. Luna plină care marca sosirea Paștelui se ascundea în spatele unei perdele subțiri de nori. Femeile ar fi fost mai în siguranță dacă luna rămânea ascunsă.

Greta se șterse la gură cu mâneca și se întoarse spre geamul la care stăteau alte câteva călugărițe cu broboadele lor albe contrastând prea strident cu fațada întunecată a clădirii care își avea zidurile din pietre inegale, cioplite din coastele dealurilor din apropiere. Pietrele aspre îi confereau clădirii o austeritate care se potrivea cu ordinul lor cistercian, care promova sărăcia și osândea luxul de orice fel, inclusiv statuile și geamurile cu vitralii colorate. Chiar și capela era complet lipsită de ornamente și nu se deosebea cu nimic de celelalte clădiri din complex.

Bucură-te, Marie, cea plină de har, Domnul este cu tine! Katharina îi înălță o rugă tăcută în latinește Sfintei Fecioare, cuvintele latine

fiindu-i la fel de familiare ca respiratul. Aveau nevoie de o măsură deosebită de ajutor divin dacă îşi doreau să ajungă la ziduri fără să fie observate.

Cu o nerăbdare tăcută, ea şi Greta le asistară pe celelalte să coboare pe geam. În tot acest timp, Katharina privea cu atenţie spre celelalte dormitoare, aşteptând să zărească vreun licărit de lumânare. În ochiurile geamurilor ce aduceau cu faţetele unui diamant păreau să pândească feţe. Dar de fiecare dată când privea cu atenţie, nu vedea nimic.

Când reuşiseră în cele din urmă să coboare toate şi stăteau ciorchine în jurul ei, le făcu semn să o urmeze. Cu un mers uşor pe care şi-l perfecţionase de-a lungul anilor, porni pe cărarea dintre tufe şi le conduse pe femei pe sub arcada de cărămidă din zidul ce dădea spre cele trei grădini principale ale mănăstirii. Rămaseră lângă zidul exterior şi trecură de latrinele aflate lângă straturile de legume.

Se ţinu cât putu de departe de *Predigerhaus**, dar privea mereu la geamurile înguste ale casei preoţeşti, aşteptând să vadă o licărire de lumină apărând de după unul din ochiurile plumburii, indicând că cei doi călugări care slujeau la mănăstire drept preoţi duhovnici le auziseră. Abatele Baltazar îşi prelungise vizita până acum şi locuia de asemenea în *Predigerhaus*. Cu toate că era ispravnicul mănăstirii Pforta, de unde veniseră cei doi călugări, el era supraveghetorul spiritual al mănăstirii din Marienthron şi o vizita cu regularitate.

Fiecare nerv din trupul Katharinei se încordă în timp ce se ruga ca geamurile să rămână întunecate. Dacă nimic altceva nu reuşea să le anunţe călugărilor prezenţa lor, atunci bubuitul inimii ei avea să o facă. Era suficient de zgomotos pentru a scula sfinţii din morminte.

Ori de câte ori o năpădea teama sau îndoiala, îşi reaminti, cum făcuse de o sută de ori în ziua precedentă, că nu avea de ales decât să evadeze din viaţa ei fără rost. În ultima vreme, dorinţa ei de a se căsători şi de a-şi întemeia o familie se înteţise atât de mult, încât era convinsă că Dumnezeu Însuşi pusese dorul acesta înăuntrul ei. Şi mai puternică îi era dorinţa de a şti adevărul despre scopul ei în viaţă. Întotdeauna i se spusese că a deveni măicuţă era cel mai sigur mod

* „Casa predicatorului", în germană în original (n.tr.).

de a ajunge în rai. Însă scrierile lui Luther, care fuseseră strecurate pe furiş în mănăstire, vorbeau despre femei credincioase, chiar şi despre Fecioara Maria, care L-au slujit pe Dumnezeu în afara zidurilor unei mănăstiri. Luther susţinea că viaţa monahală nu era necesară pentru mântuirea sufletului cuiva. Cuvintele lui rezonau adânc în sufletul ei, dezgropând întrebări demult uitate, pe care nu îndrăznise să le pună vreodată. La fel ca unele dintre surorile ei din mănăstire, începuse să-şi pună acele întrebări, fără să şi le mai poată scoate din minte.

Răcoarea îi ciupea obrajii şi nasul, iar roua de pe iarbă i se strecura în încălţări, îngheţându-i degetele de la picioare. În spatele ei, surorile se mişcau precum îngerii. Surorile acestea, care îi fuseseră cele mai apropiate tovarăşe, aveau aceleaşi dorinţe şi îşi puneau aceleaşi întrebări. Şi ele erau dispuse să rişte totul pentru a obţine ceea ce le fusese interzis.

Nu le putea dezamăgi.

Când ajunseră la grădina cu plante medicinale, Katharina se opri puţin pentru a-şi trage sufletul. Se strecurară pe după gardul viu format din aluni care susţinea straturile înălţate de plante medicinale, mergând, una câte una, în şir indian prin labirint, urmând paşii Katharinei. Ea cunoştea grădina mai bine ca oricine. Fiecare nou mugur îi purta atingerea; fiecare lăstar fraged de chimion, fenicul, tătănească şi zeci de alte ierburi cunoştea senzaţia mâinilor ei.

Mireasma dulce de flori de ciuboţica-cucului adăsta în aer, de parcă ar fi venit să-şi ia rămas-bun. Cine avea să îngrijească ierburile ei odată ce pleca? Nimeni nu avea să le mai poată îngriji cum o făcuse ea.

Ar fi vrut să zăbovească puţin, dar îşi continuă drumul în tăcere, trecu de fântână, până când ajunseră în cele din urmă în siguranţa livezii, cu desişul ei de meri şi peri. Odată ce reuşiră să se ascundă sub crengile încâlcite pline de flori, Katharina se opri şi îşi ridică mâna.

Rămase nemişcată, la fel ca şi celelalte, şi abia dacă îndrăznea să respire, silindu-se să asculte, căutând un semn cât de mic care să indice dacă fuseseră descoperite. Alături de ea, Margaret îşi schimbă poziţia şi reuşi să frângă o creangă sub picior. Degetele ei reci le căutară pe ale Katharinei şi Margaret îi strânse mâna, de parcă ar fi vrut să spună: „Aproape am ajuns."

Doar dumbrava le mai despărțea de zidul exterior al mănăstirii.

Cu siguranță că străjerul de la poarta din dos avea să-şi întrerupă postul pascal cu berea pe care i-o dăduse negustorul Koppe. Spera că va fi prea ocupat cu băutul ca să le audă. Dar trebuiau să fie atente la celălalt portar pe care abatele îl numise din rândul lucrătorilor care locuiau şi munceau la mănăstire. Cu toate că abatele încercase să mențină ignoranța în comunitatea lor din Marienthron, auziseră cu toții zvonurile care circulau în şoaptă şi tot felul de ştiri despre alți călugări şi măicuțe care fugiseră din mănăstiri, acest lucru înaripându-le speranța că puteau face aşijderea. Katharina nu se îndoia de faptul că abatele dublase paza atât la mănăstirea lui, cât şi la abație, mai ales acum, că descoperise scrisoarea surorilor Zeschau.

— Pe aici, spuse Katharina în şoaptă, strângând în semn de încurajare degetele lui Margaret înainte să le dea drumul pentru a îndepărta o creangă joasă. Le conduse mai departe prin livadă, ocolind diferiți copaci, recunoscătoare că majoritatea frunzelor căzute peste iarnă fuseseră greblate, lăsând în urmă doar pământul reavăn, muşchiul şi mireasma de pământ umed. Se apleca pe sub ramuri şi îndepărta crengile mai joase până când ajunseră la zidul gros din piatră ce înconjura mănăstirea.

Îşi ridică privirea spre mozaicul de pietre, simțind că o apucă disperarea din cauza faptului că zidul părea mai înalt decât şi-l amintea. Un lătrat îndepărtat răsună în dimineața straniu de tăcută. Îşi strânse brațele pe lângă trup pentru a alunga un fior.

Greta trecu pe lângă ea şi înlătură un desiş format din tulpini de coacăz, scoțând la iveală un dâmb de pământ.

— Aici, spuse ea în şoaptă. Pe aici escaladăm zidul, domniță. Greta reuşise în ultima săptămână să adune un morman de pământ şi crengi uscate. Dacă colaborau, puteau sări peste zid ajutate şi de dâmbul acela. Greta făcu semn că avea să treacă prima şi să le ajute pe celelalte să coboare de cealaltă parte.

Stând în vârful movilei, Katharina o luă de mâini pe sora Margaret şi formară o treaptă din mâinile lor împreunate, una care avea să le ajute pe toate să ajungă sus pe zid, mai întâi pe Greta, apoi pe celelalte. Încercă să nu se gândească la toate pericolele care le aşteptau de cealaltă parte – porci mistreți şi vulpi şi un teren necunoscut. În

schimb, își reaminti de viitor – de viețile reale pe care le vor putea duce, de nobilii cu care aveau să se mărite, de copiii pe care aveau să-i nască și de familiile pe care aveau să le întemeieze în cele din urmă, după toți anii în care trăiseră ca niște orfane.

După ce le ajutară pe toate celelalte, Katharina îi făcu semn lui Margaret. *E rândul tău acum.*

Margaret scutură din cap și privi spre livadă cu ochii măriți cât doi guldeni.

Katharina urmări privirea prietenei ei, iar la auzirea foșnetului și trosnetului crengilor, trupul i se încordă. *Sfântă Fecioară, Maica lui Dumnezeu...* Cineva era pe urmele lor. Cuprinsă de panică, o trase pe Margaret spre movilă.

— Repede! O să te ajut să treci. Apoi trebuie să le conduci pe celelalte spre nord, de-a lungul râului.

Fața subțire a lui Margaret se schimonosi de îngrijorare și o apucă pe Katharina de brațe.

— Nu pot să plec de lângă tine.

Katharina o conduse spre zid.

— Trebuie.

— Nu vom reuși fără tine.

— O să-i rețin o vreme și o să câștig timp.

— Stați, se auzi un strigăt înăbușit, rostit din spatele lor. Eu sunt, sora Ruth.

Prin desișul ramurilor înmugurite se ivi silueta dolofană a unei măicuțe cu un pântec generos. Se mișca cu dificultate și părea să tragă ceva după ea.

Era într-adevăr sora Ruth, cea pe care crezuse că trebuia să o lase în urmă din lipsă de timp. Katharina abia apucă să răsufle ușurată, când recunoscu povara pe care o căra sora Ruth după ea. Surorile Zeschau erau agățate de măicuță, străduindu-se din răsputeri să pășească, cu fețele cenușii și trupurile înfrigurate.

Cele două fete erau tinere, abia ieșite din noviciat, și își depuseseră jurământul de obediență, sărăcie și castitate de curând, chiar în perioada postului trecut. Cât de multe se schimbaseră în doar un an pentru ca acum să își lepede acele jurăminte!

Katharina se întinse după Fronika, iar Margaret după Etta.

Sora Ruth, cu toate că era la fel de puternică şi de vânjoasă ca orice soţie de ţăran, le dădu drumul şi se împletici, cu genunchii moi. Katharina îşi trecu braţul pe după Fronika şi o susţinu, iar degetele ei simţiră sângele întărit de pe veşmântul fetei. Acesta avea un miros reavăn de la umezeala din temniţa mănăstirii şi acru, de urină. Ochii ei sticloşi îi întâlniră pe ai Katharinei, reflectând durere şi confuzie, la fel cum o făcuseră şi atunci când abatele Baltazar o silise să îngenuncheze în curte, apoi îi dezgolise spinarea şi o biciuise fără milă.

Katharina îşi înghiţi frustrarea ce se năştea din sentimentul de neajutorare, la fel cum se întâmplase atunci când i se impusese să privească pedepsirea surorilor Zeschau. Atunci nu putuse face nimic pentru a le ajuta. Şi nu putea face nimic nici acum, cu toate că întreaga ei fiinţă îi cerea să o facă.

— Odată ce vom fi în libertate, îi şopti ea la ureche Fronikăi, voi avea grijă de voi cum se cuvine. Promit.

Sub greutatea fetei, Katharina se împletici spre zid.

— Cum le-ai scos fără să fii văzută? o întrebă ea în şoaptă pe sora Ruth.

— Nu ştiu, spuse femeia gâfâind.

Katharina simţi cum o apucă groaza. Se gândea că poate că sora Ruth nu fusese îndeajuns de atentă cât timp traversase curţile mănăstirii.

— Nu puteam pleca fără ele, spuse sora mai vârstnică de parcă ar fi citit gândurile Katharinei. Se lipi de zid şi-şi şterse fruntea pe sub broboada umedă.

— Totul va fi bine, spuse Margaret în şoaptă, sărutând cu gingăşie creştetul plecat al Ettei. Dacă avem milă de alţii, cu siguranţă că şi Dumnezeu va avea milă de noi.

Katharina nu putu spune nimic. Chiar dacă abatele nu avea habar, cu toţii ştiau cine le strecurase scrierile interzise ale lui Martin Luther surorilor Zeschau: stareţul Zeschau, unchiul lor care locuia în mănăstirea augustiniană din Grimma, din vecinătate. În cele mai multe dăţi când îi vizitase, nu îi fu îngăduit să vorbească cu nepoatele sale decât printr-un geam cu grilaj, care era prea des pentru a permite introducerea vreunui document. Dar în câteva ocazii el le adusese daruri şi le strecurase manuscrisele şi notiţele în interiorul acestora.

Desigur, surorile Zeschau le transmiseseră apoi şi altora documentele în taină. Fără cele două tinere, niciuna dintre celelalte măicuţe nu ar fi îndrăznit să viseze la părăsirea singurului mod de viaţă pe care-l cunoscuse vreodată. Dar cum s-ar fi putut ele aştepta ca escapada lor să reuşească dacă erau încetinite de Fronika şi de Etta?

Şoaptele răguşite ale Gretei din cealaltă parte a zidului o îmboldiră pe Katharina să treacă la fapte. Indiferent dacă ajungeau în siguranţă sau nu, Katharina nu le putea abandona pe surori. Avea să le ajute, la bine şi la rău. Iar dacă cele două nu puteau ţine pasul cu celelalte, atunci avea să rămână în urmă cu ele şi să o trimită pe Margaret înainte cu celelalte.

Katharina trecu ultima peste zidul gros de piatră. Când picioarele ei atinseră pământul de cealaltă parte, se simţi cuprinsă de uşurare. Căzu în genunchi şi-şi făcu cruce. *Slăvit fie Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh!* Îşi plecă creştetul în iarba înaltă până când buzele îi atinseră pământul tare. Prospeţimea pământului de curând dezgheţat îi umplu toate simţurile de speranţă.

Tatăl ei o dusese de acasă când avea doar cinci ani. Pentru prima oară în nouăsprezece ani, se afla în afara zidurilor mănăstirii. Trase adânc aerul libertăţii în piept, dar împreună cu această gură de aer veni şi un fior de teamă. O lume necunoscută se întindea înaintea ei cu un mod de viaţă complet străin de tot ceea ce cunoscuse până atunci.

Greta o bătu uşor pe umăr şi o smuci de braţ, făcându-i semn că trebuia să se grăbească. Faţa ei albă, fără cusur, era îngrijorată când privi spre zidul auster din piatră, singurul lucru care le despărţea de captivitate.

— S-a trezit cineva, spuse ea în şoaptă.

Katharina rămase ascultând cu atenţie. În depărtare, din interiorul mănăstirii, se auzi un strigăt furios. Inima i se lovea de coaste, iar privirea Gretei o întâlni pe a ei, exprimând o îngrijorare care-i confirma cele mai negre temeri.

Evadarea lor nu mai era o taină. Abatele Baltazar avea să adune o poteră care să le urmărească. Aveau să fie urmărite de călăreţi. Şi potera urma să scormonească şi în gaură de şarpe după ele.

Cât de departe puteau ajunge până să fie prinse?

Luther păşi pe sub portalul în formă de arcadă al Bisericii Sfântul Gheorghe şi primele raze ale zorilor îl salutară pe cerul de deasupra oraşului Mansfeld. Fu înconjurat de sporovăiala uşoară a altor enoriaşi care ieşeau de la Slujba de Paşte.

Inspiră adânc aerul răcoros al dimineţii şi îşi permise să savureze câteva clipe, rare, de pace. Cu toate că nu predicase, mesajul fusese unul despre har, iar Euharistia îi săturase sufletul înfometat. Pentru doar câteva minute, fusese în stare să uite de necazurile constante care se adunau în jurul lui precum un laţ în jurul prăzii.

O mână îl apucă de umăr şi auzi vocea blândă a lui Melanchton, tovarăşul său de drum în această călătorie.

— Eşti gata să îţi închei postul?

Chiorăitul stomacului său îi comunică lui Luther că era momentul să-şi încheie postul Paştelui, cu toate că ştia că putea posti mult mai mult, dacă ar fi vrut. O făcuse de multe ori în anii petrecuţi la mănăstirea din Erfurt. Acolo obişnuise să postească până la istovire. Se încuia în chilia sa şi rămânea acolo ca să se roage până când ajungea atât de sleit de puteri încât fraţii erau nevoiţi să spargă uşa pentru a

putea ajunge la el. Din fericire, acele zile de teamă, judecată şi groază din cauza păcatelor sale erau acum de domeniul trecutului.

— Să mergem să mâncăm, zise el, luând-o pe o străduţă îngustă care era deja aglomerată la acea oră matinală. Clădirile cu două şi trei caturi înghesuite unele în altele aveau încă obloanele închise datorită aerului rece al dimineţii de primăvară. Atelierele şi dughenele nu se schimbaseră prea mult în anii care au trecut de când alergase ca băieţandru pe străzile acestea, când frecventase şcoala primară visând să devină avocat. Ştrengarul de atunci nu şi-ar fi putut imagina în acea perioadă că avea să se întoarcă aici după aproape patru decenii, ajungând călugăr excomunicat.

Melanchton reuşi să se acomodeze cu ritmul în care mergea el, cu părul roşcat şi cârlionţat năvălindu-i afară de sub pălăria joasă cu boruri largi.

Era ceva mai scund şi mult mai slab decât Luther. Însă neajunsurile sale fizice erau compensate de calităţile inimii şi inteligenţei sale.

Faţa lui subţire şi ochii cufundaţi în orbite îi confereau o aură scolastică, rareori prezentă la cineva atât de tânăr. La douăzeci şi şase de ani, Melanchton era nevoit să poarte o barbă ca un fel de cioc cârlionţat pentru a nu fi luat drept unul dintre studenţii de la Wittenberg, în locul distinsului profesor de limbă greacă ce era.

— Trebuie să pornim înapoi spre Wittenberg înainte să bată clopotele de Terţă*, zise prietenul său. I-am spus soţiei mele şi copilului că voi fi acasă la cină cu ei deseară.

Privirea sa uşor îngrijorată arătă că cele spuse de el erau de fapt o scuză.

Luther încuviinţă din cap şi îşi continuă drumul alături de el.

— Vom avea grijă să ajungi acasă la familia ta cât mai repede cu putinţă, prietene.

Adevărul nerostit de Melanchton era acela că Luther era în mare pericol oriunde s-ar fi aflat. Cu toate că-şi limitase călătoriile de la fatidica Dietă de la Worms din urmă cu doi ani, când fusese declarat eretic de către împărat şi de papă, hotărâse totuşi că nu se

---

* A treia oră canonică, un timp dedicat rugăciunii şi recitării Psalmilor – ora nouă dimineaţa, al treilea ceas după răsărit (n.tr.).

putea ascunde o veşnicie de duşmanii săi, chiar dacă ei îl urmăreau în continuare, dorindu-şi să-l prindă, mort sau viu. Un an petrecut la Castelul Wartburg deghizat în cavaler îi fusese de ajuns. Acum că scăpase de privaţiuni, începuse din nou să călătorească, spre marea durere a multora dintre prietenii săi.

La colţul străzii şedea un cerşetor schilod, înveşmântat în nişte zdrenţe jalnice, ridicându-şi braţele descărnate înspre puzderia de oameni ce trecea prin dreptul său. Degetele lui Luther atinseră instinctiv punga ce atârna în interiorul scapularului său, dar săculeţul din piele era uşor şi gol. Ca de obicei.

— Nu am nimic de dat, murmură el în direcţia lui Melanchton.

— Eşti precum sfinţii apostoli, răspunse Melanchton pe acelaşi ton împăciuitor ca de obicei. Poate că nu ai argint sau aur, dar ai ceva mult mai de preţ. Nădejde.

Cuvintele lui Melanchton ar fi trebuit să-l consoleze, însă Luther nu putu să nu se oprească oricum în faţa cerşetorului.

— Vino! Îl ajută pe om să se ridice în picioare. Ştiu unde poţi primi ceva de mâncare.

— Doctor Luther! strigară câţiva când trecură pe lângă el. E doctorul Luther!

Melanchton oftă, iar Luther ştiu că prietenul său îşi făcea griji pentru atenţia pe care o atrăsese asupra sa. Cu toate acestea, Melanchton rămase în spatele său, fără să murmure, în timp ce Luther dădea mâna în stânga şi în dreapta, vorbind cu cei care-l înconjurau.

— Chiar e adevărat că nu mai trebuie să cumpăr indulgenţe pentru a-mi elibera fiul din Purgatoriu? strigă un bărbat cu spatele încovoiat, îmbrăcat în zdrenţe, arătând aproape la fel ca cerşetorul.

— Chiar e adevărat, îi răspunse Luther. Arhiepiscopul vă taxează ca să-şi poată creşte averile. Dar îndurarea lui Dumnezeu nu e de vânzare. E gratuită.

Abia când simţi atingerea rugătoare a lui Melanchton decise Luther să pornească din loc, ţinându-l ferm pe cerşetor de braţ. Când intrară în han, Luther îl aşeză pe om la o masă în colţ, dar se trezi din nou împresurat de mulţime. Când se lăsă pe bancă lângă Melanchton, în jurul mesei apărură rapid orăşeni dornici să stea de vorbă cu el.

După ce-şi potoli setea, Luther îşi înălţă cana cu capac, semn că dorea ca hangiul să i-o umple din nou. În lumina întunecată de fumul scos de sobă, hangiul încuviinţă din cap şi începu să-şi croiască drum prin mulţimea adunată în jurul mesei lui Luther.

— Sunt de acord cu ce spune fiecare, le zise Luther tovarăşilor săi. Nu există o soluţie uşoară la această problemă. Dar nu-l putem lăsa pe diavol să ne împiedice să facem lucrarea lui Dumnezeu.

— Dar dacă golirea mănăstirilor este doar lucrarea lui Martin Luther, şi nu a lui Dumnezeu? întrebă unul dintre rectorii din Mansfeld, care şedea înaintea sa cu şuba lui cu blăniţă învelindu-i lejer umerii. Întrebarea sa iscă o altă rundă de comentarii gălăgioase.

Încăperea avea un tavan jos susţinut de bârne, nişte pereţi întunecaţi şi era iluminată de câteva felinare ce pâlpâiau. Un curent rece încercă să pătrundă prin două gemuleţe ale căror obloane fuseseră deschise dis-de-dimineaţă, dar nu reuşi să-şi croiască drum prin aerul din jurul lui Luther, care devenise între timp stătut şi acru.

Se simţi iritat, la fel cum se întâmpla de fiecare dată când se văzu nevoit să ţină un discurs înaintea unor nobili care credeau că le ştiau pe toate mai bine. De ce credeau ei oare că titlurile lor le dădeau dreptul să se considere mai buni decât oamenii obişnuiţi sau decât el?

— Dacă golirea mănăstirilor este doar lucrarea lui Martin Luther, zise el acoperind gălăgia care umplea hanul, atunci nu va trebui să porţi vina de a-ţi fi azvârlit două dintre fetele dumitale în mănăstirea din Wiederstedt. Am dreptate, *Herr* Kohler?

— Le-am jertfit lui Dumnezeu pentru o viaţă de slujire şi închinare. De ce ar fi acesta un lucru rău?

— Le-ai întrebat pe fiicele dumitale dacă au dorit să se închine în felul acesta? Înainte să i se poată răspunde, el continuă. Dumnezeu doreşte o închinare oferită de bunăvoie, nu una impusă cu sila.

Hangiul reuşi să ajungă la masă şi puse o tavă cu hering sărat şi rece, brânză şi pâine înaintea lui Luther şi apoi îi reumplu cana cu capac. Bărbatul nu aştepta vreo plată. Niciodată nu a aşteptat. Luther ştia că numărul mare de clienţi pe care-i atrăgea cu prezenţa sa era o plată suficientă pentru el.

Mirosul unsuros de peşte prăjit îi făcu stomacul să chiorăie. Îi făcu

un semn lui Melanchton, care şedea alături de el, dar prietenul său scuturã din cap, refuzând invitaţia de a se servi din mâncarea lui.

Melanchton se mulţumea să stea deoparte şi să-l lase pe Luther să se descurce cu toată argumentaţia şi să-şi primească şi slava şi mâncarea. Ochii plini de bunătate ai prietenului său nu-i reproşau nimic.

Luther îşi cuprinse cu mâinile reci cana. Nu putea nega faptul că se delecta ducând această luptă pe care Melanchton era prea bucuros să o evite.

— Viaţa monahală este un privilegiu pentru fiicele noastre, spuse un alt orăşean înstărit. Unde ar mai învăţa fetele noastre să cânte psalmi, să citească şi să scrie, să vorbească în latină?

— Ele învaţă în special faptul că biserica le foloseşte pentru a satisface poftele preoţilor care le supraveghează sufletele.

Remarca lui Luther iscă hohote de râs, dar şi proteste gălăgioase. Însă el avusese parte de atâtea abuzuri, încât acum ştia că oamenii aceştia protestau în van. Se orbeau pentru a-şi adormi sentimentul de vinovăţie – vina de a-şi fi lăsat fiicele la cheremul oricărui preot supraveghetor în timp ce ei se eliberau de orice obligaţie financiară.

Sorbi prelung din berea sa, apoi li se adresă din nou tovarăşilor săi.

— Cu toţii ştiţi că abaţiile au devenit nişte bordeluri obişnuite. Aţi face bine să vă puneţi în joc averile şi viaţa pentru a le scoate pe fetele voastre din astfel de locuri.

— Atunci ne întoarcem la aceleaşi probleme, spuse Johann Ledener, vicarul Bisericii Sf. Gheorghe, care predicase mesajul de Paşte. Ce să facem cu călugării şi măicuţele care doresc să părăsească viaţa monahală? Călugării nu ştiu nicio meserie. Măicuţele nu au perspective de măritiş.

— După cum spuneam, nu există soluţii simple. Luther îşi luă cuţitul şi-l înfipse în heringul său. Dar vă spun atât: lăsaţi-i pe călugări să înveţe să facă negoţ şi lăsaţi-le pe măicuţe să se mărite cu cine doresc.

Unul dintre baroni izbi cu pumnul în masă, de zornăiră toate cănile de pe ea. Alţii începură să înjure.

Luther îşi ridică bucata de peşte şi o răsuci. Ştia că ceea ce le propunea era ceva radical. Hotarele de netrecut dintre clasele sociale

existau de secole. Dar la fel cum contestase atât de multe alte practici, poate că era momentul să o pună la îndoială şi pe aceasta.

— Ce e rău în a aranja o căsătorie pentru una dintre fiicele voastre cu cineva de rang inferior? Dacă nu-ţi poţi permite să-i dai o zestre care să îi garanteze un soţ de viţă nobilă, atunci trebuie să te gândeşti la alţi bărbaţi evlavioşi, chiar dacă au un statut social mai umil.

Melanchton îl înghionti şi arătă cu capul în direcţia uşii.

Luther urmări privirea prietenului său şi zări umerii laţi ai tatălui său, care îşi croia drum prin mulţime. Stomacul i se strânse la fel de mult cum îl strângea brâul pe care-l purta deasupra rasei călugăreşti, cuţitul îi alunecă printre degete, iar peştele rămase neatins. Împinse tava în faţa unui negustor tânăr ce şedea lângă el.

— Mănâncă. Îţi aparţine.

Se ridică dintr-o mişcare de pe bancă, încercând să nu-şi ţină capul plecat ca un ştrengar pe care-l paşte nuiaua.

— O, deci aici e fiul meu! Vocea tatălui său se înalţă peste larma generală în timp ce-şi croia drum cu coatele printre cei aflaţi în jurul mesei. Ar fi trebuit să ştiu că va mânca la han în loc să vină acasă pentru a dejuna cu familia lui.

— Ziua bună, tată.

— Nu ţi-ai luat rămas-bun de la mama ta.

Tatăl său îşi ridică privirea spre el, cu sprâncenele unite deasupra nasului ascuţit şi buzele unite strâns într-o linie subţire. Faţa îi era curată şi spălată de funinginea din mină, la fel şi pantalonii şi haina de pe el. Însă chiar şi la acea oră matinală, obrazul lui era atât de tras, încât falca de jos părea să îi atârne.

Născut în gospodăria unor ţărani, Hans Luther muncise din greu de-a lungul anilor pentru a obţine o poziţie mai bună în comunitatea sa. Căsătoria sa cu o fată din clasa burgheză de mijloc şi banii unei rude îi îngăduiseră să investească în minele de cupru. După multă trudă, tatăl său şi-a arendat în cele din urmă minele şi topitoriile. Pentru o vreme, minele făcuseră din el un om bogat. Asta l-a ajutat să plătească pentru educaţia lui Luther – ca acesta să poată deveni avocat, o educaţie pe care el o lepădase atunci când intrase în mănăstire.

Însă în ultimii ani mineritul a intrat în declin. Acum câştigul topitoriilor nu era suficient pentru ca tatăl său să-şi achite datoriile.

Hans devenea tot mai deznădăjduit. Iar vizitele făcute de Luther la Mansfeld au ajuns să fie tot mai puţin plăcute şi îl umpleau pe acesta tot mai mult de vinovăţie din cauza tuturor dezamăgirilor pricinuite tatălui său. Cu toate că tatăl său acceptase de mult, cu resentimente, faptul că îşi dedicase întreaga viaţă bisericii, mai întâi în calitate de călugăr, apoi ca profesor de teologie la Wittenberg, Luther nu fusese niciodată în stare să se elibereze de senzaţia că-şi dezamăgise tatăl. Chiar în săptămâna care trecuse, în timp ce-şi vizitase părinţii şi familia extinsă, simţise dezaprobarea tatălui său, cu toate că se îndoia că acesta îşi dădea seama că se raporta în felul acesta la el.

— Stai lângă noi, Hans, spuse vicarul făcându-i loc pe bancă lângă el. Şi spune-ne care e părerea ta despre faptul că măicuţele şi călugării părăsesc mănăstirile.

Preţ de câteva clipe prelungi, larma se potoli, iar Luther nu avu de ales decât să îşi reia locul la masă, cu toate că simţea cum îl apucă durerea de cap. Îşi respecta tatăl prea mult pentru a-l abandona, însă astfel de discuţii îl ajutau de obicei să îşi conştientizeze din nou, în mod îngrozitor, lipsurile.

— Alţi călugări se însoară. Dar fiul meu o va face? spuse Hans Luther, ştergându-se la gură după ce luă o înghiţitură sănătoasă din berea sa. Măcar de ar avea habar de câte plăceri se lipseşte!

Bărbaţii râseră.

Luther se făcu roşu ca racul la faţă.

— Sunt prea ocupat.

— Fiul meu e întotdeauna prea ocupat. Prea ocupat să îi dăruiască tatălui său un moştenitor care să ducă mai departe numele familiei.

— Se cuvine oare ca un bărbat sortit morţii să îşi ia nevastă? Luther se strădui din răsputeri să rămână respectuos. Odată ce voi fi prins, duşmanii mei mă vor arde pe rug. De ce aş dori să las în urmă o văduvă şi copii? Numai diavolul ştie la ce torturi îi vor supune duşmanii mei pe cei din familia mea.

La auzul vorbelor lui Luther, tatăl său păli. Hans sorbi din nou din cana sa de bere, înghiţind greu.

Luther se simţi cuprins de vinovăţie şi îşi plecă fruntea. Ştia că tatăl său îl iubeşte şi nu îi doreşte decât binele. Dar se părea că relaţia

lor era sortită să rămână pentru totdeauna una plină de dezamăgire şi durere.

O cană de bere fu trântită pe masă şi se auzi un geamăt înăbuşit, iar Luther îşi ridică privirea la timp pentru a-l vedea pe tânărul negustor căruia îi dăduse mâncarea sa căzând pe spate de pe bancă. Mulţimea se îndepărtă, pentru a-i face loc pe podeaua unde începu să se zvârcolească, cu buzele livide şi faţa tot mai vânătă datorită lipsei de aer.

— Chemaţi doctorul! strigă cineva.

Un bărbat îngenuncheat lângă negustor se întinse după bucata de peşte ce căzuse pe jos în toată agitaţia aceea. O adulmecă, o atinse cu vârful limbii, apoi o aruncă înapoi pe podea.

— E otrăvit.

Bubuitul din capul lui Luther se opri brusc. Tăcerea îl împresură pe măsură ce privea la limba tot mai cenuşie şi ochii tot mai bulbucaţi ai negustorului, care era pe punctul de a-şi da ultima suflare.

Luther simţi cum încep să-i tremure mâinile, aşa că şi le îndesă în mânecile largi.

— Dumnezeu să aibă milă.

Privi la mulţimea de feţe înroşite, scrutând-o pe fiecare dintre ele. Diavolul era acolo, pe undeva.

— Otravă? Vocea tatălui său se auzi ca un tunet pe deasupra celorlalte voci. De ce, Doamne iartă-mă, ar vrea cineva să-l otrăvească pe domnul Muller?

O tobă păru să îşi înceapă din nou răpăitul în capul lui Luther, acesta devenind tot mai intens, lovindu-i tâmplele până când simţi că-i vine să urle din cauza presiunii. Moartea îl pândea de pretutindeni, în fiecare oraş pe care-l vizita, la fiecare colţ de stradă pe unde trecea. Duşmanii săi nu încetau să-i pună la cale sfârşitul.

Dar de data asta fusese la un singur pas de moarte...

La distanţă de numai o singură înghiţitură.

3

În lumina slabă a dimineții, Katharina examină peisajul nefamiliar, pământul proaspăt arat, colibele țăranilor din depărtare. Trecuseră ani de zile de când văzuse lumea din afara mănăstirii.

Acum vedea că Marienthron era așezată într-o vale rodnică, străjuită de dealuri de o parte și de o pădure deasă de cealaltă parte. Știa că mănăstirea deținea cea mai mare parte a pământului din jur, câștigat de-a lungul deceniilor ca o răsplată de la nobilii care își încredințaseră fetele mănăstirii. Abatele le impunea o muncă grea țăranilor care locuiau aici. El stăpânea peste ei ca un prinț și asigura un venit constant prin care susținea mănăstirea.

— În epistola lui, negustorul Koppe ne-a sfătuit să călătorim prin pădure, spuse Katharina în șoaptă, privind peste pășune. De-a lungul drumului, tufe înalte păreau să mângâie luna ascunsă în spatele unei perdele străvezii de nori. La miazănoapte de Grimma trebuie să urmăm râul Mulde. O să ne iasă în cale la răscruce.

Strigătele din curtea mănăstirii se auzeau acum mai clar în aerul rece al dimineții. Celelalte femei se lipiseră de zidul mănăstirii și priveau acum cu ochii măriți de spaimă. Erau ca niște oi care se uitau

la ea ca la păstorul lor. Nu era sigură cum reuşise să obţină această poziţie, dar era hotărâtă să le conducă aşa cum putea mai bine.

— Fugiţi! Muşchii Katharinei se încordară. Fugiţi cât puteţi de repede până la pădure!

Greta ţâşni înainte, conducându-le. Cu scapularele şi vălurile fluturând în urma lor, celelalte porniră în fugă pe urmele slujnicei, uitând cu totul în graba lor de faptul că nu trebuia să atragă atenţia.

Sora Ruth o înşfăcă pe una dintre surorile Zeschau şi o luă în cârcă, de parcă nu ar fi fost decât o legătură de vreascuri. Katharina se întinse după cealaltă. Era prea micuţă pentru a o duce în braţe pe tânăra femeie, dar îşi petrecu braţul pe după ea şi pe jumătate o târî, pe jumătate o purtă pe braţe. După douăzeci de paşi, Katharina simţi că nu mai are aer, iar pădurea nu părea să fi fost cu nimic mai aproape de ele acum.

— Mai repede! strigă Greta peste umăr, alergând cu mult înaintea celorlalte.

La fel ca şi Katharina, niciuna dintre măicuţe nu obişnuia să se deplaseze cu o viteză mai mare decât cea pe care o presupunea mersul lent, cufundat în meditaţie şi potrivit cu stilul de viaţă contemplativ al unei călugăriţe. Ele se împiedicau acum de fiecare ridicătură de pământ, se împleticeau în rasele lor lungi şi scoteau suspine de spaimă în timp ce alergau spre pădure.

Sub povara Fronikăi Zeschau, Katharina rămase în urmă. Nu dorea să o pună pe Margaret într-un pericol şi mai mare, dar se simţi recunoscătoare când prietena ei se întoarse după ea şi o apucă în tăcere pe fată de celălalt braţ, uşurând povara Katharinei. Chiar dacă ar fi vrut să o îndemne pe Margaret să li se alăture celorlalte, Katharina nu putea scoate niciun sunet, neavând suficient aer pentru asta.

În cele din urmă, fură înghiţite de pădure. Crengile le plesneau peste faţă, iar rădăcinile păreau să se întindă după picioarele lor. Însă Greta, în fruntea lor, nu încetini pasul. Panica le înaripă şi le ajută să se lupte cu desişul ce li se agăţa de veşminte şi cu pietrele ascuţite ce le împungeau picioarele prin încălţăminte.

Râul Mulde le sluji drept călăuză. Cu toate că nu mai auzeau strigătele, ştiau că abatele Baltazar era undeva prin preajmă şi că nu avea să se lase până nu le prindea urma.

Când pădurea lăsă loc unei poieniţe în jurul iazului mănăstirii, căzură toate la pământ ca secerate, incapabile să meargă mai departe înainte de a se odihni puţin.

Katharina nu simţea răcoarea ierbii din cauza văpăii ce-i clocotea în sânge şi a sudorii ce-i umezea faţa şi îi lipea de spate cămaşa de corp. Avea cârcei la picioare, iar mâinile şi picioarele îi tremurau. Margaret stătea întinsă lângă ea fără a se văicări, însă gâfâitul ei arăta cât era de istovită. Zăcură nemişcate preţ de câteva clipe prelungi, zgomotul respiraţiei lor şuierătoare amestecându-se neregulat cu orăcăitul broaştelor de primăvară ce tocmai se treziseră.

Katharina se pipăi cu mâna într-o parte, unde simţea un junghi şi dădu peste săculeţul pe care-l ascunsese sub veşmânt. Conţinea singura ei comoară pământească, singurul dar de preţ pe care-l avea şi care reprezenta singura ei legătură cu viaţa din care fusese smulsă cu atât de mult timp înainte.

Pe cerul care se întindea deasupra creştetelor lor, norii erau pătaţi de trandafiriul pal al răsăritului. Avea să fie acesta, în sfârşit, începutul unei vieţi noi? Să îndrăznească oare să creadă că aşa ceva îi era la îndemână?

În apropiere se auziră crengi trosnind, apoi căzând la pământ.

Katharina simţi cum îi îngheaţă sângele în vine când un grup de bărbaţi îşi făcu apariţia în poiană.

Margaret se ridică în capul oaselor şi dădu să zică ceva, dar Katharina îi astupă gura cu mâna.

Primele raze de lumină palidă cădeau peste nişte bărbaţi cu o înfăţişare fioroasă. Ei purtau pălării de paie şi haine din pânză aspră, ca muncitorii: tunici scurte, încinse cu cingători şi opinci cu şireturi. Erau înarmaţi cu sape şi cazmale, de unde ea deduse că erau ţărani care munceau pământurile din jurul abaţiei.

— Măi să fie, zise unul dintre bărbaţi păşind în faţa celorlalţi. Ce avem noi aici?

Katharina simţi cum încep să-i tremure toate mădularele la auzul tonului aspru şi ameninţător al vocii bărbatului. Cu toate acestea, se ridică cât putu de graţios şi îşi îndreptă umerii.

— Poţi să-ţi vezi de drum. Nu ai nimic de-a face cu noi.

— Nu am nimic de-a face? Bărbatul începu să râdă înfundat pe măsură ce se apropia. Ba sigur că avem ceva de-a face.

Se aplecă şi o înşfăcă de braţ pe Margaret, ridicând-o în picioare.

Margaret scânci uşor, iar privirea ei îngrozită o căută pe a Katharinei.

— Ia-ţi mâinile de pe ea şi dă-i pace! porunci Katharina încercând să-şi ascundă tremurul din voce.

— „Dă-i pace!" auzi la ea!

Înjurând, ţăranul o trânti pe Margaret şi porni spre Katharina.

Ea nu avu timp să reacţioneze înainte ca muncitorul să o apuce de braţ şi să o tragă lângă el, atât de aproape încât îi simţi respiraţia care duhnea a bere tare.

— Tu-mi spui mie ce să fac?

— Suntem măicuţe, miresele lui Cristos. E datoria ta dată de Dumnezeu să ne aperi şi să ne cinsteşti.

— Aţi auzit-o, băieţi? întrebă bărbatul cu un rânjet ce-i dezveli dantura cu mai mulţi dinţi lipsă. E *datoria* noastră să le apărăm pe bogatele şi hoţomanele astea de curve ale bisericii.

Ceilalţi lucrători râseră în hohote şi veniră mai aproape, împresurându-le dintr-o parte pe măicuţele care se îngrămădiseră laolaltă.

Curvele bisericii. Katharina simţi cum i se strânge stomacul la auzul acestei insulte – în primul rând pentru că oamenii aceştia chiar credeau aşa ceva despre ele şi în al doilea rând pentru că ea ştia că exista o fărâmă de adevăr în acuzaţia aceasta. Indiferent cât de mult ar fi vrut să ignore şoaptele pline de indecenţă, existau prea multe poveşti care însoţeau dispariţiile inexplicabile ale unor măicuţe şi ale unor lucrători. Nu ştia ca vreuna din tovarăşele ei să fi păţit ceva de felul acesta, dar era convinsă că multe dintre ele suferiseră de pe urma mai multor neplăceri decât ar fi vrut să relateze.

Dar nu era dispusă să-şi lase prietenele să fie victimizate. Nu aici. Nu în felul acesta.

— Vedeţi-vă de drum! porunci Katharina, sperând ca vocea să-i sune mai sigură decât se simţea ea în momentul acesta. Aruncă o privire speriată spre tufişul des şi spre pădurea ce se întindea dincolo

de iaz. Oare putea găsi vreo cale de a scăpa de oamenii aceştia, sau erau femeile acestea sortite necinstirii chiar în pragul mănăstirii?

— Nu plecaţi nicăieri! Degetele ţăranului se înfipseră în veşmântul ei, ciupindu-i carnea moale, fapt care îi trimise un val de greaţă până în stomac. Nu înainte să ne distrăm puţin cu voi.

Îi înşfăcă scapularul, smulgându-i-l cu o mişcare brutală. Sfâşierea materialului îi incită pe ceilalţi, care se năpustiră toţi dintr-o dată asupra măicuţelor neajutorate. Râsetele lor se împleteau cu ţipetele acestora.

Katharina fu năpădită de panică, care îi strânse inima la fel cum se strâng firele de in pe fus. Începu să-l lovească pe atacatorul ei cu pumnii. Ţipetele speriate ale celorlalte îi dădeau puteri – trebuia să le salveze pe surorile ei mai slabe.

— Luaţi-mă pe mine, dar lor daţi-le drumul!

Ţăranul o lovi pe Katharina cu pumnul în faţă. O durere sfâşietoare o îngenunche. Privirea i se întunecă. Înainte să reuşească să facă vreo mişcare, ţăranul o îmbrânci şi căzu pe spate, iar capul i se izbi cu putere de pământ.

— De dragul patimilor Lui negrăite, ţipă ea, înduraţi-vă de noi şi de întreaga lume!

Se simţi învăluită ca de o pătură de un sentiment de neajutorare familiar. Fusese la cheremul altora toată viaţa ei, şi iat-o din nou aici, fără nicio putere de a-şi controla soarta.

— Opriţi-vă!

O voce se ridică deasupra haosului. Un bărbat bine făcut cu o lance în mână porni spre ei de după tufişuri şi înaintă prin iarba înaltă şi uscată cu faţa crispată de mânie. Îşi aruncă lancea în direcţia ţăranului care o ţinea pe Greta cu o asemenea forţă că-i străpunse braţul dintr-o lovitură. Ţăranul căzu şi începu să urle.

— Lăsaţi-le în pace pe femei! răcni noul venit.

— Ce-ţi pasă ţie?

Ţăranul care o ţinea pe Katharina se uită la bărbatul cel înalt, dar nu păru prea mirat să-l vadă. Ea profită de momentul lui de ezitare şi îşi înfipse unghiile în faţa lui. El ţipă şi se dădu înapoi.

Ea se târî cât putu de departe de el şi apucă sapa pe care acesta o aruncase cât colo. Ţinându-se de ea, reuşi să se ridice în picioare.

Cu o furie născută din disperare, se năpusti asupra celorlalți bărbați, lovindu-i pentru a-i alunga de lângă măicuțe.

Urlând și înjurând, lucrătorii se traseră spre marginea poienii. Gâfâind, Katharina se întoarse spre bărbatul cel înalt, care o ținea în brațe pe Greta și îi acoperea buzele cu ale sale.

— Dă-i drumul imediat! porunci Katharina, ridicând sapa și îndreptând-o spre capul acestuia. Respirația îi era șuierătoare.

Greta se dezlipi din sărutul lui.

— Să nu-i faci vreun rău, domniță! strigă ea întorcându-se și apărându-l pe bărbat cu brațele ei. Vălul îi alunecase de pe cap, iar părul tuns scurt i se eliberă de sub el. Șuvițele moi și blonde îi încadrau frumos fața, schimbându-i oarecum înfățișarea – ceea ce o făcea și mai drăguță.

— Acesta este Thomas, sluga negustorului Koppe, zise Greta privind peste umăr cu tandrețe. Bărbatul era înalt și avea trăsături frumoase, era un tânăr dichisit și atrăgător pentru un simplu slujitor. Thomas mângâie obrazul Gretei drept răspuns.

Katharina își întoarse privirea, simțindu-se năpădită de stânjeneală. Auzise zvonuri cum că Greta s-ar fi îndrăgostit de slujitorul negustorului în timpul livrărilor de mărfuri de la mănăstire, dar nu-și închipuise că exista o asemenea familiaritate între ei. Ar fi preferat să presupună că slujitoarea ei era la fel de castă ca și ea, cu toate că nu era atât de naivă încât să creadă că asemenea legături nu se puteau naște.

Auzindu-i bombănind pe țărani, Thomas le aruncă acestora o privire aspră, care-i reduse la tăcere.

— Am terminat cu întâlnirea din noaptea asta, spuse el răstit. E timpul să ne ducem cu toții acasă.

Katharina coborî sapa și îi strânse mânerul din lemn, netezit de toți anii în care fusese folosită din greu. Era dimineața zilei de Paște. Țăranii aceștia cu siguranță nu erau scoși la lucru tocmai în această zi. Și atunci de ce avuseseră sapele și cazmalele asupra lor? Și încă la o asemenea oră matinală.

— Ar trebui să mergem, șopti Greta, aruncând pe furiș o privire în direcția abației.

— Da, spuse Katharina. Du-ne imediat la stăpânul tău, Thomas.

Prin lumina abia ițită a dimineții, el o măsură cu o răceală şi o animozitate pătrunzătoare, pe care ea nu avea cum să le înțeleagă. Încercă să nu tremure, cu toate că tot ce-şi dorea era să se prăbuşească la pământ şi să zacă acolo tremurând din tot corpul. În schimb, începu să le ajute pe celelalte să se ridice în picioare, încurajându-le cu blândețe.

Pierduseră mult prea mult timp. Şi cu toată gălăgia iscată de întâlnirea lor cu țăranii, cu siguranță că reuşiseră să-l alerteze pe abatele Baltazar, indicându-i locul în care se aflau. De parcă ar fi gândit la fel, Thomas le făcu cu mâna în semn de salut țăranilor, apoi le conduse pe femei în grabă de acolo, ducându-le în adâncul pădurii. Dacă nu ar fi urmat paşii fermi ai lui Thomas, ea nu ar fi reuşit să desluşească poteca aproape nevăzută. Nu se putea abține să nu se întrebe cum de era acesta atât de familiarizat cu pădurea şi care era legătura lui cu ceilalți țărani.

În timp ce se chinuia să umble, plămânii îi ardeau, iar picioarele începură să îi obosească. Sub greutatea Fronikăi, era ispitită să se lase la pământ şi să se odihnească, trebuind să îşi amintească iar şi iar de ce îşi asumau un risc atât de mare. Deşi călugărițele au distrus scrierile clandestine ale doctorului Luther îndată ce le-au citit, cuvintele lui îi rămăseseră întipărite în minte: „Preoții, călugării şi călugărițele sunt datori să se lepede de jurămintele pe care le-au făcut... Legămintele lor de castitate sunt în contradicție cu poruncile lui Dumnezeu şi nu sunt valide. Căsătoria nu este doar onorabilă, ci şi necesară... Bărbații şi femeile, care au fost creați pentru căsătorie, trebuie să îşi găsească rostul în acest context."

Cuvintele acelea treziseră în ea dorințe care fuseseră reduse la tăcere atunci când şi-a înțeles soarta cu atât de mulți ani în urmă – faptul că îşi pierduse familia şi că nu avea să mai aibă vreodată o alta. Închiderea porților abației în urma ei îi spulberase orice posibilitate de a duce o viață normală sau de a avea vreun fel de libertate. Ştiuse că avea să trăiască şi să moară ca fecioară, fără să cunoască vreodată bucuriile pe care i le-ar fi putut aduce căsnicia sau maternitatea. Şi făcuse tot ce putuse pentru a-şi accepta soarta ce-i fusese hărăzită. Crezuse că dacă devenea călugăriță alegea cea mai sigură cale spre cer.

Însă forța scrierilor lui Martin Luther îi trezise la viață dorințele.

Acum o ardeau în interior, mânând-o să continue să păşească, făcând-o să se arunce cu capul înainte în pericol, silind-o să îşi asume chiar şi moartea.

Când Thomas se opri în cele din urmă, se prăbuşiră din nou la pământ respirând greu, asudate din cauza efortului atât de diferit de stilul sedentar de viaţă de până atunci.

După o clipă, auziră nişte voci prin desiş. Katharina se strădui să înţeleagă ce spuneau, pe fondul gâfâitului celorlalte femei.

— Atunci presupun că nu te superi dacă slujitorii mei îţi vor percheziţiona căruţele.

Era vocea nazală pe care sperase să nu o mai audă vreodată.

Sfântă Fecioară – îşi făcu semnul crucii şi se luptă cu panica tot mai intensă – *Maica lui Dumnezeu, roagă-te pentru noi, păcătoşii, acum şi în ceasul morţii noastre!*

Abatele Baltazar le luase urma.

Degetele Katharinei se înfipseră în muşchi. Lumina dimineţii era tot mai intensă, dar în desişul adăpostului lor din cetină de brad şi molid întunericul le învăluia ca o pătură. Nu se putea ruga decât ca dimineaţa să întârzie cât mai mult.

— Nu avem nimic aici decât butoaie goale de hering, spunea Leonard Koppe. Îţi livrez marfă de ani de zile la abaţia dumitale, părinte. Nu am fost eu om de încredere? Ce am făcut de crezi că acum aş fi părtaş la o crimă?

— Una dintre evadate este nepoata ta.

Abatele Baltazar folosea un ton poruncitor, ca atunci când le ordonase surorilor Zeschau să se pocăiască.

— Copilul fratelui meu nu este treaba mea.

— Poate că eşti într-adevăr aşa de sfânt cum te-am crezut întotdeauna, spuse abatele Baltazar. Dacă nu ai păcătuit şi nu ai nimic de ascuns, atunci n-o să te superi că te punem să ridici capacele ca să ne laşi să aruncăm şi noi o privire.

— Atunci poate că nu te vei supăra nici domnia ta pentru că vei fi nevoit să îţi găseşti un nou negustor care să îţi livreze berea.

— Acum, jupâne Koppe, nu te supăra. E în joc însăşi mântuirea unora. Ştiu că nu doreşti să te faci părtaş la trimiterea unor suflete în focul pedepsei lor veşnice.

— Sigur că nu.

Katharina privi prin desişul gros de crengi şi frunziş, căutând cea mai potrivită cale de scăpare, dacă era cumva nevoie să o ia la fugă. Lângă ea, Fronika Zeschau gemu încetişor. Sora Ruth, ghemuită în cealaltă parte, îşi puse imediat mâna peste gura fetei.

— Dacă nu eşti aici ca să le ajuţi pe măicuţele mele să evadeze, atunci de ce eşti aici?

La întrebarea acuzatoare a abatelui Baltazar, Katharina îşi închise ochii şi se rugă ca negustorul Koppe să aibă un răspuns pregătit.

— I-am dat slujitorului o noapte liberă să se ducă să îşi facă plăcerile, spuse negustorul, părând frustrat. A fost de acord să se întâlnească cu mine şi cu nepotul meu aici, la ivirea zorilor, ca apoi să pornim la drum. Avem mult de mers dacă vrem să ajungem la timp la Torgau, să ne săturăm din scrofiţa pe care o pregăteşte *Frau* a mea.

— Atunci, până aştepţi să ajungă el, cu siguranţă nu ai nimic împotrivă să îţi percheziţioneze oamenii mei căruţele.

Negustorul Koppe continuă să bombănească prin zgomotul făcut de oamenii abatelui Baltazar, care se suiră în căruţe şi începură să întoarcă toate butoaiele cu gura în jos.

Katharina ştia că trebuia să-i mulţumească lui Martin Luther pentru că-l trimisese pe negustorul Koppe. Aparent acesta nu era doar un susţinător al său de încredere, dar şi un actor desăvârşit.

Thomas îşi duse degetul la buze, lăsându-le să înţeleagă că trebuie să rămână acolo unde erau. Apoi se retrase fără zgomot prin pădure pe drumul pe care tocmai veniseră. După câteva clipe, Katharina îl auzi ieşind din ascunzătoarea lui şi luând-o pe drum.

— Uite-l şi pe Thomas, spuse negustorul Koppe. Coborâţi acum din căruţele mele şi acoperiţi-mi butoaiele cum erau. Sper că sunteţi mulţumiţi. Poate că de acum înainte o să mă credeţi pe cuvânt.

— Într-adevăr, eşti un om bun, jupâne Koppe. Vocea abatelui Baltazar era încordată. Dar de dragul celor veşnice, ştiu că nu vei avea nimic împotrivă să stau puţin de vorbă cu slujitorul dumitale.

Katharina închise ochii şi începu un nou şir de *Ave Maria*. Lângă ea, Margaret dârdâia, iar Katharina bănui că o făcea mai degrabă de frică decât din cauza răcorii din pădure.

— Thomas, abatele Baltazar susţine că nişte măicuţe de-ale lui

au fugit din mănăstire azi-noapte. Dacă ştii ceva despre asta, sunt convins că abatele nostru te va răsplăti pe măsură.

— Am văzut un grup de măicuţe lângă iaz, răspunse Thomas, şi câţiva indivizi se distrau cu ele. Sigur că nu am vrut să am niciun amestec, să nu cumva să le fac pe acele măicuţe să-şi încalce legămintele de castitate, aşa că le-am arătat bărbaţilor acelora vârful lăncii mele.

— Ascult de suficient de multă vreme spovedanii, zise abatele Baltazar nerăbdător, ca să îmi dau seama când cineva minte.

— E adevărul gol-goluţ, Dumnezeu mi-e martor.

— Dumnezeu ştie că ţăranii care nu sunt în casele lor la ora asta fie curvesc, fie pun la cale vreo răzmeriţă, insistă abatele, apoi le porunci oamenilor săi să coboare din căruţe şi să încalece pe cai. Jupâne Koppe, dacă aflu că slujitorul tău a păcătuit cu măicuţele mele, îl castrez cu mâna mea.

— Dacă păcătuieşte cu măicuţele tale, îl castrez eu mai întâi.

Katharina deduse, pe baza faptului că gălăgia se stingea, că abatele Baltazar şi oamenii lui şi-au întors caii în direcţia iazului mănăstirii. În clipa următoare, pădurea se cufundă în tăcere, nu se mai auzea decât zgomotul produs de copitele cailor.

Katharina îşi ţinu respiraţia şi aşteptă, stomacul gol chiorăindu-i ca al unui lup. Ce avea să facă abatele Baltazar când avea să descopere că nu mai erau lângă iaz?

— E liber acum! strigă Thomas de pe drum. Suiţi-vă în căruţe! Rapid!

Trecură prin desiş şi veniră în fugă la căruţe. Caii puternici de tracţiune loviră cu copitele drumul, gata să se îndepărteze de pădurea cu umbrele ei mişcătoare.

— Repejor, repejor! le îndemnă negustorul Koppe, în timp ce el, nepotul său şi Thomas le traseră în căruţe. De sub borurile pălăriilor lor, privirile lor scrutară drumul şi apoi pădurea. Katharina era sigură că acum se gândeau la ce aveau să păţească dacă erau prinşi ajutând nişte călugăriţe să evadeze. Cu toţii ştiau că puteau primi pedeapsa capitală.

Katharina se sui ultima şi se piti pe după butoaie. Se aşeză lângă celelalte şi aşteptă ca negustorul Koppe să termine de fixat prelata

căruței. Sub pânza grea, nu trecură decât câteva minute până când aerul deveni saturat de mirosul de hering sărat şi bere, dar după alergătura istovitoare din pădure, odihna era bine-venită.

Când căruțele porniră pe drumul brăzdat de roți, Katharina rosti în şoaptă *Mărire Tatălui**. Reuşiseră. Îşi făcuseră partea lor. Acum restul era în mâna lui Dumnezeu. Nu putea decât să spere că vânătăile cu care se alegeau de pe urma drumului parcurs cu căruța aveau să fie cea mai mare problemă a lor în ziua cea lungă care le stătea înainte.

Nu ajunseră prea departe când Greta simți că îi vine să vomite, fără însă să poată vărsa nimic. Când se linişti, Katharina o mângâie cu degetul pe obraz, întrebând-o prin limbajul semnelor: *Ce-i cu tine?*

Greta scutură din cap, apoi se lăsă înapoi pe spate.

Katharina o mângâie pe braț, sperând să o poată consola. Dar Greta oftă prelung şi-şi închise ochii, evident istovită. La fel cum simțise când săriseră pe geamul mănăstirii, Katharina avu din nou sentimentul că ceva nu era în regulă cu Greta.

Margaret se aplecă spre ea, atingând urechea Katharinei cu bărbia ei ascuțită.

— Am auzit nişte zvonuri. Şoapta lui Margaret era atât de uşoară, încât Katharina abia reuşi să înțeleagă ce-i spunea din cauza uruitului roților căruței. Se zice că are grețuri de sarcină.

Katharina se uită la silueta slujnicei ei. Greta era grea? Katharina scutură din cap. Ar fi vrut să poată nega că era cu putință să fie adevărat. Şi cu toate acestea, fusese martoră la intimitatea care exista între Greta şi Thomas. Era posibil ca ei să fi găsit diverse modalități de a rămâne singuri, oricât de greu ar fi fost aşa ceva în abația aglomerată.

În semiîntunericul datorat prelatei, Katharina privi cu drag silueta măruntă a fetei care îi era slujnică de mulți ani, unul din darurile primite de la tatăl ei când îşi depusese jurământul. Nu erau prietene, câtuşi de puțin. Nu se putea pretinde una ca asta de la o femeie nobilă şi o țărancă. Oricum, ei îi păsa de Greta la fel cum i-ar păsa unui dascăl de elevul său.

Dacă Greta era într-adevăr însărcinată, o aşteptau vremuri cu adevărat grele. Cu siguranță nu mai putea rămâne slujnica Katharinei.

---

* Rugăciune din rozariu (n.tr.).

De fapt, probabil că nu avea să mai găsească nicăieri de lucru. Avea să ajungă o proscrisă, cu foarte mici şanse de supravieţuire. Doar dacă nu se mărita cu tatăl copilului ei.

Spinarea Katharinei se încordă sub influenţa unei decizii. Dacă reuşeau să scape fără să fie prinse şi dacă apucau să vadă răsăritul zilei următoare, avea să se asigure că următorul lucru pe care avea să-l realizeze fără nicio zăbavă era o nuntă.

Aveau să-l omoare. Nu se punea problema dacă, ci numai când.

Își simțea obrazul fierbinte și mădularele ce-i tremurau apăsau greu de podeaua tare din lemn. Dacă vrăjmașii săi aproape reușiseră să-l ucidă cu o bucată de pește otrăvit, atunci cu siguranță aveau să încerce să o facă cu o băutură, data următoare.

Îl izbi un nou val de amețeală. Un șuvoi întunecat se strecură sub el, trăgându-l și mai tare înspre abis.

— Frate Martinus, mă auzi?

Vocile de deasupra lui se auzeau slab, ca și cum ar fi venit de departe.

Dacă măcar ar fi murit chiar în acele clipe, ca să scape de tortura și de spectacolul public de care cu siguranță urma să aibă parte!

— Are iarăși una din crizele lui.

Luther se chinui să se ridice, dar diavolul ședea deasupra lui. Se prăbuși înapoi pe podea, aceasta fiind singurul lui punct de sprijin.

Scăpase ca prin urechile acului de atentatul împotriva vieții sale – dar pentru ce? Tocmai se întorsese din Mansfeld când primise o scrisoare care-l informa că binefăcătorul și protectorul său, electorul Frederick, se îmbolnăvise. Luther știa că vrăjmașul său de moarte,

ducele George, aştepta chiar la hotarele Saxoniei să se stingă din viaţă bătrânul elector. Ducele nu era dornic să-şi înmulţească doar pământurile. Îl voia pe Martin Luther – mort sau viu.

Poate că Luther fusese un prost să creadă că le putea face faţă prinţilor şi papei în acelaşi timp. Ce alt muritor reuşise să realizeze o asemenea performanţă? Nu martirii din trecut. Nu Hus sau Savonarola. Papa îi torturase şi îi arsese pe rug pentru mult mai puţin decât îndrăznise el să facă.

Şi-apoi, chiar dacă electorul scăpa de acestă boală, în ultima vreme ei doi nu mai făcuseră altceva decât să poarte discuţii contradictorii. Nu mai era mult până când binefăcătorul său avea să-l dea pe mâna vrăjmaşilor săi.

Povara aceasta era grea – mult prea grea. Mult prea mulţi oameni depindeau de el, aşteptau răspunsuri de la el, aşteptau călăuzire, aşteptau ajutor. Dacă îi dezamăgea pe toţi?

Luther îşi ţinu suflarea. „Dacă Dumnezeu e de partea noastră, cine poate fi împotriva noastră?" Cuvintele *Epistolei către romani* ajunseră ca o şoaptă în zarva asurzitoare ce-i umplea fiecare colţişor al minţii.

— Doctor Luther, mă auziţi?

Vocea credinciosului său servitor răzbătu până la el.

Luther se ridică în coate şi-şi scutură capul, încercând să scape de ameţeală şi de zarvă. „Dacă Dumnezeu e de partea noastră, cine poate fi împotriva noastră?" Cuvintele răsunară cu mai multă putere acum. Bătăile inimii sale începură să se liniştească treptat.

— Negustorul Koppe şi nepotul său sunt aici. Wolfgang îngenunche alături de el, cu sprâncenele lui groase împreunate dezaprobator. Le-am spus să vină mai târziu, când vă veţi simţi mai bine, dar ei vor să vă vadă chiar acum.

Luther se ridică cu greu de pe podea. Rasa neagră îi era acoperită de praful de pe duşumea. Wolfgang şi fratele Gabriel stăteau aplecaţi asupra lui umăr lângă umăr, cu feţele marcate de îngrijorare.

— Diavolul mă chinuieşte din nou. Luther trase adânc aerul răcoros şi umed în piept. Încearcă să mă înfrângă.

Fratele Gabriel îi puse o cană caldă în mâinile care-i tremurau.

— Beţi asta! Îi duse cana la buze cu mâinile sale pline de riduri şi brăzdate de vene şi o ţinu ferm în timp ce Luther sorbi din ea.

Lichidul cu o uşoară aromă de fructe îi arse gâtlejul când îl înghiţi, dar era o căldură reconfortantă.

Întunericul din mintea lui Luther începu să se destrame şi începu să realizeze unde se află.

— Mă disprețuiesc pentru slăbiciunea mea.

— Sunteţi o mare ameninţare pentru lucrarea diavolului, doctor Luther, spuse Wolfgang. Şi cu cât ameninţarea e mai mare, cu atât mai crâncen e şi atacul.

Fratele Gabriel cuprinse mâinile lui Luther într-ale sale, ridică din nou cana şi o susţinu când o duse la buzele lui Luther.

— Mai luaţi o gură!

Vocea lui nu era niciodată mai puternică decât o şoaptă.

Luther se supuse. Fratele Gabriel distila *Obstwasser**-ul în distileria mănăstirii. El adusese reţeta secretă cu sine atunci când ajunsese la Mănăstirea Neagră. Luther nu ştia ce conţinea băutura aceasta în afară de mere şi pere. Şi nici nu-l interesa, câtă vreme fratele continua să o producă. Băutura îi pârjoli gâtlejul şi pieptul şi îi alungă din minte demonii ce încă mai zăboveau acolo.

Wolfgang se ridică.

— Deci ce aţi dori să îi spun lui Koppe din Worgau?

— Negustorul Koppe e aici?

Servitorul încuviinţă din cap, iar părul des şi negru i se ciufuli.

— Ei bine, de ce nu spui aşa, Wolfgang?

Luther se ridică şi gemu simţindu-şi picioarele amorţite. Fratele Gabriel îl apucă de un braţ şi îl ajută să-şi găsească echilibrul. În celula îngustă pe care Luther o transformase în camera sa de studiu, abia dacă era suficient spaţiu pentru mişcare, mai ales că peste tot zăceau vrafuri de manuscrise.

— De când aşteaptă Koppe?

Wolfgang începu să scuture repede praful ce acoperea veşmântul lui Luther.

— Au ajuns când au bătut clopotele de vecernie.

— Ei?

---

* Băutură spirtoasă obţinută prin distilarea fructelor – făcută de obicei din pere, prune, caise – asemănătoare cu ţuica (n.tr.).

— Koppe şi nepotul lui.

Wolfgang aranjă gluga rasei lui Luther.

— Le-am spus să plece.

Luther îl bătu uşor pe Wolfgang peste mână.

— Dă-mi voie să mă duc să îmi prezint scuzele şi să ne rugăm cu toţii să fie suficient de binevoitor încât să ne lase mărfurile obişnuite.

Îl durea spatele. Picioarele i se mişcau cu dificultate. La patruzeci de ani, era un om bătrân.

Wolfgang luă o lumânare groasă ce-şi picura seul pe podea şi porni înainte pe coridor.

— Negustorul Koppe nu aduce numai mărfuri de astă dată.

— O să primim cu recunoştinţă tot ce ne aduce, răspunse Luther.

Servitorul scutură vehement din cap.

— N-ar trebui să-i acceptăm încărcătura. Nu de data asta. Negustorul Koppe are o căruţă întreagă cu marfă ilegală.

Marfă ilegală? Rigiditatea dispăru din picioarele lui Luther, fiind înlăturată de entuziasmul lui. După ce i-a cerut ajutorul, s-a transformat Koppe în cele din urmă în infractor? Cu un zâmbet abia schiţat, Luther trecu pe lângă servitorul său şi porni spre scările ce coborau din turn în spirală.

— Nu cred că ar trebui să rămână aici! strigă Wolfgang în urma lui.

Ecoul paşilor lui Luther se răsfrângea din tavanul înalt şi din pereţii de piatră în timp ce cobora treptele câte două odată.

— Oricare dintre ei ar putea fi o ameninţare pentru siguranţa domniei voastre.

— Fii serios, Wolfgang! îi strigă Luther peste umăr. Şi eu care credeam că eu sunt cel care are o imaginaţie bogată.

Wolfgang alergă după el, enumerându-i alte zece motive pentru care trebuia să-i spună negustorului să-şi vadă de drum. Dar când Luther ajunse la capătul celor trei rânduri de scări, el lăsă în urmă orice voce a raţiunii care-l avertiza şi-i cerea să fie chibzuit. Năvăli pe coridorul ce ducea spre intrarea din faţă a mănăstirii, trecând de infirmerie şi de refectoriu*. Ambele erau în dezordine pentru că nu mai erau folosite decât arareori, la fel ca şi restul clădirii.

---

* Sală de mese (n.tr.).

Păşi în salonul de primire de formă pătrată cu un zâmbet larg pe faţă.

— Negustor Koppe, tovarăşul meu de fărădelege...

Se opri atât de brusc încât Wolfgang se ciocni de el venind din spate.

Camera puţin mobilată era plină de călugăriţe. Unele şedeau pe podeaua din piatră, altele se odihneau pe băncuţe, iar altele stăteau în picioare.

— Doamne, ai milă! Luther privi cu gura căscată feţele palide care-l întâmpinau. Câte sunt?

— Doctor Luther, era şi timpul!

Koppe îşi ridică trupul corpolent de pe una din băncuţele de la perete şi-şi scoase bereta de pe cap.

Femeile se ridicară şi ele în picioare, ascunzându-şi repede mâinile şi plecându-şi privirile în podea. Vălurile negre încă le acopereau broboadele strânse de pe creştet şi le scoteau în evidenţă feţele mânjite de murdăria adunată din timpul călătoriei. Veşmintele lor cândva albe erau acum şifonate şi murdare.

— După cum vedeţi, am ajuns în cele din urmă. Şi nu mărunte au fost minunile ce ne-au însoţit, atât vă spun.

Koppe se apropie de Luther şi îi strânse mâna cu căldură. Vesta negustorului avea un croi stilat, pentru a-i scoate la iveală pieptarul din piele purtat dedesubt. Căptuşeala albă se ţea prin despicăturile pantalonilor săi bufanţi. Costumaţia sa ostentativă constituia singura pată de culoare din încăpere.

Luther numără repede fiecare creştet şi îşi ascunse mirarea.

— Sunt nouă?

— Au fost douăsprezece. Dar pe trei dintre ele, inclusiv pe nepoata mea, le-am dus în siguranţă la familiile lor, care sunt dispuse să le primească.

Luther încuviinţă dând din cap. Avea să scrie scrisori şi să îi roage pe părinţii care erau dispuşi să îi accepte sfatul să facă la fel şi să îşi primească fiicele înapoi în casele lor. Fiindcă ce altceva putea el face cu nouă călugăriţe evadate? Pe două sau trei dintre ele le-ar putea ajuta. Dar *nouă*? Cum să le găsească câte o casă şi câte un soţ la fiecare?

O tânără se clătină pe picioare, istovită sau rănită, iar o călugăriţă

mărunțică de lângă ea își petrecu brațul pe după mijlocul fetei, susținând-o. Ea îi murmură o vorbă de îmbărbătare înainte să întoarcă spre el privirea ochilor ei de un albastru strălucitor, plină de încredere.

Adâncul sufletului său se umplu de compasiune. Avea să facă tot ce-i stătea în puteri să le ajute. Era responsabil de încurcătura în care se găseau. El fusese cel care le încurajase să plece. Nu fusese el cel care-i instruise pe preoți, pe călugări și pe călugărițe să-și încalce jurămintele făcute? Ei nu făceau decât să pună în practică ceea ce predicase el.

Biserica le silise să își calce în picioare dorințele și visele create de Dumnezeu și întrețesute în ființa lor. Luther ajunsese – contrar învățăturii bisericii, care ridica în slăvi viața monahală - la concluzia că Dumnezeu nu i-a creat pentru o viață de celibat pe mulți dintre ei. Natura și funcțiile trupurilor lor erau o mărturie în favoarea firescului căsătoriei, la fel și Scriptura însăși.

— Nu pot să neg că sunt ușurat că s-a terminat, spuse negustorul ștergându-și fruntea și împrăștiind un miros acru de sudoare, dovadă a cantității considerabile de transpirație pe care o produsese de curând. Nu o dată m-am temut că nu voi apuca să gust din carnea de porc înainte de postul următor.

— Eu te felicit, Koppe, zise Luther întorcându-se spre prietenul său. Ai înfăptuit o nouă ispravă care va fi pomenită în țară de către oameni.

— Acum, doctor Luther, știm amândoi că dacă s-ar afla despre implicarea mea în escapada asta, lucrul acesta ar dăuna tare mult afacerilor mele.

— Cu siguranță că unii vor vocifera și o vor considera o mare defavoare, dar alții, care sunt de partea lui Dumnezeu, o vor preamări și vor considera că e ceva de bun augur.

— Să sperăm că și înțeleptul nostru elector Frederick o consideră de bun augur.

Luther ridică din umeri. Conducătorul lor era departe de a fi previzibil sau ușor de înțeles. Până acum tolerase rebeliunea, mai ales pentru că Luther conferise notorietate Universității din Wittenberg – fără să mai menționăm creșterea numărului studenților și a veniturilor. Dacă Frederick l-ar fi dat pe Luther pe mâna împăratului

şi a papei, visul electorului de a avea o universitate de seamă s-ar fi spulberat. Universitatea rivală din Leipzig, care se afla sub protecţia ducelui George, ar fi întrecut-o.

— Vom lăsa consecinţele păcatelor noastre în mâinile lui Dumnezeu, Koppe. Luther cuprinse cu braţul umărul zdravăn al bărbatului. Între timp, vă pot oferi măcar o masă ţie şi însoţitoarelor tale.

— Am călătorit din greu toată ziua şi am fi foarte recunoscători.

Luther zâmbi.

— Eu vă pot *oferi*. Dar tu trebuie să pui la dispoziţie alimentele.

Sprâncenele lui Koppe se arcuiră mirate şi începu să-şi maseze barba cu mâna.

— Nu avem nimic, recunoscu Luther, în afară de marfa proaspătă pe care ne-o livrezi de data asta.

— Ce s-a ales de toate lucrurile care vi le-am adus data trecută?

— Le împarte printre toate sufletele sărmane care vin la uşă, bombăni Wolfgang. Iar acum se pare că are de gând să le ofere şi un acoperiş deasupra capului.

— Dacă Koppe a îndrăznit să-şi rişte viaţa pentru femeile astea cărora li s-a făcut mult rău, zise Luther, atunci nici eu nu voi fi mai prejos, mai ales dacă Koppe ne va binecuvânta cu bucatele de care avem nevoie.

Luther întâmpină liniştit tăcerea care urmă. Cât de mult timp trebuia să treacă de astă dată pentru ca Koppe să se dea bătut? Prietenul său era darnic, cu toate că poate nu la fel de darnic ca el. Însă Luther putea conta întotdeauna pe ajutorul lui Koppe.

— Prea bine, zise Koppe. Plănuiam să-mi vând mărfurile mâine la târg. Dar ţi le voi lăsa ţie.

— Suntem recunoscători pentru generozitatea ta.

— Dar numai cu condiţia să primesc şi eu o cană sau două din *Obstwasser*-ul fratelui Gabriel.

Luther încuviinţă întorcând capul spre silueta fragilă, cu spatele gârbovit a fratelui Gabriel, care adăsta în umbra coridorului, la fel de tăcut şi neobservat ca întotdeauna.

— *Obstwasser* avem.

În timpul cât Koppe îşi instrui oamenii să descarce căruţele,

Luther trase adânc aer în piept şi se întoarse spre călugăriţe. În anii care trecuseră de când îşi depusese el însuşi jurământul, nu avusese aproape niciun contact cu femeile, şi chiar şi mai puţine ocazii de a conversa cu ele. Nu fusese niciodată priceput la a lega două vorbe cu persoanele de sex opus. De fapt, îşi amintea prea bine cum se dăduse în spectacol, mai ales în anii când studiase Dreptul. Dar compasiunea care îl umplu din nou îl îndemnă să rostească câteva vorbe de mângâiere.

— Surorile mele în Cristos, începu el, bun-venit la Wittenberg şi la libertatea voastră.

Câteva capete se înălţară şi unele femei schiţară un zâmbet. Însă măicuţa cea mică cu ochii albaştri rămase serioasă şi îi întâmpină privirea din locul în care încercase să o întindă pe una din surori pe o bancă.

— A fost nevoie de un mare curaj pentru a rupe lanţurile care v-au ţinut legate, spuse el. Şi cu toate că în prezent sunteţi în siguranţă în spatele zidurilor Mănăstirii Negre, nu ştiu ce se va întâmpla odată ce se va afla că sunteţi aici.

Toate erau în mare pericol şi probabil aveau să fie excomunicate şi persecutate din cauza evadării lor. Dar nu avea să le sperie cu ştirea asta deocamdată.

— Dragile mele surori, vă promit să fac tot ce-mi stă în puteri să vă ajut pe fiecare din voi. Dacă familiile voastre nu pot sau nu doresc să vă primească înapoi în casa lor, voi încerca să vă găsesc un soţ potrivit sau gospodării unde să puteţi lucra.

Câteva dintre ele zâmbiră.

Simţi cum îi dispare o parte din încordarea din umeri. Poate că nu era chiar atât de nepriceput cu femeile, la urma urmei. Nu avea niciun rost să le sperie spunându-le că majoritatea foştilor călugări se însuraseră deja şi că puţini dintre bărbaţii nobili vor fi dispuşi să se căsătorească cu nişte femei fără zestre.

— Între timp, veţi rămâne aici. Şi chiar dacă nu prea avem provizii, tot ce avem noi este şi al vostru.

— Iertaţi-mă, doctor Luther! Măicuţa cu ochi albaştri păşi în faţă. Lumina felinarului de pe perete îi lumină o vânătaie roşcat-verzuie de pe unul din obraji. În ciuda acesteia, avea o faţă drăguţă, în formă de

inimă, cu pomeţi înalţi şi un nas elegant. Nu mă pot abţine să nu mă întreb dacă este înţelept să găzduiţi un grup de măicuţe într-un loc în care se află numai bărbaţi. N-ar fi un lucru scandalos, chiar păcătos?

Wolfgang îşi drese glasul, ca şi când ar fi fost de acord.

Privirea măicuţei era tulburătoare şi-l făcu pe Luther să se fâstâcească precum un şcolar. El încerca să se convingă pe sine că fâstâceala lui se datora pasiunii cu care ea-i vorbise, şi nu faptului că era atât de drăguţă.

— Sunt singurul care am rămas aici la mănăstire, împreună cu bătrânul frate Gabriel şi cu servitorul meu, Wolfgang. Mai întâi arătă cu capul spre bătrânul călugăr plin de riduri şi apoi spre servitorul său cu părul negru, care dădea târcoale prin preajmă cu ferocitatea unei ursoaice. Noi vom dormi în podul grajdului cât timp sunteţi voi aici.

Ea încuviinţă dând din cap.

— Prea bine.

Cum adică „prea bine"? Niciun „mulţumesc"? Poate că Luther ar fi trebuit să-i spună că ea şi prietenele ei aveau să doarmă în grajd. Dar îşi înghiţi cuvintele.

— De vreme ce sunteţi dispus să împărţiţi cu noi tot ce aveţi, continuă ea, trebuie să vă rog să-mi daţi anumite ierburi medicinale.

Tonul ei îl irită.

— Am nevoie de tătănească – proaspătă, dacă e posibil. Şi năprasnic – toată planta, mai puţin rădăcinile. Şi dacă nu aveţi toată planta, atunci prefer coada şoricelului uscată.

Luther o privi cu ochi mari. Chiar dacă buzele ei aveau o formă frumoasă, poziţia gurii şi a bărbiei îi trăda originea aristocratică.

— A, şi mai am nevoie de puţină miere şi muşeţel.

Oare îşi imagina ea că îi era superioară, că putea veni aşa, în casa lui, şi să-i poruncească? Îşi îndreptă spatele şi-şi înfoie pieptul.

— Care îţi este numele?

Ea ezită, apoi îşi înălţă bărbia.

— Katharina von Bora.

— A, von Bora. Fiica unui cavaler?

Ea încuviinţă cu capul fără să-şi plece privirea cum făcuseră celelalte.

— Un nobil cavaler, continuă el, fără să îşi poată ascunde sarcasmul

din voce. Poate că nu se pricepea să lupte cu pumnii, dar se pricepea la vorbe. Putea să-i arate cu uşurinţă femeii acesteia nobile că nu era pe măsura lui.

— Fără îndoială, continuă el acid, tatăl dumitale cavaler nu-şi mai primea renta sau nu-şi mai putea plăti datoriile. Iar pentru a-şi uşura povara financiară, şi-a azvârlit tânăra fată în cea mai apropiată mănăstire. Atât de sărac a ajuns încât singura soluţie care i-a mai rămas a fost să reteze carne din carnea lui şi să verse sânge din sângele lui ca să nu-şi mai bată capul cu grija unei zestre.

Ochii măicuţei scăpărară o clipă şi acesta fu singurul indiciu al durerii pricinuite de adevărul din vorbele sale.

— Deci... mai ai trebuinţă şi de altceva? o întrebă el. Sunt, la urma urmei, umilul tău servitor.

Ştia că se dădea în stambă din nou, dar nu prea avea îngăduinţă faţă de aerele celor din clasele superioare.

Privirea ei deveni aprigă, apoi se îndreptă spre slujitorul lui Koppe, care se întorsese în încăpere cu braţele încărcate de lucruri.

— De fapt, onorat şi stimat doctor Luther, aş mai avea nevoie de un lucru.

Irascibilitatea lui continua să crească în faţa îndrăznelii nemaipomenite de care dădea dovadă această tânără.

— Şi care anume ar fi acesta?

— Avem nevoie de o ceremonie de cununie îndată ce poate fi aranjată. În seara aceasta, dacă este cu putinţă.

În salonaş se făcu linişte.

— O ceremonie de cununie? întrebă Luther uitându-se la ele, dar încăpăţânarea cu care refuzau să-i întâlnească privirea era într-un contrast puternic cu îndrăzneala conducătoarei lor. Pentru cine?

— Pentru slujnica mea, Greta. Arătă cu capul spre tânăra soră pe care o întinsese pe bancă. Broboada îi stătea strâmb, iar părul i se eliberase de sub ea. La atenţia subită care i se acordă, ochii i se umplură de frică şi încercă să se lipească de perete şi să se facă nevăzută. Greta a fost compromisă. Iar ca îngrijitoare a ei, insist să se mărite cât mai repede, de vreme ce în trupul ei creşte un copil.

Greta gemu şi-şi îngropă faţa în mâini.

— Iar tu trebuie să-ţi împlineşti datoria care-L onorează pe Dumnezeu, Thomas. Măicuţa Katharina se răsuci pentru a i se adresa slugii negustorului Koppe. Trebuie să te însori cu ea numaidecât.

Pe faţa lui Thomas apăru mai întâi surprinderea, apoi îngrijorarea. Lăsă din mâini boccelele cu care intrase şi traversă încăperea spre slujnica Katharinei. Se lăsă jos pe un genunchi în faţa ei şi-i luă mâna într-a sa.

Măicuţa Katharina se întoarse din nou cu faţa spre Luther.

— E răspunderea mea să mă asigur că Greta e bine şi la fel de bine îngrijită cum a fost la Marienthron. De aceea insist ca Thomas să se căsătorească cu ea.

Luther nu fu surprins când tânărul slujitor al lui Koppe îi aruncă o privire plină de ură măicuţei Katharina – genul acela de privire pe care-l putuse observa des în ultima vreme la ţăranii cu feţele trase cărora le predicase, o privire care anunţa o tulburare crescândă în rândul celor din clasele inferioare.

— Ce-i asta? întrebă Koppe intrând pe uşa din faţă şi aducând cu sine un val de aer rece. A curvit Thomas cu vreuna din măicuţe? Până la urmă tot trebuie să-l castrez?

— O slujbă de cununie ar fi suficientă, jupâne Koppe, spuse măicuţa Katharina. Thomas trebuie să-şi asume răspunderea pentru cele săvârşite.

Thomas se ridică în picioare ţinându-şi spatele drept ca o lance.

— Bucuros m-oi însura cu Greta. Chiar o să-mi asum răspunderea pentru creşterea copilului ei, dar nu eu sunt tatăl.

— Cu toţii am fost martorii pasiunii pe care o ai faţă de slujnica mea. Tonul măicuţei Katharina era dur. Cum te aştepţi să credem ceea ce spui?

Thomas se întoarse din nou spre slujnică şi murmură ceva. Dar ea refuză să-l privească sau să-i răspundă.

— Ce ai de spus în apărarea ta? întrebă Koppe, pornind spre mijlocul odăii, cu o expresie severă. Ai necinstit-o pe fata asta sau ba?

Thomas o imploră din priviri pe fată, ignorându-şi stăpânul.

— Ar trebui să te biciuiesc pentru nesupunere.

Pieptarul lui Koppe era gata să plesnească şi o roşeaţă nesănătoasă i se sui în obraji.

— Spune-mi cine a fost, insistă Thomas, încercând s-o facă pe slujnică să se uite la el. *El* a fost?

Cu lacrimile şiroindu-i pe obraji, Greta îl îmbrânci pe Thomas şi îl făcu să-şi piardă echilibrul. Înainte ca el să apuce să reacţioneze, ea se năpusti spre uşă şi ţâşni afară în întunericul tot mai dens al serii.

— Ţi-am înghiţit destul năbădăile, zise Koppe, ducându-se la slujitorul său şi înşfăcându-l de braţ. Poate că ar trebui să-i dau slujba ta unuia mai vrednic.

— Prea bine. Ia-mi slujba. N-o mai poftesc. Thomas îşi smulse braţul din mâna lui Koppe şi se întoarse să pornească pe urmele Gretei. Privirea i se îngustă când dădu cu ochii de măicuţa Katharina. Iar dumneata nu mai trebuie să-ţi faci griji pentru Greta, zise el parcă scuipând cuvintele de pe buze. Intenţionez să am mare grijă de ea. Şi poate pentru prima oară în viaţa ei, va fi în sfârşit în siguranţă.

Luther văzu deruta de pe faţa măicuţei în timp ce-l privea pe Thomas ieşind pe uşă.

— Tot mai ai nevoie de o ceremonie de nuntă în seara asta, soră Katharina?

Privirea ei îl străpunse. Şi, pentru o clipă trecătoare, văzu, dincolo de aparenţe, fetiţa speriată ce fusese cândva abandonată şi dată uitării. Amărăciunea ei îl îndemnă să-i sară în ajutor ca să o scape, să facă un pas spre ea, să o mângâie. Vulnerabilitatea ei reuşi să atingă un loc tainic şi bine îngropat din inima lui, îmboldindu-l în mod ciudat să traverseze încăperea şi să-i mângâie obrazul, să-i simtă moliciunea.

— Ar trebui să amânăm ceremonia de nuntă, spuse ea cu ochii umezi. Poate pe mâine. Deocamdată am dori să ne duci în odăile noastre.

Nu se întâmpla prea des să reuşească cineva să-l lase fără cuvinte, dar porunca ei avu tocmai acest efect. Nu se aşteptase ca anii petrecuţi în mănăstire să umbrească aerul aristocratic al acestei femei. Cu toate că viaţa monahală era austeră, majoritatea femeilor puteau păstra privilegiile şi prestigiul datorat rangului lor şi duceau o viaţă uşoară şi confortabilă. Totuşi, nu se aşteptase să găsească atâta îndrăzneală sau înfumurare la una dintre ele şi lucrul acesta îl duru profund.

— Şi poate că ai putea să ne anunţi şi pe noi când slujitorii tăi vor fi terminat cina pentru noi.

— Vă închipuiţi că am un han şi că eu sunt hangiul? El nu aşteptă ca ea să-i dea vreun răspuns. Staţi să lămurim un lucru! Aici nu este un han. Şi chiar dacă sunt umilul slujitor al lui Cristos, nu sunt slujitorul *vostru*.

Ochii ei albaştri deveniră glaciali, la fel ca apa din ligheanul lui în cele mai multe dimineţi de primăvară.

— Spre deosebire de mănăstirea de unde aţi plecat, continuă Luther, aici nu va mai fi nimeni care să vă pregătească cina, să vă cârpească rufele sau să vă frece podelele. Poate vă consideraţi şi acum fruntea societăţii şi privilegiatele ei, dar aţi face bine să vă amintiţi că şobolanii din pivniţă posedă mai multe bogăţii decât domniile voastre. Şi dată fiind vârsta înaintată pe care o aveţi, aş avea mai mare succes dacă aş încerca să-mi mărit iapa cea bătrână!

— Doctor Luther, răspunse ea ridicându-şi capul şi indicând spre celelalte, *ai face bine* să nu încerci să le descurajezi pe aceste femei!

El remarcă acum trăsăturile lor istovite, văzu cum ochii li se făcuseră mari înţelegând implicaţiile cuvintelor sale şi inima i se făcu grea.

Cum era posibil ca doar cu o singură propoziţie sora Katharina să-l transforme pe el, doctorul în teologie, marele predicator, profesorul emerit, într-un puşti care merita o scatoalcă? Cum reuşea oare să-l facă să-şi plece capul de ruşine şi în acelaşi timp să-l umple de atâta supărare încât nu putea să-şi ţină gura?

Trebuia să se roage ca familia acestei femei să o ia înapoi acasă sau Dumnezeu să aibă milă de bărbatul care avea să o ia de soţie!

— El nu e așa cum mă așteptam.

Katharina își trecu degetele ușor peste dârele roșii care traversau spinarea Fronikăi Zeschau. Fata tresări, dar nu zise nimic. Katharina încercă să o spele cu toată delicatețea de care era în stare, dar nu putea să o facă astfel încât îngrijirea rănilor ei să nu-i producă nicio durere. Etta se odihnea pe o rogojină, așteptând ca ierburile să-i aline durerea.

— O, dar doctorul Luther este mult mai mult decât am visat vreodată, spuse Margaret în șoaptă, iar un zâmbet îi îmblânzi trăsăturile colțuroase. Ședea alături pe o rogojină întinsă pe podeaua chiliei și mărunțea din răsputeri cu pistilul într-un mojar. Mireasma amară a frunzelor ajungea în toate ungherele celulei. Mă întreb cum ar fi să fii căsătorită cu un astfel de bărbat.

— Probabil că ar implica mai multă bătaie de cap decât e neapărată nevoie.

Katharina acoperi rănile pacientei ei cu o pânză curată.

Celelalte, care priveau din pragul ușii, stăteau în picioare nemișcate și într-o tăcere deplină. Chiar și după ce trecuse o săptămână întreagă de când plecaseră de la abație, nu puteau să se lase de obiceiul de a

comunica între ele în şoaptă sau prin semne. Cu toate că Katharinei i se părea că vocea ei răsuna cu putere şi părea străină printre pereţii golaşi ai mănăstirii, ea se străduia să se obişnuiască cu asta.

Doctorul Luther le încurajase să renunţe la broboadele strânse de pe cap şi la văl, dar niciuna dintre ele nu reuşise să o rupă cu obiceiul de a umbla cu capul acoperit. Poate că se eliberaseră din abaţie, dar nu era la fel de uşor să se elibereze de obiceiurile practicate de atâta timp care le aduceau o oarecare consolare în mijlocul tuturor celorlalte schimbări remarcabile din viaţa lor.

Katharina continua să se trezească noaptea la orele stabilite pentru rugăciune, chiar dacă clopotele nu o mai chemau la capelă. Trupul i se adaptase la programul de rugăciune, o practică ce îi caracteriza la fel de mult rutina zilnică precum mâncatul. Îngenuncherea în chilia întunecată şi rece şi intonarea rugăciunilor în limba latină îi aduceau o oarecare pace în mijlocul incertitudinii.

— Nu pare atât de bătrân pe cât te-ai aştepta de la un bărbat de patruzeci de ani, continuă Katharina, dar în acelaşi timp îi lipsesc sensibilitatea şi conduita unui profesor.

Nu era profesorul fascinant pe care şi-l închipuise când îi citise pe ascuns scrierile. Şi-l închipuise pe fostul călugăr tăcut, contemplativ, poate chiar oarecum rafinat. Şi nu era nimic din toate astea.

— E plin de bunătate şi darnic şi de nădejde, spuse Margaret în şoaptă. Cred că e divin.

— Recunosc că a fost mai mult decât generos cu noi. Dar eu cred că *divin* e cam exagerat. Katharina o ajută pe Fronika să-şi găsească o poziţie mai confortabilă pe salteaua din paie, singurul obiect de mobilier din celula simplă. Apoi se ridică în picioare şi luă mojarul şi pistilul de la Margaret. Îţi promit că ai prioritate dacă vine vorba de căsătorie în cazul lui, măicuţă Margaret.

Celelalte chicotiră. Iar prietena ei roşi.

Katharina încercă să schiţeze un zâmbet. Nu avea de gând să le amintească de deznădejdea situaţiei în care se găseau. După toate aparenţele, dulapurile Mănăstirii Negre erau goale. Doctorul Luther nu avea suficiente provizii pentru a le hrăni sau a le găzdui cum se cuvenea. Şi mai rău, nu existau bărbaţi potriviţi cu care să se

poată mărita, cel puțin ea nu văzuse niciunul. Nimeni nu-i spunea asta, dar devenise evident că majoritatea călugărilor care locuiseră cândva la mănăstire se însuraseră deja. Cei eligibili fuseseră luați. Cei care rămăseseră erau prea bătrâni sau sub statutul social al măicuțelor.

Greşise oare când le scosese pe măicuțe din siguranța şi confortul de la Marienthron? Acolo avuseseră întotdeauna suficientă mâncare, haine curate de purtat şi toate nevoile le fuseseră împlinite. Nu erau nevoite să-şi facă griji că cineva le-ar fi putut sili să se mărite cu un bărbat pe care nu-l iubeau, un bărbat care le-ar fi putut trata rău. Dar acum, având în vedere cât de puține opțiuni existau, ce avea să se aleagă de ele?

Scutură de pe pistil amestecul de ierburi mărunțite şi apoi îşi vârî degetele în el şi verifică dacă erau bine zdrobite.

Oare acceptase cu prea mare uşurință scrierile doctorului Luther care condamnau viața monahală? El spusese că viața monahală nu avea nimic special din punct de vedere spiritual, că lucrarea unui călugăr sau a unei măicuțe nu era cu nimic mai de preț în ochii lui Dumnezeu decât munca obişnuită a unui fermier sau a unei gospodine, dacă era făcută cu o credință sinceră. Îi îndemnase pe călugări şi călugărițe să-şi înnoiască tovărăşiile firești fără preget şi să se căsătorească până nu ajungeau prea bătrâni pentru a o mai face.

Chiar dacă cuvintele lui avuseseră ecou în inima măicuțelor şi le îndemnaseră să se trezească de parcă ar fi fost cufundate într-un somn greu, oare făcuse bine să plece şi să-şi încurajeze şi prietenele să facă la fel? Dacă nu reuşeau să găsească bărbați potriviți cu care să se căsătorească? Dacă rămâneau singure, fără nimeni care să le poarte de grijă, respinse? Mai rău, dacă erau silite să intre într-un mariaj lipsit de dragoste?

Katharina se cutremură.

— Trebuie să mă duc să mai adun nişte frunze pentru a îngroşa cataplasma înainte să mă ocup de Etta.

Margaret voia să o urmeze, privind-o întrebător cu ochii ei blânzi, observând-o îndeaproape în ultima vreme.

— Rămâi aici, zise Katharina. Nu lipsesc mult.

Cu siguranță câteva minute petrecute singură în grădinița de

ierburi aveau s-o ajute să-şi limpezească gândurile şi să vadă totul dintr-o perspectivă mai bună.

Celelalte femei se dădură la o parte, lăsând-o să treacă pe coridorul lung, fără geamuri. Trecu în vârful picioarelor prin dreptul chiliilor părăsite, care cândva găzduiseră călugări, dar acum zăceau goale şi pline de pânze de păianjen. Credincios cuvântului său, Luther şi ceilalţi bărbaţi se mutaseră în grajd. Era recunoscătoare pentru ospitalitatea lui, dar îl rugase să le trimită măcar un slujitor pentru a le curăţa şi aerisi odăile.

Cererea ei fusese întâmpinată cu aceeaşi indiferenţă, aproape dispreţuitoare, de care se bucuraseră şi celelalte cerinţe ale ei din seara în care sosiseră. Ea se gândi că nu trebuia să se aştepte la altceva din partea unui om dintr-o familie de rând, cum era Luther. Dar tot o dezamăgea cumplit.

Se opri în faţa chiliei Gretei, singura care avea uşa închisă dintre chiliile ocupate de măicuţe. Katharina îşi trecu degetele peste lemnul aspru şi privi prin geamul cu zăbrele. Greta stătea în aceeaşi poziţie în care o văzuse ultima oară când venise s-o vadă atunci când sunase clopotul de Sextă*.

Katharina încercase să o convingă pe fată, o implorase să se pocăiască de păcatele ei, încercase să o silească să îi dezvăluie cine era tatăl, dacă nu era Thomas. Însă Greta manifesta doar disperare şi o încăpăţânare tot mai mare la auzul cuvintelor ei. Cu toate că Thomas spusese că avea să se căsătorească cu Greta şi să aibă grijă de copil, indiferent cine era tatăl acestuia, dispăruse a doua zi fără ca măcar să-şi ia rămas-bun de la slujnică. Katharina ştia că, cu fiecare zi ce trecea de la plecarea acestuia, şi speranţele Gretei pentru o viaţă mai bună pentru ea şi copilaşul ei se spulberau.

Katharina oftă şi îşi continuă drumul pe coridor.

Cu toate că îşi dorea să poată crede în continuare că Thomas era responsabil, că el era vinovat de tot ce se întâmpla cu Greta, nu putea uita furia pe care o văzuse pe faţa lui în seara în care îi ceruse să se căsătorească cu slujitoarea ei. Furia lui fusese orientată împotriva ei, ca şi cum ea ar fi fost de vină cumva de nenorocirea Gretei.

---

* Serviciu religios oficiat în a şasea oră a zilei – la amiază (n.tr.).

Katharina nu dorea să se gândească la alte posibilităţi legate de sarcina Gretei, însă cuvintele ţăranilor de lângă iazul abaţiei îi reveniră în minte şi o urmăreau. *Curvele bisericii.* Dacă cineva din interiorul mănăstirii profitase de Greta? Unul dintre muncitorii laici? Poate chiar unul dintre preoţi? Oricât de mult ar fi vrut să nege că astfel de lucruri se întâmplau, suspecta că erau cât se poate de reale, dacă nu la Marienthron, atunci în alte locuri.

Îi veni în minte o amintire nepoftită. Pe când nu avea decât doisprezece ani şi numai ce îi venise sângerarea lunară, unul dintre preoţi îi poruncise în timpul spovedaniei să vină la *Predigerhaus* după vecernie pentru a-şi continua penitenţele acolo pentru unul dintre păcatele ei. Mătuşa Lena o oprise din drum. Scumpa faţă a mătuşii Lena se umpluse de teamă când aflase unde se ducea Katharina şi pentru ce. Îi poruncise atunci Katharinei să se întoarcă în chilia ei şi promisese să vorbească cu preotul pentru ea.

De ce se temuse mătuşa Lena? Oare mătuşa ei se pusese în calea unui preot care intenţionase să o abuzeze?

Katharina scutură din cap, încercând să-şi elibereze mintea de astfel de gânduri, apoi îşi îndesă mâinile în mânecile ei, îşi plecă creştetul şi porni în grabă spre scări. *Bucură-te, Marie, cea plină de har, căci Domnul este cu tine!*

Papucii ei călcau fără zgomot pe scările în spirală. Veşmântul îi înălţa un nor de praf în jurul picioarelor şi odată cu praful, muşte moarte şi numai Dumnezeu ştie ce altceva. La piciorul scărilor, deschise o uşă îngustă ce dădea în curtea mănăstirii. Păşi afară în după-amiaza răcoroasă de primăvară, iar privirea i se plimbă prin curtea goală, în care se găseau câteva bănci de piatră în jurul unui spaţiu deschis, care evident fusese cândva un loc de odihnă frumos şi plin de pace, cu câţiva pomi umbroşi bine plasaţi. Acum curtea era neîngrijită şi în aceeaşi stare deplorabilă ca şi restul mănăstirii.

Nevăzând pe nimeni, porni alene pe cărarea de piatră, atentă să nu se împiedice de buruienile încâlcite ce crescuseră prin crăpături. Se feri de câteva cărămizi şi pietre care înţesau cărarea, căzute din ziduri. Clădirile exterioare se deteriorau. Pământurile erau năpădite de buruieni. Pomii înfloriţi aveau nevoie disperată de curăţire.

Nimic din Mănăstirea Neagră nu se putea compara cu abaţia Marienthron.

Cum putea suporta să mai rămână în mănăstirea aceasta?

„Aţi face bine să vă amintiţi că şobolanii din pivniţă posedă mai multe bogăţii decât domniile voastre. Şi dată fiind vârsta înaintată pe care o aveţi, aş avea mai mare succes dacă aş încerca să-mi mărit iapa cea bătrână."

— Sfinţii să aibă milă de noi, murmură ea în şoaptă. Cuvintele doctorului Luther erau săpate adânc în mintea ei. Pendulau de colo-colo, hăituind-o. Dacă avea dreptate? Dacă viitorul ei era la fel de pustiit ca Mănăstirea Neagră?

O durere îi străpunse pieptul. Nimeni din familia ei nu o iubea, în afară de mătuşa Lena. Chiar şi mama ei o lăsase neajutorată când murise, făcând din Katharina pradă uşoară pentru noua nevastă a tatălui ei.

Katharina căută printre faldurile robei ei punguţa pe care o purta legată de cingătoare. Hârtia mamei ei era încă acolo, ultimul dar pe care i-l făcuse, o indulgenţă scumpă care ar fi putut să le reunească într-o bună zi. Era o adevărată comoară, dar cu toate acestea nu reuşea să compenseze toţi anii în care nu se bucurase de dragostea unei mame.

Katharina trecu printre straturile cu ierburi cu durerea din piept tot mai intensă. Tot ce-şi dorea era o familie, o familie adevărată pe care să o iubească, una pe care să o aibă pentru totdeauna şi pe care să nu o mai piardă vreodată. Cu siguranţă că Dumnezeu nu i-ar fi dăruit o asemenea dorinţă dacă nu intenţiona să i-o împlinească, nu-i aşa?

Printre toate straturile din grădină aflate în mare dezordine, reuşi în cele din urmă să-l găsească pe cel de care avea nevoie şi începu să culeagă nişte frunze asemănătoare cu feriga ce înconjurau câteva petale roz care dădeau să se deschidă. Înfăşură una din frunze în jurul degetelor ei, apoi o adună în palmă şi o zdrobi.

Razele soarelui îi scăldau creştetul, înfigându-se în negrul vălului ei. După răceala umedă a mănăstirii de piatră, căldura era o schimbare binevenită.

— Ca de obicei, văd că te serveşti din tot ce avem.

Katharina tresări, se îndreptă şi privi peste gărduleţul unui răzor înălţat din apropiere.

Printre câţiva lujeri tineri şi viguroşi, doctorul Luther stătea îngenuncheat, ţinând în mână o garoafă de un galben pal, cu rasa sa neagră boţită toată sub el. Duse floarea la nas şi inhală adânc. Faţa lui avea o paloare şi o încordare pe care nu le observase înainte.

La fel ca prima dată când îl văzuse, nu se putu abţine să nu constate că faţa sa avea ceva uluitor, oglindea o forţă şi o pasiune care-i confereau o intensitate profundă. Katharina avea sentimentul că era genul acela de om care gândea neîncetat, astfel că atunci când era şi el de faţă, nu era cu putinţă să se poarte o conversaţie superficială.

Sprâncenele sale se arcuiră, dezvelindu-i privirea liniştită, întrebătoare.

— Nu e pentru mine, răspunse ea, sperând ca el să nu-şi fi dat seama de direcţia în care o luaseră gândurile ei. E pentru două surori care se refac după ce au fost bătute.

— Nepoatele stareţului Zeschau?

— Da.

De fruntea umedă de transpiraţie a doctorului Luther se lipise o şuviţă din părul său bogat, de un castaniu închis. Renunţase la tonsura sa, trecând de la chelia din vârful capului înconjurată de un inel aranjat de păr, specific călugărilor augustinieni, la o claie dezordonată, cârlionţată de păr.

Şi ochii lui erau căprui. Aceasta era o altă trăsătură a feţei sale care atrăsese atenţia Katharinei când intrase în salonaşul mănăstirii în seara când îl întâlnise pentru prima oară. Scânteiau de entuziasm într-o clipă, se întunecau de amărăciune în clipa următoare, ca apoi, la fel de rapid, să scapere de mânie. Fu nevoită să recunoască faptul că îi găsea chiar fascinanţi.

— De ce au fost bătute? întrebă el.

— Abatele a descoperit că primiseră o scrisoare. Le-a biciuit, iar apoi le-a încuiat în temniţa abaţiei.

Tăcu o clipă, privind-o de parcă ar fi încercat să priceapă tot ce ea nu spusese.

— Îmi pare rău să aud asta, Katharina. Atunci sunt în parte vinovat de suferinţa lor.

Afirmația sa simplă era plină de durere. În lumina soarelui, ochii săi expresivi erau plini de o suferință care o atinse profund.

— Nu ne putem învinovăți decât pe noi înșine pentru orice durere, spuse ea. Poate că am fost silite să intrăm în mănăstire, dar am citit de bunăvoie scrierile dumitale, doctor Luther.

— Mă bucur că le-ați citit, spuse el încet.

— Am făcut mai mult decât atât, recunoscu ea. Am trăit și am respirat vorbele dumitale.

El zâmbi, ceea ce-i netezi cutele adânci de pe frunte.

— Nu pot să îmi asum laudele pentru acele cuvinte. Majoritatea dintre ele sunt chiar din Sfânta Scriptură.

O mie de întrebări îi năvăliră în minte, întrebări despre rugăciune, mântuire, rai și biserică, întrebări care o tulburaseră, făcând-o să-și dorească să știe mai mult și să caute adevărul. Oare să îndrăznească să-l întrebe despre unele dintre lucrurile care o frământau? El își duse garoafa la nas, dar apoi se aplecă adânc înainte.

— Doctor Luther?

Încruntându-se, ea trecu repede peste gardul șubred și se lăsă în genunchi alături de el.

El se legăna înainte și înapoi pe genunchi, cu trupul încordat, cu capul plecat până la pământ.

— Domnule doctor, te doare ceva?

Răspunsul fu un geamăt. El continuă să se legene înainte și înapoi pentru o clipă, apoi se ridică dintr-o singură mișcare. Respira sacadat. Fața i se acoperi din nou de sudoare.

— De unde te-ai ales cu vânătaia aceea?

Își dusese garoafa înapoi la nas.

Ea tresări când el schimbă brusc subiectul și-și atinse locul dureros de pe față.

— Spune-mi care sunt simptomele dumitale!

— Spune-mi tu mai întâi ce-i cu vânătaia ta!

Ea era îndeajuns de aproape de el pentru a-și da seama că tremură.

— O să pregătesc o infuzie de mușețel care să-ți aline durerile.

— Nu am nevoie de nimic.

Strânse maxilarul, luptându-se în mod vizibil cu durerea, în timp

ce încerca cu încăpăţânare să o facă să-i împărtăşească povestea ei, indiferent dacă ea dorea asta sau nu.

Oftând, începu să-i povestească despre noaptea în care evadaseră, escaladând zidul abaţiei şi fugind prin pădure.

— Când ne-am oprit să ne odihnim lângă iazul mănăstirii, am fost atacate de un grup de ţărani. Unul dintre ei m-a lovit.

El se opri. Privirea îi alunecă peste vânătaia de pe obraz, apoi îi cercetă restul feţei înainte să zăbovească asupra ochilor ei. Ochii săi de un căprui închis îi scrutară pe ai ei şi văzură mai mult decât exprimaseră cuvintele ei.

— Acum e rândul dumitale să-mi povesteşti despre boala de care suferi, zise ea în şoaptă, devenind brusc conştientă de faptul că el se afla la doar un lat de palmă distanţă de ea. Înălţimea lui, prezenţa lui, personalitatea lui – erau magnetice, zgândărindu-i inima într-un fel ciudat.

Privirea lui nu se dezlipise de a ei.

— Aţi fost toate foarte curajoase, Katharina.

Ea se simţi gâtuită de o emoţie neaşteptată. Evadarea, drumul până la Torgau în căruţă şi acele ceasuri lungi de incertitudine şi teamă erau un coşmar pe care nu dorea să şi-l mai amintească.

— Va trebui să fiţi curajoase şi în zilele ce vă stau înainte. El tresări şi se apucă cu mâinile de stomac. Debitorii noştri nu-şi plătesc datoriile. Îşi ţin baierele pungilor strânse.

Din nou se aplecă înainte, iar de astă dată fu scuturat de spasme violente. Ea-i ţinu veşmântul să nu şi-l murdărească. Indiferent care era durerea lui, cu siguranţă putea găsi ingredientele potrivite pentru a-l ajuta.

— Haide, doctor Luther! Te duc la infirmerie şi îţi pregătesc o băutură care să-ţi uşureze durerea.

El îşi ridică capul, dar apoi îl lăsă din nou să cadă înainte.

— Nu-ţi bate capul cu mine. O să supravieţuiesc, cum am supravieţuit şi înainte. Diavolul nu mă va ucide în felul acesta. Asta i-ar distruge planul de a mă vedea arzând pe rug.

— Vino! Ea se ridică, atentă să evite florile şi bobocii primelor flori de primăvară. Dacă diavolul te poftеşte, eu nu-l pot opri. Dar durerea pot să ţi-o uşurez.

El se ridică cu dificultate.

— Dacă şi băutura ta e la fel de puternică precum atitudinea ta de general, atunci o să mă fac bine.

Ea zâmbi.

— Bineînţeles că o să te faci bine.

Ea-l conduse la infirmerie, o încăpere mică în spatele bucătăriei. O parte a încăperii era străjuită de rafturi încărcate cu tincturi şi unsori şi o varietate de medicamente pe care călugării care locuiseră cândva aici le preparaseră cu multă migală. Lângă un alt perete era o bancă lungă acoperită de o saltea umplută cu paie vechi. Ea trecuse deja în revistă leacurile şi le găsise a fi sărăcăcioase, dar reuşise să găsească câteva dintre ierburile pe care obişnuia să le folosească.

Doctorul Luther se aşeză pe bancă, se rezemă cu spatele de perete şi îşi închise ochii în timp ce ea arunca flori uscate de muşeţel în apă fiartă şi adăugă nişte cătuşnică, levănţică şi miere.

Când mireasma dulce umplu odaia, îi întinse o cană fierbinte din fiertură.

— Cât de des se întâmplă să ai durerea aceasta de stomac, doctor Luther?

Mâinile sale tremurau în jurul cănii.

— De mai multe ori decât îmi este pe plac.

— Ce anume o provoacă?

— Nimeni nu ştie. Doar că sunt un bătrân cu prea multe dureri ca să le mai ţin socoteala.

Îşi duse cana la buze.

— N-o beţi! Wolfgang îşi făcu apariţia în pragul uşii, cu părul său negru şi mult prea lung în neorânduială şi sprâncenele groase străjuindu-i ochii fioroşi. Ar putea fi otrăvită!

— Sigur nu e. Katharina îşi îngustă privirea, refuzând să se lase intimidată de bărbatul acesta. În perioada scurtă de când se afla la mănăstire, observase deja felul în care servitorul îl privea pe doctorul Luther, de parcă profesorul ar fi fost una dintre rarele şi sfintele relicve ale lui Cristos.

— Nu le cunoaştem pe măicuţele acestea. Wolfgang se îndreptă cu paşi mari şi repezi spre doctorul Luther. Ar putea să fie în slujba ducelui George.

— Prostii, zise ea. Nu fac nimic altceva decât să încerc să-i alin durerile doctorului Luther.

— Viaţa doctorului este întotdeauna în pericol. Wolfgang veni lângă ea privind-o de sus, apropierea sa de ea fiind prea mare pentru ca ea să se poată simţi confortabil. Nu putem fi niciodată îndeajuns de prevăzători.

Cu toate că era ispitită să dea înapoi, ea-şi menţinu poziţia lângă doctorul Luther şi nu-şi plecă privirea.

— Chiar ai o părere înaltă despre stăpânul tău. Cu siguranţă că nu toată lumea încearcă să-l omoare pe doctorul Luther.

Doctorul suflă în aburul fierbinte care se ridica din băutura sa, în timp ce pe buzele lui răsări un zâmbet, de parcă l-ar fi distrat schimbul de replici dintre cei doi.

— Ai fi surprinsă să afli cât de multe ameninţări cu moartea primesc. Mai multe decât aş putea număra.

— Nici nu e de mirare că servitorul dumitale exagerează. Nu face altceva decât să-şi imite stăpânul.

Orice urmă de umor se evaporă de pe faţa doctorului Luther, iar ochii i se întunecară la auzirea insultei făţişe pe care i-o aruncase ea.

— Ai dreptate, Wolf. Trebuie să fim atenţi. Sora Katharina ar putea să încerce să mă omoare.

Ea nu avea de gând să-i dea apă la moară răspunzându-i şi nici paranoia slujitorului său nu voia să o încurajeze. Luă cana din mâna doctorului Luther şi sorbi din băutură. Licoarea fierbinte îi arse cerul gurii şi îi pârjoli gâtlejul.

— Poftim, Wolfgang! Îi dădu cana înapoi doctorului Luther şi abia acum îşi îngădui să se îndepărteze cu un pas de el. Acum doctorul Luther şi cu mine vom muri împreună.

— Ţi-ai scos ghearele, zise doctorul Luther, iar expresia feţei sale era de nepătruns ca şi licoarea însăşi. Când te porneşti, eşti o *Katzen* şuierătoare.

— Dacă eu sunt o pisică şuierătoare, atunci dumneata ce eşti, doctor Luther? Un dulău care mârâie?

Furia din ochii lui se înteţi, iar muşchii feţei îi erau vizibil încordaţi. Fără să-şi dezlipească privirea de faţa ei, sorbi o gură din băutură.

Wolfgang strigă protestând şi încercă să smulgă cana din degetele

stăpânului său. Însă doctorul Luther îl alungă de lângă el şi luă încă o înghiţitură, fixând-o neobosit cu privirea pe Katharina.

Se simţi apăsată de vinovăţie. După bunătatea pe care o arătase doctorul Luther faţă de ea şi de surorile ei, nu doar ajutându-le să evadeze, ci oferindu-le şi găzduire acum, ştia că el nu era deloc un dulău care mârâie. Nu ar fi trebuit să vorbească atât de neobrăzat. Se cădea oare să-şi ceară scuze acum?

El vorbi din nou, înainte ca ea să-şi poată găsi cuvintele.

— Dacă eu sunt dulăul şi tu eşti pisica, atunci se pare că nu vom putea nutri vreun sentiment de prietenie, ci doar de opoziţie. În cazul acesta, scuteşte-mă de prezenţa ta, de vreme ce am deja mult prea mulţi duşmani şi nu mai am nevoie de alţii.

Când el o alungă în felul acesta, orice intenţie de a se scuza îi dispăru din minte. Se întoarse cu spatele la el şi porni spre uşă.

— Şi dumneata mă poţi scuti de prezenţa dumitale, de vreme ce se pare că servitorul dumitale se pricepe aşa de bine să aibă grijă de dumneata.

— Mă rog pentru sărmanul om care o să se însoare cu tine! strigă el după ea.

— Fii pe pace, nu mă voi mărita cu un om *sărman*!

— Nu prea ai de ales, *Katzen*.

— O să aleg cum poftesc, spuse ea şi se retrase pe coridor căutând să se îndepărteze de el în grabă, nedorind să mai audă vreuna dintre remarcile lui usturătoare.

Nu avea zestre, dar era din clasa patricienilor. Cu siguranţă că asta avea o oarecare valoare. Cu siguranţă că un om cu statut egal cu al ei avea să găsească valoare în făptura ei şi în calităţile pe care le dobândise prin educaţia primită la abaţie.

Însă chiar în momentele în care paşii ei răsunau pe coridorul părăsit, teama începu să încolţească cu putere în pieptul ei. Ce avea să îi rezerve viitorul în realitate?

Capacul cufărului parohial* căzu, şi cele trei chei din lăcaş zornăiră. Era gol, cu excepţia câtorva guldeni.

— Zgârciţi!

Vocea lui Luther bubui prin sacristia slab luminată. Spera ca puţinii credincioşi care mai întârziau în biserica de jos să îl poată auzi.

— Nerecunoscători!

Sacristia cu tavanul său jos şi pereţii din piatră era la fel de austeră ca şi clădirea vechii *Stadtkirche***. Toate statuile Fecioarei Maria şi altarele din galerii fuseseră îndepărtate în timpul anului în care Luther se ascunsese în Castelul Wartburg. Se întorsese la Wittenberg pentru a potoli furtuna, dar ajunsese prea târziu pentru a împiedica distrugerea multora dintre minunatele opere de artă care înfrumuseţaseră cândva biserica.

Din nefericire, Karlstadt, coleg profesor şi cândva prieten, coordonase distrugerea şi arderea tuturor decoraţiunilor şi chiar

* Cufăr destinat depozitării documentelor, registrelor – pentru consemnarea deceselor, botezurilor, căsătoriilor etc., - precum şi banilor parohiei (n.tr.).

** Biserica oraşului, în germană în original (n.tr.).

şi acum avea un grup tot mai mare de adepţi care erau dispuşi să folosească şi forţa la nevoie. Adepţii lui Karlstadt îl criticau pe Luther pentru că ar fi fost prea conservator şi pentru că iubea în continuare biserica cu toate obiceiurile ei străvechi.

Cumva, reuşise să şi-i facă pe toţi duşmani – şi în interiorul, şi în exteriorul mişcării.

— În final, orăşenii vor dărui la fel cum au făcut şi în trecut. Trebuie să avem răbdare cu ei.

Melanchton vorbea încet şi liniştit, privindu-l pe Luther umblând de colo-colo prin încăpere. De data asta, expresia sa placidă nu reuşi să liniştească cu nimic furtuna din inima lui Luther.

— Sunt nătângi, continuă Luther. Dacă nu încep să dăruiască cu generozitate după ce ascultă întreaga predică despre roadele Duhului, atunci nu vor mai dărui niciodată.

— Sunt de acord cu Martinus, zise Jonas, rezemându-se nonşalant cu umărul de un perete aflat lângă uşa deschisă şi fluturându-şi mâna iritat în direcţia lui Melanchton. Mişcarea îi desfăcu mantia cu blăniţă la margini, dezvelind ţesătura fină a unui costum negru nou, un semn al unei bogăţii şi al unui statut care îi erau străine lui Luther. În comparaţie cu umilul Melanchton, Jonas era înalt, avea un păr ceva mai închis şi o statură regală care fusese cândva formidabilă. Nu încăpea îndoială, ambii îi deveniseră ca nişte fraţi.

— Oamenii sunt zgârciţi şi lipsiţi de respect, continuă Jonas. La toate câte face Martinus pentru ei, măcar atât ar putea să facă – să îi asigure cele necesare traiului.

Bugenhagen, pastorul de la *Stadtkirche*, încuie micuţul cufăr din lemn.

— Oamenii nu dăruiesc de frică. Toţi ştiu la ce pericole se expun dacă ajută măicuţele, mai ales acum că au fost excomunicate.

— Noi toţi am fost excomunicaţi, iar oraşul nu a avut de suferit.

Frustrarea îl sili pe Luther să ridice şi mai mult vocea. Rezervele de mâncare de la Mănăstirea Neagră erau puţine. Folosiseră ultimul rest de malţ ca să facă bere. Rezervele lăsate de Koppe se topiseră cu totul. Iar acum situaţia era disperată.

Avea nevoie de bani.

Pastorul Bugenhagen stătea în spatele mesei de numărat şi-şi

împreună mâinile peste pieptul său generos. Părul ondulat şi barba lungă îi dădeau o înfăţişare de nomad, făcându-l pe Luther să se gândească din nou că ar trebui să-i dăruiască acestui păstor al congregaţiei un toiag, pentru a-i desăvârşi aspectul.

— Bărbaţii din oraşul acesta ştiu că electorul nu sprijină efortul tău de a goli mănăstirile, spuse pastorul. Dacă electorul Frederick află că ai vreo legătură cu evadarea acestor măicuţe, şi el ar putea fi acuzat dacă te-ar ajuta pe tine.

— Amsdorf se află acum la curtea electorului. Va lămuri lucrurile cu el, cum face de obicei. Şi-apoi, avem nevoie de provizii pentru doar încă o săptămână sau două. Luther se opri pentru a-l privi în ochi pe înţeleptul pastor. N-ar trebui să ne ia mai mult de atât să primim veşti de la rudele lor.

— Două săptămâni e prea mult. Pastorul Bugenhagen îşi frământă barba cea lungă căzut pe gânduri. Lumina soarelui ce cădea printr-un geam rotund din tavanul înclinat părea să formeze un halou în jurul capului său. Deja te-ai pus într-o situaţie delicată prin faptul că le laşi pe măicuţe să trăiască împreună cu tine la Mănăstirea Neagră. Dacă le mai ţii mult, îţi vor aduce şi mai multă dizgraţie.

— Sunt deja căzut în dizgraţie!

— N-ai auzit zvonurile? întrebă Jonas cu un zâmbet strâmb pe faţă.

— Întotdeauna umblă zvonuri.

— Nu ca acestea, zise pastorul Bugenhagen dând din cap cu tristeţe.

Zâmbetul lui Jonas se lărgi.

— Eşti un călugăr depravat care s-a înconjurat de un grup întreg de fecioare vestale pe care le foloseşte pentru plăcerile sale trupeşti.

Luther se lăsă greu pe bancă lângă Melanchton şi îi zâmbi lui Jonas.

— Vrăjmaşii mei mi-au atribuit privilegiile papei.

Jonas pufni. Melanchton chicoti uşor.

— Nu e un subiect despre care să glumim. Pastorul Bugenhagen îi privi încruntat. Apoi îşi luă Biblia de pe masă şi o deschise. „Daţi-vă pe voi înşivă pildă de fapte bune în toate privinţele..."

— Tit 2, îl întrerupse Luther. „... ca potrivnicul să rămână de ruşine şi să nu poată spune nimic rău de voi."

— Exact.

Luther înțelese mustrarea pastorului, dar scutură din cap.

— Ajutându-le pe măicuțe, nu am făcut decât ce era drept. Nu voi rămâne la cheremul defăimărilor vrăjmașilor mei. Ei vor să mă fac mic și să mă ascund. Dar sunt hotărât să rămân credincios chemării lui Dumnezeu de a aduce schimbare în biserică. Îmi doresc doar să pot elibera toate sufletele captive și să eliberez toate mănăstirile.

De pe fața pastorului Bugenhagen nu dispăru îngrijorarea.

Odaia micuță de la etaj se cufundă în tăcere. Uruitul căruțelor ce treceau, ropotul copitelor cailor și strigătele trecătorilor din scuarul pieței din fața bisericii Stadtkirche păreau să umple sacristia.

— O să-i scriu lui Amsdorf, spuse Jonas în cele din urmă. O să găsească el o cale să stoarcă niște guldeni de la nobilii de la curte. Întotdeauna găsește.

— O să-i trimit și eu o scrisoare, zise Luther. Dacă îi cerem împreună să facă o colectă printre curtenii lui, nu se va putea opune.

— Între timp, adăugă pastorul Bugenhagen, trebuie să faci tot ce-ți stă în puteri ca să scoți măicuțele din mănăstire cât mai repede cu putință.

Un ciocănit brusc la ușa sacristiei îl făcu pe Luther să sară în picioare.

Spre surprinderea sa, sora Katharina intră pe ușă. Respirația îi era sacadată, de parcă tocmai ar fi fugit. Era îmbrăcată tot în hainele ei de călugăriță, cu vălul pe cap. Chiar și așa, Luther fu din nou uluit de frumusețea feței ei, de tenul impecabil, de moliciunea obrajilor ei și de gura frumos conturată. În contrast cu albul broboadei, ochii ei albaștri erau îndrăzneți, iar privirea lor înconjură acum în viteză întreaga încăpere, oprindu-se scurt asupra fiecăruia dintre bărbați, înainte să zăbovească asupra lui.

— Doctor Luther, trebuie să vii cu noi în clipa asta!

Luther se zburli la auzul tonului ei poruncitor. Cum de reușea să-l facă să se simtă de parcă îi era inferior de fiecare dată când vorbeau?

— Puteți fi siguri, domnilor, că această *Katzen* va fi cea dintâi care va părăsi mănăstirea.

Expresia feței surorii Katharina era calmă, dar surprinse o licărire care indica pericol în ochii ei, ceea ce îl temperă.

— Avem nevoie de ajutor la mănăstire, spuse ea. Se pare că unii dintre orăşeni nu ne agreează.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Melanchton, ridicându-se, cu faţa încordată de îngrijorare.

— După încheierea acestui serviciu, am traversat scuarul pieţei şi ne-am îndreptat spre Collegienstrasse, spuse ea. În timp ce mergeam, am atras atenţia unui grup de oameni. Am încercat să trecem pe lângă ei în linişte, dar unele comentarii şi tachinări le-au speriat pe câteva dintre surori.

O teamă subită îl năpădi pe Luther, făcându-l să se năpustească spre ea, în cealaltă parte a odăii.

— Te-a rănit careva?

— Nu, pentru că am făcut toate cale întoarsă şi am fugit la adăpostul bisericii Sfintei Fecioare. Dar ne-am simţi mai în siguranţă dacă am fi însoţiţi de dumneata.

El se opri în faţa ei şi simţi mireasma dulce şi uşor aromată de ierburi ce stăruia în preajma ei. Privirea îi era fermă, dar când observă la ea o uşoară zvâcnire a buzei, îl năpădi dorinţa ciudată de a o proteja, simţind nevoia de a se apropia de ea, de a o atinge şi de a-i promite că avea să fie în siguranţă.

— Suntem la dispoziţia dumneavoastră, zise Melanchton venind lângă el, dându-l la o parte, şi făcând o uşoară plecăciune în faţa Katharinei. Sunt Philipp Melanchton. Aceştia sunt prietenii mei, pastorul Bugenhagen şi Justus Jonas.

Ea făcu o plecăciune în faţa tuturor acestora, iar apoi se întoarse spre Melanchton cu un zâmbet nesigur.

— Mulţumesc. Sunteţi foarte amabil.

Melanchton e amabil? Dar el nu era? Irascibilitatea luă imediat locul oricărui gând plin de compasiune. El nu merita un compliment şi un zâmbet?

— Soră Katharina, vă voi însoţi pe tine şi pe celelalte acasă. Dar va trebui să ne aşteptaţi în biserică. Vom coborî când am terminat aici.

Melanchton îl privi mirat.

— Păi n-am terminat? întrebă Jonas foarte direct.

— Nu, nu am terminat. Luther îşi privi prietenii, provocându-i parcă să-l contrazică. Melanchton şi pastorul Bugenhagen îşi

plecară privirile. Jonas privi fără ruşine de la Luther la Katharina, ochii îngustându-i-se treptat, până când expresia de pe faţa lui se transformă în ceea ce părea a fi o admiraţie nonşalantă.

Sora Katharina făcu din nou o plecăciune.

— Prea bine, doctor Luther. Vom aştepta.

După plecarea ei, bărbaţii rămaseră tăcuţi şi-l priveau fix.

Luther începu să-şi frunzărească Biblia, încercând să ignore situaţia stânjenitoare care se agrava cu trecerea fiecărei clipe, odată cu intensificarea privirilor lor stăruitoare. Poate că reacţionase puţin cam exagerat faţă de sora Katharina. Dar nu era obişnuit să vorbească cu femeile. Iar ei, mai mult ca oricine altcineva, ar fi trebuit să ştie asta.

În cele din urmă, Melanchton îşi drese glasul.

— Dacă toate sunt la fel de drăguţe şi prezentabile ca sora Katharina, atunci nu vei avea nicio problemă să le găseşti un soţ sau un cămin.

Luther îşi dorea să fi avut şi el moderaţia şi calmul lui Melanchton. Nu putea nega că în anumite momente îl invidia pe prietenul său pentru capacitatea lui de a vedea binele în fiecare om sau situaţie.

— Martinus va fi primul care o va lua pe una dintre ele de soţie, zise Jonas tachinându-l.

— Categoric nu. Luther realiză că protestul său era prea dur, dar era alimentat de senzaţiile neplăcute pe care le avea la stomac. Poţi fi tu cel dintâi, Justus. Ai nevoie de o femeie care să-ţi domolească irascibilitatea.

— Nu mă voi însura, iar tu ştii asta. Sunt unul dintre acei oameni rari, precum Pavel, unul dintr-o mie, care preferă să lucreze pentru Împărăţia lui Dumnezeu şi să crească copii spirituali.

— Atunci suntem la fel.

— Chiar nu cred asta. Vocea lui Jonas era plină de sarcasm. Sângele curge prea năvalnic în trupul tău. Nu te vei putea împotrivi căsătoriei la nesfârşit.

Luther dădu să-l contrazică.

— S-ar putea ca o pisică năbădăioasă să fie exact ce-i trebuie bătrânului nătâng.

— Of! Luther porni spre uşă, plecându-şi capul şi rugându-se ca faţa să nu-i fie atât de roşie cum o simţea. Să mergem!

Mirosul dulce al malțului prelucrat umplea mica distilerie de bere. Katharina turnă mai multă apă caldă în cazan acoperind amestecul, așa cum o instruise fratele Gabriel.

Bătrânul călugăr era gârbovit, iar ochii îi erau apoși de la bătrânețe. Nu era un om al vorbelor, dar fusese cel mai prietenos cu ele dintre toți de când sosiseră și le tratase cu o blândețe care o făcea să se gândească la mătușa Lena. Și, desigur, de fiecare dată când se gândea la mătușa Lena, își simțea inima grea din cauza mustrării de conștiință pentru că a lăsat-o în urmă.

— Barbotarea este aproape gata, spuse fratele Gabriel în șoaptă, pompând foalele asupra flăcării pentru a crește temperatura. Trebuie să scoatem și ultima picătură de zahăr din grâne dacă vrem să obținem acea bere care-i place doctorului Luther.

— Acum e gata mustul? întrebă ea.

— Foarte curând.

— Pregătește boabele de hamei, Margaret!

Prietena ei ședea pe podeaua murdară a cămării, pe un strat subțire de fân. Se rezema de peretele nefinisat din scânduri, privind în gol spre ușa deschisă și ascultând răpăitul constant al ploii de afară.

Evident, fabricarea berii nu era la fel de fascinantă pentru Margaret cum era pentru ea. Mai ales acum. Chiar în dimineața aceea, încă una dintre surori părăsise mănăstirea. Fratele mai mic al Magdalenei von Staupitz o acceptase pe aceasta în casa sa. Mai înainte Lanita von Golis plecase să locuiască cu sora ei și avea să-și recapete titlul de doamnă de Colditz. Apoi Elsa von Canitz plecase să stea cu rudele ei. Despărțirea se dovedise mai grea decât își închipuise Katharina și putea înțelege pe deplin melancolia pe care i-o provoca lui Margaret faptul că a rămas în urmă.

Șase dintre ele rămăseseră. Dar auzise zvonuri că era foarte probabil ca Ava Grossin să fie următoarea care avea să plece pentru că familia ei era încă înstărită, iar părinții ei fuseseră de acord să o lase să trăiască în gospodăria lor până când îi aranjau o căsătorie.

Desigur, mai era problema sarcinii Gretei. Slujitoarea se ridicase în cele din urmă de pe rogojina ei și începuse să-și reia o parte din îndatoriri, dar Katharina era dezolată, neștiind ce mai putea face pentru fată. Încercase să o interogheze în continuare pentru a descoperi adevărul despre tatăl copilului ei și despre Thomas, însă Greta nu făcea decât să scuture din cap și refuza să vorbească despre această chestiune.

— Margaret, zise Katharina cu blândețe. Se va ivi ceva și pentru noi în curând. Vei vedea.

Tânăra femeie își întoarse ochii triști spre ea. După rațiile sărăcăcioase pe care le primiseră la Mănăstirea Neagră, fața subțire a lui Margaret era și mai îngustă, iar nasul mai proeminent.

Doctorul Luther nu primea nicio scrisoare de la familiile lor. Cele două familii, a lui Margaret, din neamul von Schonfeld, și a ei, din neamul von Bora, trăiau în ținuturile ducelui George, în acea parte a Saxoniei unde predicatorii care îmbrățișau învățăturile lui Luther erau închiși, iar cărțile lui Luther erau arse. De ce s-ar fi pus familiile lor în pericol pentru a-și ajuta fiicele pe care le renegaseră de atâția ani? Dacă nu le doriseră atunci, nu era probabil să-și schimbe părerile acum. Mai ales dacă erau amenințați de persecuție.

Katharina nu trăgea nicio nădejde să audă vreo veste de la familia ei. Aștepta exact ceea ce primise întotdeauna din partea lor – tăcere. Chiar și așa, fiecare scrisoare care sosea pentru altcineva îi

zgândărea o durere adânc îngropată şi o făcea să-şi dorească să se fi născut înaintea surorii ei. Atunci ea ar fi fost cea deja măritată şi cu copii.

Cunoştea sentimentul de umilinţă pe care-l simţea Margaret; îl oglindea pe al ei.

Margaret întinse mâna după coşul cu hamei de lângă ea, dar îl scăpă din mână, revărsând boabele pe podea. Ea le privi nepăsătoare, toată buna dispoziţie fiindu-i spulberată.

Katharina îngenunche şi luă câteva boabe de pe jos. Le scutură de praf şi le puse înapoi în coş.

— Îmi pare rău, Katharina. Vocea prietenei ei tremură, iar ochii ei se umplură dintr-odată de lacrimi. Ne e foame. Nu avem haine de schimb. Orăşenii ne hărţuiesc de fiecare dată când ne aventurăm în afara mănăstirii. Şi pentru ca totul să fie şi mai rău, familiile noastre nu ne vor.

— Ştiam că aşa se va întâmpla atunci când am plănuit să plecăm din mănăstire.

— Dar nimeni nu ne place. Şi se pare că nimeni nu ne vrea.

— O să ne găsim soţi. Sunt sigură de asta. Katharina nu avea niciun plan legat de felul în care s-ar fi putut rezolva această problemă, dar nu era încă dispusă să renunţe la speranţă.

— Te-ai întrebat vreodată ce s-ar fi întâmplat dacă am fi rămas? întrebă Margaret. Oare Dumnezeu e supărat pe noi? Oare ne pedepseşte pentru că ne-am încălcat jurămintele?

— Nu am avut de ales atunci când am făcut legământul; de aceea Dumnezeu nu ne face responsabile pentru asta.

— Dar dacă am dat cu piciorul la singura noastră şansă de a fi fost mântuite?

Cuvintele lui Margaret abia dacă se auzeau din cauza bolborositului din cazan. Cu toate acestea, Katharina auzise vorbele pline de îndoială ale prietenei ei atât de tare de parcă i le-ar fi strigat în faţă.

— Aminteşte-ţi ce ne-a spus doctorul Luther despre preoţia tuturor credincioşilor. El spune că Scriptura nu-i consideră pe clerici mai sfinţi decât toţi ceilalţi. A fi o măicuţă sau un călugăr nu ne aduce mai aproape de mântuire. Suntem la fel de păcătoşi şi avem aceeaşi nevoie de harul lui Dumnezeu ca oricine altcineva.

Învățăturile lui fuseseră eliberatoare. Ea vorbi pentru a se liniști pe sine și în egală măsură pentru a o consola pe Margaret.

Katharina aruncă și restul hameiului înapoi în coș și se ridică. Fratele Gabriel începuse să strecoare amestecul prin fundul fals al butoiului cu decoct de malț, separând lichidul de secară și grâul zdrobit și îl scurgea într-un cazan mare de cupru.

— Dumneata ce crezi, frate Gabriel? îl întrebă ea. L-ai auzit pe doctorul Luther vorbind mai mult decât l-am auzit noi. Împărtășește-ne din ce ai învățat.

Ceva scăpără în ochii fratelui bătrân, ceva ce Katharina nu înțelese.

— Nu pot, de vreme ce eu nu sunt decât un biet om de rând.

Ea îi deslușì cu greu șoapta.

Margaret oftă prelung. Broboada îi stătea pieziș, veșmântul îi devenise cenușiu, nespălat.

— Dacă am fost menite să fim puse deoparte ca miresele fecioare ale lui Cristos? Cum poate fi unirea prin căsătorie dintre un bărbat muritor și o femeie mai bună decât unirea prin căsătorie cu Cristos?

Toată viața lor fuseseră învățate că celibatul era cea mai înaltă chemare a unui bărbat sau a unei femei și că îi este net superior căsătoriei pământești. Cine erau ele să pună la îndoială ceea ce învățații și sfinții părinți ai Bisericii crezuseră timp de secole?

Desigur, doctorul Luther le avertizase că s-ar putea să aibă aceste îndoieli cu privire la ceea ce făcuseră și le încurajase să studieze pasajele din Scriptură care recomandau și prețuiau căsătoria. Însă studierea Bibliei era un alt concept cu totul nou. Sfinții din trecut scriseseră interpretări ale Bibliei pentru a-i instrui pe credincioși. Citirea celei mai sfinte dintre toate cărțile nu era nici necesară și nici sigură pentru omul de rând. Chiar și încercarea de a citi comentariile sfinților era un lucru care era mai bine să fie lăsat în grija cardinalilor și a papei. Oare să îndrăznească ea să facă ceea ce superiorii ei n-ar fi făcut? Cum să spere că putea înțelege Scripturile când cei mai educați dintre bărbați nu le înțelegeau?

Doctorul Luther le oferise un exemplar din Noul Testament tradus de el, care fusese tipărit de curând – o versiune ilegală tradusă chiar de el în germana populară. Însă Katharina hotărâse că, dacă se

va întâmpla vreodată să aibă nevoie să citească Biblia, avea să o facă aşa cum se cuvenea, adică în latină.

Se apropie de Margaret şi o strânse uşor de umăr.

— Mai ţii minte tot ce am citit şi am auzit? Trebuie să continuăm să credem că facem ceea ce este bine.

Margaret îşi ridică fruntea, iar Katharina fu uşurată să vadă din nou o lumină în ochii femeii.

— Eşti o prietenă adevărată, Katharina. Şi nu mă îndoiesc că Dumnezeu te va binecuvânta cu un soţ minunat, drept răsplată pentru tot ceea ce ai făcut.

— Şi pe tine te va binecuvânta.

O apucă pe prietena ei de degetele reci; căldura focului de aici nu reuşise să alunge răcoarea zilei.

La îndemnul fratelui Gabriel, Katharina se întoarse la cazan.

— Să adaug hameiul? întrebă Katharina.

Pentru că insistase să-l ajute cu o altă ocazie când făcea bere, bătrânul călugăr îi împărtăşise cam fără tragere de inimă povestea sa – cum ajunsese la Mănăstirea Neagră în anul precedent, după ce doctorul Luther se întorsese din ascunzătoarea sa de la Castelul Wartburg. Mănăstirea fratelui Gabriel din sud se închisese atunci când călugării de acolo urmaseră sfatul lui Luther de a se însura. Fiind deja înaintat în vârstă şi necunoscând nicio meserie şi neavând niciun alt loc în care să se poată duce, căutase îndurare la doctorul Luther.

Fratele Gabriel mută cazanul deasupra flăcării.

— E timpul.

Katharina vărsă boabele de hamei în decoct, atentă să nu se stropească cu lichidul.

— Gabriel, adu *Obstwasser*-ul! strigă Wolfgang năvălind pe uşa încăperii. Gâfâia şi părul negru îi era ciufulit de vânt şi ploaie. Repede! Doctorul Luther are din nou unul din episoadele lui de melancolie.

Fratele Gabriel ezită şi îşi mută privirea de la cazanul ce bolborosea la şirul de borcane aflate pe singurul raft aflat pe peretele din spate al încăperii.

— Rămâi aici! zise Katharina în timp ce îşi şterse mâinile de haine. Termină de pregătit fiertura! Mă duc eu cu Wolfgang şi îi duc doctorului Luther *Obstwasser*-ul.

— O! Nu, nu, zise Wolfgang făcând câțiva pași cu spatele spre ușă în timp ce-și desfăcu brațele pentru a-i bloca ieșirea, cu sprâncenele sale groase și negre unindu-se într-o grimasă fioroasă. Doctorul Luther are nevoie de fratele Gabriel.

— Care e *Obstwasser*-ul? Acesta?

Se întinse după cea mai apropiată carafă, una mică cu un gât subțire.

Fratele Gabriel își scuturâ capul și arătă spre una identică de lângă ea.

— Pot să ajut. Luă carafa și se întoarse pentru a-l privi pe Wolfgang în față. Acum du-mă la el!

Porunca ei nu lăsa loc niciunui comentariu. Era, la urma urmei, o nobilă, iar el nu era decât un om oarecare. Nu avea nicio autoritate asupra ei și trebuia să facă așa cum dorea ea, indiferent dacă îi plăcea sau nu.

Se opri la infirmerie și pregăti o infuzie de sunătoare. În tot acest timp, Wolfgang bombănea, se plângea și analiza cu atenție fiecare borcan pe care-l deschidea și fiecare ingredient pe care-l adăuga în fiertură.

— Poate că *tu* ești cel care lucrează pentru ducele George, zise ea în timp ce urcau scările în spirală ce duceau la dormitoare. Te-ar putea angaja pe tine la fel de ușor cum m-ar putea angaja pe mine.

Expresia feței lui Wolfgang se transformă din fioroasă cum fusese într-una de teroare pură.

— Cu toții îl admirăm și îl respectăm pe doctorul Luther. Indignarea din vocea lui era amplificată de pereți. Niciunul dintre noi nu ar fi aici dacă nu am fi dispuși să ne punem în joc viața pentru el și reformele lui.

Cu toate că nu-l mai văzuse pe doctorul Luther de când le însoțise până acasă de la biserica Sfintei Fecioare, ea începuse să îi aprecieze tot mai mult bunătatea față de ele cu fiecare zi care trecea. Prezența lor în casa sa îi adusese cu siguranță o serie de neajunsuri și greutăți, însă cu toate astea, el fusese de acord să le găzduiască, indiferent de prețul pe care-l avea de plătit.

Puținul pe care-l putea face la rândul ei era să-l ajute cu talentul ei de a lecui. În ochii ei nu conta deloc faptul că ultima oară când

îl ajutase, el îi spusese să-l scutească de prezența ei. O spusese la mânie – cel puțin ea așa spera. Și cu siguranță că acum, în mijlocul suferinței sale, va aprecia ajutorul ei de cunoscătoare a plantelor medicinale.

Când ajunseră la chilia pe care doctorul Luther o transformase în cameră de studiu, Katharina se strecură în odaia îngustă care era aproape identică cu cele pe care le ocupa ea și celelalte măicuțe la următorul nivel. Se opri imediat ce-l observă întins cu fața în jos pe podea, nemișcat, în afara mâinilor care-i tremurau. Datorită ploilor recente, aerul era umed. Încăperea era luminată de o singură lumânare ce stătea pe masa de scris a doctorului Luther.

Ea păși pe lângă trupul său lung și zvelt. Piciorul ei se lovi de un teanc de pamflete, răsfirându-l peste restul hârtiilor deja împrăștiate pe jos.

— De când e în starea asta?

— De aproape un ceas, răspunse Wolfgang, îngenunchind lângă stăpânul său și fluturându-și mâinile pe deasupra doctorului Luther.

— Care este cauza melancoliei sale? întrebă Katharina împingând deoparte călimările uscate și penele rupte, apoi se lăsă jos lângă doctorul Luther, în partea opusă celei în care se afla Wolfgang. Spune-mi ce anume îl face pe domnul doctor să aibă crizele acestea. Trebuie să știu, dacă vrei să îl ajut.

Wolfgang ezită, privind la silueta încordată, prosternată a doctorului Luther, apoi oftă adânc.

— Un sol al electorului i-a adus rezultatele Dietei de la Nürnberg. Prinții discută cu nunțiul papei, Chieregati. El le-a cerut sprijinul pentru a impune Edictul de la Worms.

Katharina nu auzise prea multe lucruri despre răzvrătirea fățișă de acum doi ani a doctorului Luther împotriva papei la Dieta de la Worms, unde stătuse înaintea Sfântului Împărat Roman, Carol al V-lea, și refuzase să-și retragă scrierile împotriva Bisericii. Împăratul emisese un edict prin care îl condamna pe doctorul Luther la moarte.

Poveștile despre curajul doctorului Luther o uluiseră. Cum îndrăznea cineva să-i sfideze pe împărat și pe papă? Până acum electorul Frederick îl protejase pe doctorul Luther de condamnarea la moarte emisă de împărat. Dar acum, dacă toți ceilalți prinți hotărau

să impună Edictul de la Worms al împăratului Carol al V-lea, cu siguranță că doctorul Luther avea să fie omorât curând.

— Prinții i-au prezentat lui Chieregati o listă cu o sută de nedreptăți suferite de Germania din partea Romei, spuse Wolfgang în șoaptă. E numită *Centum Gravamina*. Nunțiul spune că papa va lua în considerare plângerile lor dacă promit să i-l predea imediat pe doctorul Luther în vederea executării sale.

Un fior o pătrunse pe Katharina.

— Și o vor face?

— Încă deliberează.

Katharina rămase tăcută, privind cu compasiune la gluga neagră care ascundea fața doctorului Luther. Câte zile mai erau oare până când puneau mâna pe el și-l dădeau la moarte?

— Atunci înseamnă că are aceste crize pentru că se teme de moarte?

— Să se teamă de moarte? întrebă Wolfgang clătinând din cap. Nu prea cred. Însă ar putea să se teamă să nu dea greș. Da, el dorește ca Reforma să nu dea greș sub nicio formă.

Katharina trase de gluga doctorului Luther, cu mintea lucrându-i febril. Ce putea face ca să amelioreze melancolia unui bărbat pe care-l păsteau închisoarea și moartea?

— Wolfgang, trebuie să-mi aduci lăuta doctorului Luther!

Slujitorul nu se clinti.

— Doctorului Luther îi place muzica?

El încuviință dând din cap.

— Mi se pare mie sau l-am auzit cântând la lăută?

El încuviință din nou.

— Atunci adu-mi lăuta lui și un ștergar ud.

Îi trase doctorului Luther gluga de pe cap. Avea ochii închiși și fața îi era lipită de podea. Linia maxilarului său era încordată, iar pielea îi era întunecată, din cauza bărbii nerase. Părul îi cădea pe frunte, aproape intrându-i în ochi, dar o venă la tâmplă îi pulsa cu putere.

Își ridică degetul, parcă pentru a mângâia vena aceea. Să îndrăznească să-l atingă oare pe omul acesta? Măruntaiele i se strânseră la gândul acesta. În infirmeria de la Marienthron, surorile

mai în vârstă nu-i permiteau să aibă grijă decât de femei. Nu atinsese niciodată în mod intenţionat un bărbat.

Aruncă repede o privire prin încăpere, asigurându-se că era singură. Din fericire, Wolfgang îi urmase sfatul. Îşi îndreptă din nou toată atenţia asupra doctorului Luther şi, înainte să-i piară şi ultima brumă de curaj, îşi lipi palma de pielea lui fierbinte. Mâna i se cutremură din cauza atingerii şi o căldură ciudată formă parcă un ghem adânc în pântecul ei.

Îşi trecu degetele peste pielea aspră a obrazului său, iar apoi le apăsă uşor pe vena ce pulsa pe tâmpla sa. Începu să o maseze uşor, în timp ce încheieturile degetelor îi atingeau părul. Moliciunea aceasta nu semăna cu nimic altceva din toate câte atinsese vreodată. Iar ghemul de căldură din pântec începu să se desfacă, încetul cu încetul.

El oftă prelung, iar căldura respiraţiei sale înfioră pielea ei sensibilă de la încheietura mâinii.

Faţa i se aprinse de o căldură subită, realizând cât de scandalos de aproape era de el şi cât de nepermis de familiară îi era atingerea asta.

Wolfgang îşi drese glasul zgomotos, vădit iritat.

Ea îşi trase mâna înapoi şi îşi ridică privirea, pentru a-l descoperi pe servitorul care se întorsese cu lucrurile pe care i le ceruse. Se puse pe treabă, încercând să-şi ignore dorinţele noi şi tulburătoare.

Când puse ştergarul cel umed pe tâmpla doctorului Luther, el gemu. Ea luă lăuta şi începu să atingă corzile cu o pană. Sunetele melodioase îi treziră amintiri din copilărie, retrăi momentele când o privise şi o ascultase pe mama ei cântând la lăută – înainte ca ea să se îmbolnăvească. Degetele Katharinei găsiră strunele pe care le căuta, chiar dacă mintea uitase parcă ce avea de făcut. Începu să cânte o melodie simplă, una pe care mama ei i-o cânta adesea. *„Schlaf, Kindlein, schlaf. Dormi, copilaş, dormi. Tăticul tău îngrijeşte de oi. Mămica ta scutură crenguţele. Vise gingaşe cad ca o ploaie asupră-ţi. Dormi, copilaş, dormi. Schlaf, Kindlein, schlaf."*

Când ajunse să repete pentru a treia oară cântecul, ochii doctorului Luther se deschiseră şi el se rostogoli pe-o parte. Faţa sa palidă îi scotea în evidenţă ochii negri. Ochii aceştia scrutau acum cu o intensitate neabătută faţa ei. Iar ea nu putea să-l privească în ochi

fără să aibă gânduri tulburătoare despre părul şi pielea lui şi despre felul în care le simţise sub degetele ei.

Când termină, puse lăuta deoparte şi se întinse după *Obstwasser*.

— Ia o înghiţitură!

— Deci, soră Katharina, de astă dată tu eşti cea care-l alungă pe diavol de pe spinarea mea.

Se strădui să se ridice în capul oaselor şi o lăsă să-i ţină cana în timp ce luă o înghiţitură.

— Eşti norocos că mă aflu aici să te ajut pe dumneata, doctor Luther. Diavolul nu mă poate suferi.

— Cred şi eu.

Un zâmbet abia schiţat aduse strălucire în ochii săi.

Ea nu se putu abţine să nu-i răspundă cu un zâmbet.

— Trebuie să iei nişte sunătoare.

Îi întinse mojarul.

El ridică o sprânceană când dădu cu ochii de lichidul tulbure.

— O să îţi aline puţin sentimentul de melancolie. Bea, porunci ea, dacă nu cumva ţi-o fi teamă din nou că încerc să te otrăvesc.

Mormăitul lui Wolfgang se auzi din pragul uşii. Însă zâmbetul doctorului Luther se lărgi. Luă recipientul şi sorbi tot lichidul dintr-o singură înghiţitură. Apoi i-l înapoie gol.

— Mai e ceva, doctor Katharina? Poate încă o cântare la lăută?

Ea scutură din cap.

— Nu. O cântare din partea dumitale, poate, dar nu din partea mea. Am cântat singura cântare pe care o ştiu.

Expresia feţei lui redeveni dintr-odată serioasă. Privirea lui se cufundă în a ei, iar intensitatea acesteia o lăsă fără suflare.

— A fost o melodie frumoasă şi îţi mulţumesc, Katharina, pentru ajutor.

Blândeţea şi sinceritatea vorbelor sale nu făcură decât să-i înteţească senzaţia fierbinte din pântec. Din nou era foarte conştientă de cât de aproape se afla de el, suficient de aproape încât să-i poată vedea petele întunecate din ochii căprui.

— Stăpâneşti darul medicinei. Îi privi faţa cu atenţie plimbându-şi privirea pe ea, de la fruntea ei, la obraz şi la bărbie. Şi apoi la buzele ei.

Ea era convinsă că faţa i se roşise de tot acum. Îşi plecă creştetul, ştiind că se străduia în van să se ascundă, aşa că vorbi repede pentru a-şi ascunde stânjeneala produsă de faptul că a reacţionat cu atâta putere la apropierea lui.

— La Marienthron răspundeam de grădina de ierburi şi de prepararea doctoriilor. Am studiat bine reţetele străvechi. Şi-n plus, am ajutat-o pe mătuşa mea Lena la infirmerie.

— Cred că o să te păstrez aici la mănăstire ca să fii doctorul nostru.

Vocea lui era joasă.

Wolfgang păşi în odaie şi se opri lângă ei, postura sa încordată transmiţând un reproş clar.

— Puteţi conta pe mine, doctor Luther, ori de câte ori sunteţi bolnav. Îşi dorea ca vocea ei să nu sune atât de gâtuit. Măcar atât să pot face ca răsplată pentru bunătatea pe care ne-aţi arătat-o.

— Vestea bună este că în curând veţi avea un cămin nou.

Ea-i întinse din nou *Obstwasser*-ul, făcând un gest cu capul şi lăsându-l să înţeleagă că trebuia să mai ia o gură.

— Cred că am reuşit în sfârşit să conving câteva din familiile bogate din Wittenberg să vă ia pe tine şi pe celelalte.

Duse cana la gură.

— Deci nu s-a găsit niciun soţ pentru noi?

Se simţi copleşită de dezamăgire. Dacă doctorul Luther nu reuşea să găsească soţi de viţă nobilă printre oamenii mulţi pe care-i cunoştea, cum avea să reuşească una ca ea aşa ceva, care nu cunoştea pe nimeni?

— Caut în continuare. Dar între timp o să vă mutaţi din Mănăstirea Neagră în acele cămine unde nevoile voastre vor fi acoperite şi nu veţi mai muri de foame încet dar sigur.

Ochii lui erau plini de regrete, ca şi când i-ar fi părut rău pentru incapacitatea sa de a avea mai multă grijă de ele.

— Aţi făcut tot ce aţi putut, răspunse ea.

Firește că se întrebase în ultima săptămână cum era posibil ca el să aibă atât de puţine posesiuni. Doar era doctorul Luther. Cu siguranţă că putea cere bani pentru predicare, pentru învăţătura pe care o oferea şi pentru scrierile sale. Dar din câte putea ea să vadă, nu avea niciun fel de venit stabil.

— Slujitoarea mea, Greta, trebuie să vină cu mine, spuse ea.

El o privi solemn.

— În starea în care se găseşte, nu sunt convins că este cu putinţă...

— Nu o pot abandona când este într-o situaţie atât de disperată.

El făcu o pauză, ca şi când ar fi cântărit cererea ei.

— Te rog, doctor Luther!

Un zâmbet înflori în colţul gurii sale.

— A, văd că ştii să mă rogi atunci când vrei ceva.

— Ocazional.

Ea-i zâmbi la rândul ei. Ochii săi căprui o măsurară cu vădită plăcere. Iar acea senzaţie caldă îi apucă din nou pântecul ca într-o strânsoare. Simţi cum se îmbujorează din nou, aşa că îşi concentră atenţia asupra lăutei pe care o ţinea în poală.

Îi reveniră în minte cuvintele pe care Wolfgang tocmai i le spusese în legătură cu înnoirea condamnării la moarte a doctorului Luther.

— Familiile acestea – începu ea repede pentru a-şi ascunde gândurile de el – sunt de partea cauzei dumitale şi sunt dispuse să încalce legea pentru a ne găzdui?

O umbră se lăsă peste faţa lui.

— Ei susţin acum Reforma. Dar nu ştiu cât vor mai rezista de partea cauzei după ce voi fi dat pe mâna Romei. Când flăcările rugului se vor înălţa înaintea ochilor lor, le va fi mai uşor să se lepede de cauză decât să moară.

Şi ce avea să se aleagă de ea şi de celelalte surori dacă prinţii germani îl arestau până la urmă pe Luther? Aveau să le închidă şi pe ele şi apoi să le ucidă?

— Ca slujitoare în case de vază din Wittenberg, spuse el ca şi când i-ar fi simţit teama, trag nădejde că veţi scăpa de temniţă.

Slujitoare? Nesiguranţa ei privitoare la viitor se spulberă.

— Greşeşti, doctor Luther. Nu avem de gând să trăim ca slujitoare.

— Ba sigur că o veţi face. La ce vă aşteptaţi? Să fiţi primite ca nişte oaspeţi de viţă regală?

Ea se încordă.

— Suntem de viţă nobilă.

El îşi îngustă ochii, luă încă o gură din *Obstwasser*, apoi îşi şterse gura cu dosul palmei.

— Oamenii aceştia au fost de acord să vă primească drept slujnice

în casele lor. Katharina, fii recunoscătoare că sunt dispuşi să îşi asume riscul de a vă primi.

Ea se ridică şi îşi scutură praful de pe haine.

— Nu mi-am pus viaţa în mare pericol pentru a sfârşi ca o slujitoare oarecare.

— Ei bine, majestatea ta, îmi pare rău că trebuie să te cobor de pe piedestalul dumitale.

El încercă să se ridice. Wolfgang veni repede lângă el şi-l ajută să se ridice în picioare.

— Nu voi munci ca slujitoare, rosti ea mult mai calmă decât se simţea în realitate.

— N-ai de ales.

În clipa următoare, un ţipăt agonizant se auzi dintr-un colţ îndepărtat al mănăstirii şi ecoul lui fu perpetuat de ziduri.

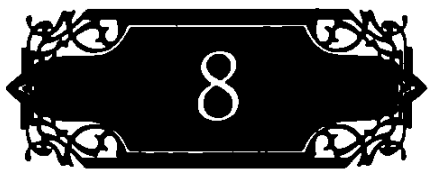

Fără niciun cuvânt de despărțire, Katharina se năpusti pe scări, urmând zgomotul produs de niște pași. Câteva măicuțe alergau în jos pe trepte, cu veșmintele fâlfâind în urma lor.

— Spuneți-mi cine țipă și de ce! le strigă ea.

— E Greta, răspunse una dintre surorile Zeschau peste umăr. Abatele Baltazar a pus mâna pe Thomas.

— Sfântă Fecioară!

Inima Katharinei bubuia în piept. Alergă după celelalte cu groaza întețindu-i-se cu fiecare pas pe care-l făcea. Oricât de tare ar fi urlat rațiunea ei să se ducă să se încuie în chilia ei și să fugă din calea abatelui, ea se năpusti pe ușa din față a mănăstirii intrând într-un grup de oameni curioși, care stăteau în ploaia ce cădea mărunt. Își croi drum cu umerii până ajunse în față, dar apoi se opri brusc lângă Margaret și Greta.

— Iat-o și pe sora noastră Katharina, zise abatele Baltazar stând lângă o căruță. Rasa lui largă și scapularul nu reușeau să-i ascundă pântecul generos. Iar gluga neagră nu-i putea ascunde nasul borcănat și ochii bulbucați și injectați a căror privire era acum ațintită asupra ei. În loc să-și acopere mâinile cu mânecile largi, și le ținea împreunate

pe piept, lăsându-şi la vedere unghiile anormal de lungi. Mătuşa ta Magdalena îţi transmite salutări din temniţa mănăstirii.

Cu toate că veştile despre mătuşa Lena nu erau tocmai o surpriză pentru ea, regretul îşi făcu repede loc în sufletul ei, făcând-o să-şi dorească să fi insistat mai mult să o convingă pe mătuşa Lena să se răzgândească cu privire la evadarea sa din mănăstire.

— Trebuie să-i dai drumul, părinte! Ea nu e vinovată de plecarea noastră.

Lângă preot stăteau câţiva ţărani care lucraseră la Marienthron şi prin împrejurimi. Feţele lor istovite erau dure şi încruntate şi privirile lor îl fixau fără contenire pe abatele Baltazar, ca şi când ar fi aşteptat să primească ordine de la el.

— O, dar soră Katharina, ea şi-a mărturisit deja fărădelegile. Zâmbetul abatelui Baltazar era fals, iar tonul său părintesc era prea dulceag. De asemenea, îl avem în custodia noastră pe slujitorul lui Leonard Koppe şi el ne-a făcut la rândul lui o serie de mărturisiri.

Greta trase cu greu aer în piept.

Margaret îşi puse o mână liniştitoare pe umărul slujitoarei, a cărei faţă era acum de o paloare cadaverică.

Abatele Baltazar le făcu un semn cu capul oamenilor săi. Ei se întoarseră spre partea din spate a căruţei, ridicară trupul unui bărbat, apoi îl azvârliră în mijlocul străzii pline de noroi. Zăcea nemişcat, cu mâinile şi picioarele legate.

Un ţipăt chinuit părăsi buzele Gretei şi se aruncă înainte. Margaret o apucă pe fată de mantie. Greta se împotrivi doar un moment înainte să se aplece şi să vomite.

Katharina rămase pe loc, privindu-l pe bărbat, iar stomacul i se strânse de repulsie. Era slujitorul negustorului Koppe, Thomas, dar nu-l recunoscu decât cu greu. Picioarele îi erau negre şi pline de răni, o dovadă a faptului că îi fuseseră arse. Degetele îi fuseseră zdrobite cu cleştele, spatele mutilat cu fierul înroşit. Faţa cândva frumoasă îi era plină de vânătăi şi mânjită de sânge.

Cum reuşise abatele să-l prindă pe Thomas – dacă nu cumva se întorsese el singur la abaţie pentru a afla cine era tatăl copilului Gretei şi ca să o răzbune?

— La ce bun un martor mort? strigă doctorul Luther din spatele

ei în timp ce îşi croi drum cu coatele, urmat de Wolfgang, care rămase fără suflare.

— Martin Luther? întrebă abatele Baltazar privindu-l, după care le aruncă o privire piezişă slujitorilor săi.

— Eu sunt, răspunse doctorul Luther. Nu îşi acoperise capul cu gluga în ploaia rece, ci îşi arăta deschis toată furia în ochi şi pe faţă. Eu nu trebuie să te întreb cine eşti. Îmi pot închipui.

Buzele cărnoase ale abatelui Baltazar se lărgiră într-un zâmbet.

— Eşti un slujitor al diavolului, continuă Luther. Numai un slujitor al diavolului poate tortura un om în felul în care l-ai torturat dumneata pe acesta.

Zâmbetul abatelui Baltazar se spulberă şi, cu un pocnet din degetele sale cu unghii lungi, le făcu un semn ţăranilor pe care-i adusese cu sine.

Aceştia porniră spre doctorul Luther. Mâinile lor începură să caute după cuţitele pe care le purtau la cingătoare. Trupul Katharinei se încordă mânat de aceleaşi imbolduri pe care le simţise în noaptea evadării lor.

— Ai grijă, doctor Luther! zise Katharina făcând un semn cu capul în direcţia bărbaţilor. Abatele Baltazar nu ar fi îndrăznit să îl atace pe doctorul Luther, nu-i aşa? Nu în plină zi, în faţa unei mulţimi tot mai mari.

Doctorul Luther se uită la bărbaţi, apoi îl fixă cu privirea sa fermă pe abatele Baltazar.

— Ai ucis un om. Nu-ţi e de ajuns?

— Slujitorul lui Koppe nu se află încă în faţa veşnicului judecător, zise abatele Baltazar împungându-l pe Thomas în spate. Mormanul de jos gemu. Dar l-am castrat şi curând va avea parte şi de judecată.

Castrat? *Sfântă Fecioară, Maica lui Dumnezeu, roagă-te pentru noi, păcătoşii!* Katharina îşi făcu semnul crucii şi se strădui să îşi înghită fierea ce-i urcase până în gât.

— De ce ai venit aici? Ce vrei?

Doctorul Luther vorbi cu putere, îndreptându-şi umerii laţi şi atingând o înălţime impozantă. Wolfgang scosese la rândul său un cuţit şi îl îndreptase spre ţăranii care se tot apropiau.

— Îmi vreau călugăriţele înapoi.

Ochii bulbucați ai abatelui Baltazar aruncară o privire în direcția femeilor.

Katharina se luptă cu impulsul de a fugi și se sili să rămână acolo unde era.

— Nu sunt ale tale, spuse doctorul Luther.

— Sunt proprietatea abației din Marienthron și este sfânta mea datorie să mă asigur că se întorc la Mirele lor, Cristos și la Biserica Mamă. Dacă nu încerc să le aduc pe aceste fiice risipitoare acasă, voi fi socotit răspunzător pentru ele atunci când vor suferi chinurile iadului.

— Tu ești singurul de aici care ar trebui să-și facă griji din pricina chinurilor iadului.

Abatele Baltazar dădu să răspundă, însă doctorul Luther continuă, obișnuit în mod evident să se războiască cu ajutorul cuvintelor.

— Îmi dau și eu seama că le vrei înapoi, spuse el suficient de tare ca mulțimea tot mai mare să-l poată auzi, ca să poți batjocori și mai multe dintre ele în bordelul dumitale.

— Am auzit că de-acum cel cu bordelul ești dumneata.

Katharina se crispă la auzul acuzațiilor abatelui. Oare chiar asta se spunea despre doctorul Luther și despre surorile ei? Dacă îi supraviețuiau acestei întâlniri cu abatele, era hotărâtă să nu mai stea pe gânduri și să plece de la Mănăstirea Neagră indiferent unde avea să o trimită doctorul Luther.

Oamenii lui Baltazar formau acum un semicerc, ca o plasă ce se strângea tot mai mult în jurul lor.

Wolfgang trecu în fața doctorului Luther și-și flutură cuțitul pe sub nasul țăranilor. Însă ei ripostară imediat, scoțându-și la rândul lor cuțitele. Katharina se simți cuprinsă de spaimă, iar sângele îi îngheță în vine. Indiferent cât de bine intenționat ar fi fost, Wolfgang nu avea să fie capabil să țină piept atacatorilor. Poate că fuseseră lipsiți de înțelepciune când au ieșit din mănăstire fără niciun plan referitor la cum să prevină un atac. Să le conducă oare pe surori înapoi în clădire acum, până mai aveau o șansă? Dar cum să-l lase pe doctorul Luther în mâinile abatelui și ale oamenilor săi?

Câțiva tineri din mulțime își croiră drum în față. Pelerinele și beretele lor arătau că erau studenți ai universității.

— Aveţi nevoie de ajutor, doctor Luther?

Oamenii abatelui Baltazar se opriră.

Încă vreo cinci studenţi înarmaţi cu suliţe şi halebarde ieşiră din mulţime.

— Nu suntem deloc prieteni cu cineva care-l ameninţă pe doctorul nostru Luther.

El încuviinţă dând din cap recunoscător.

— Da, haideţi să-l ajutăm pe abatele Baltazar să se suie în căruţa lui şi să-l conducem afară din Wittenberg. Cei care interzic căsătoria şi le silesc la celibat pe tinerele femei împotriva voinţei lor nu au nici autoritatea, nici dreptul de a se afla în oraşul nostru.

Abatele Baltazar îi privi pe studenţii care acum se strângeau în jurul său.

— Te ridici deasupra oamenilor şi legilor creştinătăţii, a legilor care au fost urmate şi respectate de sfinţi şi învăţaţi preţ de sute de ani?

— Arhiepiscopul de Mainz le vinde licenţe preoţilor săi pentru a le permite să-şi păstreze concubinele. Iar noi să stăm deoparte şi să acceptăm astfel de practici nelegiuite chiar dacă strămoşii noştri au făcut la fel?

Abatele Baltazar mârâi şi îi cântări din nou din priviri pe cetăţenii înarmaţi din Wittenberg înainte ca privirea să îi zăbovească asupra Gretei.

Fata nici nu-l băga în seamă pe abate, ci se uita în schimb la Thomas cu o privire goală.

Un gând îngrozitor se cuibări în mintea Katharinei. Nu cumva tocmai abatele Baltazar era tatăl copilului Gretei? Katharina închise ochii o clipă pentru a-şi alunga greaţa care i se înteţi imediat la un asemenea gând. Oricât de mult ar fi dorit să poată nega că abatele ar face una ca asta, ştia că era posibil. Vizitele sale la Marienthron fuseseră mult prea dese, iar Greta avea un farmec pe care broboadele nu-l puteau ascunde. Era firesc ca abatele să o fi remarcat. Dar dacă profitase de tânăra femeie?

Dintr-odată Katharina ştiu cu certitudine că el era tatăl copilului nenăscut al Gretei. Din cauza asta se întorsese Thomas la Marienthron - să-l pedepsească pe abate pentru faptul că o siluise pe Greta.

Se părea că acesta apucase să pună mâna pe Thomas înainte ca el să își poată duce la capăt răzbunarea.

— Azvârliți-l pe principalul nostru martor înapoi în căruță! le porunci abatele Baltazar oamenilor săi după ce se întoarse în siguranța căruței sale. O să-l ducem la electorul Frederick. Odată ce va auzi mărturisirea acestui țăran fără însemnătate, n-o să aibă de ales decât să mi-l dea pe Martin Luther în mână împreună cu călugărițele astea rătăcite.

Bărbații îl luară pe Thomas pe sus fără niciun menajament și-l aruncară în căruță. Geamătul de durere al bărbatului răzbătu prin mulțimea tăcută.

— Am auzit zvonuri cum că țăranii *Bundschuh** țin întruniri secrete și pun la cale o răscoală. Mușchii feței doctorului Luther erau rigizi, iar ochii îi erau întunecați de sfidare. Acum știu de ce. Sunt tratați mai rău decât niște câini chiar de către cei care ar fi avut obligația să-i păstorească.

Țăranii *Bundschuh*? Gândurile Katharinei alergară înapoi la ziua evadării ei din mănăstire și la țăranii pe care-i întâlniseră lângă iaz, la circumstanțele ciudate ale întâlnirii lor matinale. Oare bărbații aceia se adunaseră pentru a porni o răscoală? Luase și Thomas parte la așa ceva?

Abatele Baltazar se sui pe capra căruței și-și aranjă tunica peste pântecul său voluminos.

— O să-mi iau călugărițele înapoi, într-un fel sau altul. Nu vei putea opri lucrarea lui Dumnezeu.

Un fior se sui pe spinarea Katharinei. Dumnezeu s-o ajute dacă abatele Baltazar își punea în aplicare amenințările.

— E datoria mea sfântă de duhovnic și ispravnic al abației de la Marienthron să le aduc înapoi pe toate surorile care și-au încălcat legămintele.

Abatele o privi drept în ochi.

Fiorul o pătrunse pe Katharina până în măduva oaselor.

— Nu mă voi opri, zise el, până nu se întorc acolo unde le e locul.

---

* Mișcare revoluționară a țăranilor din sud-vestul Germaniei din acea perioadă, care și-a primit numele după opinca pe care țăranii au pus-o pe steagul lor (n.tr.).

O neajutorare copleşitoare o pătrunse pe Katharina în timp ce freca dalele de piatră din coridorul de la intrarea casei familiei Reichenbach. Cu toate vorbele ei pline de dârzenie rostite în faţa doctorului Luther în legătură cu faptul că se născuse într-o familie nobilă şi că nu avea să facă muncă de jos, nu fusese în stare să împiedice căderea ei din demnitate.

Cu o săptămână în urmă, la începutul lunii mai, fusese nevoită să părăsească Mănăstirea Neagră şi să se ducă să locuiască la o familie care o primise în urma intervenţiei doctorului Luther. Odată cu scăparea din mănăstire, sperase să aibă un cuvânt de spus cu privire la destinul ei, însă adevărul era că fiind femeie, nu era decât un pion pe care bărbaţii din viaţa ei îl mutau de colo-colo. Indiferent că era controlată de tatăl ei, de doctorul Luther sau de altcineva, nu avea libertatea de a se duce unde voia sau de a face ce-i plăcea.

Se ridică sprijinindu-se pe călcâie şi-şi masă cu mâna ceafa dureroasă. Tavanul boltit şi geamurile cu vitralii lăsau razele de soare să pătrundă în încăpere, luminând firele mătăsoase care se dezlipeau din tapiseriile ce atârnau pe pereţii lambrisaţi. Într-un mod ciudat, Katharina avea senzaţia că şi viaţa ei era o tapiserie. Cu fiecare zi ce

trecea, mătasea se destrăma tot mai tare, plutind neglijent în aerul plin de praf. Viaţa ei frumos ordonată se spulberase. Planurile ei de viitor fuseseră atârnate în cui. Iar acum iat-o aici, ducând o viaţă de slujnică, cu nimic mai presus decât Greta!

Sărmana Greta. Katharina se cutremura ori de câte ori se gândea la Greta care fusese necinstită de abate. Dincolo de repulsie, simţea ceva mai profund, ceva căruia nu-i putea da un nume. Tot ce ştia era că o tulbura profund faptul că cineva care avea responsabilitatea de a le proteja, nu doar că dăduse greş în misiunea sa, dar fusese în final chiar cel care violase frumuseţea delicată ce avea nevoie de protecţie.

Oftând adânc, lăsă peria de frecat podelele pe jos. Acum Greta plecase. Dispăruse undeva în noapte. Fără o vorbă. Şi în ciuda întrebărilor pe care le pusese, Katharina nu reuşise să-i dea de urmă fetei. Îi ceruse ajutorul doctorului Luther, dar nici el nu avusese mai mult succes cu cercetările sale.

O uşă se deschise în spatele ei şi se auzi bocănitul sonor al unor saboţi din lemn.

Katharina se concentră asupra modelului în formă de diamant al dalelor.

Paşii se opriră în faţa ei, iar tivul de catifea al unei rochii înţesate cu broderii pluti uşor pe deasupra unor papucei înguşti, ascuţiţi. Cu colţul ochiului zări urme murdare de paşi care traversau acum podeaua – acea podea pe care o freca încă de când bătuseră de utrenie clopotele bisericii Sfintei Fecioare.

Umilinţa o năpădi iarăşi, cum se întâmpla de fiecare dată când trebuia să o întâlnească pe Elsa Reichenbach, noua ei stăpână. Femeia aceasta era soţia primarului oraşului, făcând parte din clasa de mijloc, nefiind nobilă, cum era ea. Însă Elsa se purta ca una care avea un statut mai înalt decât al ei, iar Katharina îşi dădu repede seama că îi făcea plăcere să o trateze ca şi când n-ar fi fost cu nimic mai bună decât o ţărancă sadea. Nu se îndoia de faptul că Elsa nu şi-a scos intenţionat papucii de lemn la uşă, după cum se obişnuia, doar pentru a-i da şi mai mult de lucru.

Katharina presără nişte nisip pe jos şi începu să frece duşumeaua cu peria, desprinzând murdăria. Mâinile îi erau crăpate de la leşia cu

care lucra; nu mai erau netede şi fine cum fuseseră întotdeauna în mănăstire.

Elsa ciocăni cu saboţii ei din lemn ca şi când ar fi vrut să atragă atenţia Katharinei asupra tivului special al rochiei ei, un privilegiu vestimentar pe care Katharina nu şi-l putea permite acum, ca slujitoare.

Katharina continuă să frece podeaua cu şi mai multă râvnă, lăsând ca furia trezită în ea de nedreptatea situaţiei ei să-i dea un nou avânt – o furie îndreptată împotriva ei înseşi, pentru că îngăduise să fie prinsă în această situaţie: împotriva doctorului Luther, pentru că nu-i dăduse de ales, şi împotriva familiei Reichenbach, pentru că îngăduiau ca ea să fie tratată ca o slujnică. O parte din ea ştia că era iraţională, dar nu putea da vina pe nimeni altcineva pentru faptul că nu mai putea sta la Mănăstirea Neagră, mai ales după zvonurile oribile cum că mănăstirea devenise bordel. Chiar şi aşa, simţea că o durea inima din cauza tuturor lucrurilor care se întâmplaseră nu doar cu ea, ci şi cu Greta.

— Katharina, zise Elsa pe un ton superior. Părul negru îi era adunat cu grijă sub un văl scurt, iar linia părului îi fusese pensată pentru a da iluzia unei frunţi mai înalte, după cum era obiceiul printre unele femei care îşi permiteau asemenea vanităţi, chiar dacă biserica le considera păcat. Am înţeles că vorbeşti limba latină.

— Da, aşa e.

— Am înţeles că ai învăţat latină la mănăstire. Ştii suficient de bine latina încât să-i înveţi pe copii?

— Desigur.

— Când termini cu podelele, aş vrea să te duci în camera fetelor şi să începi să le înveţi limba latină.

Să îi înveţe pe copii limba latină? Gândul acesta aprinse o scânteie de speranţă în tristeţea ce-i înnegura mintea în ultima vreme. La Marienthron îi plăcuse întotdeauna să o aibă pe câte una dintre tinerele postulante pe lângă ea în grădina cu ierburi sau la infirmerie.

— Eşti cu totul nepricepută ca slujitoare, nu că aş fi avut nevoie de vreo altă slujnică, continuă Elsa făcându-i semn altei slujitoare care tocmai cobora scările în spirală. Poate că prin educarea fiicelor mele, vei fi în sfârşit capabilă să-ţi câştigi traiul în gospodăria noastră.

Katharina întinse mâna după cârpă şi şterse nisipul şi murdăria, dezvelind o dală curată. Soţia primarului îi spusese cât se poate de clar că-şi deschisese căminul pentru Katharina doar de dragul doctorului Luther şi la rugămintea soţului ei. Fără îndoială, Katharina era rănită în orgoliul ei propriu auzind că nu era dorită nici măcar ca slujitoare. Dar nu o putea lăsa pe Elsa să-i vadă tulburarea.

Elsa ciocăni din nou în duşumea cu papucii.

— Prea bine, zise Katharina mutând cârpa pe dala următoare şi aranjându-şi puţin fusta de un verde şters, una din hainele primite de la Elsa. Tivul ei era zdrenţuit, o dovadă a faptului că Elsa rupsese panglica de pe el şi îndepărtase orice însemn al unui statut social mai înalt. Le voi învăţa pe fiicele dumitale, Elsa. Poţi să le anunţi că mă voi duce la ele îndată.

Aruncă apă pe jos şi îşi reluă munca, un gest care spera că anunţa clar încheierea acestei discuţii.

După o clipă, Elsa plecă pe unde venise, lăsând o nouă urmă de paşi după ea. Când dispăru printr-o uşă ce dădea în coridorul principal, Katharina oftă prelung şi se cuprinse cu ambele braţe peste panglicile care-i ţineau legat corsajul. Ştiuse că în cele din urmă avea să fie nevoită să renunţe la confortul veşmintelor ei monahale, dar nu reuşea să scape de senzaţia de goliciune. În comparaţie cu tunica largă şi lungă pe care o purtase toată viaţa, mânecile strânse şi corsajul fix al noilor ei haine îi limitau mişcările, îi arătau o bună parte din siluetă şi îi dezveleau pielea. În ciuda gulerului lat pe care-l purta peste gât şi umeri, ascunzându-şi bustul, se simţea expusă.

Renunţase de asemenea la broboada ei de călugăriţă şi o înlocuise cu o bonetă subţire care nu-i mai ascundea părul. După ani de zile în care purtase fâşia aceea de pânză învelită strâns în jurul capului şi al gâtului, goliciunea aceasta era ciudată. Din când în când se trezea prinzându-şi câte o şuviţă din părul blond care se eliberase din strânsoarea panglicii simple cu care obişnuia să îl prindă în spate. Senzaţia mătăsoasă îi era străină şi cu toate că nu dorea să cadă în păcatul mândriei, tânjea în taină după ziua în care părul avea să-i crească până sub umeri şi să i se reverse în valuri până în talie, aşa cum se cuvenea în cazul unei fecioare.

Se auzi o bătaie surdă în uşa de la intrare.

Tresări, simţindu-şi tot corpul încordat. Dacă se întorsese abatele Baltazar din vizita pe care i-o făcuse electorului pentru a pune mâna pe ea?

Un slujitor se duse în grabă la uşă. Katharina ar fi vrut să-i poruncească să o ferece şi să pună o plăcuţă la intrare pe care să scrie că înăuntru bântuia ciuma, dar la ce bun?

Privirea i se roti prin încăperea goală, căutând un loc în care să se ascundă sau o direcţie în care să poată fugi. Dar unde? Nu avea unde să se ducă, nu era nimeni care să o ajute, nimeni căruia să-i pese dacă trăia sau murea.

Slujitorul deschise uşa, lăsând razele de soare să năvălească peste dale şi permiţând să intre în casă zgomotul obişnuit de la miezul zilei de pe Mittelstrasse – făcut de o căruţă care tocmai trecea prin dreptul casei lor şi de târgoveţii din *Marktplatz*-ul* din apropiere. Înainte să apuce Katharina să facă vreo mişcare, un tânăr trecu pe lângă slujitor şi intră în casă. Livreaua sa cu margine din blană de linx îi fâlfâia în jurul picioarelor şi scotea la iveală nişte pantaloni de călărie scurţi. Un crac al pantalonului său era galben, iar celălalt negru, cu benzi din tafta care formau diferite modele aplicate pe fiecare dintre ei.

— Nu pierde vremea, zise el înclinându-şi bereta de catifea şi dând la iveală o faţă cu trăsături ferme. Du-mă la călugăriţă!

Katharina îşi alungă teama. O femeie cu statutul ei nu se ascundea. Avea să înfrunte împotrivirea cu demnitate. Îşi şterse mâinile de şorţul ei din in, se ridică şi-şi îndreptă spatele.

— Eu sunt Katharina von Bora. Pe mine mă căutaţi?

Atenţia bărbatului se concentră imediat asupra ei, iar ochii i se măriră când o măsurară din cap până în picioare. Un zâmbet înflori subit pe faţa sa desăvârşit bărbierită.

Sub privirea lui insistentă, ea simţi nevoia de a-şi încrucişa braţele peste pieptul mult prea evident. În schimb, se sili să nu se dea în spectacol, ci să se stăpânească, aşa cum se cuvenea în cazul unei doamne.

El se apropie de ea.

— O, în sfârşit am ocazia să o întâlnesc pe una din călugăriţele

* Piaţă, în germană (n.tr.).

evadate. Trăsăturile aristocratice ale feței sale erau îmblânzite de un șarm copilăresc. Părul ce-i cădea pe umeri, tuns cu grijă după moda lansată de împăratul Carol al V-lea, întărea aura tinereții și a nobleței sale. Nu arăta ca unul pe care l-ar fi angajat abatele Baltazar.

— Dacă aveți vreo intenție să mă convingeți să mă întorc la Marienthron, să știți de pe acum că eu nu mă mai întorc acolo, zise ea pe un ton categoric.

— Să vă conving să vă întoarceți la Marienthron? întrebă el clipind cu genele sale dese, ca apoi privirea să-i zăbovească asupra pielii ei dezgolite, ceea ce o făcu să-și dorească să se fi aflat sub protecția vălului. Nu, nu vă voi duce la Marienthron. În schimb, cred că o să duc o domniță drăguță ca domnia voastră cu mine la Nürnberg.

Cuvintele lui îi iscară un val de emoție – uşurare, surprindere, stânjeneală.

Nu fuseseră prezentați cum se cuvenea. Ea nu se pricepea defel să schimbe galanterii cu bărbații. Cine era el de fapt?

— Îmi cer scuze, spuse ea, făcând un pas înapoi.

Eticheta cerea să se facă prezentările oficiale înainte ca ei doi să stea de vorbă.

— Tu eşti, Jerome?

O uşă se deschise, iar vocea Elsei răsună din spatele Katharinei.

— Draga mea Elsa!

Îi aruncă un zâmbet scurt soției primarului, după care își îndreptă din nou atenția asupra Katharinei.

Elsa traversă pentru a doua oară coridorul, bocănitul saboților ei trădându-i nerăbdarea. Trecu pe lângă Katharina, dând-o uşor la o parte, şi își întinse mâna spre bărbat. Cu un gest bombastic al mâinii, acesta cuprinse uşor degetele ei şi le atinse în trecere cu buzele.

Un zâmbet încântător transformă fața plată a Elsei – primul zâmbet pe care îl văzu Katharina vreodată pe fața ei.

— Mi s-a părut mie că-ți aud vocea. Şi sunt bucuroasă că nu m-am înşelat.

— Numai ce am ajuns în Wittenberg. Vocea bărbatului suna aproape ca un tors de pisică. Şi am venit aici să te văd pe tine înainte de toate.

Pometii înalți ai Elsei se făcură trandafirii.

— Cât timp vei rămâne de data asta, Jerome? Ultima dată ai stat prea puţin.

Zâmbetul ei deveni mai larg, iar el ridică din umeri.

— Voi rămâne până când soţul tău se va sătura de flirtatul meu şi mă va arunca în stradă ca ultima oară.

Roşeaţa din obrajii Elsei deveni şi mai pronunţată.

— E prea plicticos ca s-o facă.

— Nu poate fi prea plicticos, Elsa. Îi făcu cu ochiul Katharinei. Toţi oamenii din Nürnberg vorbesc doar despre cea mai nouă distracţie a primarului din Wittenberg.

Katharina rămase cu gura căscată, la fel ca Elsa.

Jerome îşi lăsă capul pe spate şi râse cu poftă.

Katharina nu putea decât să privească, prea uluită de neobrăzarea lui pentru a mai spune ceva în apărarea sa.

Elsa, însă, vorbi imediat.

— N-am avut de ales. Când doctorul Luther cere o favoare, cine poate spune nu?

— Desigur, zise Jerome candid. Cine i-ar putea spune nu marelui Martin Luther? Acum te rog să mi-o prezinţi pe musafira ta, scumpa mea Elsa. Mor de curiozitate.

Elsa îşi vârî mâna pe după braţul lui Jerome şi îi zâmbi languros.

— Dar nu e musafira mea. Şi nu merită să-ţi pierzi timpul cu ea.

— Am tot timpul din lume, zise Jerome eliberându-şi braţul din strânsoarea ei. Apoi îşi dădu jos livreaua şi o întinse, aşteptând să îi fie luată de un slujitor. Uimeşte-mă!

Elsa ezită, însă atunci când el îi zâmbi, ea oftă.

— Jerome Baumgartner, ţi-o prezint pe Katharina von Bora.

El luă mâna Katharinei şi o duse la buze. Ochii săi de un albastru profund îi aruncară o privire pătrunzătoare, iar ea simţi în ei o dorinţă care-i acceleră pulsul – dacă de teamă sau dintr-un sentiment al anticipării, nu ştia.

În clipa în care buzele sale moi şi umede îi atinseră degetele, simţi cum i se taie respiraţia.

— Sunt încântat să vă întâlnesc, *Fräulein* Katharina. Vocea lui era blândă şi ispititoare. Auzisem că sunteţi drăguţă, însă laudele sunt departe de realitate.

Ea-şi trase mâna dintr-a lui, însă privirea lui nu-i dădu drumul. Nu auzise pe nimeni vorbindu-i cu atâta intimitate în glas şi nu avea habar cum ar fi trebuit să răspundă. Cu toate că, după câte se părea, Elsa învăţase arta de a fermeca un bărbat, pe ea în schimb abaţia nu o învăţase niciodată astfel de lucruri.

Fiind tulburată, tot ce reuşi să facă fu să zâmbească timid.

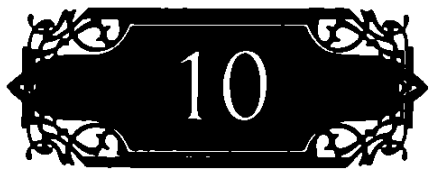

10

Toți suntem de acord, spuse Melanchton. Ar trebui să te ascunzi cât mai repede cu putință.

Umbra arțarului lătăreț cădea peste fețele prietenilor lui Luther, însă căldura după-amiezii de mai îl istovise. Se gândise că poate curtea mănăstirii avea să le ofere un loc răcoros pentru întâlnirea lor, însă temperaturile de primăvară deveniseră neobișnuit de mari.

Chicotitul inocent al micuței lui Melanchton, Anna, îl făcu să se uite spre centrul curții, acolo unde ea fugea încercând să prindă un fluture. La doi ani, abia dacă era mai înaltă decât ierburile care se înălțaseră în curtea mănăstirii. Părul ei blond cu irizații roșcate moștenite de la Melanchton strălucea în lumina soarelui, cârlionții ei fiind zburliți de vântul cald. În comparație cu starea dezastruoasă a lucrurilor din prezent, ea era o floare de piciorul-cocoșului în mijlocul unui câmp de buruieni.

Luther își trecu mâneca peste frunte și își șterse broboanele de sudoare.

— Nu pot pleca. N-o să mă ascund pe undeva ca un câine bătut, cu coada între picioare.

— Nu e o înfrângere, zise pastorul Bugenhagen în timp ce pășea

în urma lui Melanchton şi a lui Jonas mângâindu-şi barba lungă. E doar o locaţie nouă unde vei fi în siguranţă şi vei putea continua să scrii şi să predici.

Luther expiră frustrat. Cum putea să le ţină piept de unul singur prietenilor săi? Mai ales când aveau dreptate. Era foarte probabil ca prinţii să-l dea pe mâna Romei. Ultimele ştiri nu erau încurajatoare. Electorul Frederick era dispus să încerce să-i convingă pe ceilalţi prinţi să treacă de partea lui Luther, însă Luther trebuia să făgăduiască mai întâi că va înceta să-i mai încurajeze pe călugări şi pe măicuţe să-şi părăsească mănăstirile.

— Electorul Frederick ştie că nu voi înceta să-mi ajut fraţii şi surorile să scape din închisoarea mănăstirilor lor, la fel cum nu voi înceta să predic împotriva relicvelor care umplu biserica sa de la castel.

— Electorul nostru a avut deja multă răbdare cu tine, Martinus, zise pastorul Bugenhagen oprindu-se din mers în timp ce îl măsură cu privirea pe Luther. Putea să te fi dat pe mâna abatelui Baltazar în loc să susţină că nu ştie nimic despre problema călugăriţelor. Desigur, electorul ştie la fel de bine ca şi noi că tu le-ai ajutat.

Luther se foi pe banca rece din piatră.

— Prinţul Frederick e şiret. Joacă suficient de bine jocul politic ca să se ţină departe de focul conflictului.

Un curier adusese vorbă din Torgau, de la palatul electorului Frederick, că abatele Baltazar a cerut să îi fie returnate călugăriţele. Electorul cel înţelept l-a informat pe preot că niciodată nu s-a amestecat în astfel de chestiuni şi că va lăsa judecata în seama autorităţilor bisericeşti.

— Chiar dacă te vei ascunde, tot ne vei putea oferi călăuzire în continuare, spuse pastorul Bugenhagen.

— La fel cum am făcut-o când mă ascundeam la Wartburg? Întrebă Luther fără a se putea împiedica să ridice tonul odată cu creşterea mâniei lui. Şi uite ce s-a întâmplat. Răscoale. Dezordine. Iconoclasm. Aproape anarhie.

Jonas pufni. Întins pe banca sa, cu braţele sub cap, era singurul dintre ei care nu asuda.

— Noi nu aveam doctrinele aşa de bine definite cum le avem acum.

— Dacă pleacă Martinus, zise Melanchton din locul în care se afla pe banca cea lungă, de lângă Jonas, atunci fiecare profet nebun din Zwickau se va năpusti în Wittenberg susţinând că tocmai a primit cea mai proaspătă revelaţie spirituală.

Luther îşi ridică ochii spre cerul albastru care se întrezărea printre frunzele crude de deasupra sa. Nu făcuse nimic pentru care să se ruşineze. Propovăduise adevărul – că indulgenţele nu aveau să elibereze sufletele din Purgatoriu şi că doar harul lui Dumnezeu putea face asta. Însă papa avea nevoie de venitul constant obţinut din vânzările unor astfel de documente false pentru a-şi finanţa stilul extravagant de viaţă, unul de care Luther fusese scârbit în timpul pelerinajului său la Roma, făcut în urmă cu mulţi ani.

Însă tristul adevăr era că nimeni nu punea sub semnul întrebării autoritatea papei şi să rămână apoi în viaţă pentru a le povesti şi altora despre asta. Martirii care trăiseră înaintea sa dovedeau acest lucru. Până acum se ascunsese în spatele mantiei electorului. Însă era destul de sigur că Dumnezeu nu voia să se mai ascundă de data asta. Trebuia să propovăduiască cu îndrăzneală libertatea care venea dintr-o viaţă trăită pentru Dumnezeu.

— Nu mă pot ascunde din nou din faţa pericolului. O dată a fost tot ce am putut suporta. Acum trebuie să stau în faţa morţii şi să privesc diavolul în ochi.

— Dacă mori, ce se va alege de cauză? Vocea lui Melanchton era sumbră.

Stomacul lui Luther chiorăi. Ce avea să se aleagă de ea? Întrebarea aceasta îl chinuise zi şi noapte în anul ce se scursese. Oare atunci când avea să fie ucis, bărbaţii aceştia, cei mai apropiaţi sfetnici ai săi, aveau să poată face faţă presiunii şi să nu se lepede de adevăr? Aveau să poată rămâne împreună în faţa împotrivirii? Şi ce va fi dacă tot ceea ce obţinuseră împreună avea să fie distrus – fiecare om şi fiecare lucru distrus prin foc, şters pe veci de pe faţa pământului?

Cu siguranţă că moartea lui avea să sosească abia atunci când Dumnezeu Îşi va fi încheiat lucrarea cu el în lume – şi nu mai devreme. Până atunci nu trebuia să se mai dea înapoi de la lucrarea care trebuia făcută.

Inspiră o gură sănătoasă din aerul proaspăt de primăvară.

— De vreme ce Cristos Şi-a vărsat sângele şi a murit pentru mine, cum să nu mă expun şi eu pericolelor de dragul Lui? Trebuie să spunem: „Satană, dacă mă sperii, Cristos îmi va da îndrăzneală; dacă mă ucizi, Cristos îmi va da viaţă."

Ţipătul copilei din curtea mănăstirii întrerupse începutul predicii sale. Melanchton se ridică îndată şi traversă curtea, îndreptându-se spre locul în care fetiţa lui zăcea întinsă în iarba înaltă, plângând.

Luther sări în picioare la gândul că scumpa lor Anna ar putea fi rănită. Fugi pe urmele lui Melanchton, care acum îngenunchease lângă fetiţa cea mică şi începuse să o examineze.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Luther. Unde s-a lovit?

Melanchton examină piciorul Annei trecându-şi degetele peste el, iar când şi le trase, erau pline de sânge. Tânărul profesor privi sângele, iar faţa sa deja palidă deveni cenuşie.

— Ce este, bunul meu prieten? întrebă Luther, care rămase în picioare lângă prietenul său. Însă degetele însângerate ale lui Melanchton tremurau şi acesta nu-i răspunse nimic.

Luther îngenunche lângă Anna, care îşi întoarse ochii mari spre el, cu lacrimile brăzdându-i obrajii bucălaţi, în timp ce suspinele ei îi sfâşiau inima.

— Şşş, scumpo, zise el mângâindu-i părul uşor ca puful şi îndepărtându-l de pe faţa ei. O să fii bine. O să vezi.

În acelaşi timp îi ridică uşor tivul fustiţei pentru a da la iveală o rană neregulată. O singură privire în direcţia cărămizilor din apropiere care se desprinseseră din bordura aleii din curtea mănăstirii îl lămuri în privinţa celor întâmplate. Se tăiase într-una din bucăţile de cărămidă care împânzeau iarba.

El studie tăietura aceea din nou, observând modul în care fusese despicată carnea ei delicată şi urmărind marginile albe ale pielii sfâşiate în mijlocul sângelui. Rana era adâncă şi trebuia cusută.

Melanchton se luptă să respire şi se uită din nou la piciorul fetiţei sale. Însă apoi îşi acoperi gura, se întoarse şi vomită.

Dacă Anna nu ar fi suferit atât, Luther ar fi fost ispitit să-l tachineze pe prietenul său pentru stomacul său sensibil. Însă cum

Anna continua să ţipe sfâşietor de se auzea până hăt departe, Luther o luă în braţe şi o strânse uşor la pieptul său, atent să nu-i atingă piciorul rănit. Când se ridică, părul ei zburlit şi blond îi gâdilă bărbia, iar cu braţele îl cuprinse pe după gât. Simţindu-i încrederea totală şi afecţiunea docilă, inima i se umplu de laudă la adresa lui Dumnezeu care crease frumuseţea copilăriei. Şi se mai născu un sentiment în el – dorinţa pătrunzătoare de a simţi braţele propriului său copil ţinându-l pe după gât.

— O să fie bine, scumpo, îi spuse el în şoaptă. Traversă curtea spre infirmerie. Voi avea mare grijă de tine. Promit.

Suspinele Annei se liniştiră, dar trupul ei continuă să tremure.

— Wolfgang, îl strigă el peste umăr pe servitorul său care zăbovea în umbra arcadei de la intrare. Avem nevoie de un doctor care să coasă o rană.

Servitorul său încuviinţă serios dând din cap şi porni spre poarta ce ducea în stradă. Luther o purtă pe Anna înăuntru şi se aşeză pe o bancă din infirmerie. Cu toate că Melanchton li se alătură câteva minute mai târziu, Luther nu-i dădu drumul fetiţei, iar Anna părea fericită că se află în braţele sale când fratele Gabriel îi puse o bucată de pânză încălzită pe rană.

În timp ce aşteptau sosirea doctorului, Luther începu să-i cânte încetişor până când se opri cu totul din plâns. Melanchton se rezema de zid cu capul plecat, mustrându-se încontinuu pentru că nu avusese mai multă grijă de Anna şi mai ales pentru că o adusese acolo. Se gândise să o ajute puţin pe soţia sa, scutind-o de îngrijirea copilului plin de viaţă, acum când era însărcinată cu al doilea copil al lor şi avea să nască în curând.

— Eşti un tată bun, îl asigură Luther. Nu a fost decât un accident.

Luther o mângâie pe Anna pe creştet, simţindu-i părul mătăsos sub degete, şi din nou îl înfioră dorul de a-şi ţine propriul copil în braţe. Înainte să îşi înţeleagă sentimentele sau să îşi ofere vreo explicaţie, fu uluit să o vadă pe Katharina von Bora venind în grabă spre infirmerie, urmată îndeaproape de Wolfgang. Nu o mai văzuse de când plecase de la Mănăstirea Neagră pentru a locui cu familia Reichenbach, iar despărţirea lor nu fusese tocmai cordială, având în vedere că ea fusese nemulţumită din cauza noilor ei condiţii de trai.

În timp ce ea traversă încăperea în grabă, apropiindu-se de ei, îl lăsă pe Luther cu gura căscată datorită noii sale înfățișări. Arăta ca o persoană cu totul diferită în hainele ei lumești care nu-i ascundeau cu nimic talia subțire, șoldurile unduitoare și pieptul plin care fusese cândva ascuns de rasa ei lipsită de formă. Pentru că nu mai purta broboadă și văl pe cap, se putea acum vedea că părul ei avea culoarea mierii. Purta în schimb o bonetă din pânză și încercase să-și prindă tot părul în spate, însă șuvițele îi cădeau în valuri ușoare, înconjurându-i fața. Trăsăturile ei fuseseră delicate și atrăgătoare chiar și când purta broboada austeră, dar acum că fața ei era eliberată de aceste constrângeri rigide, tenul ei strălucea de-a dreptul, iar obrajii și buzele ei aveau o rotunjime pe care nu o avuseseră înainte.

Luther simți cum i se usucă gura și limba îi devine grea, de parcă ar fi postit de zile întregi. Nu reușea să formuleze întrebarea potrivită pentru a afla cum de era ea aici.

De parcă i-ar fi intuit dilema, Wolfgang vorbi printre respirații gâfâite.

— Medicul era ocupat cu îngrijirea gutei primarului...

— M-am oferit să vin eu în locul lui, îl întrerupse Katharina. Ridicându-și puțin fusta, păși peste picioarele întinse ale lui Luther și se așeză pe bancă lângă el. O examină pe Anna, care stătea ghemuită la pieptul său, ridică bucata de pânză caldă de pe rană pentru a studia pentru o clipă tăietura și apoi puse la loc pansamentul improvizat.

— Îmi pare rău, doctor Luther.

Wolfgang rămase în picioare lângă el. Sudoarea îi lipea părul negru de frunte și privirea lui fioroasă o țintuia în tăcere pe Katharina.

Ea-l ignoră pe Wolfgang și în schimb o mângâie pe Anna pe braț.

— Ești o fetiță curajoasă, *Liebchen*. Deși tandrețea din vorbele ei era menită să o liniștească pe fetiță, ea avu un efect calmant și asupra lui Luther. Sunt aici ca să te fac să te simți mai bine, o asigură ea pe Anna, care o privea pe Katharina cu o curiozitate evidentă.

Katharina își ridică privirea și o întâlni în cele din urmă pe a lui Luther. Ochii ei se măriră, iar albastrul lor pur se umbri pentru o clipă din pricina confuziei înainte să își îndrepte atenția din nou spre Anna, îmbujorându-se. Reacția lui față de înfățișarea ei să fi

fost oare atât de evidentă? Se foi pe bancă, devenind deodată el însuşi stânjenit.

— Poate că ar trebui să aşteptăm după medic, ezită Melanchton.

— Nu va fi disponibil pentru încă un ceas. Katharina se ridică şi traversă infirmeria îndreptându-se spre rafturi, pe care mai existau oareşice rezerve. Poate că nu sunt medic, *Herr* Melanchton, dar am muncit ani de zile în infirmeria de la Marienthron şi sunt destul de pricepută în probleme medicale.

Se opri şi-l privi pe Melanchton. Când el încuviinţă din cap în cele din urmă, ea adună repede câteva vase şi se apucă să lucreze la o masă lungă, pregătind toate cele trebuincioase.

— O să-i dau fiicei dumitale o tinctură care o va face să doarmă, explică Katharina în timp ce se apropia din nou de Anna. Îndată ce voi fi sigură că nu se va mai trezi, mă voi apuca de lucru la piciorul ei.

Umerii lui Luther se relaxară la auzul cuvintelor ei. Iar în timp ce ea interacţiona din nou cu Anna, convingând-o să bea tinctura, admiraţia lui crescu. Îi plăcea tandreţea Katharinei, zâmbetul ei blând şi capacitatea ei de a o face pe Anna să se relaxeze. Era un medic bun. Gândurile lui se întoarseră la momentele când îl îngrijea pe el în timpul uneia dintre crizele sale. O senzaţie dureroasă şi caldă îl pătrunse la amintirea atingerii ei din acea după-amiază. Senzaţia pielii ei atingând-o pe a sa îi trezise un dor după o femeie, un dor pe care nu-şi aducea aminte să-l mai fi simţit vreodată înainte, nici măcar în tinereţe.

Nu trecu mult şi Anna adormi. Katharina se folosi de răgazul pe care-l avea pentru a se ocupa de fetiţă. Curăţi rana şi o cusu cu câteva fire. Când termină, se aplecă deasupra Annei şi îi mângâie obrazul. El nu se putu abţine să nu se holbeze la porţiunea dezgolită de piele de pe ceafa Katharinei şi la şuviţele subţiri şi libere care adăstau în zona aceea. Pielea ei părea să-i simtă privirea insistentă, însă chiar şi gândul unei asemenea îndrăzneli îl făcu să se simtă stânjenit.

Îşi drese glasul, sperând că nu părea la fel de prost pe cât se simţea.

— N-am ştiut că părul tău e atât de blond.

Ea zâmbi.

— Nici eu.

— Atunci să înţeleg că te adaptezi la viaţa obişnuită?

— Destul de bine.

Ceva din tonul ei îi sugeră că s-ar fi plâns de situația în care trăia la familia Reichenbach dacă ar fi fost singuri.

Anna continua să doarmă, iar Katharina o mângâie din nou pe fetiță pe obraz.

— Presupun că trebuie să fie o ușurare să nu mai locuiești în grajd și să te întorci în patul dumitale.

— Nu mă deranjează să stau în grajd pentru dumneata.

Vocea lui îi părăsi buzele mai sugrumată decât ar fi vrut. Ce era în neregulă cu el? Mintea îi scotoci disperată după ceva ce ar fi putut să spună, orice lucru care să îi acopere stânjeneala provocată de faptul că a recunoscut asta.

Ea vorbi înainte ca el să apuce să o facă.

— Pari să te descurci de minune cu copiii.

Adora modul în care stătea Anna cuibărită la pieptul lui și nu se putu abține să nu o mângâie din nou pe păr.

— Am fost cu ea încă de când s-a născut. E ca o fiică pentru mine; presupun că nu voi cunoaște mai bine de atât ce înseamnă să am un copil al meu.

— Poate că într-o bună zi vei avea propria dumitale fiică.

Oricât de mult și-ar fi dorit să cadă de acord cu ea, nu putu decât să zâmbească sec.

— Presupun că uiți un lucru.

Ea își ridică privirea nevinovată pentru a se uita la el și își arcui o sprânceană.

— Ordinea firească lăsată de Dumnezeu este aceea de a avea o soție înainte de a avea copii.

Ea-și îndreptă imediat atenția asupra Annei, iar obrajii i se făcură trandafirii.

Îi venea să-și tragă o palmă peste frunte din cauza comentariilor acestora fără noimă. Încruntarea lui Melanchton îi confirmă prostia propriilor sale cuvinte și incapacitatea sa de a vorbi cu femei, mai ales cu o femeie rafinată cum era Katharina.

— Ai vreo veste despre slujitoarea mea, Greta?

Katharina avu delicatețea de a schimba subiectul și de a-i ușura

situaţia. Ochii ei oglindeau atâta speranţă încât îşi dori să-i poată da o veste bună, dar în schimb nu făcu decât să clatine din cap.

— Unde să se fi dus oare? insistă Katharina.

— Din nefericire, nu sunt prea multe opţiuni pentru o femeie necăsătorită.

Umerii ei se lăsară în jos şi oftă prelung, iar respiraţia ei răspândea un uşor parfum de muşeţel.

— Trebuie să o încredinţăm în mâinile lui Dumnezeu, o încurajă el dorindu-şi să poată face mai mult pentru a o ajuta pe Katharina să o găsească pe slujnica ei răzvrătită, înduioşat de cât de mult îi păsa Katharinei de ea.

Ea tăcu o vreme, iar el avu sentimentul că timpul petrecut de el cu ea se încheiase. Gândul acesta îl umplu cu mai multă părere de rău decât ar fi vrut să admită.

— Mulţumesc că ai venit, spuse el în şoaptă.

— Voi veni oricând.

— Chiar dacă eşti supărată pe mine?

Ea-l privi peste umăr.

— Poate că nu mai sunt la fel de supărată cum eram cândva.

Luther îi urmări privirea. Un tânăr bine îmbrăcat se rezema de cadrul uşii. Faţa netedă îi era familiară, dar îi trebui o clipă ca să-şi aducă aminte numele lui.

— Jerome Baumgartner.

Bărbatul îşi îndreptă spatele şi păşi înăuntru, apoi făcu o plecăciune.

— Doctor Luther.

La vederea lui Jerome, buzele Katharinei schiţară un zâmbet diafan, iar ochii i se umplură de lumină.

Luther simţi cum i se pune o greutate pe piept.

Baumgartner avea şi acum aceeaşi aură fermecătoare pe care o avusese dintotdeauna.

— Ce cauţi aici, Baumgartner? întrebă Luther pe un ton dur.

Baumgartner o privi pe Katharina cu un zâmbet larg.

— Scumpa mea Katharina avea nevoie de o escortă, iar eu m-am oferit s-o însoţesc, cu tot dragul.

— Wolfgang era o escortă suficient de bună.

— Nu pentru o domniţă precum Katharina.

Zâmbetul ei se lărgi la auzul cuvintelor lui flatante.

— Locuieşte la familia Reichenbach şi am avut destule ocazii să-l cunosc mai bine în săptămâna care a trecut de la sosirea lui.

Destule ocazii?

— Găseşte-ţi alt loc unde să stai, Baumgartner, îl provocă Luther pe bărbat.

— Nicidecum nu va face una ca asta, zise Katharina ridicându-se în picioare, iar Luther zări admiraţia din ochii ei când se întoarse spre Jerome. Este un domn desăvârşit.

Luther pufni.

— Baumgartner are într-adevăr o reputaţie, dar nu de domn.

— Şi presupun că dumneata eşti expert în ce înseamnă să fii un domn? Cuvintele ei, deşi însoţite de un zâmbet, aveau în ele o ironie care nu-i fu pe plac. Oare îl privea de sus datorită statutului său social modest?

El se crispă sub greutatea insultei, indiferent dacă fusese intenţionată sau nu.

— Ai dreptate. Eu nu sunt un domn. Dar cel puţin mi-am păstrat integritatea.

Ea nu-i răspunse nimic, însă ochii ei îi comunicară tot ce trebuia să ştie. Jerome Baumgartner era acel gen de bărbat pe care o femeie precum Katharina îl preţuia. Era de origine nobilă, bogat, frumos, tânăr şi avea o stimă de sine cât Vaticanul.

Baumgartner avea să fie perechea potrivită pentru o femeie mândră ca şi Katharina von Bora. Într-adevăr, nu îşi putea închipui un bărbat mai potrivit.

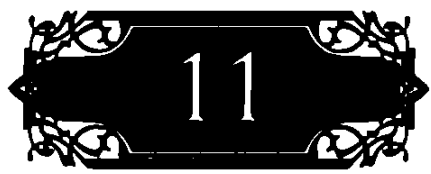

11

Zvonurile se înteţesc pe zi ce trece, spuse Margaret în timp ce bătea cu maiul rufele ude.

Katharina se lăsă pe spate pe iarba moale de pe malul râului Elba. Soarele de iunie îi scălda faţa în razele lui calde. Râsetele celorlalte femei din preajmă se amestecau plăcut cu clipocitul râului mare care curgea domol. Platoul acoperit de iarbă ce ajungea până la zidurile oraşului Wittenberg era înţesat de copii care se jucau şi alergau, scăpaţi de aglomeraţia oraşului. Trase, mulţumită, adânc aerul în piept.

Margaret îşi îndreptă spatele şi o privi de sus, subţire şi înaltă ca o ramură de salcie. Fără broboadă şi văl, faţa ei îşi pierduse din severitate, cu toate că şi acum îşi aduna tot părul întunecat şi tuns scurt sub o bonetă.

— Nu mă voi supăra deloc dacă aceste zvonuri se vor şi adeveri, zise Katharina trecându-şi degetele prin părul care i se eliberase în întregime din panglica cu care fusese legat şi îi gâdila acum ceafa şi privi spre albastrul de cleştar al cerului lipsit de nori. Cu toate că înălţase rugăciuni în plus la slujbele divine pentru noua ei înfăţişare, ea continua să se lupte cu aceste noi senzaţii feminine, însă nu putea

nega că nu-i erau deloc neplăcute. De fapt, zise ea înfiorată de briza ce-i mângâia pielea de pe braţe care a rămas dezgolită în urma faptului că-şi suflecase mânecile, voi fi o femeie foarte fericită dacă zvonurile se vor adeveri.

Timpul petrecut cu educarea fetelor familiei Reichenbach nu făcuse decât să-i intensifice dorul de a avea propriile ei fiice.

— N-o să-ţi placă ce am auzit în dimineaţa asta. Ochii plini de bunătate ai lui Margaret erau plini de grijă.

— Femeile sunt geloase, aşa cum e şi Elsa.

Însă Elsa era mai mult decât geloasă. Devenise insuportabilă. Dacă Jerome nu şi-ar fi folosit adesea influenţa plină de şarm asupra femeii, Katharina era sigură că Elsa ar fi găsit o cale de a o extermina prin muncă.

— Câţiva dintre ucenici vorbeau de dimineaţă la atelier, continuă Margaret, şi nu am putut să nu-i aud.

— Şi ce căutai tu la atelier? Ai început să pictezi acum?

Un zâmbet timid lumină faţa lui Margaret.

— Am găsit un portret al doctorului Luther. Meşterul Cranach nu l-a terminat încă, dar asemănarea este izbitoare şi nu pot sta departe de el.

— Atunci ţi-ai pierdut minţile cu totul.

— Doctorul Luther este cel mai uimitor bărbat din câţi am cunoscut.

Gândurile Katharinei se întoarseră la ultima oară când îl ajutase pe doctorul Luther. Iar în mintea ei apăru o imagine a sa – şezând pe banca incomodă de la infirmerie cu Anna Melanchton în braţe, cu degetele sale pătate de cerneală plimbându-se cu gingăşie prin părul micuţei.

În mod inevitabil, Katharina îşi aduse aminte de felul în care se uitase la ea doctorul Luther atunci când intrase în infirmerie. Fusese ceva în ochii lui, ceva intens, care îi dăduse de înţeles că acum o privea ca pe o femeie şi că îi plăcuse ceea ce văzuse. Iar în pântec îi apăru o căldură ciudată doar gândindu-se la momentul acela.

Se strădui să evoce trăsăturile lui Jerome în locul feţei doctorului Luther, ceea ce ar fi trebuit să fie uşor, de vreme ce nu-l mai văzuse pe doctorul Luther din ziua aceea când s-au întâlnit la infirmerie. Se

părea că era foarte ocupat cu călătoriile şi cu predicarea în oraşele din jur. Auzise că se aventura pe afară, chiar dacă era foarte riscant. Şi cu toate acestea, nu se putea abţine să nu se întrebe dacă distanţarea lui de ea se datora doar călătoriilor, fiindcă nici măcar atunci când se afla în Wittenberg nu o căuta niciodată, cu toate că nu era sigură de ce s-ar fi aşteptat să o facă.

— M-aş considera binecuvântată ca Sfânta Priscila şi chiar ca Fecioara Maria dacă aş avea şansa să mă mărit cu el, spuse Margaret visătoare.

Katharina se ridică în capul oaselor, studie expresia plină de dorinţă de pe faţa prietenei ei şi-şi simţi toţi muşchii încordându-se în semn de protest, fără să înţeleagă de ce.

— Ţi-a arătat vreun pic de interes?

Margaret oftă.

— Câtuşi de puţin. Nu-mi aduc aminte să se fi uitat vreodată la mine.

În mod straniu, un val de uşurare relaxă muşchii Katharinei. Cel puţin putea spune cu toată convingerea că doctorul Luther se uitase la ea. O privise prelung şi intens şi – dacă putea îndrăzni să o spună – cu dorinţă.

Clătinând din cap, se ridică în picioare înainte ca Margaret să-i poată citi gândurile. Ce conta dacă doctorul Luther îi acordase atenţie cu acea ocazie? Nu se mai uita la ea. Şi nici nu voia ca el să o facă. Dacă Margaret voia să se căsătorească cu doctorul Luther, n-avea decât.

— Trebuie să găsim un mod de a-l face pe doctorul Luther să te remarce.

Katharina se întinse după maiul ei şi îi folosi capătul pentru a-şi pescui rufele din bazinul micuţ de pe malul râului în care le înmuiase înainte.

— Cum să mă remarce pe mine?

Margaret se ridică şi începu să-şi pescuiască şi ea rufele din râu.

— O să găsim noi o cale.

Katharina stoarse apa din cămaşa de corp, apoi o întinse pe butucul de spălat, o masă micuţă şi lată pe care Margaret o împrumutase din casa meşterului Cranach.

— Acum spune-mi zvonurile despre Jerome.

Margaret privi în jur. Malul era plin de pâlcuri de femei din oraş care profitau de căldură şi de soare pentru a spăla lenjerie de pat şi de corp. Aceste femei din oraş se uitau la ele din când în când, dar din fericire le lăsaseră în pace până acum.

Margaret îşi plecă fruntea şi îşi coborî vocea.

— Ceilalţi slujitori din casa familiei Cranah au pus pariu pe tine şi pe Jerome.

— Continuă.

Katharina frecă o tunică cu capătul greu al maiului, îndepărtând mirosul şi murdăria care se acumulaseră în ea de la spălarea anterioară, de acum câteva săptămâni.

— Jerome s-a lăudat că o să se culce cu fecioara lui înainte de sărbătoarea Vizitaţiunii*.

— Am mai auzit prostiile astea.

Stânjeneala o cuprinse din nou pe Katharina, la fel cum se întâmplase şi prima oară când auzise şuşotelile.

— Deci tu nu crezi că e adevărat?

— Sunt curate prostii şi aiureli. Cel puţin ea se ruga cu disperare să fie aşa. Jerome a fost amabil şi atent în toate privinţele.

— Deci intenţiile lui faţă de tine sunt cu totul onorabile?

— Am motive să cred că mă va cere curând de soţie.

Ochii lui Margaret se măriră de uimire.

Katharina începu să bată rufele.

— Nu mai poate rămâne la Wittenberg. Şi a pomenit că doreşte să mă ducă la reşedinţa familiei sale din Nürnberg.

— O, Katharina, ce divin! Margaret netezi o pereche de ciorapi pe masa de spălat de lângă ea. Ştiu că viaţa cu Jerome va fi exact ce ţi-ai dorit. În sfârşit vei avea o familie a ta. Se opri, iar vocea ei deveni gâtuită. Dar îmi va fi dor de tine dacă te muţi la Nürnberg.

Erau împreună de când le abandonaseră familiile lor, două fetiţe speriate care găsiseră mângâiere în prietenia lor interzisă, în mijlocul unor ritualuri stranii şi a tăcerii de gheaţă din mănăstire.

— Sunt convinsă că vom veni din când în când în vizită la

---

* Sărbătoare catolică celebrată în 31 mai, în cinstea vizitei făcute de fecioara Maria Elisabetei, înainte de naşterea lui Ioan Botezătorul (n.tr.).

Wittenberg. Jerome vorbeşte întotdeauna despre cât de dor îi este de zilele când era la universitate.

Pe Katharina o dureau braţele de la bătutul rufelor cu maiul. După doar câteva minute, maiul devenise atât de greu de parcă nu ar fi fost făcut din lemn, ci din cărămizi. Respiraţia îi deveni sacadată şi în cele din urmă se opri.

— Cum se descurcă oare celelalte femei? întrebă ea. Nu am spălat decât o singură haină şi deja am obosit. Se uită la celelalte femei de pe mal, la naturaleţea şi eficienţa cu care lucrau. De rufăria lor de la Marienthron se ocupaseră slujitoarele, fete ca Greta. Nu îşi dăduse seama niciodată cât de grea era munca surorilor laice, cu cât de mult efort făceau chiar şi lucrurile simple cum era spălatul rufelor.

Oftă. Poate că o făcuse pe Greta să muncească prea mult. Sau poate că nu îi arătase destulă recunoştinţă slujitoarei ei pentru toate sarcinile pe care le îndeplinea zilnic. Poate că dacă i-ar fi arătat Gretei mai multă compasiune sau dacă ar fi liniştit-o spunându-i că avea să rezolve cumva situaţia asta... Însă cu siguranţă nu se purtase cu Greta aşa cum se purtase Elsa cu ea, nu? Dar dacă ar fi făcut mai multe pentru slujitoarea ei? Poate că atunci Greta nu ar fi fugit de la ea.

Katharina îşi îngustă privirea când zări doi bărbaţi apropiindu-se de un grup de femei de lângă podul de lemn de peste Elba.

Margaret continua să-şi bată ciorapii cu maiul.

— Îmi place mai mult să spăl rufele decât să fac celelalte lucruri pe care mi le dă de făcut stăpâna Cranach. Când lucrezi, timpul trece mai repede. Zilele mele sunt mult mai interesante acum decât erau la mănăstire.

Bărbaţii vorbeau cu orăşencele. Apoi una dintre femei se întoarse şi arătă spre ea şi spre Margaret.

Katharina simţi un fior pe şira spinării.

— Niciodată nu mi-am dat seama cât de monotonă era viaţa noastră, continuă Margaret lovind cu putere pânza şi ridicând vocea pentru a putea fi auzită în zgomotul general. Ne ocupam atât de mult din timpul nostru cu slujbele, cu rugăciunea şi brodatul.

Bărbaţii le salutară cu o înclinare a capului pe orăşence, apoi se întoarseră şi porniră mai departe.

Din depărtare nu îi putu recunoaşte. Nu păreau să se grăbească,

dar cu toate acestea, pulsul Katharinei începu să crească. Oare să-i ceară lui Margaret să-şi adune rufele ude şi să o ia la fugă? Privi peste suprafaţa de iarbă la zidul gros al oraşului şi la poarta ce ducea în interiorul lui. Puteau ajunge până acolo dacă se grăbeau.

— Ţi-e dor de ceva din vremea când trăiam la mănăstire?

Margaret lăsă să-i cadă maiul din mână şi-şi masă braţele.

Katharina încercă să-şi stăpânească tremuratul. Cu siguranţă că nu avea pentru ce să-şi facă griji – nu când erau înconjurate de atât de mulţi oameni.

— Da, mi-e dor de mătuşa Lena.

Katharina îşi dorea să poată afla cumva cum se simţea scumpa femeie. O durea de fiecare dată când se gândea la cuvintele de dragoste pe care mătuşa ei i le şoptise în noaptea în care evadase şi tânjea să le audă din nou. Dar orice încercare de a lua legătura cu ea avea să o pună pe mătuşa Lena în mare pericol şi nu voia să rişte din nou.

— Mi-e dor de celelalte surori. Margaret luă o altă haină şi începu să o netezească. Şi recunosc, sunt momente când mi-e dor de devotamentul nostru faţă de Dumnezeu. Aici, în afara zidurilor mănăstirii, e prea uşor să te laşi dus de grijile vieţii acesteia şi să uiţi să Îi dai lui Dumnezeu toată atenţia şi închinarea care I se cuvin.

Katharina încuviinţă dând din cap, pentru că simţea acelaşi lucru. Însă atenţia ei se concentră din nou asupra bărbaţilor care se apropiau tot mai mult. Ceva la ei i se părea familiar. Din cale afară de familiar. Teama îi paralizâ ambele braţe, zburlindu-i firele de păr aproape albe de pe ele.

— Margaret, adună-ţi rufele!

Margaret o privi cu ochi mari, iar apoi îi urmări privirea.

— Acela nu e tăietorul de lemne de la Marienthron?

Katharina simţi o strângere de inimă. Margaret avea dreptate. Bărbatul mai scund şi cu braţe groase *era chiar* tăietorul de lemne. Îi lipsea lobul uneia dintre urechi şi avea o cicatrice pe maxilar ca nimeni altcineva. Celălalt era un rândaş oarecare ce se ocupa uneori de oile şi caprele mănăstirii.

— Mă întreb ce caută aici.

Margaret îşi lăsă haina din mână să atârne în iarbă.

Tăietorul de lemne îi spuse ceva tovarăşului său şi îşi iuţiră paşii.

— Trebuie să o luăm la fugă, Margaret! Acum!

Katharina îşi apucă fusta cu mâna şi începu să urce malul înclinat.

— Dar rufele şi toate lucrurile...

— Lasă-le!

Katharina ţâşni înainte prin iarba grasă, împiedicându-se în graba ei.

Ţipătul lui Margaret o făcu să se oprească. Privi înapoi, iar inima începu să-i bată cu putere când o văzu pe Margaret căzută la pământ, încurcată în haine şi masa de spălat care se răsturnase, încercând să se elibereze.

— Grăbeşte-te, Margaret!

Bărbaţii alergau şi ei acum, apropriindu-se tot mai mult de ele.

Katharina fugi înapoi şi îşi dădu drumul în jos până lângă apă. *Bucură-te, Marie, cea plină de har, Domnul este cu tine!* Cu mâinile tremurânde împinse masa de pe prietena ei şi o ajută să se ridice în picioare.

— Repede!

Însă Margaret se încurcă de data asta în alte rufe ude şi căzu din nou.

Katharina o apucă de braţ pe prietena ei şi o târî după ea. Bubuitul inimii ei se auzea până în creier. *Bucură-te, Marie, Maica lui Dumnezeu! Fii cu noi acum!*

— Unde credeţi că plecaţi? Salutul tăietorului de lemne fu urmat de faptul că o apucă strâns pe Katharina de încheietura mâinii. Nu e politicos să pleci fără să saluţi cum se cuvine.

El o răsuci, silind-o să-i dea drumul lui Margaret.

— O-o, Cal, nu sunt politicoase deloc!

Cel mai înalt o smuci pe Margaret şi o ridică în picioare. În toată învălmăşeala, pălăria lui lată de paie îi căzu, dând la iveală şuviţe subţiri de păr negru care nu reuşeau să-i acopere în întregime chelia.

Tăietorul de lemne din spatele Katharinei se apropie de ea.

— Te sfătuiesc să-i dai bineţe lui Cal, înainte să se supere.

Katharina se întoarse spre el şi apucă să-i vadă cicatricea precum şi urechea ciuntită. Se smuci cu putere, încercând să se elibereze.

— Dă-mi drumul imediat!

El plescăi cu limba.

— Nu-ți dau drumul până nu primesc plata ce mi-a fost făgăduită.

Nu trebui să mai spună nimic, căci ea ghici cine avea să-l plătească. Tot ce știa era că trebuia să scape. Acum! Înainte să fie prea târziu. Privirea ei căută împrejur și dădu de maiul pe care-l aruncase cât colo. Se întoarse din nou spre tăietorul de lemne și începu să-l lovească și să-l zgârie.

El înjură și făcu un pas îndărăt. Pentru o clipă își relaxă strânsoarea.

Era clipa de care avea ea nevoie. Se smulse eliberându-se și se aruncă înainte după mai. Degetele ei îi strânseră mânerul, apoi îl roti sălbatic în jurul ei, silindu-l pe tăietorul de lemne să se retragă.

— Cal are un cuțit, nu-i așa, Cal? strigă tăietorul de lemne ferindu-și capul cu brațele. Și lui Cal nu-i vine deloc greu să o taie puțin pe prietena ta pe fața ei drăguță, nu-i așa, Cal?

Margaret țipă de durere.

Când zări vârful cuțitului lui Cal strâns lipit de obrazul lui Margaret, Katharina încremeni.

12

O picătură de sânge se prelinse pe mâna lui Cal, însă faţa lui era lipsită de orice expresie, de parcă Margaret nu ar fi fost nimic altceva pentru el decât un animal ce trebuia îmblânzit.

— Opreşte-te! Dă-i pace!

Katharina îşi aruncă maiul din mână.

Tăietorul de lemne se năpusti asupra ei şi îi strânse ambele braţe la spate cu atâta forţă încât simţi cum durerea o orbeşte şi un ţipăt scurt îi scăpă printre buze.

— Ce zici, Cal? De fiecare dată când fata mea nu cooperează, tu îi faci un semn fetei tale pe faţă, da?

Cal rânji.

Sângele de pe bărbia lui Margaret lucea. Prietena ei stătea absolut nemişcată, cu ochii închişi şi faţa crispată.

— Lasă cuţitul din mână! zise Katharina aproape înnebunită de durerea pe care o simţea în braţe. O să fac tot ce zici, câtă vreme nu-i faci rău lui Margaret.

Tăietorul de lemne chiui.

— Ei, aşa-mi placi, fetiţo! Nu va fi nimeni rănit dacă cooperezi.

Cal coborî cuţitul.

Katharina expiră. Dorința de a se împotrivi îi dispăru. Nu putea risca să o vadă pe Margaret rănită.

Nu se mai împotrivi când tăietorul de lemne îi legă mâinile la spate sau când o îmbrânci prin fața orășencelor, care stăteau privind în tăcere, fără să mişte un deget pentru a le ajuta. Atât de mult le urau oare pe ea şi pe Margaret încât erau în stare acum să stea deoparte şi să-i lase pe bărbații aceştia să le ia de acolo ca pe nişte oi duse la tăiere? Chiar credeau că o călugăriță evadată trebuia dusă înapoi acolo unde-i era locul?

Tăietorul de lemne o îmbrânci înainte de-a lungul malului acoperit de iarbă, apoi peste podul ce se îndepărta de Wittenberg, iar Cal venea în urma lor, aducând-o pe Margaret. Bărbații le conduseră la o căruță acoperită cu prelată pitită într-un pâlc de sălcii. Le puseră în grabă câte un căluş în gură la fiecare şi le legară şi picioarele. Când ridicară prelata şi le aruncară în fundul căruței, Katharina se îngrozi când dădu cu ochii de sora lui Margaret, Eva, care era deja legată şi cu gura astupată, ghemuită ca o minge, cu obrajii brăzdați de lacrimi.

Margaret se târî lângă sora ei şi încercă să o consoleze cum putea mai bine.

Katharina îl auzi pe tăietorul de lemne certându-se cu vizitiul, iar vorbele lor îi confirmară temerea – bărbații lucrau pentru abatele Baltazar. O căutau pe Greta, iar vizitiul nu voia să plece până nu o găseau şi pe ea. Însă tăietorul de lemne insista că ea dispăruse, că orășencele spuneau că ea părăsise Wittenberg-ul de câteva săptămâni.

În cele din urmă căruța se urni din loc şi începu să le hurduce fără milă. Sub prelată, mirosul stătut şi umed al căruței copleşi simțurile Katharinei. Soarele bătea pe prelată şi le cocea în căruță. Se mustra din nou şi din nou pentru că dăduse greş, nu o protejase pe Margaret, nu fugiseră atunci când avuseseră ocazia. Mintea îi alerga de la *Bucură-te, Marie*, la *Tatăl nostru* şi la diverse planuri de evadare. Şi încercă să nu se gândească la ce le aştepta la capătul acestei călătorii.

Hârtoapele nesfârşite erau o adevărată tortură, dar nu erau nimic în comparație cu uscăciunea care îi ardea gura şi gâtlejul, înrăutățită de cârpa murdară folosită drept căluş. Disperarea tot mai mare din ochii lui Margaret şi ai Evei îi confirmă că şi ele sufereau în acelaşi mod.

Eforturile ei de a-şi desface legăturile de la mâini nu aveau ca rezultat decât faptul că-şi provocă răni. În cele din urmă, tot ce putu face fu să zacă inertă, epuizată, la fel ca prietenele ei. Mintea ei urla să nu se dea bătută, dar îi era tot mai cald şi era prea istovită ca să se mai mişte.

La un moment dat, căruţa se opri brusc. Îi auzi pe oameni dezlegând prelata căruţei, iar apoi razele de soare se revărsară dintr-odată asupra ei şi o orbiră. Încercă să se ridice, însă nişte mâini aspre o înşfăcară, o traseră înainte ca pe un sac cu secară şi o azvârliră pe marginea drumului.

Impactul cu pământul o lăsă cu suflarea tăiată. Dar din fericire bărbaţii le scoaseră din gură căluşurile şi le dădură o cană cu apă. Se părea că abatele Baltazar le voia în viaţă. Singura întrebare era de ce. Ca să le poată tortura până la moarte cu mâinile lui?

Bărbaţii le suiră înapoi în căruţă şi nu se mai opriră decât după lăsarea întunericului. Katharina era atât de rănită şi istovită şi fără putere că nu putu decât să zacă inertă lângă Margaret şi Eva pe un pat de ace uscate de pin şi muşchi şi să-şi privească răpitorii mâncând şi apoi culcându-se.

Aceştia aleseseră ca loc de popas o pădurice retrasă de molizi şi cedri. Nu se sinchisiseră să facă focul, iar acum răcoarea de după căderea întunericului tot mai dens se strecura pe sub desişul crengilor şi le împresura.

Aşteptă ca respiraţia egală a bărbaţilor să-i confirme că aceştia dormeau, iar apoi se apucă din nou să încerce să îşi slăbească legăturile de la mâini. Pielea încheieturilor îi era deja toată numai răni de la eforturile pe care le făcuse în căruţă de a-şi dezlega funia, iar încercarea de acum era la fel de zadarnică cum fusese şi cea dinainte.

Cu privirea fixată asupra siluetelor inerte ale bărbaţilor aflaţi la doar cinci paşi de ele, îşi întinse mâinile spre Margaret, sperând că prietena ei avea să înţeleagă ce trebuia să facă şi avea să îşi adune puterile care îi lipsiseră în căruţă.

Smucitura produsă de dinţii lui Margaret asupra funiei îi dădu de înţeles că Margaret era mai alertă decât îşi închipuise. Margaret încercă să-i desfacă legăturile până când încheieturile Katharinei deveniră fierbinţi şi umede datorită eforturilor zadarnice ale prietenei

ei. În cele din urmă, Katharina se ghemui în spatele lui Margaret şi încercă la rândul ei să-i dezlege funia cu dinţii. Nu avea alt plan. Dacă dădeau greş, nu era sigură că îşi dorea să apuce ziua următoare.

Când auzi trosnetul unei crengi în spatele lor, Katharina se încordă şi se trase înapoi de lângă Margaret. Dar o mână puternică îi acoperi gura şi îi înăbuşi icnetul.

Căldura mâinii o sufocă. Năpădită de un val de frică, se smuci pentru a se elibera.

O gură se lipi de urechea ei.

— Bună, *Katzen* cea şuierătoare.

— Doctor Luther? Şoapta ei fu înăbuşită de căuşul palmei sale.

— Da, eu sunt, dulăul care mârâie.

Buzele lui îi atingeau lobul urechii.

Trupul i se topi de o uşurare copleşitoare. Încordarea de peste zi i se adună în piept şi se ridică, făcând-o să suspine. Pentru o clipă lungă, căldura respiraţiei lui îi mângâie urechea. Mâna lui rămase peste gura ei. Şi ea nu-şi dorea deloc să se mişte; tot ce voia era să rămână în siguranţă în braţele lui.

Încet, îi dădu drumul şi se întinse după mâinile ei. Pumnalul său reteză funia, îngropându-i pentru o clipă legăturile în piele. Se mişca repede, iar în clipa următoare mâinile ei erau libere şi simţi cum aerul rece al nopţii îi răcoreşte pielea rănită.

El trecu la picioarele ei şi trase de funie ca s-o taie cu cuţitul. Mantia lui neagră îl ascundea, făcându-l aproape nevăzut. Alte câteva siluete negre stăteau în apropiere, le putea auzi hârşâitul pumnalelor tăind legăturile Evei şi pe cele ale lui Margaret.

Simţi cum îi cedează legătura de la picioare. Înainte să se poată ridica, doctorul Luther o luă în braţe, apoi o lipi de trupul său.

Ea-şi îngropă faţa în mantia lui şi inspiră adânc, tremurând toată. Pieptul său puternic şi strânsoarea braţelor sale o protejau precum zidurile unei fortăreţe. Teama de abatele Baltazar şi oroarea de a fi fost capturată se topiră complet.

— Eşti rănită?

Şoapta lui era abia perceptibilă, iar buzele lui îi atinseră din nou urechea, înfiorând-o.

Ea scutură din cap, conştientă de căldura gurii sale, de asprimea

respirației sale, de moliciunea buzelor lui lipite de pielea ei. Pentru o clipă prelungă şi specială, timpul se opri în loc, iar ea avu sentimentul profund că era prețuită.

Lângă ei izbucniră brusc câteva țipete, urmate de o încăierare.

Doctorul Luther se încordă.

— Stai aici şi nu mişca!

— Nici nu mă gândesc!

— Deci *Katzen* cea şuierătoare nu se poate opri din poruncit? Ea simți cum buzele lui se arcuiau într-un zâmbet lângă urechea ei. În acest caz, ce voieşte maiestatea sa?

— Vreau să le conduc pe Margaret şi pe Eva de aici.

Fu recunoscătoare că el nu protestă, ci o ajută să se ridice în picioare.

Odată ce se ridicară în picioare, el se aplecă uşor pentru a-şi împiedica gluga să se încâlcească în crengile de deasupra creştetului lor.

— Urmează luna, spre apus, zise el cu fața umbrită de glugă. Ea îşi dorea să-i fi putut vedea trăsăturile. Când ajungi la marginea câmpului de acolo, aşteaptă-ne.

Ea o apucă pe Margaret de braț şi se întinse după mâna Evei. Întunericul pădurii era gros şi amenințător, amintindu-i de noaptea în care le condusese pe femei afară din Marienthron.

El îi întinse un pumnal.

— Ia asta.

— Dumneata nu ai nevoie de el?

— Ia-l acum şi fugi!

Ea ezită.

— Nu e cel mai bun moment să ne certăm, Kate.

Strigătele din jurul lor se întețiră. Lumina slabă a lunii ce pătrundea printre ramuri dădu la iveală siluetele unor bărbați care se roteau unul în jurul celuilalt şi strălucirea pumnalelor ridicate.

Doctorul Luther luă o creangă groasă de pe jos şi o ținu ca pe-o armă. Apoi îi puse pumnalul în mână.

— Du-te!

Ea încuviință dând din cap şi luă arma. Nu îi putea pune în pericol pe tovarăşii ei prin nehotărârea ei. Ea era cea care o băgase

pe Margaret în încurcătura asta, iar acum trebuia să ajungă toate în siguranță.

— Margaret, Eva, urmați-mă!

Ele o urmară împleticindu-se, încet şi nesigur. După câteva ceasuri în care funiile le blocaseră circulația, picioarele lor amorțite abia dacă le puteau purta pe cărarea vălurită de căruțe. Când nu mai auziră strigătele luptei, Eva se prăbuşi pe jos.

— Nu te opri!

Katharina o apucă pe fată.

Pieptul Evei fremătă din cauza efortului de a respira.

— Nu pot...

— Ridică-te. Trebuie să mergem mai departe. Dacă lupta nu se sfârşeşte bine...

Katharina nici nu voia să se gândească la faptul că doctorul Luther şi prietenii săi ar fi putut fi răniți sau poate chiar ar fi putut să moară pentru ele.

Margaret o susținu pe Eva din cealaltă parte şi se apucară amândouă să o târască după ele. Respirația lor șuierătoare şi trosnetul crengilor care se rupeau sub picioarele lor sunau asurzitor în noapte. Când ajunseră la luminiş, Katharina le ascunse pe Eva şi pe Margaret într-un tufiş mai mare, apoi se piti în spatele unui copac. În fața lor se întindea o pășune. O căprioară și puiul ei, care păşteau împreună, îşi ridicară capetele, iar ochii lor strălucitori le zăriră numaidecât.

Nu trebuiră să aştepte prea mult înainte să audă vocile unor oameni care se apropiau.

Katharina se lipi de scoarța copacului. *Tatăl nostru care eşti în ceruri, sfințească-se numele Tău. Permite să fie doctorul Luther şi tovarăşii săi.*

Aceasta era cea mai îndrăzneață tentativă a ei de a se ruga cu cuvintele ei. Să îndrăznească oare? Îi auzise pe doctorul Luther şi pe discipolii săi rostindu-şi rugăciunile proprii, dar oare aveau ei dreptul să I se adreseze lui Dumnezeu cu atâta familiaritate? Sfinții apostoli şi părinții Bisericii de odinioară scriseseră deja toate rugăciunile de care aveau nevoie. Cu siguranță era mai bine să se roage aşa cum fusese învățată.

Vie împărăția Ta! Facă-Se voia Ta!

Vocile ajunseră tot mai aproape, iar siluetele înveşmântate în mantii negre apărură în luminiş.

— Katharina? se auzi vocea doctorului Luther.

Ea expiră şi se ridică, uşurarea înmuindu-i genunchii.

— Aici suntem.

Cu paşi mari, el parcurse întreaga distanţă, lăsându-şi tovarăşii în urmă.

— Mă bucur că nu vom avea nevoie de asta.

Îi întinse pumnalul.

El i-l luă şi-l vârî în teacă.

— Pezevenghii aceia nu mai pleacă nicăieri curând.

— I-ai ucis?

El îşi trase gluga de pe cap. Razele lunii îi luminară liniile neîmblânzite ale feţei. Ochii săi întunecaţi îi cercetară pe ai ei.

— Eu şi tovarăşii mei nu suntem oameni ai violenţei. Nu putem ucide – chiar dacă nu mi-am dorit niciodată mai mult să o fac.

Înainte ca ea să-i poată răspunde, el îi luă mâinile şi le cuprinse într-ale sale.

— I-am legat de copaci şi le-am alungat caii de la căruţă. Dacă oamenii aceştia reuşesc cumva să se dezlege, îi aşteaptă un drum lung.

Sub privirea lui cercetătoare, căldura mâinilor sale se împrăştie prin braţele ei până în pântec.

— Ne-ai salvat viaţa.

Degetele sale atinseră pielea rănită de la încheieturile mâinilor ei şi apoi o traseră mai aproape de el. Vocea lui coborî puţin.

— Când am primit vestea că ai fost luată, nu am mai putut face nimic. M-am gândit că o să înnebunesc. Şi aproape că am şi făcut-o.

Mărturisirea lui abia auzită se aşternu asupra ei precum o mângâiere.

Avu dintr-o dată dorinţa subită ca el să o cuprindă în îmbrăţişarea sa puternică pentru a se simţi din nou preţuită. Dar mişcările făcute de ceilalţi în jurul ei şi vocile lor îi amintiră că nu erau singuri.

— Cum ne-ai găsit?

Arătă cu capul spre prietenii săi, care le linişteau pe Margaret şi pe Eva.

— V-am luat urma devreme. Am vrut să sar imediat asupra căruței, dar ceilalți m-au silit să aștept până când răpitorii vor fi adormit.

— Prietenii tăi au fost înțelepți. Bărbații abatelui Baltazar erau niște brute.

Se gândi la tăietura de pe bărbia lui Margaret care avea nevoie de sutură și de un pansament.

— Abatele este bruta cea mare. El este sabia diavolului.

— Să mergem, Martinus. Jonas se apropie cu calul său. O să ai timp mai târziu să-i șoptești toate vorbele de dragoste din lume Katharinei.

O serie de chiuituri schimbate între bărbați o făcură să se încingă toată.

Margaret era deja în șa în fața lui Jonas, iar ochii ei se făcuseră mari și contemplau intimitatea apropierii dintre Katharina și doctorul Luther.

Katharina își trase mâinile și le ascunse între faldurile fustei ei. *Margaret, scumpă Margaret, nu este ceea ce crezi*, ar fi vrut să spună. În schimb, făcu un pas înapoi pentru a se depărta de doctorul Luther.

El luă frâiele calului său de la Melanchton și întinse apoi mâna după Katharina.

Ea se trase înapoi, spre Jonas și Margaret. Mintea ei lucra febril, iar inima ei se lupta în mod straniu cu ceea ce știa că avea de făcut.

— Margaret trebuie să călărească cu dumneata, doctor Luther.

El se opri. Privirea lui o sfredeli, întrebător, cercetător.

— Așa ar fi cel mai bine.

Ea spera că întunericul îi ascundea deruta.

— Cel mai bine pentru cine, Kate?

Tonul lui deveni dintr-odată încordat.

Ea-și îndreptă umerii. Margaret era îndrăgostită de el. Dacă el nu-și dădea seama, ea trebuia să-l facă să înțeleagă. Iar Jerome era cea mai bună alegere pentru ea. Doctorul Luther se îndoia încă de alegerea ei?

De parcă i-ar fi citit gândurile, furia scăpără în ochii lui ca fulgerul pe cerul întunecat.

Ridică o mână spre Margaret, iar fața i se preschimbă într-o mască

de piatră. În timp ce Margaret cobora dornică de pe calul lui Jonas în braţele doctorului Luther, Katharina privi în altă parte.

Abia după ce Margaret se află în şa împreună cu doctorul Luther pe calul său, îndrăzni şi Katharina să vorbească.

— Sunt îndatorată pentru bunătatea dumitale, pentru că ai venit să ne salvezi...

— Nu am făcut-o pentru tine.

Doctorul Luther dădu pinteni calului său.

Jonas pufni.

— Sigur, bătrâne. Ai făcut-o pentru sănătatea ta.

— Oricum, strigă ea în spatele doctorului Luther, sunt recunoscătoare pentru intervenţia dumitale!

De data aceasta el nu mai spuse nimic, ci doar îşi îndemnă calul să alerge mai repede.

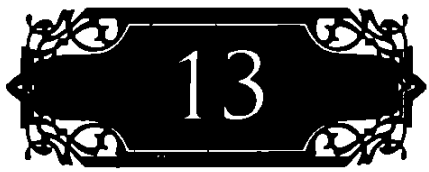

13

Iarăşi ţăranii *Bundschuh*, zise Luther arătând cu capul spre marginea drumului unde se putea vedea o opincă din piele netăbăcită legată cu şireturile sale lungi din piele de vârful unui par grosolan. Cum în jur nu era nimic decât câmp şi flori sălbatice, parul înalt şi pantoful erau cu totul nelalocul lor.

— Pe măsură ce numărul lor creşte, devin tot mai îndrăzneţi.

Melanchton îşi conduse calul până lângă par.

Luther îşi şterse fruntea de transpiraţie. Cine l-a pus să pornească în expediţia aceasta de predicare prin Saxonia în zăduful verii? Doar toţi prietenii lui îl preveniseră că era prea periculos să călătorească. Îl avertizaseră să nu părăsească Wittenberg-ul. Îl imploraseră să nu plece acum. Nu când prinţii erau gata să-l predea în mâinile Romei dacă papa era de acord să dea curs plângerilor lor. Nu când prinţii îi puseseră electorului Frederick trei condiţii, dintre care cea mai importantă era interzicerea predicării ce chema la răzvrătire.

Se auzise de curând până la Wittenberg că cel mai mare adversar al lor, ducele George, sperase că Dieta de la Nürnberg avea să-i confişte toate posesiunile lui Frederick precum şi rangul său în Imperiu pentru că nu impusese Edictul de la Worms şi pentru că nu se ocupase de

ereticii din regatul său. Dar singura disciplinare de care avusese parte Frederick era o scrisoare usturătoare din partea papei.

Datorită deciziei Dietei, ducele George se înfuriase, iar acum intenționa să facă tot ce-i stătea în puteri pentru a-i nimici cu mâna lui pe eretici și, dacă era cu putință, să-l distrugă și pe Frederick în acest proces. Se și apucase deja să-i închidă pe călugării și pe preoții din teritoriul său care își încălcaseră jurământul de celibat. Îi exmatriculase pe acei studenți de la universitățile din regatul său, care se aflau sub influența Reformei. Mai rău, poruncise ca toate copiile din proaspăt tradusul Nou Testament să le fie predate magistraților și arse.

Luther se foi ostenit în șa în timp ce soarele îl bătea pe spate. În adâncul sufletului știa care era motivul real pentru care părăsea Wittenberg-ul. Era încă supărat din cauza respingerii din partea Katharinei din noaptea în care le salvase, din urmă cu două săptămâni. Presupunea că era bine că ea nu avea habar că dispariția ei îl înnebunise, că era gata să se lase pradă uneia dintre stările sale de melancolie, însă nu-și putuse permite asta pentru că știuse că trebuia să o găsească mai întâi. Și că bătăile nebunești ale inimii sale nu se liniștiseră până când nu o eliberase de legăturile ei și nu o luase în brațe.

Ea îi răspunsese sau cel puțin el așa crezuse pe moment. Dar poate că reacționase așa doar pentru că fusese ușurată. Poate că s-ar fi aruncat în brațele oricui ar fi salvat-o. Oricum, știa acum că el unul pusese mai mult preț pe acel eveniment decât ar fi fost cazul. Când ea îi refuzase oferta de a călări cu el, îi transmisese un mesaj de o claritate năucitoare – nu dorea să încurajeze nimic altceva ce depășea limitele unei simple prietenii cu el. Deja îl alesese pe bărbatul pe care-l dorea, și nu era el acela.

Nu că s-ar fi oferit. Nu că și-ar fi dorit să fie mai mult între ei. Pentru că nu era așa.

Chiar și așa, simțea profund durerea de a fi fost respins.

Oftând, rămase cu ochii pironiți asupra opincilor – uzate de atâta folosire, maronii de la culoarea pământului care le întina.

Melanchton îl privea și el. Sudoarea îi lipea de tâmple cârlionții de culoarea ruginii.

— Ce mesaj crezi că încearcă să transmită *Bundschuh*?

— Poate că ei îi cheamă în modul acesta pe toţi ţăranii să se unească în această conspiraţie.

— Cine crezi că-i conduce? Karlstadt? Müntzer?

Luther scutură din cap.

— Cred că sunt prea mulţi acum ca să-i mai putem număra.

Îi mustrase pe aceşti doi foşti profesori din cauza metodelor lor pline de violenţă. Dar ei stăruiseră în ele, iar acum se părea că-i incitau pe ţărani cu predicarea lor.

Îşi ridică privirea spre un câmp din apropiere, unde câţiva lucrători munceau într-un lan de secară. Spinările lor gârbovite şi pălăriile lor cu boruri largi erau pârjolite de soarele nemilos. Aceasta era soarta lor – muncă asiduă, sărăcie şi cruzime. Povara ce le fusese pusă în spinare de episcopi, abaţi, prinţi şi nobilime întrecea cu mult capacitatea lor de a îndura. Cu câţiva ani în urmă, îi mustrase cu asprime pe conducători în tratatul său intitulat *Către nobilii creştini ai poporului german*. Dar ei nu-i ascultaseră sfatul.

Mişcarea *Bundschuh* avea motive întemeiate să ridice coasele, ciomegele şi furcile. Însă nu conta cât de justificată era, o răscoală era ceva cu care nu putea fi de acord.

Melanchton îi privea şi el pe ţăranii de pe câmp. Teama îi înnegura faţa palidă.

— Am face bine să dăm pinteni cailor şi să ne vedem de drum.

Dădură ambii bice cailor şi îi mânară în jos prin făgaşele lăsate de căruţe pe drum şi prin iarba cea înaltă a pajiştii. Nici bine nu apucară să treacă de următoarea cotitură, când apăru înaintea lor un grup gălăgios de oameni care se îndrepta înspre ei.

Luther îşi struni calul şi observă că majoritatea celor din grup purta haine ţărăneşti – ciorapi cenuşii, pantaloni lungi şi peticiţi, prinşi la mijloc cu brâie cu cârlige de care-şi agăţau săculeţii şi cuţitele. Unii aveau câte un ciorap tras peste cap. Alţii purtau bonete puse pe dos, cu linguri şi piepteni dosiţi în buzunăraşele acestora.

Râsetele li se stinseră când îi zăriră pe călăreţii ce se îndreptau spre ei şi băgară de seamă hainele lui Luther, care îl făceau să pară unul dintre acei clerici pe care ei îi disprefuiau. Se opriră în spatele braţelor întinse ale unui bărbat cu umerii laţi, căruia îi lipsea un ochi şi a cărui

pleoapă cădea peste o gaură grotescă. Se aliniară toți ca unul de-a curmezișul drumului, blocându-l.

Luther trase de hățuri. Calul lui Melanchton necheză lângă el.

Fața conducătorului grupului se încruntă, trădându-i ura, la fel cum se întâmplă și cu fețele arse de soare și brăzdate de riduri ale celorlalți, unii fiind plini de cicatrice, alții fără dinți.

Luther își strecură mâna sub sutană și atinse cu vârful degetelor mânerul pumnalului său. Poate că ar fi trebuit să renunțe la hainele sale de călugăr, la fel cum făcuseră demult majoritatea prietenilor săi – măcar pe durata călătoriei sale.

— Ziua bună!

Buna dispoziție din salutul lui Melanchton era forțată. Încordarea vocii sale era soră cu neliniștea tot mai intensă din mădularele lui Luther.

Drept răspuns, primiră niște căutături întunecate și furioase.

— O zi minunată de vară, nu credeți? remarcă Luther privind în jurul său la verdele crud al peisajului, căutând o cale de scăpare.

Țăranul cu un ochi, cel aflat la conducerea grupului, scoase un cuțit. Îl ridică amenințător, iar lungimea sa depășea orice limită impusă cuțitelor de vreo primărie, fiind mai lung decât orice cuțit văzut de Luther în viața sa.

— Trebuie să plătiți o taxă ca să treceți.

Luther își trase puțin pumnalul din teacă.

— Ce taxă?

— Taxa pentru călugări.

Singura cale de scăpare era să se întoarcă pe drumul pe care veniseră. Fiind călare, îi puteau întrece cu ușurință pe țărani.

— Cât cereți?

— Tot ce aveți.

Țăranii arătară cu capul înspre caii lor.

Era oare cu putință ca țăranii aceștia să nu fie nimic altceva decât o bandă de rebeli hotărâți să-i tâlhărească și să le ia tot ce aveau?

— Nu cred că știți cine sunt.

— Nu ești altceva decât un călugăr mincinos și viclean.

— Sunt doctorul Martin Luther.

— Şi noi de unde să ştim că eşti Martin Luther? îl întrebă un bărbat numai piele şi os zâmbind şi dezvelindu-şi gingiile fără dinţi.

— El e. L-am văzut odată predicând la Mansfeld.

Liderul lor îl privi o vreme pe Luther. În cele din urmă, îşi lăsă pumnalul în jos.

— Martin Luther? Păi bine, da' de ce nu zisăşi aşa? întrebă el întorcându-se apoi spre tovarăşii săi. Pe toţi dracii – e Martin Luther!

Melanchton oftă, oglindind uşurarea lui Luther.

Întregul grup se însufleţi îndată.

Melanchton se aplecă spre Luther.

— Eşti campionul lor, eroul lor.

Luther încuviinţă din cap, însă cuvintele prietenului său îl tulburară. El le predica despre libertate spirituală, eliberarea sufletelor lor de lanţurile grele pe care le pusese biserica asupra lor. Îi era milă de ei din cauza vieţii pe care o duceau sub tirania celor bogaţi. Era şi el un ţăran get-beget la rândul lui. Însă nu putea fi de acord ca ei să încerce să obţină schimbările de care aveau nevoie prin violenţă.

Atunci când liderul lor îl pofti să li se alăture pentru a lua masa împreună, iar ceilalţi îi repetară invitaţia, Luther nu îi putu refuza. Se abătură de la drum şi merseră puţin până la o tabără încropită din câteva corturi amărâte aliniate pe malul unui pârâu. Ţăranii înălţaseră un steag cu simbolul *Bundschuh* în mijlocul taberei, iar Luther îşi dădu seama că oamenii aceştia erau răspunzători şi de existenţa acelor pari cu opinci presăraţi de-a lungul drumului pe care îi observaseră la venire.

La ordinele acestor bărbaţi, câteva femei săriră să le pregătească o masă şi să-i servească pe oaspeţii lor. În umbra răcoroasă a pădurii, bărbaţii începură să depene poveşti despre nedreptăţile pe care le suferiseră, asemănătoare cu alte poveşti pe care Luther le auzea mult prea des, istorisiri despre cum fuseseră pedepsiţi pentru că pescuiseră în iazul electorului, pentru că vânaseră în pădurea prinţului sau că adunaseră vreascuri pentru foc dintr-un loc nepermis.

Dar mai mult decât orice erau supăraţi din cauza situaţiei unuia dintre ei, un pădurar al cărui picior fusese muşcat de un vier în timp ce se afla la vânătoare pentru elector. Îşi pierduse piciorul şi sursa de

venit. Dar magistraţii refuzaseră să îi dea ceva din despăgubirea pe care i-o datorau.

Luther aruncă un os de berbec în focul ce ardea sprinţar, apoi îşi linse degetele. Nu întrebase de unde făcuseră ţăranii rost de festinul lor. Chiar nu dorea să ştie.

— Vă înţeleg plângerile, spuse el ridicându-se de pe buşteanul care îi servise drept bancă cât timp mâncase. Şi poate că pot interveni în favoarea pădurarului.

— Nu vrem decât ca stăpânii să-şi respecte cuvântul, zise conducătorul cu un ochi, apoi muşcă cu nesaţ dintr-o altă bucată de carne de berbec. Norul gros de fum ce plutea în preajma lor purta cu sine mirosul îmbătător al fripturii de miel şi al castanelor prăjite.

— Lor nu li se cere socoteală aşa cum s-ar cuveni. Atenţia lui Luther fu atrasă de o femeie zdrenţăroasă aflată la marginea taberei. O observase şi mai devreme şi era încă nedumerit în ceea ce o privea. Se mişca neatentă, cu privirea pierdută. Se gândea că era la fel ca celelalte femei, roabă pe timpul zilei şi târfă pe timpul nopţii. Dar cumva nu se potrivea în peisajul acesta. Trăsăturile ei erau prea atrăgătoare, prea deosebite, prea delicate pentru a fi cele ale unei ţărănci obişnuite cu deprivarea şi munca grea de pe câmp.

— Mai vreau să vă spun o vorbă înainte să plec, zise el întinzându-şi membrele amorţite. Un conducător sensibil este rar, iar unul bun chiar şi mai rar. În general, sunt cei mai mari proşti şi cei mai mari răufăcători din lume. Cu toate acestea, Domnul vă cere să-i cinstiţi şi să îi respectaţi.

Ei bombăniră.

— Dar vei susţine cauza noastră, nu?

— Fiţi pe pace, o să fac tot ce pot.

Atunci când Melanchton şi el porniră în sfârşit iarăşi la drum, se simţea împovărat de tot.

— Sunt nişte oameni dispreţuiţi şi nefericiţi, spuse Luther, îndemnându-şi calul la trap prin iarba înaltă şi prin vâjâitul libelulelor.

— Mă tem că sunt mult mai dispuşi să treacă mai întâi la acţiune şi abia apoi să gândească. Melanchton îşi şterse barba-cioc, îndepărtând din ea firmiturile de la masă. Şi consecinţa unei asemenea nesăbuinţe va fi fără doar şi poate o vărsare de sânge fără rost.

— Acum că lumina adevărului, care a fost atât de multă vreme ascunsă de papă şi de adepţii lui, a început să strălucească din nou cu putere, tirania Romei şi a adepţilor ei a devenit vizibilă. Dacă nu sunt gata să accepte Reforma, mă tem şi eu că revolta este iminentă.

— Poate că e timpul să scrii un nou tratat, unul care să se adreseze în egală măsură nobilimii şi ţăranilor, implorându-i să caute pacea.

— Ai dreptate. Şi ne vom ruga. Rugăciunea va fi cea mai puternică armă a noastră.

Luther dădu bice calului său. Ziua cea lungă de vară le era favorabilă, dar era bine să ajungă în siguranţa oraşului Dessau înainte de lăsarea serii.

Călăriră timp de mai multe ceasuri în pace, discutând despre valoarea educaţiei şi despre nevoia de a crea instrumente cu ajutorul cărora să se poată preda cu uşurinţă doctrinele creştinismului istoric la mai mulţi oameni, poate un catehism.

— Şi poate că atunci când vom termina cu asta, spuse Luther cu mintea ameţită de numărul mare al posibilităţilor, vom putea concepe şi un catehism mai mic, care să le fie destinat copiilor, cum este Anna.

— Mi-ar plăcea foarte mult, răspunse Melanchton visător, gândindu-se acum fără îndoială la fiica lui şi la nou-născutul pe care-l lăsase acasă când pornise în călătorie alături de Luther.

Luther simţi pentru o clipă un val de vinovăţie pentru că-şi luase prietenul din sânul familiei. Dar în clipa în care se gândi să se întoarcă la Wittenberg, o şi simţi din nou pe Katharina în braţele sale, cu dulcea povară a trupului ei subţire sprijinită de trupul său atunci când o eliberase din legături. Îi putea simţi părul mătăsos, curbura delicată a urechii, căldura buzelor în palma sa când îi acoperise gura pentru a o împiedica să strige.

Pe cât de repede îl năpădiră gândurile acestea, la fel de repede le şi alungă. Nu dorea să exploreze aceste noi reacţii pe care le avea faţă de ea. Ar fi vrut să închidă la loc partea aceea din sine care fusese închisă timp de atâţia ani. Dar chiar dacă încerca să nu se gândească la cât de feminină i se păruse şi cum o percepuse, tot nu reuşea să şi-o scoată din minte. Se gândi la tandreţea ei faţă de Anna, atunci când fetiţa fusese rănită, la felul în care Katharina venise fără să fie chemată şi cum se îngrijise de Anna şi în zilele care urmaseră. Se gândi la felul

în care îl îngrijise pe el. Şi-i auzise şi pe alţii din oraş vorbind despre disponibilitatea ei de a-şi oferi serviciile medicale oricui avea nevoie de ele.

Se părea că nu conta cât de departe călătorea pentru a scăpa de Katharina, era condamnat să se gândească la ea pretutindeni. Trebuia să recunoască faptul că, deşi era mândră de parcă ar fi fost de neam regesc, era şi plină de compasiune. Şi o respecta pentru asta. Şi se arătase foarte tulburată chiar şi pentru faptul că-şi pierduse slujnica.

— Fata aceea din tabără, întrebă el după o clipă, n-o fi cumva slujnica pe care a pierdut-o Katharina von Bora? Trase de hăţuri şi verifică înălţimea la care se afla soarele. Coborâse deja mult pe cer şi umbrele din jurul lor începuseră să se lungească. Poate că ar trebui să ne întoarcem să verificăm.

Melanchton scutură din cap şi îşi încetini calul.

— E mult prea departe în urma noastră. Nu am reuşi cu niciun chip să ajungem până acolo înainte de lăsarea serii. Şi-apoi, chiar dacă ea este aceea, mă îndoiesc că va pleca de bunăvoie din tabără, chiar dacă ţăranii *Bundschuh* i-ar permite asta.

Calul lui Luther se opri acum cu totul. Ştia că tovarăşul său avea dreptate. Dar simţea chiar şi acum dezamăgirea Katharinei.

— Katharina m-ar ucide dacă ar afla că am lăsat să-mi scape ocazia asta.

— Sunt convins că e prea ocupată cu Jerome Baumgartner ca să-şi mai facă griji pentru o slujitoare fugară.

Numai pomenirea numelui lui Baumgartner îi iscă un val de iritare. Nevăstuică vicleană. Băiatul acela era plin de aere şi fusese la fel încă din zilele studenţiei sale. Iar acum o vrăjea pe Kate, la fel cum făcuse cu nenumărate alte fete.

Cum de-şi dorea ea un bărbat ca Baumgartner? Ce vedea la unul ca el? Dar chiar când îl asaltară întrebările astea, se simţi cuprins de disperare. Ştia exact ce vedea Katharina la Baumgartner. Era genul de bărbat care avea să-i ofere stilul de viaţă pe care şi-l dorea.

Ei bine, n-avea decât să rămână cu el. Dacă era atât de snoabă încât să-l îndrăgească pe acel băiat, atunci îl merita cu prisosinţă. El oricum nu o dorea pe Katharina von Bora. Putea avea o mulţime de alte femei. De fapt, alte şaisprezece călugăriţe tocmai evadaseră de

la mănăstirea Wiederstedt din Mansfeld. Putea să aleagă de acolo... dacă voia. Dar el nu-şi dorea o soţie. El dorea să reformeze biserica. Şi atâta timp cât avea să trăiască, singura şi unica lui dorinţă avea să fie să ducă la îndeplinire misiunea pe care i-o încredinţase Dumnezeu.

Simţi privirea intensă a lui Melanchton aţintită asupra sa, de parcă ar fi aşteptat să ajungă la aceeaşi concluzie. Intuia că Melanchton pomenise intenţionat numele lui Jerome, ştiind ce reacţie avea să-i provoace.

— Of! Luther dădu pinteni calului său, zorindu-l să o ia la galop. Grăbeşte-te, Melanchton! îi strigă el peste umăr. Eşti legat cu lanţuri de fier la mâini şi picioare?

Aleargă! Copitele calului loveau pământul într-o cadenţă tot mai rapidă. *Aleargă!*

Nu dorea să se mai gândească la Katharina von Bora.

Poate că dacă galopa tot mai tare, avea să scape şi de gândurile sale privitoare la ea.

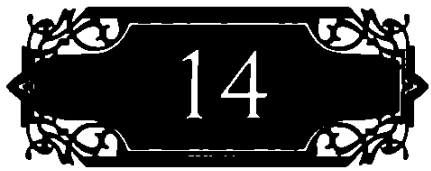

14

Katharina își puse mâinile pe bonetele din pânză fină de pe creștetul fetelor Reichenbach cu inima plină de mulțumire. După ce le învățase toată luna iunie, le îndrăgise.

— V-ați descurcat bine la lecția de astăzi, *discipulae*.

Tinerele fete ședeau cu spatele drept pe banca din fața tablei joase. Fețele lor delicate erau toate numai un zâmbet.

— Mulțumim, *magistra*.

Ea scutură din cap.

— În latină! *Gratias tibi, magistra.*

— *Gratias tibi, magistra.*

— Bine. Trebuie să învățăm *Pater Noster* în întregime, iar apoi trebuie să terminați de memorat cuvintele din vocabular.

Ele încuviințară cu o mișcare a capului și-și plecară din nou frunțile deasupra tăbliților lor de ceară și a stiletelor cu care scriau. Înțelegeau ce favoare le făcea prin faptul că le învăța latină. Nu doar că ele aparțineau burgheziei, însă mai erau și fete pe deasupra. În timp ce frații lor frecventau școala din josul străzii, ele, ca fete, erau norocoase că primeau educație chiar și acasă, în cel mai neaerisit și mai modest dintre dormitoarele din casă.

Katharina își făcu vânt cu boneta din dantelă pe care și-o scosese de pe cap. Astăzi bârnele joase ale tavanului și pereții de obicei răcoroși păreau să radieze căldură în încăperea îngustă care era la fel de mică și simplă ca și chilia ei de la abație. În ciuda căldurii, adora fiecare minut pe care-l putea petrece cu fetițele.

În ultima lună de când lucra cu ele, se hotărâse că, dacă avea să aibă propriii ei copii, nu avea să le trimită de acasă sub nicio formă, pentru nimic în lume. Nu-și putea închipui cum putea suporta un părinte despărțirea de copiii lui. Cum putuse tatăl ei să mai trăiască după ce o trimisese la Marienthron?

Aceasta era imaginea ideală a felului în care ar fi putut arăta lucrurile dacă ar fi avut copiii ei, iar asta o umplu de o dorință fierbinte. Era exact ce-și dorea – o familie în care să-și investească toată viața și dragostea. O familie a ei. O familie care să nu o mai părăsească niciodată.

Ușa dormitorului se deschise scârțâind.

— Katharina? Jerome aruncă o privire înăuntru, cu părul căzându-i peste ochii strălucitori. Vorbea pe un ton cântat. Unde, o, unde este Katharina?

Fetele chicotiră.

Privi în jur. Apoi, ca și când ar fi fost mulțumit că le descoperise, intră în cameră aplecându-se mult pentru a nu da cu capul de tavanul înclinat. Purta o vestă nouă gri, cu un tiv din catifea neagră, și era îmbrăcat ca de obicei, cu pantaloni bufanți foarte colorați, cu despicături la modă. Era imaginea perfectă a nobilimii, iar inima ei începu să bată mai repede la gândul că, atunci când avea să se căsătorească cu el, avea să se bucure din nou de privilegiile rangului ei.

— Sophie, Anna, e timpul să plecați!

El arătă cu capul spre ușă.

Fetele dădură să se ridice.

Katharina făcuse tot ce putuse pentru a respecta regulile bunei-cuviințe când era cu Jerome. Și în ciuda tuturor bârfelor, el rămăsese un gentleman. Cu toate astea, nu putea trece peste senzația ciudată pe care o avea la gândul că într-o zi va rămâne complet singură cu el.

— *Discipulae*, rămâneți pe locurile voastre! Le făcu semn să rămână așezate. Încă nu am terminat lecția.

Jerome zâmbi – îşi etală unul din zâmbetele lui fermecătoare care reuşeau întotdeauna să-i facă inima să bată mai repede.

— Sigur că aţi terminat-o, nu-i aşa, fetelor?

Sophie şi Anna zâmbiră, dar îşi întoarseră privirile derutate spre ea.

— Începeţi cu vocabularul, le instrui ea.

Atenţia lor se îndreptă iarăşi spre Jerome.

El le făcu cu ochiul, cu genele lui lungi.

— Am ceva important să o întreb pe *Fräulein* Katharina.

— Poţi să mă întrebi acum.

Ea îşi şterse ceafa transpirată, dorindu-şi ca geamul minuscul să fi permis să intre mai multă lumină şi mai mult aer în odaie.

— Asta e ceva foarte, foarte important, draga mea. Ochii lui erau plini de promisiuni strălucitoare. Şi trebuie să te întreb între patru ochi.

Trupul ei se înfioră de o dorinţă subită. Oare avea să o ceară în sfârşit în căsătorie?

— Haideţi, fetelor, duceţi-vă!

El le arătă uşa.

Ele o priviră din nou pe ea, dorindu-şi evident să îi facă pe plac şi să o asculte. Gândul că ele îi răspundeau cu aceeaşi afecţiune pe care le-o arăta ea îi încălzi Katharinei inima. Dar cum putea să i se opună lui Jerome?

— Prea bine. O să ne terminăm lecţia mai târziu.

Odată ce uşa se închise după elevele ei, o voce o îndemnă parcă să se ducă după ele. Cu siguranţă că Jerome nu le făcuse vizita cuvenită părinţilor ei pentru a le cere permisiunea de a se căsători cu ea. Dar nu ar fi trebuit să aibă şi martori la un eveniment atât de important?

În timp ce el se apropia tot mai mult de ea, privirea lui alunecă spre gulerul ei, apoi spre decolteul ei care-i expunea gâtul. Ochii lui erau întunecaţi de ceva ce ea începea să înţeleagă că este dorinţă. Era o privire pe care o văzuse tot mai des în ultima vreme, una care o umplea de un amestec de precauţie şi de o tânjire ciudată în acelaşi timp.

Ea păşi în spatele mesei, punând o barieră între ei.

— Ce vrei să mă întrebi, Jerome?

— Plec la Nürnberg. Tata şi mama aşteaptă să mă întorc acasă până la întâi iulie.

— Deci pleci de dimineaţă?

Pulsul i se acceleră. Oare avea să o ia cu el?

Privirea lui alunecă acum în jos pe trupul ei.

— Depinde.

— De ce anume?

— De tine, draga mea.

— Vorbeşti într-un mod nedesluşit. Spune deschis ce ai de spus!

El înconjură masa şi se apropie de ea.

— Scumpa mea Katharina, nu e un secret pentru nimeni că mi-ai cucerit inima. Nu vreau nimic mai mult decât să te iau cu mine la Nürnberg şi să te fac soţia mea.

Ei i se opri respiraţia. Ce era asta? Chiar o cerea în căsătorie?

— Eşti frumoasă, Katharina.

El veni mai aproape.

Ea nu se putu mişca. Nici măcar în clipa în care el ajunse în faţa ei, ea nu putu decât să stea şi să aştepte – să aştepte să audă cuvintele care aveau să-i ofere în sfârşit tot ce dorea.

El întinse mâna şi-i mângâie obrazul.

— Hai să ne logodim azi, chiar acum!

— Acum? Încântarea produsă de propunerea lui îi fu stinsă de această cerere urgentă a lui. Dar nu avem martori, nici vreun judecător pentru ceremonie...

— Nu avem nevoie de nimeni.

Mâna lui coborî spre gâtul ei.

— Mă derutezi din nou, Jerome.

Era atât de aproape de ea încât îi simţea respiraţia fierbinte pe frunte.

— Sunt mulţi episcopi care recunosc unirile făcute în particular.

— Dar obiceiul cere să avem martori.

— Obiceiurile nu mai sunt la modă. De asta permite biserica acele căsătorii făcute în taină.

Căsătorii în taină? Inima Katharinei se opri în loc.

— Dar putem să avem parte de o cununie cum se cuvine. Nu este necesar să fie una făcută în taină.

Gura lui zăbovea pe fruntea ei.

— Am nevoie de timp ca să-i pregătesc pe părinţii mei pentru vestea căsătoriei noastre. Şi trebuie să fac pregătiri pentru sosirea ta.

Toată dorinţa care i se intensificase se spulberă dintr-odată.

— Deci vei pleca fără mine?

— Doar pentru puţin timp. Dar mă voi întoarce după tine.

— Părinţii tăi nu vor fi încântaţi de mine?

Asta era? Lipsa zestrei era până la urmă piatra de poticnire?

— Ei nu te cunosc aşa cum te cunosc eu. Buzele lui îi atinseră tâmpla. Atingerea lor era fierbinte şi lipicioasă în căldura din încăpere. Dar dacă noi ne-am consumat unirea, cum ar mai putea fi împotrivă?

Era naivă în privinţa multor lucruri legate de bărbaţi şi de relaţii, dar ştia destule despre patul conjugal pentru a înţelege ce i se cerea.

— Vrei să te culci cu mine şi să mă faci nevasta ta în cel mai adevărat sens al cuvântului?

În timp ce vorbea, stânjeneala ei accentuă şi mai mult atmosfera înăbuşitoare din jur.

El zâmbi.

— Exact.

— Deci această căsătorie tainică va fi aprobată de biserică?

— În final, când va fi timpul, vom anunţa căsătoria noastră şi vom găsi un episcop care să o recunoască.

Îi prinse bărbia în mână. Dorinţa îi accentuase liniile feţei. Se aplecă spre ea, căutându-i gura cu a sa.

În ultima lună încercase să îi fure un sărut ori de câte ori o prindea singură. Dar până acum, reuşise întotdeauna să păstreze limitele între ea şi el, dorindu-şi să clădească o relaţie bazată pe prietenie mai întâi. Şi fusese într-adevăr o lună minunată plină de discuţii, plimbări, jocuri, vizitarea prietenilor lui Jerome şi de activităţi obişnuite care nu îi fuseseră niciodată îngăduite la mănăstire. În final ajunsese să se simtă mai în largul ei în prezenţa altor bărbaţi şi mai ales în prezenţa lui Jerome.

Nu putea nega faptul că se întrebase cum avea să fie când avea să îl sărute în cele din urmă. Iar acum, dacă o ceruse în căsătorie, de ce ar fi fost un lucru rău să-l lase să o sărute, mai ales din moment ce îi sugerase o căsătorie făcută în taină?

Ca şi când ar fi simţit acordul ei, dintr-odată buzele lui se lipiră de ale ei, alunecând, împingând, înfierbântate de patimă. Trupul lui se lipi cu putere de al ei. Şi ea îşi putea simţi faţa luând foc din cauza stânjenelii pentru că nu ştia cum să reacţioneze.

Dacă i se dăruia, îşi asigura locul ca soţie a lui. Obţinea tot ce-şi dorea şi chiar mai mult – un soţ, copii, o familie, bogăţie, un statut. Tot ce trebuia să facă era să îşi consume relaţia.

Mâinile lui îşi croiră drum spre spatele ei, alunecară în sus şi începură să-i dezlege panglicile corsetului.

Cu buzele lui umede lipite de ale ei, se luptă cu imboldul tot mai puternic de a-l îndepărta de lângă ea. Sărutul era o chestiune mai murdară decât s-ar fi aşteptat. Cât mai trebuia să-l lase să stea lipită de ea înainte să se poată retrage politicos?

Degetele lui continuau să se lupte cu panglicile ei, până când corsajul începu să se desfacă, desprinzându-se de pielea ei încinsă. O dezbrăca?

Sfântă Fecioară!

Ea începu să se foiască, incapabilă să se mai împotrivească dorinţei de a se desprinde din mâinile lui. Se simţi dintr-odată sufocată de gura lui lipită de a ei.

— Opreşte-te, Jerome!

El o strânse mai tare.

Care era diferenţa dintre curvie şi o unire făcută în taină? Ea se propti de pieptul lui şi-l împinse.

— Opreşte-te în clipa aceasta!

— Nu mă opri, Katharina! Respiraţia lui era fierbinte pe faţa ei. Dacă vrei să pecetluieşti viitorul nostru împreună, atunci trebuie să mă laşi să te am.

Ce făcea, îi dădea un ultimatum? Trăgând adânc aer în piept, se smulse de la pieptul lui şi ocoli masa în grabă. El porni împleticindu-se pe urmele ei, dar ea-şi întinse braţele în faţa ei, drept avertisment.

— Vreau să te opreşti, Jerome!

Pe faţa lui ca de copil apăru iritarea. Îşi trecu degetele prin părul răvăşit şi şi-l îndepărtă de pe faţă.

— Dacă îţi pasă de reputaţia şi onoarea mea, spuse ea cu suflarea

tăiată, atunci vei înțelege că trebuie să ne căsătorim înaintea lui Dumnezeu şi a martorilor, aşa cum se cuvine.

— Şi dacă ție îți pasă de mine – vocea îi era gâtuită – vei înțelege cât de important este asta pentru mine.

— Îmi pasă de tine, spuse ea privind spre tavan. Doar că...

Doar că ce?

Pânze lungi de păianjen atârnau deasupra creştetului ei. Bârnele erau prăfuite şi pline de mucegai. Încăperea iluminată doar de geamul minuscul pe care-l deschisese mai devreme era jalnică – deloc genul pe care să-l fi considerat potrivit pentru aşa ceva. Nu aici pe podeaua tare. Nu cu teama că s-ar putea să intre cineva.

— Nu pot, Jerome.

Pe lângă condițiile astea deloc ideale, plănuise să fie o mireasă adevărată şi să aibă parte de o ceremonie reală. De când evadase de la mănăstire, ea şi celelalte surori discutaseră aprins despre cum avea să fie ziua nunții fiecăreia dintre ele.

El oftă prelung, ceea ce-i trădă exasperarea.

— Dar făgăduiesc să te aştept, continuă ea, nedorind să-l dezamăgească. Când te vei întoarce după mine, ne vom logodi şi la scurt timp după aceea, vom avea *Kirchgang*-ul, ceremonia religioasă de cununie publică.

— Nu credeam că te vei lăsa convinsă atât de greu, Katharina. Ştiam că aveai să fii pudică. Dar mă gândeam că după toți anii în care ți-ai suprimat dorințele, vei fi mai dornică, mai curioasă să afli cum decurg lucrurile între un bărbat şi o femeie.

Îndrăzneala cuvintelor lui o făcu să-şi plece capul îngrozită.

— Sunt dornică, Jerome. Doar că nu aşa – nu prima dată.

— Atunci mâine? O să găsesc un alt loc, un loc retras. Ochii lui o priveau implorând-o. Te rog, Katharina, îți promit plăceri cereşti.

Ea-i întâlni privirea plină de dorință. Inima ei cântărea fiecare cuvânt al lui. Sigur putea să renunțe la planurile ei prosteşti pentru o căsătorie reală. Şi-apoi, nu avea nimic de pierdut dacă făcea ceea ce-şi dorea el. Oricum aveau să se culce unul cu celălalt mai devreme sau mai târziu. De ce nu acum?

Pe de altă parte, pierdea totul dacă îl refuza. Poate că avea să se supere pe ea şi avea să o respingă. Poate că atunci când avea să le

vorbească părinților lui despre ea, ei aveau să se opună. Poate că avea să-și găsească o alta.

Dar cum rămânea cu bârfele? Dacă dorința lui de a se culca cu ea nu însemna nimic altceva decât că voia să câștige un pariu și nu să consume vreo căsătorie secretă?

Ea gemu în sinea ei când se auzi rostind cu voce tare niște vorbe care reprezentau un compromis.

— Mă voi gândi la asta deseară, Jerome.

El zâmbi.

— Dar numai dacă îmi promiți că indiferent ce voi hotărî, te vei căsători cu mine în prima zi când te vei întoarce în Wittenberg.

— Asta, draga mea, pot să îți promit.

Iartă-mi păcatele, Doamne! Iartă-mi păcatele!

Katharina derulă hârtia boțită, singura ei posesie de vreo valoare.

O, Dumnezeul meu, îmi pare foarte rău pentru că Ți-am greșit și îmi urăsc toate păcatele. Poate că dacă rostea de suficiente ori Rugăciunea Pocăinței și făcea penitență, Dumnezeu avea să o ierte pentru ceea ce urma să facă.

Netezi hârtia în poala ei și atinse cu vârful degetelor cerneala ce începea să pălească. Iar dacă El nu o ierta, putea să se bazeze întotdeauna pe ajutorul primit din partea indulgenței ei. Mâinile mamei ei tremuraseră atunci când i-o dăduseră. Vocea nu-i fusese decât o șoaptă atunci când o instruise să o poarte întotdeauna la ea, pentru ca într-o bună zi să se poată întâlni una cu cealaltă în ceruri. Dacă făcea alegerea greșită – dacă păcătuia prin consumarea relației ei cu Jerome – atunci cu siguranță indulgența aceasta avea să o salveze de condamnare.

Pași repezi răsunară pe coridorul din fața odăii aflate în zona destinată slujitorilor, pe care Margaret o împărțea cu sora ei Eva. Katharina făcu indulgența sul și o îndesă în punguța ei.

— Katharina?

Margaret deschise larg uşa, lăsând ca lumina să inunde încăperea îngustă. Îi dădea astfel la iveală goliciunea şi lipsa de posesiuni pământeşti care le însoţea şi în situaţia lor actuală. Katharina se ridică de pe aşternutul din paie şi-şi ascunse punguţa în locul ei obişnuit, sub cămaşa ei de corp.

— Eva spunea că eşti aici şi că vrei să mă vezi, zise Margaret gâfâind uşor. Ce te supără?

— Închide uşa!

Margaret o închise, lăsând afară lumina soarelui şi aruncând parcă o mantie peste odaie. Datorită înălţimii lui Margaret, fusta ei simplă – lepădată de o burgheză – abia dacă-i ajungea până la glezne. Dar în săptămânile de când trăia şi lucra la familia Cranach, începuse să ia puţin în greutate, iar trăsăturile ei se îndulciseră întrucâtva.

— Trebuie să vii cu mine. Katharina îşi netezi propria ei fustă primită de la stăpână. Trebuie să adun vreascuri pentru foc în dimineaţa asta şi am nevoie de ajutor.

Gâfâitul lui Margaret se întrerupse dintr-odată.

— Trebuie să ne grăbim, zise Katharina.

— Dar am făcut treaba asta ieri dimineaţă.

Katharina luă un coş mare împletit de lângă ea, îşi trecu braţele prin mânerele lui şi îl luă în spate.

— Şi-apoi, chiar acum sunt ocupată cu făcutul paturilor.

Margaret îi arătă unealta din lemn din mână, folosită în mod uzual pentru netezirea aşternuturilor grele din in.

Katharina îşi duse degetul la buze.

— Nu voi strânge lemne.

Ochii lui Margaret se făcură mari.

— Mă întâlnesc cu Jerome.

— O, Katharina! Cuvintele prietenei ei îi trădau dezacordul.

— Mi-a trimis un mesaj şi trebuie să găsesc păduricea de gutui aflată la miazănoapte de Elba. Trebuie să mă întâlnesc cu el acolo, când bat clopotele de Terţă*.

Margaret se încruntă şi clătină din cap.

---

* Slujba religioasă de la ora 15 (n.tr.).

Cu toate că ezitarea prietenei ei o oglindea pe a ei, refuză să o admită.

— Trebuie să vii cu mine.

— Tu îţi dai seama ce zi este mâine?

La întrebarea bruscă a prietenei ei, gândurile Katharinei se rostogoliră ca nişte butoaie goale într-o căruţă.

— Nu-mi pasă ce zi e mâine.

— Dar bine, Katharina, mâine e sărbătoarea Vizitaţiunii.

— Şi ce contează? Tonul ei era mai irascibil decât ar fi vrut, dar dădu vina pe faptul că se răsucise şi se învârtise printre aşternuturi toată noaptea. Iar acum o durea capul. Să mergem!

Margaret întinse o mână pentru a o opri.

— Nu-ţi aminteşti bârfele? Pariurile?

Katharina îşi frământă tâmplele. Ba da, îşi amintea bârfele. Dar după ce se gândise la toate variantele, ajunsese la concluzia că trebuia să facă ceea ce voia Jerome. Era singurul mod în care îşi putea asigura viitorul pe care şi-l dorea. Dacă el câştiga un pariu prin faptul că se culca cu ea înainte de ziua Vizitaţiunii, ce se schimba prin asta?

— A promis că se va căsători cu mine când se va întoarce la Wittenberg.

— Şi în acest caz de ce nu aşteaptă până atunci?

Katharina se frecă la ochi, încercând să-şi alunge durerea de cap surdă.

— Nu vreau să-l pierd, Margaret.

Privirile ei se înmuiară.

— El e exact ce mi-am dorit. Îmi poate oferi tot ce mi-am dorit şi nu am avut niciodată.

Cel puţin asta încercase să-şi spună toată noaptea. Îşi tot zisese că şi dacă avea şi el defectele lui, chiar dacă era neserios şi oarecum nesincer uneori, în adâncul sufletului său, era un om bun. Nu se putea aştepta să găsească un bărbat care era perfect în toate privinţele. Trebuia să se mulţumească cu Jerome, mai ales pentru că nu avea prea multe opţiuni.

Degetele lungi ale lui Margaret le găsiră pe ale ei şi le strânseră.

— Nu am o părere bună despre asta, dar voi veni cu tine dacă asta este ceea ce-ţi doreşti.

Katharina ezită. Alarma începu din nou să răsune în capul ei. Încercase să o reducă la tăcere, își închipuise că încetase.

— Trebuie să mergem! Dacă nu putea reduce la tăcere avertismentele, atunci avea să le ignore. Păși afară din cameră. Probabil mă așteaptă deja.

O urmă pe Margaret, care mergea înaintea ei, părăsind locuințele slujitorilor de la etajul al treilea și coborând treptele până în curtea casei, apoi străbătură o piațetă, o zonă cu iarbă mărginită de pomi fructiferi și o mică grădină de legume înconjurată din toate patru părțile de ateliere și locuințe. Își urmară drumul fără să fie băgate în seamă de câțiva slujitori și ucenici, de copiii care se jucau și de găinile ce cotcodăceau. Katharina ajunsese să-și dea seama că reședința familiei Cranach era cea mai mare din Wittenberg și că aducea cu un mic sat. Locul acesta era întotdeauna plin de forfotă, având ateliere pentru pictat și gravat, precum și o farmacie și o tiparniță.

— Stai!

Margaret se lipi de zidul de cărămidă și o împinse pe Katharina în spatele ei.

— Ce se...

— Șș! Margaret își duse un deget la buze. Obrajii i se îmbujoraseră, iar ochii îi sclipeau. Ea se aplecă înainte și-și înclină urechea spre ușa deschisă din fața ei. Doctorul Luther e aici.

Katharina își liniști gândurile învălmășite și ascultă.

— Publicarea Scripturii nu trebuie împiedicată sub nicio formă!

Vocea puternică a lui Luther ieșea ușor în evidență.

— Edictul lui Chieregati de la Dietă cere ca toți cei care-ți tipăresc și îți vând cărțile să fie pedepsiți. Vocea aceasta era a meșterului Cranach. Dacă prinții pun în aplicare această poruncă, primul loc în care vor veni este acesta. Toți știu că eu tipăresc tot ce-mi aduci.

— O faci pentru că știi că este lucrarea lui Dumnezeu. Și sunt convins că nu ai de obiectat nici împotriva faptului că în acest proces fac din tine un om bogat.

Margaret se aplecă spre Katharina și îi spuse în șoaptă:

— Doctorul Luther nu ia onorarii de pe urma vânzării cărților sale. Îl lasă pe meșterul Cranach să încaseze toate profiturile.

Katharina ridică o sprânceană și se gândi la sărăcia Mănăstirii

Negre, la lipsurile financiare de pe urma cărora suferise doctorul Luther atunci când ajunseră în Wittenberg. Cu siguranţă i-ar fi prins bine dacă ar fi câştigat ceva, chiar şi doar nişte sume onorifice.

Vocea doctorului Luther se intensifică, animată de pasiunea sa.

— Ne supunem edictului care cere interzicerea tipăririi şi a vânzării tuturor materialelor care nu au fost inspectate şi aprobate de judecători. Dar nu putem face compromisuri când vine vorba de publicarea Scripturii. Aceasta este singura noastră excepţie de la poruncă.

Meşterul Cranach slobozi un râs sănătos care parcă se rostogoli afară pe uşă.

— O, Martinus, întotdeauna pot fi sigur de faptul că îmi vei înveseli ziua!

— Ei bine. În vocea doctorului Luther se ascundea o urmă de umor. Presupun că tipărirea Scripturii nu e singura excepţie.

Râsetele meşterului Cranach răsunară din nou.

Margaret se aplecă din nou spre Katharina ca să-i dea o nouă explicaţie în şoaptă.

— Se spune că prinţii i-au impus doctorului Luther să nu mai predice. Dar el a plecat din Wittenberg şi predică peste tot.

Dacă era întru totul sinceră, Katharina trebuia să recunoască faptul că remarcase absenţa doctorului Luther de la Stadtkirche în timpul slujbelor. Nu-l mai prea văzuse din noaptea în care o salvase din mâna oamenilor abatelui Baltazar şi trăise cu o durere continuă în piept, întrebându-se mereu dacă nu-l rănise cu alegerea ei din noaptea aceea.

Margaret oftă.

— Aş vrea să nu fie plecat atât de mult şi să-l văd mai des.

Inima Katharinei se umplu de compasiune faţă de scumpa ei prietenă din cauza inexistenţei unor bărbaţi care să o curteze. Eva atrăsese deja atenţia unuia dintre studenţii de la Medicină care lucra în farmacia meşterului Cranach. Dar Margaret nu avea nicio ofertă şi visa încă în ascuns la doctorul Luther. Numai de n-ar mai fi pus bărbaţii atâta preţ pe o zestre şi pe vârstă şi pe înfăţişare. Numai de ar fi putut vedea ei inima lui Margaret şi ce femeie bună şi plăcută era.

Katharina se îndepărtă de zid adoptând o hotărâre care o făcu

să-şi îndrepte spatele. Trebuia să se asigure că Margaret avea să se mărite cu doctorul Luther înainte să plece din Wittenberg ca mireasă a lui Jerome.

— N-o să-l vezi dacă stai ascunsă după uşă.

O trase pe prietena ei înainte, apoi o împinse astfel încât ea ajunse împleticindu-se până în interiorul tipografiei.

Katharina o auzi pe Margaret icnind surprinsă şi apoi cerându-şi scuze.

Sfântă Fecioară! Femeii acesteia îi lipsea orice talent de a atrage un bărbat. Nu că ea ar fi fost mai pricepută, dar cel puţin reuşise să atragă atenţia unui bărbat. Şi era tot mai evident că Margaret nu avea să atragă atenţia doctorului Luther dacă era lăsată de capul ei.

Katharina strânse din buze şi intră în tipografie. Mirosul metalic al cernelei pe hârtia umedă umplea întreaga încăpere spaţioasă.

Cele două calfe care mânuiau presa priviră în direcţia ei. Unul întindea cerneala cu o rolă prevăzută cu un mâner lung pe cadrul înţesat de litere din plumb. Celălalt avea în mână o coală de hârtie umedă şi era pregătit să o întindă deasupra cadrului. Un ucenic stătea prin preajmă, gata să-i ajute. Restul atelierului era brăzdat de sfori pe care erau atârnate hârtii la uscat, pe deasupra capetelor legătorului de cărţi şi ale culegătorului, care şedeau pe nişte bănci.

— Sunt convinsă că doctorul Luther tocmai dorea să afle ce mai fac călugăriţele lui evadate, Margaret.

O atinse pe Margaret pe cot, prevenind-o să nu încerce să dea bir cu fugiţii. Katharina îl văzu pe meşterul Cranach aplecat peste un cadru şi apoi pe doctorul Luther, a cărui siluetă se înălţa cu mult deasupra lui.

Pentru o clipă, privirea doctorului Luther o întâlni pe a ei. Şi zări o scăpărare intensă în ochii săi de un căprui profund – ceva care pătrunse adânc în ea şi o făcu să-şi ţină suflarea. Dar înainte să apuce să-şi dea seama ce simte, ochii lui se îngustară.

— N-am nevoie să mă interesez de tine, Katharina. Veştile murdare despre tine şi iubitul tău fac să vuiască Wittenberg-ul zi de zi.

Ea se crispă. Ce ştia doctorul Luther despre relaţia ei cu Jerome? Cu siguranţă că nu ştia adevărul. Privi în jur prin atelier şi îi ţintui

cu privirea de sus pe ceilalţi, care se opriseră din lucru pentru a se uita la ea. Aceştia îşi plecară repede capetele şi-şi reluară activitatea. Meşterul Cranach, pe de altă parte, se uita uluit când la ea, când la doctorul Luther. Ea constatase cu ocazia altor vizite pe care i le făcuse lui Margaret că meşterul Cranach era un om amabil. Avea mereu un zâmbet şăgalnic ascuns în barba lui lungă bifurcată. Era un om care râdea cu multă poftă, de-i tremura pântecul generos.

Doctorul Luther stătea acum cu braţele încrucişate, aşteptând evident ca ea să răspundă ceva la vorbele sale provocatoare.

Ea-i întoarse privirea, nedorind să-l lase să-i clatine încrederea.

— Poate că Baumgartner va avea noi veşti de împrăştiat azi, spuse el cu o voce joasă. Tu ce crezi, draga mea Katharina?

Trupul ei îngheţă. Oare ştia doctorul Luther de planurile ei de a-l întâlni pe Jerome? Inima ei bătea cu putere la gândul că poate căsătoria ei tainică cu Jerome nu era chiar atât de tainică la urma urmei.

— Jerome a promis că se va căsători cu mine.

Luther ridică o sprânceană.

— A promis?

— A promis că se căsătoreşte cu mine după ce se întoarce în Wittenberg.

Ochii lui licăriră surprinşi, ca apoi să devină de-a dreptul furioşi.

— Atunci te felicit, Katharina. Se pare că ai reuşit să îţi găseşti un soţ bogat şi nobil, întocmai cum îţi doreai. Mă rog ca voi doi să vă îmbătaţi de fericire împreună.

— Adevărul e că vom fi în extaz împreună.

— Prea bine.

— Da. E bine.

Meşterul Cranach începu să râdă de păru că întreaga încăpere se cutremură.

— Continuaţi, continuaţi! Voi doi sunteţi o privelişte mai distractivă decât o spânzurătoare.

Katharina îşi închise gura, dar frustrarea îi lovea cu putere zăgazurile, cerând să fie eliberată. Ce drept avea doctorul Luther să se supere din cauza hotărârii ei? Era oare şi acum frustrat pentru că îi respinsese oferta de a călări împreună cu el în noaptea în care o

eliberase? Poate că existase totuşi ceva între ei în timpul acelor clipe încordate. Sau poate că nu făcuse altceva decât să-i întindă o mână prietenească, iar ea crezuse că era mai mult. Oricum ar fi fost, nu îi înţelegea împotrivirea faţă de Jerome.

— Viitorul meu este sigur alături de Jerome. Se sili să îşi menţină tonul calm. Dar nu trebuie să uiţi de Margaret. Ea are încă nevoie de un soţ.

O apucă pe Margaret de mână şi o trase în faţă.

Atenţia lui Luther se îndreptă asupra femeii îmbujorate. Degetele lungi ale lui Margaret păreau să palpite în faţa ei, iar ea se chinui vizibil să înghită.

— Margaret a învăţat multe de la stăpâna Cranach despre cum se conduce o gospodărie mare. O să fie o nevastă bună.

— Şi presupun că şi tu înveţi cum să fii o soţie bună? Sau poate că te aştepţi ca Baumgartner să îţi dăruiască o casă plină de slujitori care să-ţi aştepte ordinele.

Privirea doctorului Luther se opri din nou asupra ei, provocând-o iarăşi.

Katharina se încordă.

— Nu e treaba dumitale dacă o să am slujitori mulţi ori nu. Deocamdată îmi fac griji pentru prietena mea Margaret şi pentru a-i găsi ei un soţ. E frumoasă şi în interior, şi în exterior şi ar trebui să atragă o mulţime de bărbaţi, nu crezi?

— Desigur.

Dar nu o onoră pe Margaret cu nicio privire. În schimb o privea pătrunzător pe ea într-un fel care o făcu să se înfioare, spulberându-i toate gândurile, aducându-i aminte de felul în care s-a relaxat în braţele lui, simţindu-se preţuită într-un mod în care nu s-a mai simţit niciodată până atunci.

— Doctor Luther? Un strigăt venit din faţa tipografiei o făcu să tresară. Mesaj urgent pentru doctorul Luther!

Un tânăr băgă capul pe uşă, gâfâind din greu. Faţa îi era roşie şi asudată, iar părul răvăşit de vânt. Doctor Luther?

— Ce este?

El făcu un pas înainte pentru a se identifica în faţa mesagerului.

— Am noutăţi de la Bruxelles! Bărbatul gâfâi după fiecare cuvânt.

Scotoci cu mâna în desaga pe care o avea pe umăr, se străduí să o dezlege şi scoase o hârtie făcută sul. Inchizitorii i-au condamnat pe tinerii augustinieni Esch şi Voes. Vor fi arşi pe rug chiar azi, poate că ard chiar în clipa aceasta.

Katharina, la fel ca tot Wittenberg-ul, auzise despre faptul că începuse persecutarea călugărilor de la mănăstirea augustiniană din Antwerpen. Unii dintre ei veniseră la Wittenberg şi primiseră noile învăţături ale lui Luther. Când s-au întors în Ţările de Jos, ei au început să predice mesajul doctorului Luther despre mântuirea care se primeşte prin har. Liderii bisericii de acolo nu au agreat deloc entuziasmul cu care orăşenii au primit noile învăţături, aşa că au distrus mănăstirea şi pe călugări i-au aruncat în temniţă. Unii dintre ei reuşiseră să scape doar pentru a fi prinşi din nou. Acum se părea că îşi găsiseră în cele din urmă sfârşitul.

Cu mâini tremurânde, doctorul Luther luă hârtia din mâna mesagerului.

— Cauza pe care o susţinem nu este o joacă sau o jucărie pentru copii. Va cere sânge. Se va plăti cu multe vieţi.

Întregul atelier se cufundă în linişte în timp ce el o derulă şi o citi în tăcere. După o clipă, vorbi:

— Hochstraten, vânătorul acela eretic, i-a întrebat dacă îşi retrag afirmaţia că iertarea păcatelor o poate da doar Dumnezeu şi nu preoţii. Dar Esch şi Voes au spus că nu renunţă la nimic, că nu îşi vor renega credinţa şi că mai bine mor.

Luther rămase tăcut în timp ce citi restul scrisorii. Când termină, îşi ridică privirea, faţa fiindu-i acum la fel de cenuşie ca şi hârtia.

Katharina se simţi cuprinsă de tulburare. Auzise de călugări şi preoţi închişi pentru că urmau noile căi ale doctorului Luther. Dar nimeni dintre ei nu fusese dat la moarte – până acum.

— Inchizitorii le-au cerut călugărilor să susţină că au fost fermecaţi de mine. Dar ei au răspuns că au fost fermecaţi doar în felul în care au fost fermecaţi şi apostolii de Isus Cristos.

Doctorul Luther rămase încremenit, mai puţin scrisoarea, care-i tremura în mâini.

Nimeni nu zicea nimic. Cotcodăcitul găinilor din curte şi râsul nevinovat al copiilor ajungeau până la ei.

— Eşti sigur că aceşti călugări vor fi arşi pe rug azi? întrebă doctorul Luther într-un târziu.

Mesagerul încuviinţă dând din cap.

Doctorul Luther se clătină, dar apoi se rezemă de perete.

— Atunci ei sunt primii noştri martiri. Nu va trece mult şi persecuţia se va răspândi.

— Martinus, nu vorbi de lucruri sumbre. Meşterul Cranach îşi trecu mâna peste barbă. Ţările de Jos plătesc tribut direct regelui. Ei nu au parte de bunăvoinţa prinţilor noştri care ne oferă protecţie.

Cu toate că Regele Carol al V-lea domnea peste întregul Sfânt Imperiu Roman, incluzând provinciile germane şi prinţii, se părea că nu fusese capabil să îi convingă pe aceştia că coopereze cu el şi să i-l predea pe doctorul Luther, cel puţin nu până acum.

— Regele Carol este un măcelar şi toţi diavolii romani sunt ca el.

Doctorul Luther făcu un pas pentru a se îndepărta de perete, dar genunchii i se înmuiară. Katharina ţâşni prin încăpere, dar înainte să ajungă la el, îl văzu căzând la pământ. Capul său se lovi în cădere de marginea mesei de lucru a meşterului Cranach, apoi trupul i se prăbuşi pe podea.

— *Herr* doctor!

Panica din strigătul ei oglindi răbufnirea panicii din interiorul ei. Îngenunche alături de el şi îi căută repede pulsul la gât. Când simţi ritmul slab al vieţii pulsându-i sub degete, trase adânc aer în piept şi încercă să-şi liniştească zbuciumul ciudat şi frenetic care se zbătea în ea.

— Ajutaţi-mă să-l întoarcem pe spate!

Ea-l apucă de un umăr, în timp ce meşterul Cranach îl apucă de celălalt. Reuşiră să-l întoarcă pe spate pe podeaua pătată de cerneală.

El gemu, apoi clipi cu greu şi-şi duse o mână la cap.

— Diavolul iarăşi încearcă să se suie în spinarea mea.

Când îşi luă mâna, Katharina i-o prinse. O pată roşie de sânge îi mânjea palma.

— Te-ai rănit.

Ea întinse mâna ca să-i pipăie rana de la cap, dar el o lovi peste mână.

— E doar o ameţeală.

— Nu. Sângerezi.

El se luptă să se ridice de pe jos.

Katharina îl sili cu blândeţe să rămână jos.

— Stai unde eşti!

— Şi ce doreşte maiestatea voastră să fac?

— Stai liniştit! Îţi voi examina capul. Se aplecă şi mai mult pentru a-i inspecta rana însângerată de la tâmplă. Nu fu pregătită să simtă căldura respiraţiei lui pe gâtul ei întins şi nici pentru reacţia ei – fluturii ciudaţi din stomac. Îşi ridică mâna spre părul lui des şi ezită doar o clipă înainte de a-şi vârî degetele între şuviţele părului lui.

Iar el trase încet aer în piept.

Un val de căldură o pătrunse. Poate că ar fi trebuit să trimită totuşi după un doctor. Cu siguranţă intimitatea aceasta cu doctorul Luther nu era cuviincioasă.

Degetele ei atinseră rana dreaptă de pe pielea lui. Doctorul Luther icni.

— Ai o tăietură destul de adâncă, *Herr* doctor. Avea aproape lungimea degetului ei, iar sângele îi năclăia părul. Va trebui să te cos.

El nu se împotrivi.

Katharina se întoarse spre grupul care-i privea.

— Am nevoie de coada şoricelului, de aţă subţire de mătase, un ac mic, foarfece, o bucată de pânză curată, apă caldă şi vin tare.

Câţiva fugiră să-i aducă toate lucrurile cerute, dar grupul din jur se mărise considerabil.

— Meştere Cranach, zise ea, trimite-i rogu-te pe toţi la treaba lor! Doctorul Luther are nevoie de puţină intimitate.

Doctorul Luther reuşi să zâmbească cu o jumătate de gură.

— Faceţi după cum vă porunceşte doamna şi stăpâna Kate. E doctorul meu personal.

Când primi toate cele cerute, ezită.

— Va trebui să îţi tund părul din jurul rănii înainte să te pot coase.

— Nu cred că asta e partea cea mai rea.

Nu avea cum să evite să-i provoace şi mai multă durere. Chiar dacă ceruse un tonic de la farmacie, el nu avea să aibă un efect semnificativ în cazul unui bărbat de dimensiunile lui.

— Voi face tot ce pot ca să fiu cât mai delicată.

— Ştiu asta, Katharina. Se spulberase tot antagonismul care tocmai scosese scântei între ei, iar în locul lui nu mai rămase decât sinceritatea şi bunătatea lui pe care învăţase să le aprecieze. Am văzut cu câtă delicateţe te-ai purtat cu micuţa Anna Melanchton. Şi nu vreau alt medic decât pe tine. El apucă piciorul mesei. Şi-apoi, nu e prima oară când e nevoie să fiu cusut.

— Încep să-mi dau seama că ai mai multă nevoie de doctori decât majoritatea oamenilor.

Meşterul Cranach strânse umărul doctorului Luther cu degetele sale pătate de cerneală.

— Poate că Martinus nu caută decât nişte prilejuri pentru a-ţi atrage atenţia.

Doctorul Luther pufni.

— Îmi pot imagina moduri mai plăcute de a face asta.

— Mă îndoiesc. Nu când ai parte de o călugăriţă tânără care îşi plimbă mâinile peste tot pe corpul tău şi e practic întinsă deasupra ta.

Katharina se trase de lângă doctorul Luther. Simţi cum ia foc.

Meşterul Cranach izbucni în râs.

— Nu-mi fac decât treaba, se apără ea.

— Continuă, zise Luther zâmbind. Nu mă plâng.

Ea se întinse după foarfece, iar măruntaiele o trădară din nou, făcând-o să simtă iarăşi fluturii aceia plăcuţi.

Cu Margaret alături şi cu meşterul Cranach ţinându-i o lumânare pentru a avea mai multă lumină, tăie tot părul din jurul rănii, apoi o curăţă cu vin şi apă caldă. Când împunse cu acul, încercă să ignore grimasele lui şi venele ce i se umflau de durere sub pielea tensionată. Încercă să nu observe nici muşchii încleştaţi ai maxilarului sau agonia din privirea lui. Dar cu fiecare nouă împunsătură, trupul ei se încorda tot mai tare, până când abia mai putea să respire şi ea.

— Am terminat, spuse ea când făcu ultimul nod. Apoi, expirând prelung, se aşeză pe călcâie şi-şi şterse sângele lui de pe mâini.

El era inert, cu ochii închişi, cu un strat de transpiraţie deasupra buzelor şi pe frunte.

Poate că avusese parte de binecuvântarea de a-şi pierde cunoştinţa. Se aplecă şi-i şterse sângele şi sudoarea de pe frunte, impunându-le degetelor ei să se oprească din tremurat.

— Am nevoie de coada şoricelului acum, zise ea.

Margaret îi întinse mojarul cu florile uscate de coada şoricelului amestecate cu apă fierbinte şi transformate într-o pastă. Katharina luă puţin din această pastă şi o puse pe o bucată de pânză, o împături în două şi o apăsă pe rană. Spera ca proprietăţile vindecătoare ale florii de coada-şoricelului să împiedice rana să se inflameze şi să puroieze.

Ochii doctorului Luther se deschiseră. Privirea sa sticloasă îi căută faţa.

— Cum te simţi? întrebă ea.

— Groaznic.

— Mă tem că te va durea o vreme.

El se lovi cu mâna în piept.

— În momentul acesta aici mă doare cel mai tare.

Katharina se încruntă. Oare îi scăpase vreo altă rană?

— Ar fi trebuit să fiu eu, Katharina, zise el în şoaptă. Eu ar fi trebuit să fiu primul care să moară.

Ochii săi plini de durere îi trădau o suferinţă mai adâncă.

Ea avea cunoştinţe despre ierburi şi medicamente şi despre cum să trateze bolile. Dar ce îi putea spune, ce putea face ca să-i uşureze o astfel de durere?

— Erau atât de tineri. Liniile feţei lui erau încordate. Erau prea tineri ca să moară.

Katharina se întinse după mâna lui şi i-o strânse.

El se agăţă de mâna ei de parcă dacă i-ar fi dat drumul, s-ar fi prăbuşit într-un abis.

— Din vina mea vor arde. Totul e din cauza învăţăturilor mele.

Contactul cu degetele lui lungi şi ferme o împiedica să gândească. Şi cu toate astea, ştia că trebuie să spună ceva.

— Ai grijă la mândria ta, doctor Luther! Pentru cine îşi dau ei viaţa? Pentru tine sau pentru Cristos?

El nu zise nimic o vreme, iar ea începea deja să se întrebe dacă nu cumva cuvintele ei îl înfuriaseră, dacă nu cumva întrecuse o anumită limită vorbindu-i atât de direct despre chestiuni spirituale despre care ştia atât de puţine în comparaţie cu el.

— O să te duc înapoi la mănăstire, spuse ea, şi vei primi *Obstwasser*-ul fratelui Gabriel. Meşterul Cranach ni-l va lăsa pe unul dintre slujitorii lui ca să ne însoţească.

El îi dădu drumul la mână, iar buricul aspru al degetului său mare îi atinse în trecere pulsul de la încheietura mâinii. La început, ea crezu că mângâierea lui fusese accidentală, dar când el îi atinse încheietura din nou, de data aceasta mult mai încet, atingerea uşoară îi trimise fiori pe braţ.

Aducerile aminte începură să o potopească şi aproape că îl putu simţi strângând-o la pieptul său, cu gura lipită de urechea ei.

Un zâmbet radios i se ivi în colţurile gurii, de parcă i-ar fi citit gândurile, de parcă ar fi obţinut reacţia pe care o dorise.

Ea-şi smulse mâna dintr-a sa, dar reflexele lui erau rapide în ciuda faptului că era rănit şi îi prinse mâna într-a sa, nelăsând-o să scape.

— Cum ai devenit o femeie atât de înţeleaptă, scumpa mea Kate? Zâmbetul lui, acum făţiş, ascundea o umbră de cenzură. Eşti foarte înţeleaptă, într-adevăr. Numai într-o privinţă...

Ea trebui să privească în ochii lui pentru a înţelege ce voia să spună. Iarăşi aducea vorba de Jerome. Îşi smulse mâna din nou şi de data aceasta el îi dădu drumul.

— Cred că meşterul Cranach poate renunţa la doi dintre slujitorii săi pentru a-i trimite să aibă grijă de tine.

Se ridică şi începu să frece petele din sângele său de pe fusta ei. Avea să fie greu să le scoată.

Simţea că trebuie să îndepărteze orice urmă a prezenţei doctorului Luther, inclusiv gândurile acelea nepotrivite pentru o femeie care era pe punctul de a se mărita cu un alt bărbat.

— Nu mai ai nevoie de mine.

Făcu un pas îndărăt şi refuză să se mai uite la el, acolo unde zăcea pe podea, înalt, solid şi puternic. Evită să se uite la Margaret şi la meşterul Cranach, temându-se de ceea ce avea să vadă pe feţele lor după ce fuseseră martorii interacţiunii ei cu doctorul Luther.

Porni spre uşă.

— Ar trebui să plec...

La Jerome.

Cuvintele rămaseră nerostite în aer, dar după tăcerea doctorului Luther, ştia că el înţelesese.

Soarta ei fusese deja pecetluită, iar ea nu mai voia să pună asta sub semnul întrebării. Şi nici el nu o făcea. Nici altcineva.

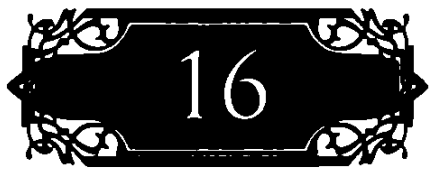

16

Căzuse într-o capcană.

Sunetul copitelor calului său era în armonie cu bubuitul din capul lui şi cu bătăile rapide ale inimii sale. Luther aruncă o privire peste umăr. Călăreții nu câştigau teren, dar nici el nu reuşea să scape de ei. Îşi înfipse din nou pintenii în calul său şi încercă să vibreze hăţurile pentru ca animalul să se mişte mai repede. Dar după ce alergase din răsputeri în ultimul ceas, calul ajunsese la capătul puterilor.

— Nu mai e departe! strigă Jonas cu silueta lui înaltă aplecată pe gâtul armăsarului său şi cu părul negru în vânt, după ce gluga îi căzuse demult.

Turnurile înalte ale Castelului Mansfeld se profilau deasupra unei păduri de molid şi fag care acoperea dealul aflat în dreapta lor. Castelul era construit pe un deal stâncos şi aşezat în cel mai înalt punct deasupra oraşului. Zidurile lui masive şi turnurile sale umbreau orăşelul minier Mansfeld.

Fortăreaţa impunătoare le semnala că aveau să ajungă în curând în siguranţă. Dacă reuşeau să treacă de poartă, aveau să apuce să mai trăiască o zi. Asasinii nu îndrăzneau să-i urmărească în interiorul zidurilor protectoare ale oraşului.

Trupul lui Luther se lipi aproape complet de calul său, lovindu-şi uşor capul de gâtul lui la fiecare fuleu, ceea ce făcu să-i fie rău. *Tată din ceruri, Tu eşti protectorul şi apărătorul nostru. Avem nevoie de ajutorul Tău.*

Deasupra lor, deasupra copacilor, fumul negru al topitoriilor de cupru îl saluta.

Aruncă încă o privire peste umăr. Mantiile călăreţilor fluturau înapoia lor. Doar câteva lungimi de cal îl despărţeau de mâna ucigaşilor. Poate că venise ziua să moară în cele din urmă pentru cauză. Poate că trebuia să înceteze să se străduiască din răsputeri să scape de moarte şi pur şi simplu să se predea.

— Acolo! Jonas arătă cu capul spre pajiştea din faţa lor, care se întindea chiar până la zidurile cetăţii.

Luther îşi înălţă capul. Doi bărbaţi goi erau spânzuraţi de o bârnă lungă. Vântul îi legăna uşor. Corbii se roteau deasupra lor, apoi plonjau în jos spre ei şi ciupeau din carnea lor în descompunere. Croncănitul lor umplea aerul cu un triumf macabru.

Luther simţi cum i se strânge stomacul de repulsie. În timp ce galopau prin dreptul acestei scene oribile, el se uită la coama armăsarului său. Spânzurătorile erau ceva obişnuit, dar vederea unei asemenea profanări îi provoca întotdeauna aceeaşi greaţă şi îl făcu să pună aceeaşi întrebare: Ce făcuseră pentru a merita moartea?

Nu putea decât să spere că nu muriseră din cauza Reformei, ca şi călugării din Antwerpen. Persecuţiile înaintau din Ţările de Jos înspre Germania. Noi şi noi poveşti ajungeau în fiecare zi până la el despre preoţi fanatici romano-catolici care prindeau adepţi ai Reformei şi îi aruncau în temniţă. Zeloşii restaurau riturile romane, interziceau cititul Bibliei şi propovăduirea Evangheliei. Persecuţia se întindea în provinciile germane, nu doar în Saxonia ducelui George.

Oricum, în cazul acestor două cadavre, era mai probabil ca contele Albrecht din castelul său de pe deal să îi fi pedepsit cu spânzurătoarea datorită unor revolte din rândul minerilor. Minerii erau oameni simpli – muncitori şi ţărani – care îşi riscau vieţile în minele adânci şi întunecate, spărgând pietre şi cărând cărbune la suprafaţă zi după zi, fără a primi altceva drept recompensă decât boli şi accidente. Contele din Mansfeld, la fel ca majoritatea nobilimii, pretindea mult însă

oferea foarte puţin în schimb. Liderii oraşului ceruseră ca Luther să vină şi să medieze între conte şi mineri. Acesta era unul din motivele pentru care se aventurase să plece din Wittenberg.

Jonas aruncă o privire spre cei doi călăreţi care-i urmăreau. Liniile feţei i se încordară.

— Mai repede!

Caii ucigaşilor ropoteau în spatele lor. Cumva, vrăjmaşii săi aflaseră de ruta pe care o alesese şi îi întinseseră o capcană, ei încercaseră să-l prindă stând la pândă. Avea sentimentul că cineva din cercul său de adepţi nu era chiar loial. Dar nu avea nicio dovadă, şi chiar dacă ar fi avut, nu suporta ideea de a acuza pe careva.

Presiunea din cap îi radia în oasele care-l dureau. Rana cu care se alesese în tipografia lui Cranach îi pulsa, cu toate că se vindeca. Respira sacadat şi simţea o durere aprinsă într-o parte. La patruzeci de ani, era prea bătrân ca să mai gonească precum un student.

Se concentră asupra a ceea ce era în faţă. Fumul topitoriilor se înălţa deasupra ţiglelor din lut ale acoperişurilor înghesuite şi părea să prăjească pântecele norilor joşi, vopsindu-le într-un negru ca tăciunele.

— Aproape am ajuns! strigă el.

Fu întâmpinat de mirosul acru şi familiar al cărbunilor încinşi şi al cuprului topit. Poarta oraşului se vedea înaintea lor, iar traficul pe drum se întetea.

— Faceţi loc pentru Martin Luther! strigă Jonas. Faceţi loc!

Călătorii şi ţăranii se dădură la o parte şi rămaseră privind în timp ce ei treceau în galop.

Luther nu încetini până nu trecură de poarta oraşului. Abia atunci trase de hăţuri, astfel încât calul său derobă uşor într-o parte şi necheză.

Siluetele cu mantii întunecate îşi opriră caii brusc în faţa zidurilor oraşului, la o aruncătură de piatră. Nu îndrăzneau să intre călare în oraş, unde Luther nu doar că era iubit, ci se afla şi sub protecţia contelui.

— De data asta a fost prea aproape, zise Jonas căzând şi el în trap lângă el. Pe fruntea lui, praful se amesteca cu sudoarea.

Ucigaşii priveau din faţa zidurilor. Caii lor spumegau şi fornăiau

cu nările lărgite. În cele din urmă, unul dintre călăreți îi făcu semn celuilalt, își întoarseră caii și porniră la trap înapoi.

Jonas privi în urma lor, cu o căutătură aspră ce ar fi putut ucide un om.

— Doctor Luther! O mulțime tot mai mare îl înconjură pe Luther și mâini dornice se întinseră spre el.

— De asta ai venit, spuse Jonas, întorcându-se spre mulțime. Au nevoie de încurajare. Au nevoie să știe că moartea martirilor nu a fost o înfrângere, ci o confirmare a faptului că Evanghelia este bună și că merită să mori pentru ea.

Orășeni slabi și istoviți de muncă umplură strada. Totuși, când muncitorii își ridicară privirile spre Luther, ochii li se umplură de speranță, iar inimile li se întăriră. Auziseră cu siguranță până acum despre moartea martirilor din Țările de Jos. Dacă pe ei vestea asta nu i-a descurajat, de ce să îngăduie să-l dărâme pe el?

Apucă mâna murdară întinsă spre el a unui om gârbovit.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, omul meu.

Se întinse după o altă mână, apoi alta și alta. Încet, își croi drum prin mulțime, adresând cuvinte de încurajare și speranță fiecărui om pe care-l atingea, inima fiindu-i umplută de compasiune.

Jonas avusese dreptate. Trebuia să lase toate temerile deoparte și să își anunțe vrăjmașii că nu le era teamă, că nu erau înfrânți și nu se dădeau bătuți. Trebuia să înceteze să se învinovățească de moartea tinerilor călugări și de persecuția tot mai intensă împotriva adepților săi. Trebuia să-și aducă aminte de faptul că moartea avea să fie prețul suprem al proclamării adevărului Evangheliei, dar că o astfel de jertfă nu era zadarnică dacă putea să-i ajute pe acești oameni să fie eliberați din robia lor.

În cele din urmă își croi drum printre valurile de orășeni spre han. Johann Ledener, vicarul Bisericii Sfântul Gheorghe, îi ieși în întâmpinare, împreună cu mai mulți cetățeni de vază care primiseră Evanghelia. Șezură cu toții împreună la o masă lungă, iar bărbații îl puseră la curent cu privire la tulburare. Îl informară că contele Albrecht dorise să le dea o lecție tuturor minerilor care se asociau cu țăranii *Bundschuh*. Așa că pe doi dintre ei îi spânzurase și pe alții îi aruncase în temniță. Acest gest al lui nu făcuse decât să le alimenteze animozitatea.

— Contele a luat prizonieri ca să aibă cu ce ne şantaja. A spus că va spânzura câte un prizonier de fiecare dată când vom face vreo greşeală.

Vicarul Ledener îşi luă cana în mână, strângând-o cu putere.

— Iar cea mai mare greşeală este să ne împotrivim pretenţiei sale la o parte mai mare din veniturile minelor, mormăi bărbatul ce şedea lângă Luther.

Luther îşi golise deja cana şi se rezemă de peretele răcoros din chirpici, recunoscător că durerea de cap îl mai lăsase. Hanul răcoros şi slab luminat îi oferea un adăpost după drumul lung şi greu.

— Trebuie să vorbeşti cu contele şi să-i ceri să ne elibereze prizonierii, spuse alt orăşean.

— De ce nu aţi făcut voi asta deja?

Întrebarea lui iscă o mulţime de răspunsuri înfuriate.

Vocea vicarului Ledener se înălţă peste zarva celorlalţi.

— *Am vorbit* deja cu contele. Şi, ca de obicei, nu vrea să audă ce avem de spus.

Din nou, vocile bărbaţilor se înteţiră.

— O, deci aici e fiul meu, se auzi o voce familiară din uşă, iarăşi rezolvă problemele omenirii.

Luther se aplecă înainte şi se încordă. Tatăl său îşi croi drum prin încăperea aglomerată, încercând să ajungă până la el. Fruntea îi era brăzdată de riduri adânci, un semn al dezamăgirii continue – aceasta era expresia obişnuită pe care o avea tatăl său ori de câte ori se întâlneau.

— Când a ajuns vorba până la mine că fiul meu e în oraş, m-am dus degrabă acasă, gândindu-mă că, fără îndoială, fiul meu avea să-şi viziteze familia înainte să-şi vadă de treburile lui.

Tatăl său îşi scoase bereta şi începu s-o frământe în mâinile sale acoperite de funingine.

— Ziua bună, tată.

Luther se ridică şi îi oferi locul lui tatălui său, refuzând să redeschidă vechea ceartă. Şi ceilalţi îl salutară în cor pe Hans Luther şi îi dădură ceva de băut. Tatăl său, la fel ca şi alţi arendaşi, suferise destule pierderi în ultimii ani. Iar profiturile lor sărăcăcioase aveau să aibă şi mai mult de suferit dacă contele nu-şi micşora pretenţiile.

Luther înghiți în sec frustrat. Poate că reușea să facă pace cu tatăl său dacă încerca să își exercite influența asupra contelui. În timp ce Luther își privea tatăl sorbind din cană, își dorea, așa cum își dorise dintotdeauna, ca frații săi să nu fi murit de ciumă în tinerețea lor. Fratele său mai mic, Jacob, supraviețuise și devenise meșter topitor ca și tatăl său. Însă Jacob nu avea nici educație și nici dorința de a-i oferi tatălui lor succesul și prestigiul după care tânjea el. Și nu-i oferise tatălui lor nici ceea ce acesta își dorea cel mai mult – un nepot care să ducă numele Luther mai departe. Dacă ceilalți frați ai săi ar fi trăit, poate că tatăl său nu și-ar fi pus toate speranțele în el.

Luther se reașeză și sorbi în tăcere din cana sa, lăsând conversația să își urmeze cursul în jurul lui, privindu-și tatăl vorbind camaraderește cu ceilalți bărbați. Chiar dacă viața lui luase un alt curs decât cel pe care îl sperase tatăl său pentru el, Luther era ușurat de faptul că acesta îmbrățișase Reforma, sau cel puțin nu i se opusese, așa cum se întâmplase cu alte lucruri de atâtea ori în trecut.

Ca și când ar fi simțit atenția lui Luther și furtuna din inima acestuia, expresia tatălui său deveni gravă, își lăsă cana pe masă și începu să-i înconjoare marginea cu degetul mare.

— Am auzit că a fost cât pe ce să fii prins azi în drum spre Mansfeld.

Ceilalți bărbați de la masă deveniră tăcuți și-l priviră pe Luther. El se foi simțind toată atenția asupra lui, dar încuviință din cap.

— A fost cât pe ce. Dar se pare că Dumnezeu nu e gata încă să mă ia acasă.

Jonas îl lovi peste spate.

— Poate că te transformi într-un țap bătrân, dar i-ai arătat dragului nostru prieten, ducele George, că țapii știu să-și bage coada între picioare și să o ia la fugă, dacă e nevoie.

Luther zâmbi, dar seriozitatea din ochii tatălui său îi înăbuși umorul în clipa următoare.

— Deci cei care erau pe urmele tale erau oamenii ducelui George? întrebă tatăl său.

— Am uitat să-i întrebăm, începu Jonas, cu vocea mustind de sarcasmul său obișnuit.

Luther îi dădu un cot prietenului său, dar apoi îl privi drept în

ochi pe tatăl său, zărind toată teama şi suferinţa în ochii aceia căprui care semănau atât de mult cu ai săi.

— Suntem bine, tată.

— Poate că dacă te-ai aşeza la casa ta şi ai avea o viaţă normală acum, începu tatăl său, dacă ai rămâne în Wittenberg şi te-ai concentra asupra predării şi a lecţiilor tale de la universitate...

Luther se încordă şi se pregăti pentru înşiruirea tuturor lucrurilor pe care le-ar fi putut face pentru a-şi mulţumi tatăl. În adâncul inimii sale ştia că tatăl său îl iubea, îşi făcea griji pentru el şi îşi dorea ce era mai bun pentru el. Dar ceea ce i se părea tatălui său a fi cel mai bine pentru el, nu se potrivea de obicei cu planurile lui Luther.

Veni rândul lui Luther să îşi fixeze cana cu privirea şi să-şi plimbe degetele de-a lungul marginii ei, mişcarea circulară asemănându-se cu moriştile pe care le simţea în măruntaie.

— Poate că dacă ai avea o casă adevărată în loc să locuieşti în mănăstirea aceea mare şi goală, continuă tatăl său, şi dacă ţi-ai găsi o nevastă şi ai face copii, poate că atunci ai putea duce o viaţă normală.

Luther nu dorea să îi răspundă şi să spună ceva care să-l rănească pe tatăl său. Făcuse asta deja de suficiente ori în viaţa asta. Aşa că oftă prelung, şi atât.

Tatăl său oftă şi el la rândul său. Şi pentru o clipă, sporovăiala şi râsetele celorlalţi clienţi dominară tăcerea de la masa lor. Oamenii lui Luther îşi făcură de lucru sorbind din bere, părând că doresc să ignore conversaţia incomodă dintre tată şi fiu.

— Mă duc să o văd pe mama acum, zise Luther, împingându-şi scaunul înapoi, dorind să pună capăt acestui moment încordat. Casa copilăriei sale era ceva mai încolo pe strada principală, la mică distanţă de ei.

— O idee bună, i se alătură şi tatăl său. Probabil că a auzit şi ea zvonurile şi va dori să ştie că eşti teafăr. Luther îşi luă rămas-bun de la oameni, ştiind că conversaţia despre conte şi despre tulburarea din rândul ţăranilor era departe de a se fi încheiat. Dar pentru moment, trebuia să se distanţeze de dezamăgirea pe care i-o provoca tatălui său. Se depărtă de masă şi, cu Jonas în spatele său, îşi croi drum prin mulţime.

— Nu ştiu de ce nu-i spui să tacă din gură, mormăi Jonas când

ajunseră afară pe strada îngustă. Aceasta era străjuită de clădiri înalte înghesuite una într-alta, ce-şi aşterneau peste ea umbrele lungi.

— Numai de mi-ar arăta odată un singur lucru pe care l-am făcut cum trebuie.

Luther se simţi sugrumat de dorinţa de a-şi mulţumi tatăl, fără a fi vreodată cu adevărat în stare să o facă.

— Cred că există un singur mod în care poţi să-l faci să tacă, spuse Jonas în timp ce încercau să nu se împiedice de găini şi câini şi-şi continuau drumul printre gunoaiele pe care gospodinele le aruncaseră în stradă. În umezeala zilei, duhoarea le umplea nările. Căsătoreşte-te!

— O astfel de soluţie l-ar potoli doar temporar pe tata, dar ar pune o mie de alte limbi la lucru.

Jonas pufni.

— Ce lucruri rele ar mai putea spune despre tine?

— Ştii care este poziţia mea în această privinţă. Şi nu mi-o voi schimba, nici chiar pentru a-l mulţumi pe tata.

— Surorile Schonfeld au nevoie de soţi. Trebuie să recunoşti că cea înaltă e cu totul amorezată de tine.

N-avea de gând să recunoască nimic. Nu era în poziţia de a le acorda atenţie tuturor capriciilor călugăriţelor pe care le salva.

Jonas ridică o sprânceană.

— Sau poate că ai îndrăgit-o deja pe Katharina von Bora?

— Categoric nu!

Negarea lui veni prea vehement şi îi sperie pe puştii din apropiere care puneau curse pentru şobolani. Mintea lui Luther se umplu dintr-odată de imaginea feţei Katharinei, de grija care i se întipărise pe trăsăturile delicate ale feţei când îi tratase rana în ziua aceea în tipografia lui Cranach. Aproape că simţea degetele ei gingaşe pe rana lui, iar asta îl făcu să tânjească de dorul de a avea parte de mai mult din fiinţa ei.

Sprânceana lui Jonas se ridică şi mai mult şi un zâmbet îi înflori pe buze.

Luther se luptă să-şi controleze furtuna de emoţii care se iscase la pomenirea numelui Katharinei.

— E o *Katzen* şuierătoare.

Din nou, tonul lui era mult prea intens.

Ce anume din Katharina avea puterea de a-l răvăşi ca o furtună? Inhală adânc aer în piept şi se sili să răspundă cu calm.

— Dacă mi-aş lua o nevastă – *dacă* – ei bine, Katharina ar fi ultima femeie pe care mi-aş dori-o.

De astă dată Jonas începu să râdă cu poftă, de parcă nu ar fi auzit niciodată o glumă mai bună.

— Vorbesc serios. Luther se opri şi-şi ridică privirea spre clădirea de cărămidă cu trei caturi din faţa lui. Casa copilăriei sale nu se schimbase deloc de-a lungul anilor. Katharina von Bora nu este femeia potrivită pentru mine.

Şi-apoi, era practic măritată deja cu vicleanul, afemeiatul de Baumgartner. Dacă era să dea crezare zvonurilor, atunci ea era cu totul a lui Baumgartner, mai puţin cu numele. O furie iraţională, dar atât de familiară, îl năpădi când îşi închipui minile lui Baumgartner pe trupul Katharinei.

— E a lui Baumgartner, zise el ducându-se la uă şi bătând în ea cu pumnul. Şi o să se însoare cu ea. O să mă asigur personal de asta.

Katharina lovi absentă un purice de pe dosul mâinii ei. Aceste creaturi supărătoare erau peste tot acum, după ce bătuse bine pernele şi saltelele. Speranţa ei era ca frunzele proaspete de arin pe care le împrăştiase prin toată încăperea să le vină de hac celor mai mulţi dintre ei. Pe restul avea să-i omoare când aveau să aterizeze pe pătura albă de lână pe care o întinsese peste pat.

Îşi detesta slujba, dar era atentă să-şi ascundă sentimentele în faţa Elsei. Nevasta primarului dezvoltase o plăcere nefirească pentru a-i încredinţa cele mai degradante sarcini. Katharina ştia că Elsa proceda aşa din gelozie. Femeia era îngrozitor de invidioasă pe faptul că Jerome ţinea la ea şi intenţiona să se căsătorească cu ea.

Cel puţin *spera* că mai intenţiona să se căsătorească cu ea. Plecase din Wittenberg fără ca măcar să-şi ia rămas-bun de la ea. Cu toate că

trecuse deja aproape o lună de la plecarea lui, Katharina nu se putea gândi la nimic altceva.

Lovi insectele minuscule şi negre ce înţesau pătura albă.

Numai de s-ar fi dus să-l întâlnească aşa cum îi promisese. Numai de nu ar fi găsit toate scuzele din lume după ce-l cususe pe doctorul Luther în după-amiaza aceea. Îşi spusese atunci că era deja prea târziu, că clopotele bătuseră demult de Terţă. Se convinsese pe ea însăşi că el sigur nu mai era în pădurice, însă avea să o caute oricum ca să-i spună că totul rămânea aşa cum se înţeleseseră. La urma urmei, îi promisese că avea să se căsătorească cu ea indiferent dacă venea pentru a consuma actul căsătoriei sau nu. Îi promisese că avea să se căsătorească cu ea în prima zi când se întorcea la Wittenberg.

Numai de-ar fi venit odată. Oftând, se întinse după mătură. Nu dorea să se gândească la posibilitatea ca el să se fi supărat pe ea, că ar fi în stare să o ignore cu totul de acum înainte.

Vârî mătura sub pat şi adună praful şi puricii ce se ascunseseră pe acolo. În odaia micuţă pe care o împărţea cu o altă slujitoare, montase două tăvi de lemn unse cu lipici. Seara, aprindea o lumânare în mijlocul fiecărei tăvi, iar lumina atrăgea puricii pe suprafaţa lipicioasă, unde rămâneau prinşi şi mureau. Învăţase la abaţie această metodă de a stârpi puricii şi cum să producă lipiciul. Se întrebă dacă ar trebui să-i împărtăşească aceste cunoştinţe şi Elsei, cu toate că o parte din ea ştia că trebuia să se poarte cu bunătate cu femeia aceasta, indiferent dacă o merita sau nu.

Se întinse şi mai mult sub pat şi încercă să ajungă până în colţurile cele mai îndepărtate, adunând tot felul de murdării: rotocoale de praf, paie şi o bucată de hârtie mototolită. Aruncă o privire asupra hârtiei şifonate. Ştia că cel mai bine ar fi fost să o ardă fără să tragă cu ochiul. Dar o ridică şi suflă praful de pe ea. Nimeni nu avea să ştie dacă se uita sau nu la ce era scris pe ea. Privind repede în jur, o desfăcu şi o netezi.

Inima ei se opri când îşi recunoscu propriul scris. Citi primul rând. *„Scumpul meu Jerome...“*

Rămase ca paralizată privindu-l şi se simţea copleşită de furie, iar degetele începură să-i ardă. Era una din scrisorile pe care i le scrisese

lui Jerome. Şi se gândea că nu exista decât un singur mod în care putea ajunge sub patul Elsei. Femeia pusese mâna pe ea.

— E detestabilă! Cu totul detestabilă! Katharina privi rândurile scrise de ea – o revărsare a inimii, o declarare a afecţiunii ei faţă de Jerome şi a dorinţei ei de a-i deveni soţie. Nu se îndoia de faptul că Elsa se distrase copios citind fiecare cuvânt.

Şi oare cât de multe alte scrisori din cele pe care le scrisese ea fuseseră furate de Elsa? Dacă Jerome nu primise niciuna dintre ele? Dacă se gândea că ei nici nu-i mai păsa de el? Cum altfel să-i fi interpretat tăcerea, mai ales după ce ea nu se dusese să-l întâlnească în păduricea de gutui? Se gândea probabil că nici nu-şi dorea să se căsătorească cu el. Cu siguranţă se simţea trădat şi abandonat. Şi dacă înainte nu fusese supărat, cu siguranţă ajunsese să fie între timp.

Uitând cu totul de purici, începu să caute prin restul dormitorului după alte scrisori, dar nu mai găsi niciuna. În cele din urmă, cu scrisoarea şifonată în mână, porni să cutreiere casa până când o găsi pe Elsa în bucătărie, dându-le porunci slujitorilor, care erau în toiul pregătirilor pentru masa de prânz. Dintr-un ceaun mare de pe soba imensă ieşeau aburi şi se simţea miros de păstârnac şi gulii.

— Cum ai putut? Katharina ocoli coşurile cu pâine, peşte şi brânză cumpărate în ziua aceea de la piaţă. Se opri în faţa nevestei primarului şi îi flutură bucata de hârtie în faţă.

Privirea femeii îi confirmă că ştia despre ce era vorba.

— Mi-ai furat scrisoarea!

Katharina se lupta să-şi menţină vocea calmă.

— Nu făceam altceva decât să-l protejez pe Jerome.

— De ce anume să-l protejezi?

Ea pufni şi-şi înălţă bărbia.

— Nu eşti o pereche potrivită pentru un bărbat cu rangul lui.

— Sunt egala lui, dacă nu chiar mai presus de el. Tonul Katharinei deveni de gheaţă. Oricum, nu prea cred că *dumneata* eşti în situaţia de a şti ce este acela un rang.

Privirea Elsei coborî de-a lungul rochiei Katharinei şi se opri asupra petelor şi a tivului destrămat. Katharina se luptă cu impulsul de a-şi aduna fusta şi a încerca să ascundă pânza uzată.

— Părinții lui Jerome nu vor dori o mireasă fără niciun ban pentru singurul lor fiu și mai ales nu una așa bătrână ca tine.

— Nu ai niciun drept să te amesteci!

— Indiferent dacă îți place sau nu, ești slujitoarea mea! Am dreptul să fac cu tine ce mi se pare mie potrivit!

Frustrarea care i se întețise permanent în ultimele săptămâni răbufni cu totul acum. Katharina știa că nu suporta să mai trăiască cu această femeie nicio zi, nicio oră, nici măcar un minut în plus. Se sili să îi ofere un zâmbet străveziu.

— Nu sunt slujitoarea ta, după cum nici tu nu ești stăpâna mea! Nu poți schimba ordinea firească a vieții doar cu imaginația ta bogată.

Nu mai stătu deloc pe gânduri. Se duse direct în camera ei, își adună puținele lucruri pe care le avea și ieși din casa familiei Reichenbach.

De vreme ce doctorul Luther greșise în cazul ei și o adusese în casa familiei Reichenbach, avea să-i ceară să-și îndrepte greșeala. Trebuia să-i găsească alt loc unde să trăiască. Parcurse pe jos distanța scurtă până la Mănăstirea Neagră și fu dezamăgită când Wolfgang o informă că doctorul Luther era plecat din Wittenberg. Nu reuși cu niciun chip să-l facă pe slujitor să-i spună unde se afla el sau când avea să se întoarcă. În schimb, Wolfgang o sfătui să se întoarcă în casa familiei Reichenbach și să se supună poruncii doctorului Luther în ce privea traiul ei acolo.

Katharina hotărî că prefera să locuiască la Mănăstirea Neagră într-o sărăcie abjectă și sub continua suspiciune a lui Wolfgang decât să se mai supună vreo clipă disprețuitoarei și băgăcioasei Elsa.

Când Wolfgang îi închise ușa în nas, ea o luă pe Collegienstrasse. Furia care o animase ceva mai devreme se spulberase acum și lăsase o gaură neagră în loc. Nu avea pe nimeni – familie, soț sau altcineva căruia să-i pese că ajunsese în stradă. Tatăl ei, frații ei, sora ei – niciunul dintre ei nu răspunsese la scrisoarea doctorului Luther. Ei locuiau în teritoriul ducelui George, și ea nu avea să fie în siguranță dacă se ducea să trăiască împreună cu ei.

Dar chiar dacă nu putea trăi cu ei, tot ar fi putut să facă un efort să o contacteze sau poate doar să o viziteze. De ce nu doreau să o vadă, după toți anii aceștia? Nu erau deloc curioși să afle ce se întâmpla cu ea? Nu se întrebau ce fel de femeie devenise?

În mintea ei, tatăl ei o respingea din nou, iar de data aceasta respingerea avea o finalitate care o rănea profund. Nu fusese destul că renunţase la carnea şi sângele lui – la fetiţa dulce şi inocentă de cinci ani care nu dorise nimic altceva de la el decât să o păstreze în siguranţă în braţele sale?

O, Dumnezeul meu, mă sprijin cu totul pe puterea Ta deplină şi pe îndurarea şi făgăduinţele Tale veşnice, nădăjduiesc să mă ierţi pentru păcatele mele, să îmi oferi ajutorul harului Tău şi viaţa veşnică...

Cândva, rostea cu atâta încredinţare rugăciunile tradiţionale. Dar puterea lor părea să i se scurgă printre degete la fel cum se părea că se întâmpla şi cu rangul ei. Nu conta cât de mult se agăţa de tot ce fusese cândva important, toate i se scurgeau printre degete.

Paşii i se încetiniră când ajunse pe Schlossstrasse şi se apropie de reşedinţa familiei Cranach. Rugăciunea Speranţei se stinsese cu totul, nereuşind să-i dea speranţa de care avea atâta nevoie în momentul acesta.

Îşi trecu degetele peste arcada aspră din cărămidă ce se înălţa deasupra uşii. Nevoia de a le da glas celor mai adânci temeri ale ei pulsa prin toată fiinţa ei. Ce se întâmpla dacă încerca să vorbească cu Dumnezeu fără o rugăciune formală, tradiţională, aşa cum făcea pastorul în fiecare duminică? Oare avea să o audă El?

O parte din ea dorea să încerce, dorea să creadă că se putea dezbrăca de vechile obiceiuri şi credinţe la fel cum se dezbrăcase de veşmintele ei de măicuţă. Dar dacă o făcea, ei ce-i mai rămânea?

17

Katharina străbătu încet cărarea din pietre sparte ce duceau la grădina mănăstirii. Buruieni înalte creşteau din crăpături şi se cățărau pe zidul în ruină al capelei neterminate a Mănăstirii Negre.

Privirea lui Wolfgang din refectoriu o ardea pe spate. Când se întoarse şi privi spre geamul îngust, el se trase deoparte. O privea doar o clădire nelocuită. Cu vopseaua scorojită, obloanele sparte şi ţiglele lipsă, arăta la fel de părăsită pe dinafară cum arăta şi pe dinăuntru.

Wolfgang era mai eficient decât un câine de pază.

Îşi îndreptă din nou atenţia asupra grădinii, asupra merilor şi perilor necurăţaţi, asupra fructelor scofâlcite şi viermănoase ce atârnau pe crengile noduroase. Numai de ar fi avut grijă Wolfgang de mănăstire la fel de bine cum avea grijă de stăpânul său.

Nu dorea să-i spună unde lucra doctorul Luther, dar de vreme ce de data asta chiar doctorul Luther era cel care o chemase *pe ea* la mănăstire, Wolfgang o îndrumase în cele din urmă înspre grădină.

Doctorul Luther nu ar fi trimis după ea dacă nu ar fi fost nemulţumit de aranjamentele pe care şi le făcuse singură. După ce

locuise două săptămâni cu Margaret şi cu Eva la familia Cranach, reuşise să-i convingă pe meşterul Cranach şi pe Barbara că le putea fi de ajutor, mai ales în grădina cu ierburi şi în farmacie. Ei nu o alungaseră – până acum.

Acum, că doctorul Luther se întorsese în cele din urmă în Wittenberg, avea oare să-i spulbere el toate planurile şi să o silească să se întoarcă la familia Reichenbach?

Ea îşi adună tot curajul în timp ce ocolea straturile înălţate de ierburi, până când ajunse în locul folosit pentru cultivarea legumelor. Nu avea să se întoarcă. Nu avea să se lase până nu se asigura că el înţelegea asta.

— Doctor Luther?

Privi pe după rândurile de pari cu fasole.

— Aici, se auzi răspunsul lui înăbuşit.

Ea ocoli pe vârfuri vrejii înalţi, până când îl găsi pe doctorul Luther îngenuncheat în mijlocul stratului cu varză. Coşul de lângă el era pe jumătate plin cu morcovi, ceapă şi gulii murdare de pământ.

— *Herr* doctor? Ea îi studie umerii laţi şi linia puternică a maxilarului şi nu îşi putu controla pulsul care începu să gonească la vederea lui. Te rogi?

El îi zâmbi uşor, cu faţa mai suptă decât fusese ultima dată când îl văzuse.

— Compun: „Nu! Nu! Cenuşa lor să nu piară! Dar în fiece ţară unde ţărâna lor sfinţită va cădea, va răsări un sfânt popor."

Fruntea îi era acoperită de sudoare, iar în mână ţinea un buchеţel de toporaşi striviţi.

— Ar trebui să compuneţi la umbră, *Herr* doctor.

El îşi ridică un deget, făcându-i semn să nu vorbească până nu termina.

— „Chiar dacă Satana cu puterea lui îi va ucide şi le va înăbuşi puternicul grai, ei birui-vor prin moarte şi se vor bucura în Cristos."

Îşi lipi toporaşii de nas şi le inhală mireasma. Ea aşteptă o clipă, nesigură dacă avea să continue. Apoi privirea sa se ciocni de a ei. Durerea din ochii săi îi făcea să pară de un negru fără fund.

— Cântarea e în memoria celor doi tineri care au murit arşi pe rug la Bruxelles.

Ea avu imboldul să-i mângâie obrazul cu mâna, pentru a aduce o uşoară alinare inimii lui chinuite, pentru a-l ajuta să-şi uşureze povara vinovăţiei.

— Cântarea dumitale va fi o mărturie plină de putere despre moartea lor.

El îi susţinu privirea o vreme, oferindu-i pentru o clipă o imagine a poverilor pe care un bărbat în poziţia sa le purta zi după zi. Echilibrul propriei sale vieţi era atât de precar, însă la fel erau acum şi vieţile celor care-l urmau.

— Sunt întotdeauna uluit, spuse el, de faptul că cântările şi laudele care vor să-L glorifice pe Dumnezeu au un rol dublu – ele ne fac şi nouă bine, ne ridică din noroiul şi mocirla noastră pentru a ne înviora duhul.

Ea nu ştia prea multe despre cântări, cu excepţia imnurilor latine din ceremonialurile liturgice tradiţionale.

— Trebuie să recunosc, cântarea psalmilor din timpul slujbelor de la biserica dumitale este mai degrabă neobişnuită.

— Numai omului i-a fost dat darul preţios al muzicii ca să ne aducem aminte că Dumnezeu ne-a creat anume pentru scopul de a-L lăuda şi a-L preamări pe El. Numai de ne-am putea folosi cu toţii vocile pentru a înălţa cântări pline de bucurie în loc să ne mulţumim doar cu intonările liturgice.

Inima ei bătu mai tare, rezonând cu vorbele sale şi cu înţelepciunea lor. Şi totuşi, cum putea nega validitatea şi importanţa sacrelor texte latine care fuseseră cântate de-a lungul secolelor?

— Bogăţia muzicii este atât de minunată şi de preţioasă încât, pe lângă Cuvântul lui Dumnezeu, nobila artă a muzicii este cea mai mare comoară din lume.

În ciuda faptului că era toropit din cauza statului la soare, vocea sa devenise mai puternică, fiind animată de forţa convingerilor sale.

— Eşti un om convingător, *Herr* doctor, recunoscu ea. Fusese fermecată de forţa argumentelor sale din învăţăturile pe care le citise în timp ce era la Marienthron şi vedea şi acum de ce îmbrăţişau atât de mulţi alţii cuvintele sale. Încă mă zbat să înţeleg cât de multe dintre învăţăturile dumitale ar trebui să le adopt. Cu siguranţă, nu tot ce există în biserică are nevoie de reformare.

— Ai dreptate, spuse el. Dar trebuie să ne dorim închinarea adevărată, aceea care vine atunci când auzim Cuvântul lui Dumnezeu şi apoi ne înălţăm vocile ca adunare prin imnuri de mulţumire.

Ea şi-l închipuia purtând discuţii aprinse pe marginea unor astfel de chestiuni cu prietenii săi şi simţi o încântare subită pentru că îşi luase timp să discute această problemă cu ea, ca şi când părerea ei ar fi avut vreo valoare. Dar indiferent cât de mult ar fi dorit să continue această discuţie, ştia că nu putea evita motivul adevărat pentru care o chemase să vină.

— Ai văzut-o pe Greta în timpul călătoriilor dumitale? întrebă ea. După călătoria pe care o făcuse mai devreme în acel an la Mansfeld, el o informase despre tabăra de ţărani şi despre tânăra pe care o zărise acolo, o fată despre care credea că fusese Greta.

— Îmi pare rău, Katharina, scutură el din cap mâhnit. Nu am văzut-o nicăieri. Ţăranii au fost nevoiţi să fugă mereu în ultima vreme pentru a nu fi prinşi.

Degetele ei atinseră un vrej ţepos de castravete care se strecurase prin gard. Înţepătura din deget i se mută în piept.

— Nu înţeleg de ce a plecat. Cel puţin cu mine ar fi fost în siguranţă şi ar fi trăit confortabil.

Sprâncenele doctorului Luther se arcuiră.

— Chiar ar fi fost în siguranţă?

Insinuarea lui îi împunse interiorul delicat al inimii ei. Întotdeauna crezuse că Greta fusese norocoasă să-i fie slujitoare. Fata fusese salvată de la o existenţă plină de robie, sărăcie şi boală. Avusese o viaţă destul de uşoară la mănăstire în comparaţie cu cea pe care o duceau majoritatea ţărăncilor tinere. Dar după ce descoperise ce se întâmplase cu abatele, Katharina se întrebă dacă nu avusese o imagine denaturată a lucrurilor. Poate că Greta ar fi avut o viaţă mai bună în altă parte.

Atunci când doctorul Luther îşi lipi toporaşii ofiliţi de obraz, ea se mustră singură pentru că nu se gândise la el, când era evident istovit de călătorii şi de munca lui.

— Haide, doctor Luther. Ai nevoie de o pauză şi de ceva de băut. Ea întinse mâna după coşul cu legume. Îţi pregătesc o băutură liniştitoare.

— Am trimis deja după aşa ceva. El privi pe lângă ea. Uite că a şi venit.

Katharina se întoarse. O călugăriţă înaltă, îmbrăcată cu veşmânt monahal, broboadă şi văl se apropia cu o cană aburindă. Când dădu cu ochii de Katharina, se opri şi zâmbi.

— Bună ziua.

Zâmbetul îi lumină faţa şi îi conferi o strălucire angelică.

Surprinsă, Katharina rămase fără grai şi nu reuşi să facă nimic altceva decât să încuviinţeze din cap şi să îl privească pe doctorul Luther, care părea să o soarbă din priviri pe femeia aceasta. O durere arzătoare o săgetă pe Katharina: Cine era nou-venita şi de ce se afla ea aici?

— Katharina, ţi-o prezint pe Hanna von Spiegel, zise doctorul Luther drept răspuns la întrebarea ei nerostită. Dumnezeu să o ajute pe ea şi pe celelalte câteva surori care au evadat de curând de la mănăstirea lor. Vor sta aici până reuşesc să le fac aranjamentele necesare.

— Bine aţi venit la Wittenberg, o salută Katharina cu o înclinare a capului pe tânăra femeie şi îi oferi un zâmbet – chiar dacă unul abia schiţat. Broboada călugăriţei nu-i putea ascunde frumuseţea sau tinereţea. Din admiraţia din ochii doctorului Luther când luă cana de la Hanna reieşea că o găsea atrăgătoare.

— Doctor Luther, eşti generos ca întotdeauna pentru că le laşi pe călugăriţe să locuiască aici. Katharina încercă să-şi menţină tonul constant. Dar cu toate bârfele care s-au iscat în urma faptului că noi am stat aici, ar trebui să iei în considerare alte variante.

El îşi luă privirea de la Hanna şi ridică o sprânceană în direcţia Katharinei.

— Simt cumva o umbră de gelozie, scumpa mea doctor Kate?

Tachinarea din privirea lui şi adevărul cuvintelor sale o făcură să roşească.

— Nu fi ridicol...

Sigur că *ea* era cea ridicolă prin faptul că protesta împotriva ospitalităţii sale faţă de această călugăriţă, când de fapt el nu făcea altceva decât să-şi extindă bunătatea şi asupra altora, aşa cum făcuse şi în cazul ei.

Dacă era geloasă, era doar pentru Margaret. Sărmana Margaret era în continuare îndrăgostită de doctorul Luther şi aştepta răbdătoare ca el să o bage în seamă.

— Numai de-ar fi fiecare călugăriţă eliberată atât de docilă ca şi Hanna. Atunci n-ar trebui să mă întorc la Wittenberg şi să aflu că devotaţii mei sprijinitori, familia Reichenbach, au fost profund ofensaţi şi ospitalitatea lor plină de bunăvoinţă a fost respinsă.

Katharina privi ţintă la Hanna. Din fericire, tânăra o luă ca pe un semn că putea să plece. Îşi plecă capul şi se îndepărtă la fel de tăcută cum venise.

Odată ce călugăriţa dispăru, Katharina îşi îndreptă umerii şi se pregăti de luptă.

— Dacă a fost cineva ofensat, atunci eu am fost aceea.

— Vreau să te întorci la familia Reichenbach şi să îţi ceri scuze.

— Nu voi face nimic de felul acesta.

Doctorul Luther aruncă toporaşii la pământ. Fulgerând-o cu privirea, se ridică în picioare.

— Nu voi tolera o sfidare făţişă, Katharina.

Vocea lui era joasă şi plină de furie.

Ea îi întâmpină privirea fără să tresară.

— Elsa Reichenbach este o hoaţă şi o băgăcioasă.

— Elsa susţine că eşti leneşă şi lipsită de respect.

— A furat cel puţin o scrisoare pe care i-am scris-o lui Jerome – dacă nu mai multe – şi deja şi-a recunoscut greşeala.

Doctorul Luther îşi trecu mâneca peste frunte. Mâna îi tremura din cauza efortului.

— Poate că ţi-a făcut o favoare.

— Amestecul ei este inacceptabil.

— Şi ai primit vreo veste de la acest iubit al dumitale? Când se va întoarce pentru a-şi asuma în sfârşit responsabilitatea în privinţa dumitale?

Ea se uită la petalele ofilite de la picioarele lui. Jerome nu o contactase până acum – nici măcar o singură dată în cele şase săptămâni lungi. Îi scrisese alte câteva scrisori pentru a o înlocui pe cea luată de Elsa. Poate că abia acum le primise şi tocmai îi răspundea la ele sau poate că era deja chiar pe drumul spre Wittenberg. Cu

siguranţă că odată ce afla de devotamentul ei, avea să se grăbească să o ia de soţie.

— Jerome se va întoarce după mine în orice zi de-acum.

Trase adânc aer în piept şi încercă să-şi alunge toate îndoielile odată ce expiră.

— Să sperăm pentru binele amândurora că ai dreptate.

— O să rămân la familia Cranach.

El se pregăti să scuture din cap.

— Eva von Schonfeld este logodită cu farmacistul, Basilius Axt, spuse ea repede, aşa cum repetase pe drum încoace. Şi curând vor pleca în Prusia. Barbara mi-a dat voie să îi ţin locul Evei până când mă căsătoresc cu Jerome.

— *Dacă* te căsătoreşti.

— O să mă căsătoresc cu el, doctor Luther. O să vezi.

Spera doar că vorbele ei erau mai sigure decât se simţea ea însăşi.

Încrederea ei devenea tot mai şubredă pe măsură ce se apropia vremea recoltatului şi, odată cu ea, Sărbătoarea Sfântului Arhanghel Mihail*. Ajunse în pragul depresiei când sosi şi Sărbătoarea Tuturor Sfinţilor** şi trecu, iar apoi şi Crăciunul, şi Bobotează, fără să primească vreo veste de la Jerome. În ceasurile lungi ale nopţilor de iarnă îşi spunea că avea să vină odată cu sosirea primăverii, că aştepta o vreme mai caldă pentru a-i fi mai uşor să călătorească împreună cu mireasa lui.

Pe măsură ce soseau tot mai multe veşti în Wittenberg despre prigoniri, îşi spuse că Jerome nu avea să pornească la drum, şi nici ea nu ar fi dorit ca el să o facă, acum când pericolele pândeau la fiecare pas. Avea să aştepte până când tulburările aveau să se mai liniştească şi abia apoi avea să vină după ea.

---

* Sărbătorită pe 29 septembrie de Biserica Romano-Catolică (n.tr.).

** Sărbătorită pe 1 noiembrie (n.tr.).

Poveştile îngrozitoare o făceau să se ascundă noaptea sub pături în aşternutul ei. În întuneric, în frigul chinuitor al camerei de la etajul trei pe care-o împărţea cu Margaret, nu putea să nu se gândească la noile pericole care-i păşteau pe cei care urmau învăţăturile doctorului Luther şi ale prietenilor săi. Nu se îndoia că prigonitorii aveau să o socotească una dintre adeptele doctorului Luther. În ziua în care plecase din Marienthron trecuse de partea lui, indiferent dacă era de acord cu toate învăţăturile lui sau nu.

Oricum, gândurile ei alergau în adâncul nopţii la doctorul Luther şi la suferinţa care îi era tot mai des întipărită pe faţă în ultimele luni. Nu îşi putea decât închipui durerea pe care i-o pricinuia fiecare nouă veste despre torturi sau morţi.

Într-o noapte, Katharina deschise ochii deodată, în mijlocul somnului. Un sunet ciudat îi persista în minte. Zăcu nemişcată şi ascultă.

Tăcerea era tulburată doar de respiraţia uşoară a lui Margaret de pe patul din faţa ei.

Poate că nu auzise zgomotul decât în vis... visul cel oribil despre predicatorii reformaţi din Württemberg cărora le fuseseră de curând pironite limbile de un stâlp. Nu se putea împiedica să nu se gândească la durerea pe care o simţiseră probabil încercând să se elibereze. Iar acum, datorită limbilor lor mutilate, prigonitorii se asiguraseră că predicatorii nu aveau să mai vorbească vreodată.

Se cutremură şi-şi trase pătura până sub bărbie.

Brutalitatea dezlănţuită de papă şi de clericii lui se răspândea pretutindeni şi tremura când se gândea la faptul că în cele din urmă avea să ajungă şi în Wittenberg. Începuseră să audă veşti despre răzbunarea ţăranilor şi a celor din clasa burgheză, care susţineau că acţionau în numele doctorului Luther şi pentru binele Reformei. Grupul *Bundschuh* începuse să atace mănăstirile, jefuind, distrugând relicve, violând călugăriţe şi spânzurându-i pe clericii care refuzau să se alăture cauzei lor.

În încăpere scârţâi o scândură, iar de data asta ştiu că nu visase. Îşi linişti gândurile învălmăşite şi se strădui să asculte.

După o clipă prelungă se auzi un alt sunet – frecarea unui material de scândurile podelei, de parcă cineva s-ar fi târât pe podea.

Sângele îi îngheţă în vine şi se strădui să străpungă cu privirea întunericul nopţii. Dacă abatele Baltazar îşi trimisese din nou oamenii după ele? Ameninţarea lui că se va întoarce după ele o necăjea mereu.

O mână îi acoperi gura. Era rece şi subţire şi o apăsa cu putere, înăbuşindu-i icnetul de surpriză. Îşi arcui spatele şi încercă să se elibereze. O apucă panica şi o copleşi un singur gând: trebuia să scape şi să o scape şi pe Margaret pentru a nu fi capturate de oamenii abatelui Baltazar. O dată fusese de-ajuns. Nu putea să o dezamăgească pe Margaret din nou.

Dădu din picioare şi încercă să îndepărteze mâna de pe gura ei, dorindu-şi ca Margaret să nu fi avut un somn atât de adânc.

— Nu te zbate, se auzi o şoaptă răguşită lângă urechea ei. Fu urmată de senzaţia tăişului unui pumnal lipit de gâtul ei.

Durerea deveni mai intensă şi o sili să rămână întinsă şi absolut nemişcată, aşa că nu putu încerca să-l recunoască pe atacator. O mânecă aspră îi atinse faţa. Duhoarea de peşte şi excremente impregnată în materialul acela îi agresă nările.

Sfântă Fecioară! Mintea ei începu să coboare pe spirala nebunească a fricii. Preoţi torturaţi şi fără limbi stăteau aliniaţi înaintea ei. *Slăvit fie Tatăl şi Fiul şi Duhul Sfânt...* Se lăsă pe spate în aşternutul ei şi-i impuse trupului ei să stea liniştit, trădându-şi astfel inima ce-i bubuia în piept.

— Soră Katharina, şopti atacatorul. O faţă acoperită de o glugă apăru înaintea ei.

Ea mijii ochii şi încercă să vadă ceva dincolo de umbră.

— Dacă plăteşti preţul pe care ţi-l cer, o să-ţi dau o veste.

Cu siguranţă acesta nu era unul dintre oamenii abatelui Baltazar. Atunci cine era şi ce dorea?

— Nu îi poţi anunţa pe ceilalţi că sunt aici.

Katharina încuviinţă dând din cap.

Atacatorul îşi îndepărtă mâna de pe gura ei, dar nu-şi urni pumnalul.

— Sunt eu, Greta.

— Greta? Katharina se simţi cuprinsă de uşurare, o uşurare atât de adâncă încât ochii i se umplură imediat de lacrimi. Încercă să se

ridice în capul oaselor, dar tăişul pumnalului îi muşcă din carne şi căzu înapoi pe spate.

— Greta, dar unde ai fost? Cum îţi merge?

Margaret se foi.

— Katharina? Cine e? mormăi ea trezită din somn.

— S-a întors Greta!

Katharina şi-ar fi dorit să o cuprindă cu braţele pe slujnica ei fugară şi era derutată de faptul că fata o ameninţa cu un cuţit.

— Greta? Margaret se aşeză în capul oaselor, cu vocea dintr-odată cât se poate de trează. După tot acest timp? O, ce minunat!

Katharina o putu auzi pe Margaret ridicându-se grăbită să deschidă obloanele. În câteva secunde, întreaga încăpere fu inundată de razele lunii ce strălucea pe cerul de cleştar al nopţii de iarnă.

— O, Greta, şi noi care credeam că ai murit!

Margaret se întoarse şi îi zâmbi Gretei, care stătea în continuare îngenuncheată lângă Katharina. Oricum, când Margaret zări pumnalul de la gâtul Katharinei, rămase cu gura căscată şi sări înapoi.

Greta îşi lăsă gluga pe spate, dezvelindu-şi faţa, iar Katharina nu-şi putu reţine un murmur de surpriză. Uşurarea reîntâlnirii cu slujitoarea ei fu înlocuită de groază. Faţa Gretei era cea a unei femei bătrâne: obraji scofâlciţi, ochi adânciţi în orbite, piele fragilă, o fantomă a tinerei frumoase care fusese cândva. Văzu şi golul care se căsca în locul din care Gretei îi lipsea un incisiv.

Katharina dădu cuţitul la o parte şi se ridică în şezut. Suspinele i se adunară ca norii de furtună în piept şi cereau să fie eliberate. Înainte ca Greta să se poată împotrivi, Katharina o îmbrăţişă cu putere. Fata nu se împotrivi, dar rămase inertă. La gândul tuturor lucrurilor prin care trecuse Greta în ultimele luni, Katharina trebui să-şi înăbuşe un suspin în mantia urât mirositoare a Gretei.

După câteva clipe, Greta se trase din îmbrăţişarea Katharinei.

— Ce face copilul tău? întrebă Margaret.

— E mort.

Vocea Gretei era lipsită de orice emoţie.

— O, Greta! Katharina trebui să înghită cu noduri pentru a-şi înăbuşi restul suspinelor. Încercase să ignore posibilitatea

tulburătoare ca ea să poarte o parte din vină pentru fuga fetei. Însă vinovăția îi deveni agonie la vederea acestei tinere atât de distruse şi devastate.

— Am noutăți de la Marienthron, spuse Greta şoptind răguşit. Vreți să le auziți sau nu?

— Ce fel de veşti? întrebă Katharina.

— Din cele mai rele.

Pulsul Katharinei încetini şi înghiți cu greu nodul ce i se pusese în gât.

— Ce se întâmplă?

Dacă abatele Baltazar îi făcuse ceva mătuşii Lena? Inima ei nu putea suporta gândul că e posibil ca femeia aceea dragă să fi suferit şi mai mult. În ultimele câteva luni, Katharina îşi dorise adesea să-şi fi dat mai mult silințele să o determine pe mătuşa ei să părăsească mănăstirea şi să se salveze. Dar apoi, în alte momente, era bucuroasă că mătuşa Lena putea fi de folos undeva. Dacă ea, Katharina, nu reuşea să-şi găsească un cămin, ce s-ar fi ales de mătuşa Lena în lumea aceasta?

— Trebuie să-mi promiți mai întâi că-mi plăteşti un preț.

— Dar nu am niciun ban şi nimic de preț.

Nimic în afară de indulgența pe care i-o dăduse mama ei, dar nu avea să se despartă niciodată de ea, pentru nimic în lume.

— Nu vreau bani. Vreau ca Thomas să fie eliberat.

— Thomas? făcu Margaret cuprinzându-şi în brațe trupul ce îi dârdâia. Nu e mort?

— E şi acum în închisoarea electorului din Torgau. Greta flutură pumnalul. Dacă îmi promiteți că va fi eliberat, vă voi spune veştile.

— Greta, dar eu nu-l pot elibera. Katharina se simți năpădită de disperare. Nu am o influență atât de mare.

— Dar îl cunoşti pe doctorul Luther. El l-ar putea scoate pe Thomas din închisoare.

Ochii lipsiți de viață ai Gretei se însuflețiră pentru o clipă, oglindind o implorare tăcută, disperată.

— Chiar dacă îl rog pe doctorul Luther să ceară eliberarea lui Thomas, nu ți-o pot garanta.

Greta rămase tăcută, cu fața sfrijită brăzdată de durere şi răni.

Umerii descărnați ai fetei se profilau ascuțiți prin pânza zdrențuroasă a mantiei ei.

Fiecare părticică jalnică a fetei îi sfâșia inima Katharinei.

— Greta, trebuie să rămâi și să mă lași să te ajut.

Ea scutură din cap și dădu să se ridice. Katharina întinse mâna după ea. Dar fermitatea din ochii fetei o opri pe Katharina. Era evident că Greta nu dorea decât un singur lucru de la ea, iar Katharina știa că trebuia cel puțin să încerce să obțină eliberarea lui Thomas. Era singurul lucru pe care-l putea face acum pentru Greta.

— O să-l rog pe doctorul Luther, Greta – indiferent dacă îmi vei da veşti de la Marienthron sau nu. Thomas nu merită să stea întemnițat.

Greta tăcu o vreme. În cele din urmă șopti răgușit:

— Țăranii *Bundschuh* plănuiesc să atace Marienthron. Nu vor avea milă de nimeni.

18

Luther își trase gluga mantiei grele din lână peste ochi și încercă să-și protejeze fața de vântul mușcător. Nu-l ajuta prea mult. Sprâncenele îi erau deja încărcate de gheață. Mâna în care ținea hățurile îi amorțise, înghețată în poziția ei. Și mai rău era cu degetele de la picioare. Singurul loc unde îi era cald era spatele, unde se cuibărise Katharina.

Ar fi trebuit să o silească să rămână în Torgau atunci când se opriseră să se încălzească puțin. Era prea frig și prea periculos ca ea să se afle printre ei. Nu se știa peste ce aveau să dea când ajungeau la abație.

Furia îl năpădi din nou. De ce trebuia să îi fie atât de greu să îi spună nu maiestății sale? De fapt, îi spusese nu; îi poruncise să rămână în urmă. Dar ea insistase și se încăpățânase ca un catâr.

— Ar fi trebuit să fi fost măritată cu Baumgartner până acum, bombăni el peste umăr. Atunci nu eram răspunzător de ce s-ar putea să ți se întâmple.

— Și dumneata ar fi trebuit să fi fost însurat cu Hanna von Spiegel.

Vocea îi era înăbușită sub câteva rânduri de broboade.

El pufni.

— Hanna von Spiegel e logodită cu porcarul de la mănăstirea din Wiederstedt. Şi era logodită încă înainte să fugă de acolo.

Simţi mai mult decât auzi cum Katharina trase adânc aer în piept. Buzele îngheţate i se arcuiră într-un zâmbet.

— Ştiu exact ce gândeşti, împărătească Kate. Că este incredibil, inacceptabil, cu totul impardonabil ca o femeie de sorginte nobilă să iubească un om oarecare şi să dorească să se mărite cu el.

— E nemaipomenit.

— Rudele ei sunt de acord cu tine. Nu vor să răspundă nimic la tot ce le-am scris. Au tocmit avocaţi care să o împiedice să se mărite cu cineva care nu face parte din clasa ei socială.

Nu putu auzi răspunsul Katharinei, dar îl ştia. Era la fel de mândră ca şi ceilalţi.

— Un bărbat este egal cu o femeie numai dacă doresc amândoi asta şi se iubesc.

Ea nu-i răspunse.

Ştia că-l auzise.

— Un bărbat este egal cu o femeie – repetă el oricum mult mai tare – numai dacă doresc amândoi asta şi se iubesc!

Ea-şi ridică creştetul.

— O alegere nepotrivită nu duce decât la nemulţumire şi dă naştere la nefericire.

El scutură din cap.

— Să sperăm că unirea ta *potrivită* cu Baumgartner nu va produce acelaşi lucru.

Ea se încordă şi rămase rigidă, astfel încât acum nu se mai rezema de el.

El dădu pinteni calului său, îmboldindu-l să meargă mai repede. Mişcarea o făcu să-şi strecoare braţele pe după mijlocul lui pentru a nu cădea. Trupul ei se lipi din nou de al lui, făcându-l să se înfioare. Chiar dacă îi separau straturi întregi de haine şi mantii, nu se putu abţine să nu savureze apropierea ei, apăsarea trupului ei.

Oare de asta îi permisese până la urmă să îl însoţească? Începuse să aibă slăbiciuni? Când venea vorba de femei, întotdeauna fusese capabil să-şi întoarcă privirea, să-şi renege carnea şi să-şi umple

mintea cu alte gânduri. Atunci de ce avea atâtea dificultăţi să se controleze când era cu Katharina?

Îşi plecă creştetul. Era mai bine dacă se prefăcea că ea nu era acolo.

Călăriră în tăcere, cum făcuseră în cea mai mare parte a zilei. Ceilalţi din grupul lor erau la fel de sobri. Spera că puteau ajunge la timp pentru a-i avertiza pe cei de la Marienthron şi pentru a preveni atacul despre care aflase Katharina. Dar se temea că aveau să ajungă prea târziu, că misiunea lor avea să dea greş.

În ultima vreme, se dăduseră multe astfel de atacuri împotriva mănăstirilor, iar ţăranii răsculaţi jefuiau şi ucideau drept răzbunare pentru tot ceea ce suferiseră. Chiar dacă tirania Romei şi a adepţilor ei era de nesuportat, ea nu putea scuza faptul că omul obişnuit lua legea în propriile mâini. Credea cu putere că era dreptul exclusiv al prinţilor, al cavalerilor şi al altor domnitori lumeşti să deţină autoritatea, că le fusese dată de Dumnezeu pentru a menţine pacea, pentru a-i apăra pe cei nevinovaţi şi a pedepsi răul.

Nu conta cât de întemeiate erau plângerile ţăranilor din mişcarea *Bundschuh*, tot nu le putea accepta mijloacele violente. Forţa brută era arma animalelor lipsite de minte – indiferent că era vorba de ţăran sau de prinţ.

Venirea timpurie a iernii îi luă prin surprindere când ajunseră în Grimma. De acolo nu mai era decât puţin de mers până la Marienthron. Când ajunseră, văzură că una din porţile de la intrare stătea înclinată într-un unghi straniu şi o tăcere de mormânt îi întâmpină.

Luther îşi struni calul. Groaza i se înteţea cu fiecare pas pe care-l făcea.

Intrară pe domeniul mănăstirii, iar ropotul copitelor cailor lor semăna cu cel produs de o armată întreagă în tăcerea mănăstirii pustii. Distrugerea care îi întâmpină era dovada faptului că lupta se încheiase deja. Înainte ca Luther să-şi oprească armăsarul, Katharina alunecă din şa. Fără nicio clipă de ezitare, ţâşni înainte spre clădirea principală a mănăstirii.

— Mătuşă Lena! strigă Katharina.

Disperarea din vocea ei îi sfâşie inima, ca atunci când îşi făcuse

apariția la Mănăstirea Neagră în zori, pentru a-l trezi și a-l informa despre nenorocirea de la Marienthron.

Descălecă și el de pe calul său, hotărât să o urmeze, temându-se de ceea ce ar fi putut găsi.

Mâna lui Melanchton de pe brațul său îl opri.

— Au distrus lădițele cu relicve.

Acesta îi arătă o mână de oase.

În lumina scăzută a înserării, Luther putea vedea lăzile sparte, conținutul lor răsfirat, borcanele făcute țăndări, pânzele sfâșiate, oasele zdrobite. Marienthron deținuse poate patru sute de relicve: bucăți din masa lui Cristos, din crucea Lui, din iesle, din veșmânt, din sânge, din piatra și pământul unde plânsese, precum și o varietate întreagă de oase de-ale apostolilor și sfinților.

— Sunt atât de multe bucăți din crucea lui Cristos de-ți poți construi o casă din ele.

Atinse dezgustat o bucată de scândură. Din punctul lui de vedere, toate erau doar gunoaie; nimic din toate astea nu avea puterea de a mântui un om pierdut. Poate că astfel de relicve erau inutile și meritau să fie distruse, dar nu putea fi de acord nici cu iconoclasmul, nici cu folosirea forței excesive într-o revoltă. Existau metode mai pașnice de a lupta, iar el devenise un maestru în mânuirea lor.

— Doctor Luther, aici! Unul dintre bărbații care îi însoțise din Torgau arătă spre o cușcă ce se legăna atârnată într-un ulm uriaș în mijlocul curții mănăstirii. În ciuda faptului că era aproape întuneric, priveliștea era oribilă. În interiorul ei se afla trupul mutilat al unui preot, cu mâinile și picioarele tăiate, iar cadavrul îi fusese lăsat acolo să putrezească. O singură opincă era atârnată de cușcă, legată cu șireturile lungi din piele.

Luther nu putu decât să clatine din cap frustrat. De ce nu îi ascultau țăranii *Bundschuh* mustrările? Știa că biserica se purtase nedrept cu ei, că le pricinuise o durere de nedescris de-a lungul anilor. Dar astfel de răzbunări nu aveau să rezolve problema.

Își croi drum printre resturile distruse și intră în clădirea mănăstirii. Interiorul era la fel de devastat ca și exteriorul. Se opri să se uite în jur în fiecare încăpere prin care trecea. Țăranii răsturnaseră

şi stricaseră mesele şi băncile din refectoriu, spărseseră geamurile din sticlă scumpă din iatacurile obişnuite şi sfâşiaseră cearşafurile şi distruseseră rogojinile din dormitor.

Furia îi strânse stomacul. Poate că ţăranii aveau impresia că se aflau într-o misiune sfântă, dar ceea ce făceau era lucrarea diavolului. Nu o putea explica altfel.

— Kate?

Vocea lui răsună prin coridorul îngust şi neluminat.

— Sunt aici.

El îi urmă vocea până ajunse într-o celulă mică.

Era îngenuncheată înaintea unei călugăriţe înaintate în vârstă şi lega o fâşie de pânză în jurul capului femeii. În umbrele prelungi ale încăperii, vedea o pată de sânge roşu trecând deja prin pansament. Faţa Katharinei era palidă, dar se chinuia să rupă cu dinţii încă o fâşie din pânză. Mâinile îi tremurau în timp ce se chinuia să învelească bucata de pânză în jurul frunţii femeii.

Luther îngenunche lângă ea, podeaua plină de sânge umezindu-i picioarele.

— Dânsa este mătuşa ta Lena?

Katharina încuviinţă din cap fără să se oprească din ce făcea.

— E în viaţă, dar abia dacă mai respiră.

Faţa femeii era cenuşie, mai puţin umflătura vineţie care-i închisese un ochi. Celălalt ochi privea în gol. Veşmântul îi era ridicat până deasupra genunchilor, lăsând să se vadă nişte dâre de sânge negru care-i mânjeau picioarele până în sus pe coapse.

Simţi cum îl năpădeşte greaţa ridicându-i tot conţinutul stomacului până în gâtlej. Ţăranii nu făceau nimic altceva decât să-şi satisfacă poftele în numele revoltei. Ce avea de-a face siluirea călugăriţelor cu obţinerea libertăţilor pe care şi le doreau?

Înghiţi de câteva ori cu greu, apoi trase adânc aer în piept.

— Unde sunt celelalte?

— Surorile Maltiz şi Pock sunt în celula alăturată. Vocea i se frânse. Sunt moarte.

— Şi restul?

— Nu ştiu.

În cele din urmă se întoarse să-l privească. Groaza din ochii ei îl

făcu să-şi dorească să o ia în braţe şi să o strângă cu putere la piept, ferind-o de coşmarul acesta.

— Cum au putut să facă una ca asta? întrebă ea în şoaptă.

Nu putu decât să scuture din cap şi să-I mulţumească lui Dumnezeu din adâncul inimii pentru că nu se aflase şi Katharina aici atunci când ţăranii dăduseră iama.

19

Katharina nu avea de ales. Urma să rămână în Grimma, cu toate că întreaga ei ființă protesta urlând la ideea de a trăi în pragul mănăstirii din Marienthron. Însă nu o putea părăsi pe mătușa Lena, nu acum, după toate prin câte trecuse.

Katharina o mângâie pe obraz pe femeia mai în vârstă. Mătușa Lena nu scosese o vorbă în cele trei zile care trecuseră de când o găsise. Katharina își petrecuse fiecare clipă lângă femeia aceasta, oblojindu-i rănile, revoltată din nou și din nou de dovezile abuzului suferit de aceasta.

— Am hotărât să nu mă întorc la Wittenberg până nu te întremezi, îi spuse ea în șoaptă.

Mătușa Lena privea fix tavanul, fără să clipească, inertă.

Katharina căută pulsul mătușii ei la gâtul acesteia. Bătaia regulată ce-o simți cu degetele o reasigură că era în viață – o ușoară scăpărare în acest trup siluit. Aranjă bandajul ce acoperea scalpul femeii și tăietura cea adâncă pe care o cususe. Numai de ar fi fost tăietura aceea cea mai rea dintre rănile ei.

— Soră Katharina? Vocea blândă a Magdalenei von Staupitz se auzi dinspre ușă. Doctorul Luther vă așteaptă.

Katharina se întinse după mâna mătuşii Lena şi ezită.

— Rămân eu cu ea o vreme, zise sora Magdalena în şoaptă, apropiindu-se de pat.

Mâna mătuşii ei era rece şi grea. Katharina i-o strânse şi speră să stârnească o reacţie cât de mică.

Dar nu simţi nimic.

— Du-te acum! Ai nevoie de o pauză.

Sora Magdalena o ajută pe Katharina să se ridice în picioare şi o întoarse cu faţa spre uşă.

— Cum se simte?

Privirea întunecată a doctorului Luther îi cercetă faţa. Stătea lângă uşă uşor aplecat din cauza tavanului scund. Îşi petrecuse ultimele zile discutând cu conducătorii din Grimma, făcând aranjamente pentru îngrijirea mătuşii Lena. Obţinuse casa, care îi aparţinuse până de curând mănăstirii augustiniene, dar fusese părăsită atunci când călugării îşi încălcaseră jurământul. Doctorul Luther primise permisiunea pentru ca mătuşa Lena să rămână aici în schimbul făgăduinţei că sora Magdalena avea să înceapă o şcoală pentru fete în Grimma.

Sora Magdalena nu spusese nicio vorbă rea în legătură cu convieţuirea ei cu fratele ei Gunther pe proprietatea acestuia din Motterwitz, însă fosta călugăriţă fusese mai mult decât fericită să primească invitaţia lui Luther de a le învăţa pe fetele din Grimma, dar şi de a da o mână de ajutor la îngrijirea mătuşii Lena.

Katharina se frecă la ochi cu mâna. De câte ori reuşise să adoarmă în ultimele nopţi, visele ei se transformaseră întotdeauna în coşmaruri cu mătuşa Lena.

— Tot nu vorbeşte.

Expresia de pe faţa lui Luther era sobră şi ochii îi erau izvoare adânci de tristeţe.

— Atunci insişti să rămâi, totuşi?

Ea încuviinţă. Se simţi din nou cuprinsă de teamă, la fel ca de fiecare dată, la gândul de a se afla atât de aproape de Marienthron şi de abatele Baltazar. Se ruşina în inima ei de faptul că îşi dorea ca abatele Baltazar să fi fost cel din cuşca atârnată de stejar, şi nu unul dintre preoţii care locuiseră în *Predigerhaus*. Însă abatele era în

siguranţă, departe, la reşedinţa sa de bază de la mănăstirea cisterciană Pforta.

Auzise că se întorsese la mănăstire după atac şi că se apucase de sarcina grea de a o restaura pentru toate călugăriţele care rămăseseră, surorile care reuşiseră să se ascundă şi să evite atacul. Răzmeriţa ţăranilor nu-l determină să renunţe la însărcinările sale. În schimb, îi ajunsese la urechi zvonul că era şi mai plin de zel decât înainte.

Dar hotărâse că dacă sora Magdalena era suficient de curajoasă încât să trăiască în umbra fostei ei mănăstiri, atunci şi ea putea face la fel, cel puţin până când mătuşa Lena se simţea suficient de bine pentru a se putea muta.

— Trebuie să rămân, zise Katharina frecându-şi braţele cu mâinile pentru a şi le încălzi. Focul din sobă din celălalt capăt al încăperii abia dacă dădea puţină lumină, darămite să mai şi încălzească. Nu pot să plec şi s-o las în starea asta.

Expresia istovită de pe faţa doctorului Luther îi dădu de înţeles mai multe decât i-ar fi putut comunica cuvintele. Ştia, la fel ca şi ea, că mătuşa Lena şi surorile Maltiz şi Pock se jertfiseră pentru a le proteja pe celelalte femei. Dacă cele trei nu le-ar fi ascuns pe surorile mai tinere în chiliile temniţei mănăstirii şi dacă nu ar fi luat asupra lor cea mai mare parte a abuzului, celelalte ar fi ajuns mult mai rău.

— O să mă rog să-i fie vindecate trupul şi mintea. Vocea îi era joasă. Şi mă voi ruga şi pentru tine, Katharina, ca Dumnezeu să te protejeze.

— Şi eu sper ca Dumnezeu să răspundă la rugăciunile tale, doctor Luther.

Era recunoscătoare pentru tot ajutorul lui din ultimele zile. Nu doar că se ridicase împotriva violenţei, dar de asemenea avusese grijă de mătuşa Lena, câştigase sprijinul orăşenilor faţă de ea şi sora Magdalena şi se asigurase că bărbaţii din regiune urmau să aibă grijă de ele. Dacă ar fi existat cineva care să merite îndurarea lui Dumnezeu, atunci doctorul Luther ar fi fost acela.

— Promiţi să nu te îndepărtezi de casă? o întrebă el.

— O să fac tot ce pot. Iar dumneata să nu uiţi să-i scrii electorului să-l elibereze pe Thomas.

— E ca şi rezolvat. O fac în clipa în care ajung în Torgau.

Ar fi vrut să-l roage să se îngrijească de întoarcerea lui Jerome la Wittenberg. Dacă el ar fi ajuns înapoi cât timp ea era plecată, ar fi fost bine să existe cineva care să îi dea de ştire unde se afla ea.

Dar ochii lui se întunecară şi o priveau cu o căldură care îi pârjolea măruntaiele precum un tonic. Fără să-şi ia privirea de la ea, el se îndepărtă de uşă şi traversă încăperea goală pentru a se apropia de ea. Fiecare pas greoi de-al său îi înteţi bătăile inimii.

Când se opri în faţa ei, prezenţa lui emana o forţă şi o căldură care îi făceau inima să-i bată mult prea repede. Acum era îndeajuns de aproape ca să-i vadă cearcănele de sub ochi şi praful de pe obraz şi de pe bărbie.

— Katharina.

Şoapta lui conţinea ceva ce ea nu putea defini. Când atenţia lui se concentră asupra buzelor ei, simţi cum i se opreşte suflarea în gât. Dorea să o sărute? Cu siguranţă că el n-ar fi făcut una ca asta.

— Îmi promiţi că te întorci la Wittenberg?

Îşi întinse degetele pătate de cerneală spre faţa ei.

— O să încerc.

Degetele lui îi mângâiară obrazul.

Ei începură să-i tremure picioarele.

— Nu te întorci la viaţa deşartă din mănăstire, nu-i aşa?

— Sigur că nu.

Vocea ei devenise la rândul ei o şoaptă.

O scânteie din ochii lui îi lumină întunericul adânc şi o lăsă să întrezărească o fărâmă din forţa imensă a dorinţei lui.

Avea să o sărute, iar ea nu dorea deloc să i se împotrivească. Ba dimpotrivă. Simţi o nevoie subită şi profundă după el care-i învălui întregul trup.

El îşi plecă fruntea spre ea, stomacul ei se strânse şi se aplecă uşor înainte în aşteptare.

— Martinus, eşti gata?

Din prag, întrebarea lui Melanchton străbătu întreaga odaie.

Katharina se împletici făcând un pas înapoi şi-şi duse mâinile la obrajii încinşi.

— Îmi iau rămas-bun de la Katharina.

Doctorul Luther nu se întoarse să-şi privească prietenul.

— Trebuie să plecăm!

Melanchton îşi suflă în mâini şi apoi le frecă între ele.

— Vin în câteva minute. Doctorul Luther nu se grăbea. Atenţia sa era îndreptată asupra ei cu o intensitate care o sfredelea şi o făcea să uite de orice precauţie. Pot să am şi eu o clipă de intimitate? Cer prea mult?

Melanchton îşi drese glasul, iar faţa lui subţire începu să se înroşească până ajunse aproape identică cu părul său dezordonat care încerca să-i iasă de sub căciula de iarnă.

— Nu vreau să fiu eu cel care să-ţi aducă aminte că Katharina von Bora îi este promisă lui Baumgartner. Şi e în interesul tuturor să o laşi aşa.

Doctorul Luther se apropie şi mai mult de ea, căldura respiraţiei sale înfierbântând-o pe a ei. Ochii săi păreau s-o implore să-l contrazică pe Melanchton.

Pentru o clipă, îşi dori să-l facă pe doctorul Luther fericit, să păstreze pacea dintre ei, să se agaţe de plăcerea lui. Experienţa din trecut o învăţase că orice pomenire a numelui lui Jerome nu putea decât să-l înfurie.

Dar ezitarea ei fu suficientă ca să-i umple ochii de dezamăgire.

— Atunci chiar e timpul să-mi iau rămas-bun.

Ce să-i fi putut răspunde? Nu voia să-l înfurie pe doctorul Luther dar în acelaşi timp era adevărat că se făgăduise pe sine lui Jerome.

— Ai dreptate, Philipp. Doctorul Luther se îndepărtă, luând cu sine căldura şi forţa sa, lăsând-o iarăşi pradă frigului. Trebuie să accept realitatea.

Ea se pregăti pentru una din izbucnirile ironice obişnuite ale doctorului Luther la adresa lui Jerome. Şi-şi dorea cu disperare să nu fie nevoită să vorbească despre el, să poată ignora totul şi pe toţi pentru o clipă.

El o privea, iar tristeţea îi adâncea toate cutele feţei.

— Rămas-bun, Kate!

Cuvintele păreau definitive.

— Sunt sigură că mă voi întoarce curând la Wittenberg.

— Nu, acesta trebuie să fie un adio.

După ce-i aruncă o ultimă privire, se întoarse. Mantia ce-l acoperea fâlfâi energic în timp ce se îndrepta spre uşă.

Ea rămase privind în urma lui, apoi încetă s-o mai facă. Ce altceva ar fi putut spune?

Fără să se mai uite înapoi, el deschise uşa şi ieşi.

Melanchton o salută cu o înclinare a capului. Cu toate că privirea lui era amabilă, ceva din ea o avertiza să nu pornească după doctorul Luther, ci să accepte soarta care le fusese hărăzită amândurora. Nu era o taină faptul că unii dintre consilierii doctorului Luther îl sfătuiau să nu se însoare. Se părea că Melanchton se număra printre ei.

Ea înghiţi cu greu şi îşi înfrânse cu dificultate durerea din gâtlej. Nu reuşea să înţeleagă sentimentul subit de respingere care o copleşise.

Melanchton se întoarse să plece.

— Stai!

Ea porni spre el.

Cu mâna pe clanţă, el se opri şi întoarse capul spre ea, întrebător.

— Când se va întoarce Jerome la Wittenberg, am nevoie de cineva care să-i explice absenţa mea şi unde mă poate găsi.

El încuviinţă cu o mişcare a capului, aproape prea dornic să o ajute.

— Fii fără teamă, domniţă! Îl voi pune la curent cu toate lucrurile din clipa în care ajunge.

După plecarea lui, Katharina rămase cu ochii aţintiţi asupra uşii. Sentimentul abandonului o acoperi ca o pătură grea peste faţă şi o făcu să simtă că se sufocă. Auzea o fetiţă de cinci ani plângând şi implorând. Pentru o clipă, putea simţi asprimea păturii pe lângă căldura şi gustul lacrimilor şi putea simţi din nou mirosul de praf şi sudoare de cal. De ce nu-i ascultase tatăl ei rugăminţile? De ce îi aruncase o pătură peste cap şi o ignorase?

Inspiră adânc şi când expiră, îşi alungă amintirile.

— O să mă mărit cu Jerome!

Vocea ei rămase suspendată în odaia tăcută. Avea să vină după ea, iar atunci când avea să o facă, urma să aibă din nou o familie, dar de data asta nu avea să-i permită nimănui să i-o ia!

Katharina începu să se îndoiască de faptul că mătuşa Lena avea să mai vorbească vreodată. Pe măsură ce zilele de iarnă începeau să-i lase loc primăverii, rănile trupeşti ale mătuşii ei se vindecară. Numai nişte cicatrice zbârcite de pe spate mai aminteau de ele. Erau dovezi ale unor bătăi mai vechi, pe care le încasase probabil pentru că le ajutase pe ele să evadeze din mănăstire, iar Katharina se învinovăţea de fiecare dată când ungea cu câte un balsam cicatricele mătuşii ei.

Rănile ei emoţionale erau însă mai adânci. Mătuşa Lena era pierdută într-o altă lume, în adâncurile nebănuite ale minţii ei. Katharina nu putea decât să presupună că şocul pricinuit mătuşii ei de ceea ce văzuse şi păţise îi ucisese duhul şi o lăsase lipsită de viaţă.

Zi după zi, Katharina încerca să o aducă pe mătuşa ei înapoi în lumea celor vii, însă disperarea ei creştea când vedea că nu reuşeşte să găsească nicio fiertură, nicio tinctură, niciun unguent – nimic care să o ajute. Mătuşa Lena părea să fie mângâiată de un singur lucru – un pumnal pe care doctorul Luther i-l lăsase surorii Magdalena. Mătuşa ei purta arma cu ea în fiecare clipă şi chiar dormea cu pumnalul lângă ea.

Katharina stătea numai în interiorul casei şi în curte, agitaţia oraşului Grimma înconjurând-o ca un zid sigur de protecţie. În puţinele zile când soarele îşi revărsa căldura peste iarba tot mai verde şi peste perii înfloriţi, Katharina nu se putea abţine să nu se aventureze ceva mai departe – în grădina părăsită a mănăstirii, care nu fusese îngrijită de ceva vreme.

Sora Magdalena obişnuia să se îngrijoreze din cauza plimbărilor cu ocazia cărora Katharina se încumeta să se îndepărteze de clădirea principală, însă lunile de trai paşnic îi domoliseră teama. Ştia că era în siguranţă atâta timp cât rămânea în interiorul oraşului. Şi-apoi, era convinsă că abatele avea lucruri mai importante de făcut decât să se gândească la ea.

Straturile înalte de ierburi erau o zonă complet sigură şi se dusese acolo de multe ori în ultimele zile, folosind scuza că strângea ingredientele necesare pentru siropurile, infuziile şi unguentele pe care i le administra mătuşii Lena. Avea să mai treacă o lună sau mai mult înainte ca multe dintre plante să fie înflorite, dar găsise ciuboţica-cucului şi troscot înflorit.

Îngenunche lângă ciuboţica-cucului. Florile atârnau ca nişte

cheițe din aur, și se aplecă pentru a le adulmeca mireasma dulce. Oare chiar trecuse un an de când fugise de la Marienthron și plecase din zona asta?

Multe se întâmplaseră în anul care trecuse... mai puțin lucrul pe care și-l dorea cel mai mult. Oftă și se lăsă înapoi pe călcâie. Probabil că Jerome primise deja scrisorile ei, care îl înștiințau cu privire la locul în care se afla. Și era primăvară; putea să vină după ea dacă își dorea cu adevărat. Începuse să se resemneze deja în tăcere la gândul că el nu o mai dorea. Poate că nu o dorise niciodată, ci voise doar să se folosească de ea.

În ultimele zile se trezise gândindu-se mai mult la doctorul Luther, la ochii lui negri și la felul în care se aplecase deasupra ei și aproape o sărutase înainte să plece. Dar și el păstra tăcerea. Cu toate că știa că între ei nu putea fi nimic, nu putea nega faptul că-i era mai dor de el decât de Jerome.

Cu un fâlfâit subit de aripi – o pereche de cardinali și o duzină de alte păsări își luară zborul în înaltul cerului albastru.

Katharina își lăsă îngândurarea la o parte și ascultă. În depărtare, auzea chicotelile fetițelor pe care le adunase Magdalena pentru a le învăța. Râsetele lor cristaline pluteau în aerul cald.

Se auzi un zgomot produs de pași prin frunzișul uscat și prin vreascurile ce umpleau grădina în spatele ei. Își închipuise că era singură, se așteptase să fie singură, la fel cum fusese de fiecare dată când venise la straturile cu ierburi.

— Uite-o, Cal, așa cum ne-a spus abatele Baltazar, șade în grădină!

La pomenirea abatelui, inima începu să-i bată nebunește, într-o cadență neregulată. Sări în sus, dar picioarele i se împiedicară în fustă, făcând-o să-și piardă echilibrul. Aruncă o privire peste umăr și văzu un bărbat scund fără un lob al urechii și cu o cicatrice pe față, ceea ce o făcu să înțeleagă că dăduse de bucluc.

Sfântă Fecioară! Fugi împleticindu-se. Dacă reușea să ajungă până la poartă înaintea bărbaților, poate că avea o șansă. Își ridică fusta pentru a-și elibera picioarele și se avântă într-acolo. *Tatăl nostru care ești în ceruri!* Dar nu reuși să facă decât câțiva pași când o lovitură nimicitoare în spate o făcu să cadă cât era de lungă. Trupul i se izbi de pământ, iar izbitura o lăsă fără suflare.

Unul dintre cei doi muncitori de la mănăstire îşi puse piciorul pe spatele Katharinei şi o ţintui la pământ. Îi răsuci mâinile la spate, apoi o smuci în sus, obligând-o să se ridice în picioare. Durerea îi zvâcni în ambele braţe şi o făcu să ţipe.

— Nu e frumos să pleci fără să saluţi cum se cuvine, nu-i aşa, Cal?

Tăietorul de lemne se întoarse cu faţa la ei.

Ea strânse din dinţi.

— N-o să scăpaţi cu asta!

El izbucni în râs.

— Ai înţeles totul pe dos. Tu eşti cea care nu va scăpa.

Se smuci încercând să se elibereze.

Dar el îşi întări strânsoarea.

— De data asta nu mai scapă, nu-i aşa, Cal?

Muncitorul cel înalt cu chelia acoperită de câteva şuviţe de păr negru îşi scoase pumnalul şi-l plimbă prin faţa ochilor ei. Lama îi luci, iar ea nu trebui decât să se gândească la tăietura pe care acesta i-o făcuse lui Margaret pe bărbie pentru a înţelege că nu avea să ezite să-l folosească.

În ciuda nervozității pe care o simțea în trup, se sili să rămână liniștită.

— Am prieteni importanți care îmi vor veni în ajutor, la fel cum au făcut-o înainte.

— Noi ne primim simbria după ce ajungi în temniță. Iar pentru noi asta e tot ce contează, nu-i așa, Cal? Să fim plătiți, cum ni s-a promis.

O legară și îi puseră și un căluș în gură, apoi o purtară pe o alee ce mărginea grădina. Într-un tufiș retras stătea ascunsă o căruță ce aparținea mănăstirii. Era încărcată cu butoaie și desagi. Spre dezgustul ei, muncitorii o îndesară într-unul din butoaie, apoi simți cum puseră butoiul înapoi în căruță.

În recipientul strâmt, umed și rece, se ghemui lipsită de confort, fără să-și poată mișca vreun mădular. Ar fi vrut să strige după ajutor, să plângă, să lovească cu pumnii, să facă orice. Dar era prinsă în capcană. Cal și tăietorul de lemne aveau să treacă chiar pe strada principală din Grimma și apoi aveau să iasă pe porțile orașului și nu contau deloc eforturile ei de a atrage atenția, nimeni nu avea să o poată auzi, sau măcar să aibă vreo idee despre faptul că se găsea în interiorul butoiului.

Nu era nevoie ca bărbații să-i spună la care temniță o duceau. Pentru că știa. Pe măsură ce căruța înainta, mintea ei lucra febril, încercând să găsească o cale de a se elibera. Dar de această dată nu se putu gândi la nimic altceva decât la ironia faptului că se întorcea la mănăstire la fel cum plecase, într-o căruță plină de butoaie.

Când căruța se opri în cele din urmă și auzi zăngănitul porții de fier care se închise după ei, încercă să-și înfrângă frica ce i se întețea tot mai mult. Fu asaltată de imaginile vii ale distrugerii și ale măcelului pe care le văzuse ultima dată când fusese aici.

Bărbații o scoaseră din butoi și reuși să vadă că deși mănăstirea fusese curățată de urmele distrugerii, ea continua să fie o ruină – geamurile erau închise cu scânduri acolo unde cândva fuseseră vitralii, ușile erau smulse din balamale și băncile făcute fărâme. O târâră dincolo de bucătărie și de mireasma de pâine proaspăt coaptă, pe scările înguste ce duceau la pivnița de dedesubt. Încercă să atragă atenția câtorva surori laice ce munceau în spatele unor cazane mari

ca să le ceară ajutorul. Însă sora Walperick îşi întoarse dosul generos spre Katharina şi le făcu semn ajutoarelor de la bucătărie să-şi vadă de treaba lor.

Bucătăreasa nu făcuse niciodată parte din comunitatea mai privilegiată a călugăriţelor de viţă nobilă. Slujitorii îşi aveau locul lor în ordinea socială a vieţii de la mănăstire. Trăiau separat şi nimeni nu se îndoia că Dumnezeu fusese Cel care rânduise astfel lucrurile – cel puţin aşa crezuse Katharina întotdeauna.

Se împiedică pe treptele care duceau în jos şi îşi dădu seama că nimeni nu avea să o poată ajuta. Surorile participau la sfântul ceas al Sextei. Cântările lor liturgice de la cor se auzeau prin toată curtea mănăstirii, spărgând tăcerea. Era o cântare familiară, una pe care o intonase de nenumărate ori, însă cuvintele nu îi aduceau nicio mângâiere de data asta.

Nu avea mari speranţe că va primi ajutor de la surori, nici chiar după ce aveau să termine recitarea sfintei liturghii. Cu siguranţă, zvonul despre sosirea ei se împrăştiase rapid, dar când aveau să afle că era ţinută întemniţată, oare aveau să-şi rişte siguranţa pentru ea? Cei mai apropiaţi aliaţi ai ei din abaţie nu mai erau aici. Şi chiar dacă stareţa îi era mătuşă, sora mamei ei, maica stareţă nu îi arătase niciodată afecţiune, nici nu-i aplicase vreun tratament preferenţial, spre deosebire de mătuşa Lena.

Tăietorul de lemne o îmbrânci prin coridorul întunecat al pivniţei. Ea se împletici, simţind cum i se înteţeşte disperarea. Când ajunseră la uşa primei celule, o duseră înăuntru, îi prinseră picioarele în butuci, apoi o lăsară singură într-un întuneric deplin.

După ce cheia se răsuci în broască, iar zgomotul de paşi se stinse, Katharina se rezemă cu spatele de peretele rece de cărămidă. Podeaua de pământ era umedă, iar aerul încă nu fusese încălzit de dezmorţeala primăverii. Fără nicio fereastră şi doar cu o deschizătură mică în uşă, întunericul încăperii îi era în egală măsură temniţă, ca şi legăturile de la gură, mâini şi picioare.

Inima îi bătea cu o ferocitate care-i făcea trupul să tremure. Nu se temea de celula de sub pământ. O văzuse înainte la lumina lumânării. Era umedă şi murdară, dar sigură. Şi nu se temea nici de frig sau întuneric.

Nu. Cel mai mult se temea de ce avea să se întâmple cu ea în continuare. Mai devreme sau mai târziu, abatele Baltazar avea să trimită după ea. Trebuia să apară înaintea lui.

Ce avea să-i facă?

Gura i se uscă odată cu amintirea dârelor neregulate şi roşietice ce brăzdau spinarea mătuşii Lena.

Ce tortură pregătea abatele Baltazar pentru ea? Nu se îndoia că avea să o dea drept pildă pentru întreaga mănăstire ca să arate ce avea să i se întâmple oricui îndrăznea să îl sfideze.

Bucură-te, Marie, cea plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei, şi binecuvântat este rodul trupului tău, Isus.

Oare Sfânta Fecioară Maria avea să mijlocească cu adevărat pentru ea?

O, Dumnezeule... Trupul îi tremura necontrolat. Gura o durea de cât de strâns îi era legat căluşul. Încheieturile mâinilor îi erau numai răni de la funia care le ţinea legate. Şi butucii din lemn îi ţineau picioarele ridicate într-un mod ciudat, încât tot trupul îi era înclinat într-o poziţie nefirească.

Tânjea cu toată fiinţa ei să se roage, să se roage cu adevărat. Dar ce să spună? Ce *putea* spune într-o astfel de situaţie? Îl auzise cândva pe doctorul Luther predicând că nimeni nu se putea ruga cu adevărat citind rugăciunile dintr-o carte, că rugăciunile scrise puteau învăţa doar *cum* şi *pentru ce* să se roage cineva şi puteau înteţi dorinţa cuiva de a se ruga, dar în final, rugăciunea trebuia să izvorască liber din inimă, fără niciun cuvânt pregătit sau scris dinainte. Ea trebuia să fie forma pe care să o ia cuvintele ce ardeau în inima cuiva.

Înainte de acest moment, nu simţise niciodată nevoia de a renunţa la confortul vechilor rugăciuni, dar în clipa aceea, cu întunericul rece al celulei sugrumând-o, cutremurată de nesiguranţa viitorului ei, cum ar fi putut face altceva decât să se roage din toată inima?

Ajută-mă, Doamne! O, Dumnezeule, am nevoie de ajutorul Tău.

Ezită, dar teama pulsa prin ea şi îi storcea cuvintele arzătoare.

Cred că o să mor şi numai dacă mă voi gândi acum la ceea ce mi-a pregătit abatele Baltazar. O, Dumnezeule, Te rog, scapă-mă! Te rog, ajută-mă!

Pierdu şirul ceasurilor. Din când în când auzea clopotele bătând

în depărtare. Şi cu toate acestea, ea se ruga într-un mod în care nu îndrăznise să o facă nicicând înainte. Nu ştiu când sau cum, dar pacea începu să pătrundă în haosul produs de frică şi avu conştienţa profundă a prezenţei lui Dumnezeu.

În cele din urmă, sora Agnes, temnicerul, îi aduse pâine şi apă şi îi dezlegă mâinile şi gura. Sora Agnes nu-i vorbi şi nici nu-i răspunse la întrebările pe care i le puse în şoaptă, dar se purta blând cu ea, şi Katharina se simţi mângâiată de comportamentul ei.

Ceasurile se preschimbară în zile ale căror monotonie era întreruptă doar de slujirea sorei Agnes. Şi în cele din urmă, chiar când începea să spere că poate nu trebuia totuşi să dea ochii cu abatele Baltazar, sora Agnes sosi însoţită de sora Illssee. Îi desfăcură butucii şi o ridicară în picioare. Slăbite şi înţepenite după atâta timp în care nu şi le folosise, picioarele ei nu o susţinură. Fiecare dintre cele două surori o apucă pe Katharina de braţe şi pe jumătate o târâră, pe jumătate o susţinură, conducând-o afară din celulă şi apoi în sus pe scări până în curtea mănăstirii. După zile întregi petrecute într-un întuneric deplin, îşi miji ochii în lumina de afară, strălucirea ei aducându-i lacrimi în ochi. Ştia şi fără să întrebe unde o duceau şi începu să tremure necontrolat. Momentul răfuielii sosise.

O teamă nouă îi strânse pieptul în timp ce o conduceau la ulmul singuratic ce se înălţa în mijlocul curţii, acelaşi ulm unde fusese atârnat preotul cel mutilat de ţăranii *Bundschuh*. Tufişurile frumos tunse şi iarba prinseseră viaţă odată cu venirea primăverii şi erau ireproşabile, în ciuda tuturor ravagiilor produse de atac. Ca prin ceaţă, le văzu pe toate surorile adunate la un loc. Stăteau tăcute de-a lungul marginii gazonului cu privirile plecate şi cu mâinile împreunate ascunse în mânecile veşmintelor lor. Nu aveau să se bucure de chinul ei, la fel cum nici ea nu se bucurase de chinul surorilor Zeschau. Dar erau silite să privească sau să sufere aceeaşi pedeapsă.

Sora Agnes şi sora Illssee se opriră în faţa ulmului. O împinseră pe Katharina în genunchi, apoi îi întinseră braţele în jurul trunchiului şi îi legară mâinile. Katharina îşi lipi obrazul de scoarţa cea aspră, încercând să-şi oprească membrele din tremurat.

Minutele se târau. Tăcerea era tot mai încordată. Doar cântecul unui cintezoi se auzea din depărtare, în liniştea apăsătoare din curte.

În cele din urmă, auzi în spatele ei câteva voci. Vocea nazală a abatelui Baltazar se apropia tot mai mult, împreună cu răspunsurile abia perceptibile ale maicii stareţe.

Un fior o cuprinse pe Katharina. Îşi închise ochii şi rosti în şoaptă o rugăciune ca cele pe care le înălţase până atunci, doar că şi mai disperată.

— Surori, începu în cele din urmă abatele Baltazar în spatele ei. Sunteţi aici pentru a fi martorele disciplinării surorii voastre răzvrătite Katharina.

Simţi cum i se umple sufletul de proteste, ca de fiere.

— Şi-a încălcat jurămintele făcute lui Cristos, Mirele ei. A căzut pradă ereziei acelui călugăr răzvrătit care a pricinuit dezbinare în biserica adevărată a lui Cristos şi a întinat doctrinele pe care le-au statornicit sfinţii apostoli.

De ce nu-i venea în ajutor doctorul Luther? Cu siguranţă auzise de capturarea ei până acum şi avusese timp să intervină cumva în favoarea ei.

— Pentru a o mântui de chinurile iadului şi de pedeapsa veşnică, continuă abatele Baltazar, este datoria noastră sfântă să o redăm mănăstirii şi să-i înnoim jurămintele de castitate, sărăcie şi obedienţă. Mântuirea ei, însăşi viaţa ei, depind de restaurarea ei.

Nu suporta să se gândească la faptul că era posibil ca doctorul Luther să îi ignore în mod intenţionat chinul din cauza caracterului final al acelui adio pe care i-l spusese ultima oară când îl văzuse. Cu siguranţă că era un om prea bun pentru a permite ca asta să-l oprească din încercarea de a o elibera.

— Sfânta Scriptură ne învaţă să disciplinăm. Vocea abatelui Baltazar răsuna plină de convingere şi fermitate. Ea ne spune limpede: „Orice pedeapsă, deocamdată, pare o pricină de întristare şi nu de bucurie, dar mai pe urmă aduce celor ce au trecut prin şcoala ei roada dătătoare de pace a neprihănirii."

Un sentiment profund de singurătate se învolbură în inima Katharinei. Familia ei nu o dorise şi nu o protejase. Jerome o părăsise cu făgăduinţe, dar fără a-i oferi nimic altceva. Doctorul Luther o abandonase. Scumpa mătuşă Lena o lăsase singură şi se retrăsese într-o lume a tăcerii.

Nu avea pe nimeni. Dacă murea azi, avea să-i pese cuiva?

— Sora Katharina trebuie pedepsită pentru păcatele ei. Cu toate că nu-l putea vedea pe abate, îi simţea prezenţa în spatele ei. Şi acest lucru trebuie făcut în mod public, ca toţi cei care sunt martori şi aud de pedepsirea ei să fie convinşi să fugă de genul acesta de răzvrătire. Dacă putem ajuta sufletul cuiva să nu mai facă păcatele ei, atunci vom fi răsplătiţi de Dumnezeu.

Stareţa veni în tăcere în spatele Katharinei, strângându-i părul şi chinuindu-se să-i desfacă gulerul pentru a-i dezgoli umerii.

— Nu, stareţă Margareta. Abatele Baltazar veni mai aproape. Va trebui să dezgolim mai mult, nu doar umerii, pentru această disciplinare.

Katharina tresări când abatele Baltazar îi sfâşie pânza simplă a tunicii de corp pe toată lungimea spatelui. El atinse corsajul cu cuţitul, chinuindu-se să taie materialul.

Ea trase adânc aer în piept, aşteptând ca acel cuţit să-i despice şi pielea.

— Aşa. Abatele îşi termină treaba şi se îndreptă. Nu va mai purta niciodată hainele astea lumeşti.

Aerul răcoros al primăverii îi înfioră pielea despuiată de pe spate.

— O să le ardem, ca semn al aruncării tuturor gândurilor eretice la moarte. Iar când îşi va fi primit pedeapsa cuvenită, îşi va îmbrăca veşmântul monahal şi va face penitenţă până când va fi dispărut din mintea ei orice gând de curvie cu lumea.

Degetele lui reci atinseră moliciunea spatelui ei într-un mod atât de intim încât se înfioră.

— Soră Katharina, spuse el cu voce joasă, vei învăţa să mă accepţi. Şi într-o bună zi, în ceruri, o să-mi mulţumeşti pentru că ţi-am mântuit sufletul.

— Nu îţi voi putea mulţumi în ceruri, pentru că dumneata nu vei fi acolo.

Răspunsul ei îi scăpă înainte să se gândească la implicaţii.

Auzi ţipătul înăbuşit al stareţei, dar şuieratul nuielei ce sfârtecă aerul şi ateriză pe carnea ei expusă îi spulberă orice gând. Arsura loviturii ce-i brăzdă pielea o fulgeră şi îi smulse un ţipăt din piept.

— Disprețul tău vine de la diavol. Abatele Baltazar îşi coborî

nuiaua pe pielea ei iar şi iar. Ţipetele ei agonizante se înteţiră pe măsură ce el continuă să-i aplice lovituri. Spatele ei părea să ia foc, până simţi că tot trupul îi arde şi avea să sfârşească într-un morman de cenuşă. Într-un târziu se opri. Respiraţia lui grea umplea aerul în care răsuna încă ecoul ţipetelor ei.

Gâtul îi era răguşit şi era convinsă că se afla în iad cu un diavol pe spate, care-i tortura carnea cu o torţă aprinsă.

— E rândul tău, stareţă Margareta. Acum e rândul tău ca maică superioară să o disciplinezi.

— Dar abate Baltazar, nu a...

— Stareţă Margareta, nu vreau să-i mai raportez şi alte grozăvii episcopului.

Urmă un scurt moment de tăcere înainte ca stareţa să răspundă pe un ton resemnat:

— Câte lovituri mai are de primit?

— Îţi poruncesc să nu te opreşti până când sora Katharina nu spune *mea culpa*.

Katharina îşi închise ochii, ameţită, slabă, dorindu-şi să leşine ca să poată fi eliberată de durerea pe care o simţea în locul unde-i fusese cândva spatele.

— Soră Katharina! Stareţa vorbi cu fermitate în spatele ei. Trebuie să te pocăieşti de răzvrătirea ta imediat! Atunci vom pune capăt disciplinării tale.

Katharina nu-şi amintea ca maica superioară să-i fi adresat vreodată vreo vorbă bună. De fapt, Katharina ajunsese la concluzia că îi amintea stareţei prea mult de familia care o renegase cândva şi pe ea. Poate că stareţa o dispreţuia pe sora ei pentru libertatea şi viaţa normală pe care o dusese, la fel cum şi Katharina o dispreţuise pe propria ei soră.

— O pocăinţă grabnică este întotdeauna mai bună, zise stareţa.

— Iartă-mă, maică superioară, reuşi să murmure Katharina. Dar conştiinţa nu-mi îngăduie una ca asta.

— Reîncepeţi loviturile! strigă abatele Baltazar.

Nuiaua se lipi din nou de carnea ei inflamată, iar ea ţipă. Cu toate că stareţa nu avea aceeaşi forţă ca şi abatele Baltazar, durerea o sfâşia de parcă alţi zece demoni ar fi coborât asupra ei.

Nuiaua căzu iar şi iar până când nu mai putea respira îndeajuns pentru a ţipa. În agonia ei, nu se mai putea gândi la nimic altceva decât la moarte.

— Spune cuvintele, soră Katharina!

Implorarea stareţei pătrunse în ceaţa din capul ei.

Dar mai avea oare puterea de a murmura cuvintele pe care-şi doreau să le audă? Oare aveau să o omoare în bătaie dacă refuza?

— Pocăieşte-te! Tonul stareţei era imperios şi plin de furie. Nu e atât de greu să-ţi mărturiseşti păcatele.

Avea să se mai poată uita în oglindă dacă rostea cuvintele? Sau avea să-şi scape trupul fizic doar pentru a-şi ucide duhul dinăuntru, sfârşind prin a deveni doar umbra unei femei, ca mătuşa Lena?

— Dacă nu te poţi pocăi că ai plecat – vocea mătuşii ei coborî şi deveni o şoaptă răguşită, auzită doar de ea – atunci pocăieşte-te de orice altceva. Dar fă-o, altfel te omoară în bătaie!

Katharina nu era pregătită să moară, nu acum când tocmai începuse să trăiască. Avea încă multe speranţe şi vise la care nu era dispusă să renunţe încă.

Dar putea găsi oare vreun lucru de care să se pocăiască?

Simţi gustul metalic al sângelui ce îi picura din buzele crăpate în locurile în care i le rănise scoarţa copacului. Cum era cu mândria ei? Cu siguranţă că mândria şi insensibilitatea ei faţă de Greta o răniseră pe aceasta. O luase de bună pe slujnica ei, considerând că munca şi prezenţa ei erau ceva de la sine înţeles. Obişnuise să se creadă superioară fetei în toate privinţele posibile doar pentru că se născuseră în condiţii diferite. Dacă ar fi iubit-o cu adevărat pe Greta, nu doar cum îşi iubeşte un stăpân slujitorul, ci ca pe o prietenă, poate că Greta ar fi avut încredere în ea. Poate că nu ar fi fugit niciodată de la ea.

— *Mea culpa*, spuse ea. Am greşit. Mă pocăiesc.

Vocea răguşită care vorbi nu semăna cu vocea ei.

— A spus-o.

Stareţa expiră tremurând şi aruncă ceva în iarbă. Era nuiaua, lipicioasă şi de un roşu strălucitor.

21

Când se trezi, Katharina îşi dori cu disperare să se întoarcă în lumea inconştienței, unde putea scăpa de oroarea şi durerea care o năpădiseră. Cu toate că bătaia luase în cele din urmă sfârşit, cineva o mutase în *misericord**, ceea ce însemna un singur lucru - că disciplinarea ei avea să continue.

Cel puțin nu o duseseră înapoi în închisoarea mănăstirii. Nu trebuia să își vadă spatele pentru a-și da seama că rănile îi erau prea grave pentru a fi lăsate fără tratament. Durerea neîntreruptă şi faptul că sângele cald continua să șiroiască îi spuneau destul.

O întinseseră pe o rogojină şi îi lăsaseră spatele dezgolit pentru a putea fi oblojit de sora de la infirmerie. Nimeni nu-i adresa nicio vorbă când intrau şi ieşeau din încăpere, nici chiar în limbajul semnelor pe care-l foloseau uneori pentru a comunica. Surorile făceau de serviciu cu rândul, păzind-o zi şi noapte, păzind uşa ce ducea la odaia ei.

În următoarele zile, Katharina avu prea mult timp pentru a se gândi şi a dormi. Cum trândăvia nu o atrăsese niciodată, scria şi

* Încăpere din mănăstirile catolice destinată călugărilor sau călugărițelor care erau scutiți temporar de îndatoririle lor călugărești (n.tr.).

rescria în mintea ei o scrisoare adresată doctorului Luther. Avea să o scoată cumva din mănăstire cu prima ocazie ce i se ivea. În scrisoare îl implora să o ierte pentru tot ce făcuse pentru a-l înfuria şi îl ruga să vină să o salveze – din nou.

Rugăciunea era singura ei mângâiere. Eforturile pe care le făcuse pentru a se ruga cu propriile cuvinte avură drept rod faptul că rugăciunea îi deveni tot mai uşoară şi mai firească. Liniştea pe care o simţise în închisoare îi revenise. Ajunsese în cel mai groaznic punct din viaţa ei, unde toate îi merseseră cât se putea de prost, iar rugăciunea o ajuta acum să nu alunece în groapa disperării.

Când spatele ei se vindecă îndeajuns pentru a începe să se ridice în şezut, surorile o îmbrăcară cu veşmântul ei obişnuit, o încinseră cu o cingătoare fără să o strângă, apoi îi puseră scapularul lung peste umeri. În timp ce-i legau o broboadă în jurul capului, se întrebă cât timp avea să treacă până să îi taie şi părul. În ultimul an îi crescuse atât de mult încât acum îi trecea binişor de umeri. Mai devreme sau mai târziu, aveau să i-l tundă scurt de tot. Putea suporta veşmântul de călugăriţă; putea chiar să îndure monotonia tăcerii. Dar părul ei lung avea să-i lipsească enorm.

Într-o dimineaţă, după utrenie, veni maica stareţă la ea. Cu capul plecat, Katharina îngenunche şi îi sărută mâna întinsă. Stareţa rămase tăcută câteva clipe prelungi, până când Katharina începu să se întrebe dacă mătuşa ei avea să-i adreseze vreun cuvânt. Dar când vorbi totuşi, nu îi dădu decât câteva instrucţiuni şoptite pentru penitenţă. O făcu pe Katharina să se prosterneze înaintea ei pe podeaua rece, cu mâinile întinse, apoi îi ceru să recite *Officium Divinum**, *Tatăl nostru* de două ori, *Bucură-te Marie* de trei ori, *Crezul* de patru ori, cinci mărturisiri de credinţă, Cele Zece Porunci şi în final, Actul de credinţă.

După ce termină, stareţa îi dădu o bucată de hârtie, cerneală şi o pană. La început, Katharina speră că avea voie să-i scrie o scrisoare doctorului Luther şi că va reuşi cumva să o strecoare afară

* *Oficiul divin*, rugăciune zilnică, recitarea celor 150 de psalmi de-a lungul săptămânii, între liturghiile din diferitele ore, sau *Laudele*, a căror intonare de către episcopi, preoţi, diaconi şi călugări/călugăriţe era obligatorie în diferite intervale ale zilei (n.tr.).

din mănăstire, dar maica superioară rămase lângă ea până îşi scrise mărturisirile, urmărindu-i fiecare mişcare a peniţei.

În fiecare zi, stareţa venea la ea pentru a o supraveghea în timp ce-şi făcea penitenţa şi îi citea mărturisirea. Katharina îşi închipuia că femeia aştepta ca ea să-şi recunoască păcatul de a fi fugit din mănăstire, dar se hotărî să nu o facă niciodată. Era gata oricând să-şi mărturisească păcatul mândriei, al furiei şi al lăcomiei, dar nu recunoscu niciodată că ar fi greşit atunci când a plecat din mănăstire.

Katharina ştia că în cele din urmă trebuia să-l reîntâlnească pe abatele Baltazar. Îi era groază la gândul acesta, dar nu era nepregătită pentru teama ce o umplu când într-o seară, uşa chiliei se deschise şi, în locul stareţei, intră el.

Amintirea bătăii o copleşi de parcă ar fi turnat cineva apă cu gheaţă peste ea şi spatele o săgetă dureros.

— Soră Katharina.

El îşi mângâie pântecul voluminos cu o mână cărnoasă, iar pe cealaltă i-o întinse, dezvelindu-şi unghiile lungi. Ochii bulbucaţi şi injectaţi o măsurară cu aceeaşi privire pe care i-o aruncase Gretei când ajunsese în Wittenberg.

Îi iscă repulsie în stomac. Dar cu toate acestea, cu ochii plecaţi, îngenunche, îi luă mâna şi îi oferi salutul plin de respect care i se pretindea.

— I-am dat stareţei Margareta o săptămână să încerce să te restaureze. Mi-a cerut mai mult timp, dar eu sunt convins că nu te vei pocăi nici dacă îi dau un an.

Îi făcu semn Katharinei să se aplece.

Tremurând, se lăsă în jos până ajunse să se întindă cu totul pe podea, cu nasul atingând scândurile şi cu braţele întinse.

— A trecut demult vremea în care trebuia să te pocăieşti, soră Katharina.

Ce avea să-i facă de data asta? Avea să o bată din nou? Nu ştia cum ar fi putut să suporte spatele ei mai mult. Crustele fragile aveau să se desprindă imediat şi să sângereze deja după prima lovitură.

— Trebuie să înţelegi cât de greşite sunt căile tale. El făcu un pas şi îşi trecu un picior pe deasupra ei. Eu unul sunt convins că pedeapsa dureroasă poate aduce orice păcătos îndărătnic înapoi la adevăr.

Doamne sfinte, ai milă de mine! Înghiți în sec și încercă să dizolve nodul greu de teamă ce i se cuibărise în gâtlej.

El umblă pe la picioarele ei.

— Ce picioruşe ai. Sunt convins că pielea îți este foarte delicată.

Dintr-odată, Katharina se gândi la picioarele negre și tumefiate ale lui Thomas, cu sângele mustind în crăpăturile rozalii de pe ele. Groaza îi cuprinse gâtul ca un laț și o sufocă. Oare intenționa abatele Baltazar să îi prăjească picioarele ca și pe ale lui Thomas?

— Da, nu-i vei putea rezista adevărului prea mult timp.

Își strecură vârful piciorului sub tivul veșmântului ei și începu să-l tragă în sus.

Urlă în mintea ei, iar inima ei refuză să mai bată.

— Trebuie să înveți să te supui autorității mele. Îi ridică veșmântul și mai sus, dezvelindu-i șosetele înalte legate cu jartiere, și apoi coapsele goale de deasupra. Un duh supus este ceea ce cere Dumnezeu Atotputernicul de la copiii Lui și El mi-a cerut să te disciplinez pentru ca să dobândești această virtute.

O nouă teamă o cuprinse. Dacă intenționa să o siluiască într-un alt fel, mult mai sinistru? Toți anii în care fusese orbită, în care negase toate zvonurile murdare despre preoți, toate se întorseseră acum să-i râdă în față, iar realitatea a ceea ce era capabil să-i facă abatele o tortura.

Picioarele goale i se înfiorară. Indiferent de felul în care intenționa să o disciplineze, nu avea să-l lase. Avea să i se împotrivească.

— Nu. Se ridică în coate și încercă să se târască departe de el.

Nuiaua din mâna lui căzu greu peste rănile de pe spatele ei. Durerea o fulgeră cu atâta intensitate, încât un țipăt îi scăpă de pe buze și umplu întreaga chilie. Căzu înapoi pe podea, paralizată și aproape orbită de durerea ce-i fusese pricinuită.

El sări pe ea, iar greutatea sa îi țintui picioarele sub genunchii lui.

— O să te porți mult mai bine, soră Katharina, dacă înveți repede ce este supunerea.

— Nu!

Se luptă cu el, răsucindu-se și încercând să se elibereze.

Nuiaua o plesni din nou peste spate.

Țipă din nou. Ecoul țipătului ei strident fu reflectat de pereți.

— Abate Baltazar?

Uşa *misericord*-ului se deschise larg.

Ca prin ceaţă, Katharina o văzu pe stareţă cu beţele din lemn într-o mână şi o lumânare mare în cealaltă. Femeia refuză să o privească.

O ură fierbinte o cuprinse – o ură atât de intensă faţă de familia ei încât simţi brusc nevoia imperioasă de a plânge. Îi ura pentru că o abandonaseră, pentru că nu o iubiseră, pentru că nu făcuseră nimic să o ajute în momentul în care avusese cea mai mare nevoie de ajutor. Iar acum o ura pe mătuşa ei, sânge din sângele ei, pentru că intenţiona să îi înteţească suferinţa.

— Stareţă Margareta! Abatele Baltazar se ridică grăbit, netezindu-şi rasa monahală. Vocea îi era încordată de furie. Parcă îţi spusesem să aştepţi în faţa uşii şi că am să te chem când termin.

— M-aţi chemat, nu-i aşa?

— Nu, mormăi el. Nu te-am chemat.

— Vă rog să mă iertaţi. Mi s-a părut că m-aţi strigat. Vă rog să mă iertaţi.

— Prea bine. Acum vezi-ţi de treabă. Şi data viitoare să nu mai intri până nu te chem eu.

Stareţa ezită şi privi în josul coridorului ce trecea prin faţa *misericord*-ului.

— Sunteţi sigur că nu sunteţi gata?

Katharina îşi ridică fruntea şi încercă să se târască pe podea. Durerea din spate îi pricinui ameţeală, ţintuind-o de duşumea, dar îşi dădu seama că aceasta era şansa ei. Dacă dorea să scape de abatele Baltazar, trebuia să fugă acum.

— Mă asigur de supunerea surorii Katharina. Vocea abatelui Baltazar era plină de iritare. Acum vezi-ţi de treabă şi închide uşa! Te-ai amestecat îndeajuns săptămâna aceasta în disciplinarea surorii Katharina.

Stareţa nu răspunse, ci ieşi în coridor şi privi parcă nerăbdătoare de-a lungul lui.

Katharina reuşi să se ridice în genunchi. Firişoare calde de sânge i se prelingeau pe spate.

— Nu cred că doreşti să-i raportez vreo nesupunere episcopului, nu-i aşa, stareţă Margareta? o întrebă abatele Baltazar. Ştim amândoi ce îţi va face acesta.

Înainte ca stareța să poată răspunde, o siluetă înaltă, cu glugă neagră umplu ușa.

Katharina se zbătu să se ridice în capul oaselor și-și înăbuși un icnet de durere cu mâneca.

— Cine ești?

Abatele Baltazar îi aruncă o privire ucigătoare intrusului.

Stareța se apropie repede de Katharina, o ridică cu o smucitură în picioare și începu să o împrâncească spre ușă. Derutată, Katharina nu reuși să-și convingă picioarele să pășească, cu toate că știa că ar fi trebuit. În schimb, îl privi pe străin scoțând un pumnal cu lamă lungă de la cingătoare.

Abatele Baltazar făcu repede un pas îndărăt.

— Vreau să știu cine ești și ce cauți aici!

Stareța o trase pe Katharina de veșmântul ei și îi făcu semn să o urmeze. Însă Katharina nu-și putea lua ochii de la lama pumnalului. Mâinii care îl ținea îi lipseau câteva degete. Cioturile erau inegale și se vindecaseră prost, cu cicatrici urâte.

— Am jurat că te voi ucide, spuse o voce hârâită. Și eu îmi țin întotdeauna juruințele.

Ochii abatelui Baltazar se îngustară.

— Stareță Margareta, trimite după străjerii de la poartă să-l aresteze pe acest om.

Stareța o apucă pe Katharina de braț și-l ignoră pe abate.

Străinul își înlătură gluga de pe cap și scoase la iveală o față desfigurată, cu o orbită goală.

— Îți amintești de mine?

Fața abatelui Baltazar păli.

Katharina rămase privindu-l cu ochi mari. Era posibil să fie Thomas, iubitul Gretei, cel pe care abatele îl torturase atât de groaznic?

— Soră Katharina, vino cu mine, îi zise stareța în șoaptă, având o privire îngrijorată și alertă.

Abatele Baltazar se îndepărtă și mai mult, ochii oglindindu-i frica.

— Cum ai reușit să scapi din temniță?

— Martin Luther. Thomas își ridică pumnalul. Cel puțin există un călugăr în lumea asta care e decent și care nu-și varsă poftele peste slujitoarele lipsite de ajutor.

— Katharina, trebuie să vii cu mine acum. Vocea stareței era dură şi era ceva în ochii mătuşii ei, ceva ce Katharina nu mai văzuse niciodată până atunci – compasiune. Iar grija aceasta îi făcu trupul să i se desprindă din amorțeală. Porni înainte spre stareță, lăsând-o să o ducă departe de abate.

— Stareță Margareta, ți-am spus să chemi străjerii!

Vocea abatelui Baltazar era pătrunsă de o notă de panică.

Thomas ajunse în mijlocul încăperii.

Abatele se dădu înapoi împleticindu-se şi lovindu-se de masa de scris, făcând să zornăie călimările cu cerneală şi penele ce zăceau abandonate acolo.

— Cum ai intrat aici fără să te vadă străjerii?

Thomas îşi lepădă mantia şi arătă spre bețele de lemn şi spre lumânarea ce rămăseseră acolo unde le lăsase stareța.

— Astea sunt pentru tine, Baltazare.

Abatele Baltazar îndreptă o privire uluită spre stareță.

— Repede, Katharina!

Fără să mai privească înapoi, maica superioară o târî pe Katharina din încăpere pe coridorul lung şi cufundat în liniște.

— Până când voi termina cu tine, îl auzi Katharina pe Thomas spunând, vei implora după îndurare. Dar nu vei primi ce n-ai fost în stare să oferi.

— Stareță Margareta, vei fi pedepsită pentru asta! Vocea plină de groază a abatelui le urmă pe coridor. Vei fi pedepsită crunt!

Stareța trecu pe lângă o altă siluetă cu gluga trasă pe cap, mai mică, mai feminină, şi îi făcu semn cu capul. Femeia făcu câțiva pași înainte, închise uşa şi trase zăvorul care îl închidea pe abatele Baltazar împreună cu Thomas.

Katharina încercă să deslușească trăsăturile femeii, însă mâna stareței o strânse mai tare şi o zori pe Katharina pe coridor.

— Greta?

Katharina încercă să o privească peste umăr.

Fața murdară a femeii fu luminată în trecere de lumina înserării ce pătrundea prin singura fereastră aflată la capătul coridorului.

— Îmi pare rău, Greta! îi strigă Katharina. Îmi pare rău că nu am înțeles, că nu te-am protejat!

Privirea goală a Gretei se întoarse în altă parte.

— Te rog, Greta. Am fost naivă şi am greşit, şi...

— Taci acum!

Şoapta stareţei era fermă.

Katharina îi aruncă o ultimă privire Gretei şi ar fi vrut să plângă din cauza tuturor nedreptăţilor pe care le suferise fata în toţi acei ani petrecuţi la Marienthron şi din cauza a ceea ce devenise acum.

— Nu ai fi putut s-o protejezi nici dacă ai fi încercat. Stareţa vorbea calm şi nu încetini pasul decât când ajunseră la scările ce duceau departe de dormitoare. Propria ta siguranţă a fost plătită cu un preţ foarte mare. Nu trebuie decât să o întrebi pe mătuşa ta Lena.

Katharina se cutremură la gândul că mătuşa ei avusese atât de multe de suferit de-a lungul anilor pentru a o proteja în tot acest timp, întrebându-se ce sacrificii trebuise să facă pentru a o ţine departe de abatele Baltazar. Îi datora viaţa mătuşii Lena.

Un urlet ca al unui porc înjunghiat se auzi dinspre *misericord* şi răsună de-a lungul coridorului.

Pielea Katharinei se înfioră. Însă stareţa o sili să continue să coboare treptele în spirală. Când ajunseră jos, femeia o împinse prin grădină, părăsită la această oră târzie.

— Haide, mai repede!

Katharina se împiedică şi aproape căzu.

— Foloseşte poarta din dos.

În clipa aceea Katharina înţelese cât de mare era sacrificiul pe care-l făcea stareţa pentru ea. Katharina ţâşni înainte, dar apoi privi pentru o ultimă oară spre mătuşa ei. Fu surprinsă să vadă vinovăţia adâncă ce se întipărise pe faţa severă a femeii.

Cu toate că stareţa nu făcuse nicicând vreun gest de bunătate faţă de ea, Katharina îşi dădu seama că acum, indiferent de preţ, mătuşa ei lăsase deoparte gelozia faţă de sora ei şi o elibera pe Katharina – o elibera pentru a putea duce tocmai acel mod de viaţă pe care ea-l invidia.

— Pleacă!

Porunca îi era fermă.

Katharina încuviinţă dând din cap. Apoi fără să mai stea pe gânduri, se întoarse şi o luă la fugă.

22

Lumina lumânării căzu pe spatele Katharinei, dezvăluind toate umflăturile şi rănile însângerate de pe pielea altfel curată şi de culoarea fildeşului. Chiar şi din cealaltă parte a încăperii, Luther vedea fiecare rană şi pielea îi ardea de parcă el ar fi primit fiecare lovitură. O furie nouă îl năpădi, iar degetele i se strânseră în pumn, simţind nevoia, necunoscută lui până acum, de a lovi cu el ceva sau pe cineva.

— Cum se simte? întrebă el în şoaptă.

Sora Magdalena tresări în locul în care stătea îngenuncheată lângă Katharina. Ochii i se făcură mari.

— Doctor Luther?

Katharina era culcată cu faţa spre perete, dar tot o auzi, de aceea icni uşor şi spuse în şoaptă:

— Acoperă-mă, soră Magdalena! Acum!

Sora Magdalena ridică pătura ce o acoperea deja pe jumătate pe Katharina şi o aşeză cu blândeţe pe spatele ei.

Când Luther traversă distanţa scurtă ce-l despărţea de aşternutul din paie, Magdalena se îndepărtă. Mirosul de ceapă şi un amestec de miresme pătrunzătoare îi dădu de înţeles că ea aplicase de curând cataplasme pe rănile Katharinei.

Când el se lăsă jos lângă ea, Katharina își întoarse capul pentru a-l privi în față. Părul îi cădea acum în valuri peste obrajii îmbujorați și pe umerii goi. Lumina tremurândă a lumânării dansa parcă pe șuvițele arămii ce i se amestecau în părul blond mătăsos. El nu îl mai văzuse niciodată desfăcut. Era frumos și se simțea ciudat de ușurat că nu i-l tunseseră.

Ea-l privi de dincolo de vălul fluid al părului ei, cu ochii ei de un albastru strălucitor.

O forță puternică îi încleștă stomacul și i-l răsuci. Își spusese de o mie de ori că nu mai simțea nicio dorință după Katharina von Bora. Că terminase cu totul cu ea. Dar acum că era lângă ea, atracția era prea intensă. Nu putea nega că era ceva la ea care-l atrăgea irezistibil. Nu era sigur despre ce era vorba. Tot ce știa era că trebuia să fie cu ea și să se asigure că era bine.

Își ridică mâna și îi îndepărtă șuvițele delicate de pe față.

Ea trase rapid aer în piept.

N-ar fi trebuit. Dar mătasea părului ei îl ademenea precum aurul pe un vânător de comori. Îi ținu o șuviță între degete, uluit de felul în care crease Dumnezeu femeia. În ultimii ani, când prietenii săi începuseră să se însoare, încercase să se convingă pe sine că el nu avea nevoie de o femeie. Încercase să-și alunge orice dorință înainte ca vreuna dintre ele să apuce să se întețească. Dar acum nu-și putea închipui de ce încercase atât de intens să se împotrivească nevoilor sale firești, nu când Katharina stătea întinsă înaintea lui atât de minunată și de feminină.

Lumina din ochii ei îl încălzi. Se bucura oare să-l vadă?

— Cum ești? întrebă el.

— Sunt în viață.

— Ai dureri?

— Cataplasmele Magdalenei sunt un cadou de sus.

El îi dădu drumul șuviței de păr și își plimbă degetele pe obrazul ei, apoi fu în stare în sfârșit să răsufle ușurat, așa cum nu fusese capabil să o facă în toate săptămânile de când fusese capturată.

În spatele lui, sora Magdalena tuși discret.

Luther își trase mâna și se încruntă la femeie. Chiar nu putea petrece nicio clipă singur cu Katharina?

— N-am crezut că o să vii, zise Katharina în şoaptă.

— Am fost în Torgau luna trecută, l-am implorat pe elector să te elibereze.

Electorul Frederick, ca de obicei, nu dorise să se implice în caz. Prin hotărârile unei alte Diete de la Nürnberg, presiunea exercitată asupra electorului Frederick se intensificase prea mult. Un nou papă, Clement al VII-lea, şi nunţiul său îi impuseseră electorului să înceapă imediat implementarea Edictului de la Worms – care cerea prinderea adepţilor Reformei şi predarea lor pentru a fi ucişi.

Luther era în continuare vânat, dorit viu sau mort. Dar de data aceasta, prinţii din Germania îi luaseră partea. Erau furioşi pe noul papă pentru că acesta le ignorase lista cu o sută de plângeri, *Centum Gravamina*. De fapt, noul papă nu numai că le ignorase plângerile; el îşi şi bătuse joc de ei, spunând că nu e posibil ca un astfel de document să fi fost emis vreodată de vreun prinţ şi că el nu putea fi întocmit decât de cineva care ura curtea de la Roma.

Luther nu mai credea că prinţii aveau să-l dea pe mâna papei. Dumnezeu îi întorcea pe tot mai mulţi dintre ei de partea lui. Însă nunţiul papal provocase prigonirea din partea bisericii a celor care îndrăzneau să-l înfrunte. Dacă nunţiul nu-i putea determina pe prinţi să nimicească Reforma, atunci el avea să-i incite pe episcopii credincioşi Romei şi pe demnitarii religioşi să împlinească edictul.

Persoane cu autoritate precum episcopul Petrus aveau misiunea sfântă de a curăţi biserica. Acesta se opusese vehement eforturilor lui Luther de a o elibera pe Katharina şi făcuse ca viaţa să devină un coşmar pentru el în ultimele săptămâni.

— Abia acum două zile am primit vestea că ai scăpat, zise el aplecându-se pentru a fi mai aproape de ea. Am crezut că vei fi în siguranţă cu sora Magdalena aici în Grimma. Dar acum avem motive să credem că viaţa ta este din nou în pericol.

Lumina din ochii ei se stinse şi fu înlocuită de frică.

— De asta sunt aici. El nu-i putea spune că fusese înnebunit să ajungă lângă ea, că abia dacă închisese un ochi de când primise ştirea. Am venit să te iau de aici înainte să fie prea târziu. Trebuie să plecăm cât mai repede, chiar înainte de venirea zorilor.

Sora Magdalena îl anunţă liniştită:

— Nu poate călători în starea asta.

— Spune-mi care sunt problemele.

Katharina îl privi fără să tresară, cu toate că o teamă nedesluşită îi umbrea încă trăsăturile.

Călătorise toată noaptea spunându-şi că ar fi făcut la fel pentru oricare altă călugăriţă aflată la ananghie. Dar adevărul era că avusese un atac de panică atunci când primise ştirea. După săptămânile în care nu ştiuse care era starea Katharinei în interiorul mănăstirii din Marienthron, nu voia să o piardă din nou, lăsând-o în ghearele mănăstirii.

— Episcopul Petrus te acuză de uciderea abatelui Baltazar. A cerut să fii arestată.

— Nimeni nu-l va crede. Cum ar putea să-l creadă?

Luther auzise suficiente despre starea îngrozitoare în care fusese găsit trupul abatelui Baltazar pentru a şti că ea nu i-ar fi putut pricinui asemenea lucruri acelui om.

— Amândoi suntem de acord că nu ai avea nici forţa şi nici curajul de a-l ucide pe abatele Baltazar în felul în care a fost ucis. Dar fără niciun alt suspect, au ajuns la concluzia că numai tu l-ai fi putut ucide.

Ea scutură din cap. Mişcarea îi dădu la o parte pătura, scoţându-i la iveală curbura umărului.

El îşi duse mâna spre acea parte dezgolită din trupul ei, însă apoi îşi împreună degetele, întorcând privirea de la bucăţica ispititoare de piele.

— Eşti dispusă să îi identifici pe adevăraţii criminali?

— Nu pot.

Faţa ei spunea totul. Ştia cine îl ucisese pe abatele Baltazar, dar nu avea să-l dea niciodată în vileag. Probabil îi datora viaţa acelei persoane.

— Am bănuit eu că nu vei dori să spui nimic. De asta plecăm. Acum!

— Dar mătuşa Lena! Katharina se strădui să privească dincolo de el, în cealaltă parte a încăperii, unde mătuşa Lena dormea în aşternutul ei. Nu o pot lăsa aici.

— Aici va fi în siguranţă. Oficialităţile nu se vor amesteca în

treburile surorii Magdalena, având în vedere că este sora unuia dintre conducătorii lor de seamă.

Doctorul Johann von Staupitz, fratele mai mare al Magdalenei, fusese una dintre cele mai importante persoane din viața lui Luther la începutul perioadei petrecute de el la mănăstire. Chiar dacă acum nu mai erau la fel de apropiați, Luther continua să-l considere drept părintele său spiritual. Staupitz fusese primul care le împărțise copii ale Bibliei călugărilor din mănăstirea sa. Citirea Scripturii era de obicei controlată și rațională cu strictețe, însă Staupitz îi încurajase pe călugări să studieze Biblia. Iar Luther i se supusese cu mai mult zel decât oricine.

— Mătușa Lena va fi în siguranță aici cu sora Magdalena. Și-apoi, și-a pierdut mințile. Nu o vor căuta pentru a o duce înapoi la mănăstire.

Ochii Katharinei luciră de lacrimi când privi spre silueta subțire și ghemuită a mătușii ei.

— Ea m-a protejat în toți acei ani în moduri de care nici nu aveam habar. Nu o pot abandona.

Ceva din expresia Katharinei aprinse un foc în el.

— Ce ți-a făcut diavolul acela de Baltazar?

Ea-și închise ochii și se cutremură.

— Ce ți-a făcut? Spune-mi! Te-a necinstit?

Tot trupul îi ardea de o furie atât de intensă încât era sigur că dacă Baltazar s-ar fi putut afla acum viu în această încăpere, și-ar fi înfipt pumnalul în el.

Katharina își deschise ochii. Disperarea din ei îi spulberă orice umbră de rațiune. Se întinse după mâna ei și o strânse cu putere în ale sale.

— Nu. Pe mine nu, zise ea în șoaptă. Dar pe cât de multe altele?

Știa că mult prea multe suferiseră în felul acela, dar nu reuși să-și stăpânească valul de ușurare produs de gândul că nu se număra și Katharina printre ele.

— Trebuie să plecăm, Martinus! Strigătul iritat al lui Jonas se auzi din cealaltă încăpere. Nu putem ieși din Grimma la lumina zilei.

— Ești gata?

Luther nu știa cum ar fi putut să o lase aici dacă ea refuza să vină.

Ea ezită, apoi oftă resemnată.

— Prea bine.

El se ridică în picioare.

— Soră Magdalena, poți să o ajuți pe Katharina să se pregătească de drum cât mai repede?

Sora Magdalena ezită cu o expresie de dezaprobare pe față înainte să încuviințeze într-un târziu printr-un gest al capului.

Când Luther închise ușa dormitorului, Jonas își făcu buzele pungă.

— Ești de-a dreptul patetic.

Stătea în fața focului ce trosnea în sobă, sorbind dintr-o cană cu bere.

Luther își încrucișă brațele.

— De data asta te-am luat pe tine cu mine, și nu pe Melanchton, ca să nu mă mai bată nimeni la cap cu Katharina.

Jonas pufni.

— Mi-ai spus că venim doar pentru a o salva din pericol.

— Și asta și facem.

Jonas se încruntă, iar sprâncenele groase i se zburliră.

— Ești un prost bătrân. Ea nu-și dorește un bărbat ca tine, și niciodată nu-și va dori. Nu faci nimic altceva decât să te torturezi singur, sperând că într-o bună zi o să te accepte.

Luther îl țintui cu privirea. De ce trebuia să aibă Jonas dreptate în legătură cu toate? Nu putea să greșească măcar o dată?

— Du-o înapoi în Wittenberg, izbucni Jonas. Găsește-i un soț de viță nobilă. Apoi uit-o!

Luther își scutură capul, dar se sprijini imediat de perete, căci un val de amețeală îl năpădi. Dacă nu suferea de un lucru, atunci suferea de altul – amețeli, constipație, crampe abdominale, melancolie. Chiar *era* un prost bătrân.

— Of!

Înainte să plece din Torgau se hotărâse să o salveze pe Katharina, dar să nu o trateze diferit de cum ar fi tratat orice altă soră în Domnul. Oricum, de fiecare dată când se apropia de ea, toată voința i se topea precum gheața primăvara.

— Dacă te-ai răzgândit în cele din urmă și acum vrei nevastă, zise Jonas, iar trăsăturile sale dure, aristocratice se îmblânziră în cele din urmă, va trebui să-ți îndrepți atenția spre altcineva.

Luther traversă repezit odaia şi îşi înşfăcă mantia de pe banca pe care o aruncase în graba de a o vedea pe Katharina.

— Nu m-am răzgândit. Nu vreau nevastă!

Jonas clătină din cap.

Luther îşi puse mantia pe umeri şi refuză să îşi mai privească prietenul de teamă că Jonas ar fi putut vedea ce era în ochii lui. În tăcere, se hotărî că, după ce aveau să ajungă în Wittenberg, primul lucru pe care avea să-l facă era să îi scrie o scrisoare netrebnicului de Jerome, insistând ca el să-şi pună în aplicare promisiunea de a se căsători cu Katharina. Dacă Jerome era bărbatul pe care şi-l dorea ea, atunci avea să facă tot ce-i stătea în putinţă pentru a se asigura că îl va avea.

Şi după ce ea se va fi căsătorit, poate că avea să-şi găsească şi el liniştea. Apoi se putea întoarce la lucrarea pe care i-o încredinţase Dumnezeu fără să-l mai distragă gândurile la Katharina.

Când ajunseră din nou în Wittenberg, Katharina fu recunoscătoare că doctorul Luther o duse înapoi la reşedinţa Cranach fără să mai spună niciun cuvânt în legătură cu şederea ei acolo. Cu toate că el nu-şi schimbă cu nimic atitudinea plină de bunătate şi de grijă faţă de ea, ea se simţi destul de dezamăgită că o părăsi din nou fără să-şi ia rămas-bun.

Margaret o informă că Jerome nu venise deloc în vizită în timpul lungii ei absenţe din timpul iernii şi al primăverii. Dar după toate câte se întâmplaseră cu mătuşa Lena după atacul ţăranilor din mişcarea *Bundschuh* şi după propria ei capturare de către abate, Katharina nu reuşea să găsească energia necesară pentru a se îngrijora prea tare pentru că Jerome nu revenise.

Pe măsură ce treceau zilele de vară, ea îşi înfrânse dezamăgirea tot mai mare. Voia să ignore ideea că Jerome o respinsese. Nu numai că era umilitoare, ci trezea în adâncul inimii ei şi teama reală că nu avea să mai găsească vreodată pe altcineva.

— Poate că e timpul să te gândeşti la un alt bărbat, îi spuse Margaret în şoaptă când se ridicară din banca lor din Stadtkirche

după încheierea serviciului de dimineaţă din acea duminică, de ziua Înălţării Sfintei Cruci.

— Poate.

Katharina îşi netezi faldurile rochiei voluminoase pe care i-o dăduse Barbara Cranach când se întorsese de la Marienthron. Rochia se îngusta în talie, iar sforile corsetului îi scoteau în evidenţă bustul şi şoldurile mai mult decât îi convenea.

— Trebuie doar să am răbdare. Atâta tot.

Dar timpul îi zdruncina răbdarea, tocindu-i-o de tot. Avea aproape douăzeci şi şase de ani şi se apropia rapid de vârsta la care avea să fie considerată prea bătrână, când niciun bărbat nu ar mai fi dorit-o. Atunci toate speranţele ei de a avea o familie, de a-şi împlini cea mai adâncă dorinţă aveau să se spulbere.

— Doctorul Glatz era cu ochii pe tine. Margaret arătă cu capul în direcţia jilţurilor pe care stăteau adesea importanţi membri ai Universităţii din Wittenberg. A venit la începutul verii şi a slujit ca rector la universitate, continuă Margaret încetişor. Din ce-am auzit, doctorul Glatz este un burlac foarte râvnit. E bogat şi provine din clasa patricienilor.

Katharina privi în direcţia rectorului cu părul alb. Cu toate că vorbea cu un alt profesor, el îi întoarse privirea, de parcă ar fi aşteptat ca ea să-i acorde atenţie. Prin biserica slab luminată, ei îi era greu să-i deslueşască expresia feţei. Cu tavanul ei înalt şi ferestrele cu vitralii, biserica era rareori luminată. Chiar şi aşa, ea îşi dădea seama că nu zâmbea.

Katharina se întoarse, o prinse pe Margaret de braţ şi o conduse prin faţa unor orăşence care le priviră pe furiş ca şi cum le-ar fi considerat şi acum nişte nepoftite.

— Doctorul Glatz arată de parcă ar fi înghiţit un par. Mai mult, mi se pare suficient de bătrân încât să-mi poată fi tată.

— Sunt convinsă că e un om amabil, odată ce ajungi să-l cunoşti. Margaret o lăsă pe Katharina să o conducă pe intervalul dintre bănci ce ducea spre naos. Şi cine suntem noi să ne plângem de vârstă? Şi noi suntem aproape nişte fete bătrâne.

— Sunt foarte conştientă de vârsta mea. Ţi-aş fi recunoscătoare dacă nu ai mai pomeni de ea.

Fără să pară tulburată de asprimea din tonul Katharinei, Margaret zâmbi şi se aplecă să-i şoptească la ureche.

— Se spune că doctorul Glatz va deveni următorul pastor al parohiei patronate de universitate din Orlamünde.

În ciuda cuvintelor de laudă ale lui Margaret, Katharina nu reuşi să simtă niciun fel de entuziasm când se gândea la omul acesta, cu toate că ştia că ar fi trebuit.

— Dacă ai o părere aşa de bună despre el, poate că tu ar trebui să te măriţi cu el.

Zâmbetul lui Margaret deveni şi mai larg.

— Ştii că încă aştept să mă mărit cu doctorul Luther. Ochii scânteietori ai tinerei îşi căutau obiectul pasiunii prin mulţimea de enoriaşi ce mişunau în jurul lui la baza amvonului înalt. Doctorul Luther a avut din nou o predică minunată azi, continuă Margaret. Şi noile imnuri sunt divine.

Katharina îşi strânse buzele pentru a se abţine să facă nişte comentarii negative fără niciun rost care aveau să o rănească pe Margaret. Îi era şi acum greu să accepte slujba reformată, predicile ţinute în limba poporului şi intonarea unor cântări simple. Înţelegea deja beneficiile schimbărilor din domeniul rugăciunii; le experimentase pe pielea ei. Dar orice altceva i se părea prea banal pentru închinarea în faţa Dumnezeului sfânt.

În acelaşi timp, nu era sigură cu privire la ce ar trebui să creadă despre predicarea doctorului Luther împotriva indulgenţelor. Firește că era de acord cu acuzaţia lui că papa strângea taxe pentru propriul său câştig. Dar asta nu schimba faptul că indulgenţa îl absolvea pe cel care o cumpăra de pedeapsa păcatelor sale şi îi asigura viaţa veşnică. Doctorul Luther susţinea însă că numai Dumnezeu putea ierta biserica. Dar cu siguranţă Dumnezeu lucra în şi prin muritori şi lucruri muritoare pentru a-Şi împlini planul. Dacă mama ei crezuse în puterea indulgenţelor şi că într-o bună zi o indulgenţă avea să le reunească, atunci Katharina îşi pusese la rândul ei speranţa în faptul că aşa avea să fie.

— O, Katharina, *el* este divin! Tonul lui Margaret era unul plin de adorare. Arată atât de bine în haine obişnuite. Mă întreb ce l-a făcut să renunţe în cele din urmă la sutană?

Katharina urmări privirea îndreptată de Margaret în direcția doctorului Luther. Chiar arăta bine în noile sale haine. La fel ca și alți învățați, el îmbrăcase o mantie neagră cu pliuri, cu un guler simplu și mâneci largi. De sub bereta neagră pe care și-o trăsese adânc pe frunte, ochii săi scăpărau plini de viață, iar fața îi radia pasiune în timp ce vorbea cu prietenii care-l înconjurau.

Era un om complex, cu o profunzime a sentimentelor pe care era greu să o ignori, mai ales când acele sentimente o vizau pe ea. Din fericire, nu mai era supărat pe ea, cu toate că nu-i mai acordase nicio atenție în multele săptămâni care au trecut de când se întorsese la Wittenberg, din ziua în care o lăsase la familia Cranach fără să privească măcar înapoi.

Nu că și-ar fi dorit atenția lui.

— Deci aceasta este Katharina von Bora?

O voce de lângă ea o făcu să tresară, iar când se întoarse, se trezi față în față cu doctorul Glatz. I se întâmpla rar ca ochii ei să fie la nivelul ochilor unui bărbat, de vreme ce era micuță de statură. Cu toate acestea, rectorul, deși nu era deloc pirpiriu, nu era nici cu mult mai înalt decât ea. Cu pântecul său generos, abia încăpea pe culoarul lateral îngust. Capul său avea o formă plată, aproape cubică, ce se potrivea de minune cu restul trupului, iar pielea de sub bărbie i se plia în două, formând o bărbie dublă.

O măsură din cap până la pantofii ce-i ieșeau de sub tivul rochiei.

Pastorul Bugenhagen se afla lângă doctorul Glatz. Își trecu mâna peste barbă și cântări reacția acestuia.

— Ce crezi? E destul de atrăgătoare?

Katharina se simți iritată. Ce-și imaginau, că era o iapă în târg?

Doctorul Glatz nu spuse nimic. În schimb își întoarse privirea sfredelitoare în direcția lui Margaret și o studie și pe ea.

— Dar asta?

Pastorul Bugenhagen scutură din cap.

— Nu. Aceasta este Margaret von Schonfeld. Doctorul Luther a aranjat ca ea să se căsătorească cu Garssenbuttel din Brunswick.

Margaret rămase gură-cască.

— Cum? Eu n-am auzit nimic. Nu poate fi adevărat.

Ochii ei cuprinși de panică îi căutară pe ai Katharinei.

Katharina fu la fel de surprinsă de noutate ca şi prietena ei, dar înainte să îi poată pune alte întrebări pastorului, acesta vorbi din nou.

— Dar o poţi avea pe Katharina von Bora. Cuvintele pastorului Bugenhagen îl făcură pe doctorul Glatz să-şi întoarcă din nou privirea spre ea. Katharina este la rândul ei de viţă nobilă. Şi ea va fi o soţie specială.

— E destul de frumuşică. Dar nu-mi place povestea urâtă cu uciderea abatelui de la mănăstirea Marienthron. Ar putea fi o pată pe reputaţia mea.

— Toţi ştiu că episcopul Petrus a făcut nişte acuzaţii false. Doctorul Luther a cercetat lucrurile în amănunt şi a curăţat numele Katharinei de orice pată.

— Totuşi, rămâne o acuzaţie serioasă.

Gândurile Katharinei alergau frenetic.

— Domnule pastor Bugenhagen, nu sunt convinsă că înţeleg întocmai ceea ce spuneţi, dar daţi-mi voie să o spun cât se poate de răspicat – nu sunt disponibilă în vederea căsătoriei nici pentru acest bărbat, nici pentru vreun altul.

— O? Dar eu am auzit tocmai contrariul.

— Atunci aţi auzit greşit. Ea nu se putea abţine, cu toate că ştia că nu ar fi trebuit să protesteze, că ar fi trebuit să fie recunoscătoare pentru că primise o nouă şansă. Sunt logodită cu Jerome Baumgartner.

— Am presupus, începu pastorul Bugenhagen, că de vreme ce Baumgartner nu a răspuns la scrisoarea doctorului Luther în care i se cerea să vină de urgenţă în Wittenberg pentru a se căsători cu dumneata, ai nevoie de o nouă şansă.

Scrisoare? Atenţia Katharinei se îndreptă spre doctorul Luther. Îi scrisese o scrisoare lui Jerome? Zâmbetul de pe buzele lui, deşi îi era adresat altcuiva, îi încălzi inima. Chiar îi spusese lui Jerome să se întoarcă în grabă la Wittenberg pentru a se căsători cu ea? Având în vedere cât s-a opus împotriva lui Jerome, de ce a făcut acum un astfel de lucru pentru ea?

— Dacă doctorul Luther i-a scris lui Jerome, atunci cu siguranţă acesta va sosi în curând, zise ea zâmbindu-i pastorului Bugenhagen cu o speranţă înnoită în piept, împreună cu o recunoştinţă neţărmurită

față de doctorul Luther. Cum s-ar putea împotrivi cineva unei cereri de-a lui?

— Dar, continuă pastorul Bugenhagen cu o voce blândă, Baumgartner nu i-a răspuns.

— Cel puțin deocamdată. Nu îl va putea ignora pe doctorul Luther.

— Am auzit destul, domnule pastor. Doctorul Glatz o privi încruntat pe Katharina. Află care e situația cu acest aranjament. Dacă nu e valabil, atunci poate că voi lua în considerare ideea de a o lua de nevastă pe Katharina von Bora.

El se întoarse și se îndepărtă, nelăsându-i nicio altă opțiune decât să fiarbă în suc propriu.

Pastorul Bugenhagen ezită, de parcă ar fi vrut să mai adauge ceva, dar apoi se întoarse și fugi după doctorul Glatz.

Katharina o simți tremurând pe Margaret, care se afla lângă ea.

— Garssenbuttel von Brunswick? Ochii lui Margaret erau ca niște ferestre care-i expuneau șocul și disperarea ce-i zdrobeau sufletul. Nu știu cine este acesta.

Șoapta ei spunea totul. Dacă nu era doctorul Luther, atunci nu-i păsa cine altcineva era.

Katharina se întinse după mâna prietenei ei și îi strânse îndelung degetele crispate.

— Sunt convinsă că pastorul Bugenhagen se înșală. Ne vom duce să vorbim cu doctorul Luther chiar în clipa asta și vom clarifica neînțelegerea.

Doctorul Luther tocmai trecea pe marginea naosului, îndreptându-se spre scările ce duceau la sacristie. Ea porni după el, trăgând-o pe Margaret după ea.

— Grăbește-te, Margaret!

Când ajunse la piciorul scărilor, el tocmai lua prima curbă în urma lui Jonas și a lui Melanchton.

— Doctor Luther? strigă Katharina.

Vocile și râsetele lor bombastice răsunau în coridorul îngust.

— Doctor Luther? strigă ea mai tare.

El se opri și se întoarse. Privirea lui se lumină când dădu cu ochii de ea și îi zâmbi.

— Katharina!

Ea urcă pe prima treaptă şi privi în sus spre el cu o timiditate pe care nu şi-o înţelegea. Nu mai vorbise cu el de când se întorseseră cu mai multe săptămâni în urmă. Dar văzându-l acum de aproape în hainele sale obişnuite, nu mai ştiu dintr-odată ce să creadă. Fără veşmintele călugăreşti şi fără sutană, nu mai avea înfăţişarea unui ţăran-călugăr sărac, ci avea un aer de-a dreptul distins.

Ea încercă să zâmbească, dar ochii săi întunecaţi şi felul în care privirea lui îi mângâia faţa o lăsară fără aer.

— Ce este, Katharina? Sper că nu mai este nevoie de vreo salvare în miez de noapte.

— Nu. Cu siguranţă nu.

— Au început să ţi se vindece rănile?

— Da. Meşterul Cranach mi-a pus la dispoziţie orice leac imaginabil din farmacia lui.

Crustele de pe spate îi dădeau mai mult mâncărimi acum, nu o mai prea dureau. Curând aveau să cadă, lăsându-i cicatrice. În timp, spera să poată scăpa şi de coşmaruri, pentru că întunericul nopţii îi aducea la viaţă viziuni ale durerii şi abuzului, cu Greta şi mătuşa Lena şi nenumărate altele. Şi, odată cu ele, o copleşea şi vinovăţia că ea supravieţuise, că ea fusese cumva scutită, iar altele nu.

Privirea doctorului Luther săpa mai adânc şi părea să vadă durerea din inima ei.

— Ai citit Evangheliile?

Katharina scutură din cap. Margaret avea Noul Testament în limba germană, aşa cum îl tradusese doctorul Luther, iar prietena ei îl adora, aşa cum adora ea tot ce avea vreo legătură cu el. Însă Katharina nu voia să Îl provoace pe Dumnezeu mai mult decât o făcuse deja.

— Trebuie să le citeşti. O să-ţi fac rost de o copie a Noului Testament. Cuvintele acelea îţi vor oferi o mare mângâiere.

— Dacă te vei da peste cap să-mi faci rost de o copie, atunci o să mă sileşti să încerc să îl citesc.

— Să te silesc? În vocea lui se putea detecta o notă de umor. Am învăţat că nimeni nu o poate sili pe domnia voastră să facă nimic din ce domnia voastră nu doreşte. Sau cel puţin nu şi dacă vrea să trăiască în pace.

Ea zâmbi la auzul tachinării lui.

— Eşti un om înţelept, *Herr* doctor.

— Atunci se pare că afacerile mele cu călugăriţele răzvrătite au fost până la urmă în folosul meu, pentru că acum sunt mai înţelept decât eram înainte.

— Poate că acesta este principalul motiv pentru care Dumnezeu a creat femeile, îl contracară ea. Dacă n-ar fi femeile care să îi conducă pe bărbaţi şi să-i ţină pe drumul drept, ei ar fi în stare să se rătăcească în nebunia lor.

La replica ei, Jonas se maimuţări şi-l lovi pe doctorul Luther peste spate.

— Te-a pus la punct, bătrâne!

Luther zâmbi şi-şi lovi prietenul cu cotul. Pentru o clipă, erau ca doi şcolari prea mari, care se hârjoneau.

După ce-l îmbrânci o ultimă dată pe Jonas, Luther privi din nou la ea de sus.

— Aşadar cu ce te pot ajuta de fapt, Katharina? Cu siguranţă că nu m-ai oprit doar pentru a proclama nebunia genului meu.

Ea ezită, dar Margaret o îmboldi din spate.

— Vreau să îţi mulţumesc.

Stând pe scări deasupra doctorului Luther, Melanchton nu împărtăşea deloc umorul tovarăşului său. Cu toate că expresia feţei sale era mai blândă decât a întunecatului şi mai aristocraticului Jonas, ceva din privirea lui o avertiza să înceteze să-l mai încurajeze pe doctorul Luther.

— Mulţumesc că i-ai scris o scrisoare lui Jerome.

Zâmbetul lui dispăru. Lumina din ochii lui se topi, iar răceala umplu spaţiul dintre ei.

— Să-ţi fie de bine. Acum va trebui să ne rugăm cu stăruinţă să îşi facă odată apariţia, nu?

Schimbarea bruscă a tonului lui o plesni peste faţă, luând-o prin surprindere, umplând-o de o durere neaşteptată. Rămase pe loc privindu-l, neştiind cum să-i răspundă.

El o salută cu o scurtă înclinare a capului şi se pregăti să urce scările mai departe.

Margaret o împinse din spate.

— Stai! strigă Katharina în urma lui.

El se opri şi privi peste umăr, cu ochii opaci, fereastra spre sentimentele lui fiind ferecată.

Confuzia o lăsă fără cuvinte pentru o clipă. El era cel care îi scrisese o scrisoare lui Jerome. De ce îl înfuria acum un simplu cuvânt de mulţumire?

— Te rog întreabă-l.

Şoapta disperată a lui Margaret o împingea de la spate.

Se sili să înfrunte privirea dură a doctorului Luther.

— Umblă un zvon neadevărat despre viitorul lui Margaret – ceva despre o căsătorie aranjată cu un bărbat din Brunswick.

— Aranjamentul nu este nici zvon, nici neadevărat.

— Ba cu siguranţă este.

Doctorul Luther coborî o treaptă. Rămase deasupra ei, ca o fortăreaţă impozantă pe un deal.

— Margaret este o femeie foarte norocoasă. Dietrich von Garssenbuttel este un aristocrat care simpatizează cauza noastră. Soţia lui a murit de curând şi are nevoie de o mamă pentru copiii săi mici.

— Nu se va mărita cu un străin!

— Nu are de ales, zise el privind-o. Trebuie să se mărite. Şi din moment ce este încă sub aripa mea, m-am ocupat de aranjament. E definitiv.

Degetele tremurânde ale lui Margaret o loviră uşor pe Katharina peste spate, îmboldind-o să continue.

— Nu ai avut nici măcar decenţa de a lua în considerare dorinţele ei. Trebuia să ţii cont de alegerea ei în primul rând atunci când i-ai găsit un partener de viaţă.

— Şi cine e norocosul?

— Dumneata.

Maxilarul i se încleştă iar ochii i se îngustară.

— Dă-mi voie să fiu cât se poate de limpede. Eu nu mă voi însura niciodată. Niciodată!

Cuvintele sale categorice alunecară pe scări şi o loviră pe Katharina drept în stomac.

— Dar Margaret...

— Niciodată.

Vocea lui se transformă într-un mormăit nedesluşit acum.

— Predici despre cât de bună şi firească este căsătoria. Îi încurajezi pe călugări şi pe călugăriţe să renunţe la celibat. Dar dumneata nici măcar nu iei în considerare aşa ceva, nici chiar când e vorba de o femeie atât de bună şi plină de compasiune cum este Margaret?

El îşi deschise gura, ca şi când ar fi vrut să-i dea o replică usturătoare, dar apoi o închise la loc. Scutură din cap, se întoarse şi continuă să urce treptele.

— Margaret se va căsători cu Garssenbuttel! strigă el cu o imensă tristeţe în glas, una pe care Katharina nu reuşea să o înţeleagă. Acceptă asta!

Jonas îşi urmă prietenul. Dar Melanchton rămase puţin în urmă, apoi i se adresă lui Margaret cu bunătate, dar ferm.

— Stai liniştită, *Fräulein*, nu este nimic în neregulă cu dumneata. Dacă doctorul Luther ar fi în situaţia de a-şi lua o nevastă, ai fi o candidată pe cinste. Dar deocamdată este foarte ocupat, iar căsătoria nu ar fi pentru el decât o distragere de la scopul mai înalt pe care încearcă să-l realizeze în aceste vremuri critice. Sper că înţelegi.

Margaret îşi plecă fruntea resemnată. Însă inima Katharinei refuza cu încăpăţânare să renunţe.

Cerinţele ţăranilor sunt drepte.

Luther îşi freca viguros mâinile îngheţate. În ciuda focului ce trosnea în cămin şi a prietenilor ce-l înconjurau, frigul îi ajungea până la oase.

— Cerinţele lor sunt drepte într-o *oarecare* măsură, spuse pastorul Bugenhagen, dar nu poţi să le iei partea.

— Dacă îi sprijin pe ţărani, prinţii vor fi nevoiţi să-i ia în serios.

— O să-i jigneşti pe prinţii care s-au străduit din răsputeri să îţi ia apărarea.

Toţi bărbaţii murmurară, fiind de acord.

Wolfgang puse încă un buştean pe foc şi făcu vânt jăraticului pentru a-l înteţi. Dar Luther nu se putea opri din dârdâit nici măcar în casa tot mai caldă, în acea încăpere din mănăstire în care călugării se adunaseră întotdeauna pentru a sta la căldură în timpul zilelor de iarnă.

— Am auzit cu toţii rapoartele, zise pastorul Bugenhagen oprindu-se în faţa focului. Thomas Müntzer s-a întors la Mühlhausen şi aţâţă la revoltă. Karlstadt este în Rothenburg, produce tulburare cu predicile lui. Va urma o revoltă făţişă, poate la primăvară. Prinţii vor fi siliţi să ia măsuri împotriva răsculaţilor.

Luther îşi îngropă faţa în mâini. În unele zile îşi dorea să-şi fi putut îngropa tot capul şi să poată lua o pauză de la toate problemele care îl copleşeau. Singura lui mângâiere îi venea atunci când se cufunda în Cuvântul lui Dumnezeu sau când compunea cântări.

— Ştii că am fost primul care a luat poziţie împotriva violenţei. Oboseala îl făcea să vorbească cu o voce sfârşită. Am condamnat ambele părţi. Dar nu pot să tac atunci când fraţii mei nu cer decât să fie trataţi corect.

Fratele Gabriel se întinse după cana lui şi i-o umplu din nou. Luther îi mulţumi cu un gest al capului. Având-i ca ajutoare doar pe Wolfgang şi pe fratele Gabriel, mănăstirea era prea mare şi îl costa mult să o întreţină. Un loc mai mic i-ar fi dat mai puţine bătăi de cap.

Îi ceruse electorului să-i dea o casă între mănăstire şi Spitalul Sfântului Duh, dar electorul nu făcuse nimic. Era evident acum că era blocat la Mănăstirea Neagră pe perioadă nedeterminată. Uneori lipsa de hotărâre a electorului îi era benefică lui Luther, îi dădea timp, chiar îl salva din mâinile duşmanilor săi. Dar alteori, ca acum, incapacitatea electorului de a acţiona îi dădea dureri de cap.

Între timp, încerca să-i determine pe datornicii mănăstirii să-şi plătească datoriile. În afară de un mic onorariu pentru predicarea sa din partea conducerii oraşului, nu avea niciun venit, ceea ce nu era neobişnuit. Dar după ce le găzduise şi le hrănise pe călugăriţele evadate, situaţia lui devenise şi mai disperată şi nu-şi mai permitea să rămână aici.

— Sănătatea electorului este şubredă. Pastorul Bugenhagen îşi întinse cana spre carafa fratelui Gabriel. Iar ducele George aşteaptă să-l distrugă. Vom avea nevoie de sprijinul celorlalţi prinţi dacă moare electorul.

— Dacă luăm partea ţăranilor, interveni Luther, poate că vom eradica influenţa câtorva dintre oamenii diavolului, cum sunt Müntzer şi Karlstadt. Ţăranii au nevoie de o voce a raţiunii, a păcii. Noi putem fi acea voce.

— Dar nu ne putem permite să îi înstrăinăm pe prinţi.

— O!

Luther îşi scutură capul plin de resentimente. În momente precum acesta îşi dorea să nu fie nevoit să-şi facă mereu griji că s-ar putea să îi

nemulţumească pe prinţi în contextul în care avea nevoie de sprijinul lor.

Uşa încăperii încălzite se deschise, lăsând să pătrundă frigul iernii, ce se furişă pe podeaua de piatră şi se încolăci în jurul picioarelor lor, deja amorţite.

— În sfârşit, zise pastorul Bugenhagen. E Justus.

Melanchton se ridică şi îi cedă lui Jonas locul său pe bancă.

Însă Jonas îşi scoase gluga şi traversă încăperea. Îşi dădu mantia jos şi îşi încălzi mâinile la foc. Fratele Gabriel îi turnă o cană de *Obstwasser*.

— Ce veşti ai pentru noi de la contele de Mansfeld?

Pastorul Bugenhagen se opri din plimbarea sa continuă pe care o făcea în nădejdea că va reuşi să se încălzească. Melanchton se lăsă din nou pe bancă, ochii săi serioşi adânciţi în orbite şi faţa sa subţire reflectând gravitatea deciziei pe care erau nevoiţi să o adopte, în condiţiile în care conflictul se înteţea. Trebuia să ia partea ţăranilor sau a prinţilor?

— S-a terminat cu execuţiile prin spânzurare, zise Jonas după ce îşi dădu pe gât conţinutul cănii.

— I-ai câştigat de partea noastră, deci?

Jonas ridică din umeri.

— Poate fi convinsă cu adevărat o vulpe ca el? Aruncă o privire piezişă spre Luther. Duritatea acestei priviri îl umplu pe Luther de o premoniţie neplăcută. Jonas avea veşti pentru el, iar el nu era sigur dacă dorea să le audă.

— Mai ai şi alte veşti despre răscoalele ţăranilor? întrebă pastorul Bugenhagen.

— Nimic nou, răspunse Jonas. Ţăranii se deplasează spre regiunile Pădurii Negre şi spre Lacul Konstanz. Sunt tot mai mulţi. Nobilimea nu se poate opune atacurilor lor. Fie îşi pleacă capetele în faţa stindardului *Bundschuh*, fie li se taie capul.

— Aţi auzit acum. Luther se îndreptă de spate. Dacă îi sprijinim pe ţărani, avem deja o jumătate dintre nobili de partea noastră.

Jonas pufni.

— Dacă îi sprijini pe ţărani, vei spulbera tot ce-am clădit. Prinţii se vor întoarce împotriva ta mai repede decât poţi trage un vânt.

— Exact! strigă pastorul Bugenhagen. Asta am încercat şi noi să-i spunem toată dimineaţa lui Martinus.

Luther se rezemă din nou de zid, lăsând răceala cumplită a pietrei să-l pedepsească pentru situaţia dificilă în care se găsea acum. Era în mijlocul unui conflict şi nu conta ce alegea să facă, mulţi aveau să se înfurie.

Jonas sorbi din nou din cana sa.

Luther se uită la el şi aşteptă tot mai tulburat.

Prietenul său rămase cu privirea aţintită asupra flăcărilor, cu căutătura mai încruntată decât de obicei.

Vocea pastorului Bugenhagen se făcu auzită în încăpere, dar Luther nu mai asculta.

— Haide acum, Justus, zise Luther. Spune odată. Care sunt adevăratele veşti?

Jonas îi aruncă o privire.

— Am veşti din Nürnberg.

— Alte răzmeriţe de-ale ţăranilor?

— Baumgartner s-a logodit.

— Bineînţeles. Un val fierbinte năvăli prin Luther la auzul numelui lui Jerome. Nenorocitul acela e logodit cu Katharina von Bora.

— Nu mai e. Privirea lui Jonas îl fixă. E logodit cu Sibylle Dichtel von Tutzing.

În încăpere se făcu linişte, nemaiauzindu-se nimic în afară de trosnetul focului.

Luther se simţi cuprins de confuzie. Ce spunea Jonas de fapt? Înfruntă privirea dură a prietenului său. Renunţa Baumgartner la drepturile sale asupra Katharinei?

Ochii lui Jonas îi răspunseră înainte să înţeleagă singur.

— Sibylle are paisprezece ani şi o zestre mare. Ce nobil poate ignora una ca asta?

Inima lui Luther tresăltă chiuind de bucurie din cauza acestei victorii neaşteptate. Jerome nu avea să o ia de nevastă pe Katharina! Nu o meritase niciodată.

— Sunt convins că părinţii lui au un cuvânt greu de spus în alegerea fetei. Pastorul Bugenhagen se opri din mers. La urma urmei, cu siguranţă îşi doreau o fată tânără, bogată şi frumoasă pentru fiul lor.

— Nu le-ar păsa nici dacă ar fi urâtă ca o scroafă, sări Jonas, atâta timp cât aduce cu ea o zestre mare şi le dăruieşte câte un copil pe an.

Luther zâmbi.

— Baumgartner merită o scroafă.

Faţa lui Melanchton se tulbură şi mai mult.

— Baumgartner ar fi trebuit să-şi împlinească promisiunea făcută Katharinei von Bora.

— Relaxează-te, Philipp. Luther se simţi dintr-odată întinerit cu câţiva ani. Baumgartner nu a fost suficient de bun pentru Kate şi tu ştii asta.

Jonas se prefăcu că tuşeşte şi apoi începu să vorbească în timp ce-şi dregea vocea.

— Mă îndoiesc că va fi vreodată cineva suficient de bun pentru Kate a ta.

— Kate *a mea*?

Jonas îşi dădu ochii peste cap.

— Haide, nu fă pe prostul acum!

Luther ţinu piept privirii lui, încercând să înţeleagă insinuările prietenului său. Da, poate că Kate îşi câştigase un loc mai bun în inima sa decât orice altă călugăriţă pe care o ajutase. Era firesc, după toate interacţiunile lor – după ce ea îl doftoricise, iar el o salvase. Dar asta nu însemna că el avea vreo pretenţie la mâna ei.

— Atunci e clar. Pastorul Bugenhagen îşi încrucişă mâinile peste piept. Katharina von Bora trebuie să se mărite cu doctorul Glatz. El i-a arătat un oarecare interes.

— Glatz? Luther aproape că se înecă rostindu-i numele. *Zgârcitul* acela bătrân...

— Haide, Martinus. Pastorul Bugenhagen se încruntă. Doctorul Glatz este foarte respectat, bogat şi influent. Ar fi un soţ excelent pentru Katharina.

— E bombănitor, lacom şi bătrân.

— Tu eşti bombănitor, sărac şi bătrân.

Jonas se lăsă pe spate şi-l privi de sus.

— Nu văd de ce contează toate acestea, spuse pastorul Bugenhagen. Ţi-ai distrus destul reputaţia prin faptul că te-ai implicat în problemele acestor călugăriţe. Zvonurile iscate de relaţiile tale cu diferite femei

au ajuns de dimensiuni epice. Cel puțin acum, cu Katharina, ai ocazia de a pune capăt unuia dintre ele.

Luther scutură din cap încăpățânat.

Melanchton îi întrerupse protestul.

— Dar trebuie să se mărite cu cineva. De ce nu cu doctorul Glatz?

— Pentru că... Nu găsi niciun motiv valid. Dar se simți nevoit să se împotrivească oricum. Pentru că... știu că ea nu-l va plăcea. Nu o va face fericită.

— Fericită? Întrebarea lui Melanchton era plină de neîncredere. Cu toate că încercaseră să facă aranjamente favorabile pentru toate călugărițele, fericirea lor nu fusese principala lor grijă.

Era o scuză lamentabilă. Era adevărată, dar tot lamentabilă rămânea. Murmurul celorlalți îl lăsă să înțeleagă că erau cu toții de acord.

— Are nevoie de un soț, nu de fericire, insistă pastorul Bugenhagen. Atâta timp cât parteneriatul acesta este benefic pentru amândoi, asta e tot ce contează.

Luther își frecă degetele încremenite și-și dorea să găsească argumente prin care să-l contrazică pe pastorul Bugenhagen. Dar nu reuși să găsească nimic.

Pastorul continuă.

— Te-ai gândit la fericirea lui Margaret von Schonfeld atunci când ai făcut-o să se mărite cu Garssenbuttel?

Își aminti fața palidă, resemnată a lui Margaret când plecase călare cu Garssenbuttel. Dacă Katharina avea dreptate, Margaret plecase cu inima frântă. Scutură din cap și mormăi.

— Ce alternativă aveam pentru femeia aceea?

— Și ce alternativă ai pentru Katharina? Te gândești la cineva mai bun pentru ea?

Luther închise ochii și-și aduse aminte de toate momentele în care Katharina îl privise, de momentele în care se agățase de el, de momentele în care degetele ei îl mângâiaseră cu blândețe. Și doar amintirea aceasta îi încălzi trupul. Dar mai mult de atât, îi dorea duhul neîmblânzit, vitalitatea, energia. Conversațiile pe care le avusese cu ea îl stimulaseră în moduri în care prietenii săi nu reușiseră să o facă. Oare ea simțise vreodată mai mult pentru el

decât o tresărire trecătoare? Era posibil ca ea să nutrească vreun sentiment faţă de el?

Se cutremură, fiorul său continuu nefiind altceva decât un alt semn al vârstei sale înaintate.

Nu avea cum să o întrebe vreodată ce simţea faţă de el. Doar un bărbat disperat s-ar fi expus în felul acesta în faţa posibilităţii de a fi respins şi umilit, ajuns la mâna unei femei ca şi Katharina.

El nu era disperat.

Katharina von Bora era plină de compasiune, dar era şi mândră, la fel ca multe din clasa ei socială, nu era deschisă faţă de schimbare. Probabil avea să fie de acord să se mărite cu bătrânul şi mizerabilul Glatz înainte să rupă tradiţia şi să se căsătorească cu cineva care nu era de rangul ei.

Şi-apoi, el nu avea să se căsătorească niciodată. Şi-ar fi pus nevasta într-un pericol la fel de mare cum era cel în care se afla el. Gândul de a-i face una ca asta Katharinei îl înfioră din nou.

Expiră prelung, gălăgios.

— Bun. Daţi-i-o lui Glatz. Cel puţin cu Glatz avea să fie cât de cât în siguranţă, chiar dacă nu avea să fie fericită. Faceţi aranjamentele.

Katharina nu putea respira. Nu se putea mişca, nici măcar să mângâie cârlionţii delicaţi de pe fruntea fierbinte a Ursulei nu putea. Ea deveni dintr-odată la fel de inertă ca şi cea mai mică dintre fetele Cranach, care stătea cuibărită în braţele ei.

Din celălalt capăt al biroului, strălucirea intensă a ochilor lui Jonas îi declara ştirea morbidă din nou. Îşi dădea seama de ce fusese el numit să-i aducă veştile. El nu avea nicio problemă să i le împărtăşească.

Simţi frigul din încăpere ridicându-se din podeaua de lemn şi strecurându-i-se pe sub fustă. Noutăţile aduse de Jonas nu erau cu siguranţă o surpriză, dar cu toate acestea, implacabilitatea lor o durea.

Aşezată la masa de socotit de lângă ea, Barbara Cranach îşi lăsă

pana de scris din mână şi împinse deoparte registrele contabile pe care le studiase în timp ce Katharina o ţinea în braţe pe copila ei adormită şi îi privi. Barbara era un administrator de nădejde al întregii lor proprietăţi. Muncea neobosită, adesea până târziu în noapte. Cu toate că era înaltă şi cu forme voluptuoase, se mişca întotdeauna repede şi hotărât. Câteva şuviţe cărunte i se strecuraseră prin părul maroniu de culoarea pământului, iar faţa îi îmbătrânise brăzdată de cute şi cearcăne întunecate, fiind toate o mărturie a muncii neobosite în folosul gospodăriei enorme.

— Justus, cred că ai greşit. Barbara strânse braţul Katharinei. Jerome e logodit cu Katharina.

— Am vorbit cu domnul Dichtel von Tutzing, spuse Jonas fără să clipească. El i-a promis lui Jerome o zestre uriaşă pentru fiica sa.

— Dar Jerome e practic însurat cu Katharina...

— V-aţi consumat unirea?

În mijlocul tremurului uşor al lumânărilor ce luminau ziua întunecată de iarnă, Jonas o provoca pe Katharina, impunându-i să fie sinceră.

Katharina îşi plecă imediat privirea asupra fetiţei din braţele ei, uşurată să vadă că aceasta dormea încă şi nu avea cum să audă această discuţie pe marginea unui subiect care nu era potrivit pentru urechile unui copil.

— Ai întrecut măsura, Justus. Barbara o bătu uşor pe braţ pe Katharina. Nu trebuie să-i răspunzi, Liebchen.

Katharina scutură din cap.

— Mulţumesc, Barbara. Nu aveam de gând să îi răspund, ci doar să îi întorc aceeaşi întrebare. Îşi ridică bărbia şi-l privi pe Jonas. Dumneata crezi că mi-am consumat relaţia?

Jonas o privi intens. Apoi în cele din urmă scutură din cap.

— Nu, nu cred că ai făcut-o. Dar oricum nu mai contează. Chiar dacă ai fi consumat-o, Baumgartner nu s-ar fi căsătorit cu dumneata. L-a incitat doar provocarea de a convinge o fecioară vestală să se urce în patul lui.

Nu! Ar fi vrut să ţipe la Jonas, să nege tot ce spunea. Ar fi vrut să se repeadă la el din cauza calmului lui, dar se sili să îi răspundă cu acel autocontrol care i se potrivea unei femei de viţă nobilă.

— Cred că a avut toate intenţiile de a se căsători cu mine, însă ceva neprevăzut l-a împiedicat să-şi respecte obligaţiile.

— Îşi doreşte bani şi prestigiu. Sibylle Dichtel von Tutzing i le va dărui pe amândouă.

Numele ei era Sibylle?

— Are paisprezece ani.

Cuvintele lui Jonas îi înfipseră cuţitul şi mai adânc în piept. Îi venea să se chircească de durere, dar rămase dreaptă pe scaunul ei. Dintr-odată, încăperea cu covorul ei gros şi tapiseriile grele de pe pereţi nu mai putu ţine departe răcoarea iernii.

— Ea va avea timp să-i ofere lui Baumgartner toţi copiii pe care şi i-ar putea dori vreodată. Însă dumneata...

— Nu. Katharina scutură din cap şi se luptă cu imboldul de a-şi astupa urechile. În schimb, îşi trecu degetele peste cârlionţii mătăsoşi ai Ursulei şi îşi spuse că într-o bună zi avea să facă la fel cu propriul ei copil.

— Se vor face aranjamente acum pentru a te mărita cu doctorul Glatz...

— Nu doresc un astfel de aranjament.

Jonas rămase tăcut multă vreme.

— Problema dumitale este mândria, Katharina, spuse el în cele din urmă. Ai nevoie de o doză de realism.

Barbara se ridică, aproape răsturnându-şi scaunul în graba ei.

— Cred că e mai bine dacă te abţii să mai spui ceva.

Jonas o privi pe Katharina de parcă nu ar fi auzit-o pe Barbara.

— Jerome nu te vrea şi nu există nicio garanţie că doctorul Glatz te va dori.

— Justus, sări Barbara, eşti neobrăzat!

Katharina înfruntă privirea lui Jonas cu calm, cu toate că trupul îi tremura de dorinţa de a fugi din încăpere. Apoi se ridică şi fu recunoscătoare când Barbara i-o luă pe Ursula din braţe, de parcă ar fi simţit tulburarea ce o cuprinsese.

Ochii lui Jonas se îmblânziră în cele din urmă.

— Poate că e momentul să încetezi să mai pui atâta preţ pe calificările exterioare şi să te gândeşti să accepţi aranjamente în vederea unei căsătorii cu cineva sub rangul dumitale...

— M-ai obliga să mă căsătoresc cu un măcelar sau cu un tăbăcar sau mai știu eu ce meseriaș?

— Dacă te iubește, de ce ar conta asta?

Jonas o studie cu o sprânceană ridicată.

Ea scutură din cap. Era prea mult ce i se cerea, prea radical. Ea înconjură masa și își împreună mâinile pentru a le împiedica să mai tremure.

— Voi continua să cred că Dumnezeu îmi va oferi soțul potrivit la momentul potrivit. Acum te-aș ruga să mă scuzi.

Nu mai putea asculta niciun cuvânt în plus. Trebuia să plece. Iar nevoia aceasta se înteți atât de mult în ea încât probabil că s-ar fi făcut de râs printr-o izbucnire necontrolată dacă nu pleca în clipa următoare.

— Ai tot timpul de care ai nevoie pentru a te gândi, Liebchen, strigă Barbara în urma ei în timp ce își cuibări fetița adormită la pieptul ei.

Katharina porni cu pași măsurați, covorul înăbușindu-le zgomotul. Trecu de Jonas fără vreun alt cuvânt sau vreo privire aruncată în direcția lui. Când ajunse la ușa bogat sculptată și ieși pe coridorul întunecat, nu-și dori nimic altceva decât să-și ridice fustele și să o ia la fugă. Dar nu avea unde să se ducă decât în dormitorul mic pe care-l împărțea cu o altă femeie, acum că Margaret plecase. Straturile de plante medicinale erau moarte, iar ziua era prea rece pentru a se refugia în grădină.

Cu toate că deja se resemnase cu probabilitatea că Jerome nu se mai întorcea după ea, știrea că se căsătorea cu o fată de paisprezece ani cu o zestre însemnată îi făcu durerea din piept arzătoare, ca și când cineva ar fi legat-o de un stâlp și i-ar fi dat foc.

Ea nu avea zestre. Aceasta fusese problema ei cu mult timp în urmă și se părea că încă o urmărea. Acum că ieșise din mănăstire, nimic nu se schimbase. Tot nu avea nimic de oferit. Și așa cum spusese Jonas, ce nobil avea să o dorească de soață?

Arsura din piept i se ridică în gâtlej.

Avea să sfârșească bătrână și singură... fără singurul lucru pe care și-l dorea mai mult decât orice altceva.

O familie.

Katharina stătu în spatele tejghelei aglomerate lângă un ucenic greoi mai spân şi-l privi zdrobind ierburi uscate cu un pistil în mojar. Ea se ocupase de organizarea multelor rafturi prăfuite şi aglomerate ce se aliniau de-a lungul pereţilor, dar o mâncau degetele să smulgă ustensilele din mâinile băiatului şi să zdrobească ierburile cum se cuvine. În schimb, trase adânc aer în piept pentru a se linişti, inhalând miresmele din farmacia Cranach care îi reaminteau de grădina mănăstirii de la Marienthron. Dulceaţa lavandei, a gălbenelelor şi a rozmarinului îi împunseră inima cu o durere subită.

Cum ar fi arătat acum viaţa ei dacă nu ar fi citit niciodată broşurile doctorului Luther? Înainte să se confrunte cu materialul incitant, trăise o viaţă satisfăcătoare la mănăstire. Nu simţise monotonia rutinei, constrângerea tăcerii sau severitatea regulilor, pentru că nu avusese niciun alt reper cu care să compare acea viaţă. Preţuise protecţia conferită de viaţa monahală. Uneori chiar fusese de acord cu ceilalţi că cel puţin acolo nu era nevoită să-şi facă griji în privinţa unei căsătorii aranjate cu un bărbat temperamental care avea de două ori vârsta ei sau în privinţa pericolului real de a muri în timpul unei

naşteri. Trăise în linişte şi în stil aristocratic, având timpul dedicat fără întrerupere şi în întregime rugăciunii.

Dar chiar şi în momentele în care Katharina tânjea după ignoranţa vieţii de la mănăstire, o altă parte din ea se răzvrătea. Ştia în adâncul inimii că pacea şi protecţia de acolo nu erau decât un miraj, că ascundeau problemele mai adânci care existau în abaţiile şi mănăstirile din întregul Imperiu Roman. De fapt, nu ar fi trebuit oare să îşi dea şi ea silinţa, aşa cum făcuse doctorul Luther, pentru a salva alte victime ale acestui sistem? Cum putea să închidă ochii pentru a nu observa femeile care poate aveau aceeaşi soartă ca şi mătuşa Lena şi Greta?

— Lasă-mă să termin eu!

Întinse mâna după pistil.

Tânărul ucenic i-l dădu fără nicio vorbă.

Începu să lovească cu pistilul în pereţii mojarului şi mărunţi gălbenelele cu o viteză care-l făcu pe băiat să facă un pas în spate, lovindu-se de rafturi şi făcând să zăngănească capacele de la oalele din pământ. Îi spusese Barbarei că avea să-i pregătească o infuzie vindecătoare pentru frigurile persistente ale Ursulei şi, cu toate că ucenicul insistase să pregătească amestecul pentru ea, Katharinei îi lipsea luxul de a şi-l pregăti singură.

Uşa din faţă a farmaciei se deschise şi un curent de aer rece năvăli înăuntru în încăperea mică, urnind buchetele de ierburi uscate ce erau atârnate de tavan. Intrară doi bărbaţi. *Schaube**-le lor grele şi largi aveau gulere mari din blană şi erau prinse cu lanţuri ornamentale.

Când îşi ridicară privirile spre tejghea, deveniră tăcuţi.

Bărbatul mai scund arătă cu capul în direcţia Katharinei.

— Tocmai fata despre care-ţi vorbeam.

Tovarăşul lui o măsură din priviri.

— E destul de drăguţă. Puţin cam subţirică, dar suficient de tânără ca să facă copii.

Katharina se foi.

— Mă scuzaţi.

---

* Articol vestimentar purtat pe timp de iarnă, un fel de manta tivită cu blană şi încheiată cu lănţişor metalic – în germană în original (n.tr.).

Bărbatul mai scund îşi scoase bereta, lăsând să-i iasă la iveală părul de un alb intens, care acum se ridică, electrizat şi ciufulit.

— Ne-am mai întâlnit. Sunt doctorul Glatz, rectorul parohiei din Orlamünde.

Îndată ce îşi spuse numele, ea şi-l aminti, cu toate că nu-l mai văzuse din toamnă. În lumina slabă a drogheriei, desluşea destul de bine asprimea privirii lui. O sfredelea şi o făcu să se crispeze.

— Cu ce vă pot ajuta? i se adresă ea privind întrebător faţa lui pătrăţoasă şi bărbia cărnoasă. Prima dată când îl întâlnise, nu dorise să se gândească la posibilitatea unei uniri. Prima ei impresie nu fusese una favorabilă, mai ales pentru că continuase să se agaţe de posibilitatea firavă de a-l avea pe Jerome. Dar acum, cu speranţa aceasta spulberată, trebuia oare să ia în considerare posibilitatea de a se mărita cu doctorul Glatz? În afară de faptul că era mai bătrân, întrunea toate celelalte standarde la care ţinea – avere, titlu şi autoritate.

În timp ce cântărea în minte opţiunea aceasta, reproşul făcut ei de către Jonas în cursul acelei săptămâni îi reveni în minte. Îi spusese să nu mai pună atâta greutate pe calităţile exterioare. Nu era chiar atât de superficială, nu-i aşa? Să-i pese mai mult de averea şi titlul nobiliar decât de caracterul unui om?

De fapt, dispreţuia faptul că nobilii se purtau tocmai aşa cu ea – îi cântăreau mai ales calităţile exterioare în loc să se uite la forţa caracterului ei. Dar oare nu se făcea şi ea vinovată de acelaşi lucru?

Doctorul Glatz se apropie de tejghea. Când se opri înaintea ei, tuşi, iar mişcarea aceasta îi scutură pântecul.

— Am nevoie de o doctorie pentru tusea mea, îi spuse el ucenicului.

— Aveţi nevoie de creţişor amestecat cu miere curată. Se întoarse spre băiat. Pregăteşte un tonic pentru doctorul Glatz.

Ucenicul sări pe un scaun şi începu să studieze cu atenţie etichetele de pe borcanele aliniate pe unul din rafturile de sus.

— Unde e stăpânul tău? îl întrebă doctorul Glatz pe băiat. Ce ştie o călugăriţă despre treburile dintr-o farmacie?

— Ştie mai multe decât mine.

Ucenicul împinse la o parte mai multe borcane.

— Du-te şi adu-l pe stăpânul tău. Dacă e să plătesc pentru doctorie, vreau să mă asigur că este exact ceea ce am nevoie.

Katharina se reapucă să mărunțească florile de gălbenele.

— Și el vă va spune ce v-am spus eu.

— Atunci să înțeleg că îți închipui că ai întotdeauna dreptate? Tonul îi era muşcător.

Ea nu-şi ridică privirea. Întrebarea lui nu merita un răspuns.

— Presupun că îți închipuiai că ai dreptate şi în ce-l priveşte pe Jerome Baumgartner?

Inima ei se poticni brusc, iar mâinile i se opriră. În ultimele zile de când îi adusese Jonas vestea, constatase că fusese una dintre ultimele persoane care aflase de logodna lui Jerome cu Sibylle Dichtel von Tutzing. Se părea că întregul oraş şi chiar şi locuitorii din ținuturile din jur auziseră de ea înaintea ei.

— Presupun că până la urmă nu se mai întoarce după dumneata în Wittenberg. Doctorul Glatz scoase o bucată de pânză din buzunar şi-şi suflă nasul în ea cu forța unui elefant. Ce ruşine că a ignorat scrisoarea marelui doctor Luther.

— Nu văd de ce vă priveşte pe dumneavoastră această chestiune.

Doctorul Glatz îşi desfăcu uşor mantia şi se rezemă de tejghea, evident făcându-se comod.

— În vremea studenției domnului Baumgartner, studenții erau mult mai sălbatici decât sunt acum. Erau vestiți pentru bețiile şi dansurile cu fetele din Wittenberg.

— Doctor Glatz, nu mă interesează bârfele.

— Baumgartner şi-a câştigat o oarecare reputație până şi-a terminat studiile, nu-i aşa? Rectorul îi aruncă un zâmbet tovarăşului său, care stătea în spatele său, aşteptând răbdător. Un număr destul de frumos dintre fetele de pe-aici au sfârşit purtând pălăria lui Baumgartner şi el – mărgelele lor. De fapt, s-a bucurat de *mărgeaua* multor fete, dacă înțelegeți ce vreau să spun. Doctorul Glatz şi prietenul său începură să chicotească.

Însă Katharina rămase încremenită în fața îndrăznelii cu care acest bărbat vorbi despre astfel de lucruri în preajma unei doamne. Nu contau titlul lui, averea şi poziția lui, cum s-ar fi putut mărita cu el?

Poate că Jerome nu o făcuse să leşine, dar cel puțin ştiuse că în preajma lui se putea bucura de o companie plăcută. Dar cu doctorul

Glatz... Abia dacă putea purta o simplă conversaţie cu el fără să i se întoarcă stomacul pe dos. Cum să-şi petreacă tot restul vieţii ei pământeşti cu un astfel de bărbat?

Se întoarse spre ucenic.

— Ai terminat amestecul pentru doctorul Glatz?

Avea să termine treaba chiar ea, dacă asta îl făcea pe omul acesta să plece mai repede.

Ucenicul încuviinţă din cap şi termină de măsurat creţişorul.

Doctorul Glatz se lăsă acum cu toată greutatea pe tejghea.

— Sigur că marele nostru doctor Luther a pus capăt tuturor chefurilor şi beţiilor când s-a întors din Castelul Wartburg...

— Nu mai vreau să aud nimic, îl întrerupse ea.

— Umblă vorba prin oraş că Baumgartner a înhăţat şi mărgeaua ta.

— Cum îndrăzniţi...

— Sigur că aş prefera o fecioară. Se aplecă suficient de mult încât ea să îi poată simţi în suflare acreala verzei pe care o mâncase la prânz. Ochii lui o priveau într-un fel de-i venea să-şi acopere pieptul cu braţele. Dar n-am prea întâlnit călugăriţe care să fie fecioare.

Scârba îi frământa stomacul cu viteza cu care curgea Râul Elba la venirea primăverii.

— Aţi depăşit orice limită.

El îşi coborî vocea conspirativ.

— Uneori îmi place şi câte o femeie care are ceva experienţă.

Conversaţia se înrăutăţea tot mai mult. Obrajii îi ardeau de stânjeneală, luă pistilul şi mojarul şi îi întoarse spatele.

— Sunteţi complet necuviincios, doctor Glatz, spuse ea peste umăr. Nu voi mai suporta şi alte obrăznicii din partea dumneavoastră.

Se retrase repede în cămăruţa din spatele farmaciei, încuie uşa şi se cutremură.

Spera ca Sfânta Fecioară să o ajute de se va întâmpla să se mai afle vreodată în aceeaşi încăpere cu omul acela.

26

Acesta este locul perfect pentru încă o grădină. Barbara se rezemă de stejarul care marca locul din afara zidurilor oraşului Wittenberg. Odată ce va fi deşelenit, am putea face zece sau douăsprezece straturi. Nu crezi?

— Ai dreptate. Katharina studie plantele ofilite înconjurate de frunzele uscate de după trecerea iernii. Ele reflectau tristeţea inimii ei, ca şi cerul plumburiu de deasupra capului.

Barbara arătă spre marginea locului.

— Am putea cultiva o livadă în capătul acela, lângă meri.

— Ar fi mai bine să tai merii bătrâni şi să plantezi alţii tineri.

Vântul primăvăratic era răcoros şi pătrundea pe sub mantia Katharinei. Asprimea iernii adăsta încă în umezeala din aer, în crengile golaşe şi cenuşii şi în iarba gălbuie culcată de topirea recentă a zăpezii.

— De ce nu faci tu asta, Katharina? Barbara îşi privi cei doi copii mici jucându-se de-a prinselea printre copacii din livada îmbătrânită. Dacă îl conving pe meşterul Cranach să cumpere aria aceasta, te ocupi tu de plantat?

Katharina ştia ce încerca să facă Barbara – să o ajute să uite de

situația ei catastrofală. În ultimele săptămâni nu făcuse altceva *decât* să se gândească la faptul că aproape că se împlineau doi ani de când plecase din mănăstire și tot singură era. De fapt, ea rămăsese singura călugăriță de la Marienthron care nu-și găsise niciun partener de viață și nici măcar un cămin.

Era recunoscătoare pentru faptul că Barbara se împrietenise cu ea și că-i oferise o poziție superioară celei de slujitoare. Dar în ultima vreme nu reușea să-și mai găsească energie pentru a se entuziasma la vederea lucrurilor care o încântaseră cândva, mai ales după ce primise de la Margaret vestea că așteptă un copil. Prietena ei nu-i scrisese mult, însă Katharina citise printre rânduri. Margaret învățase să accepte noua ei viață și faptul că urma să aibă un copil avea să facă totul mult mai ușor pentru ea.

Katharina își trecu mâna peste pântecul ei plat. Golul de acolo o durea, ca și pustiul viselor ei pierdute. Nu numai că ar fi trebuit să fie căsătorită până acum, dar și ea ar fi trebuit să țină un copil în brațe, având poate încă unul în pântec deja. Dar ce se alesese de toate speranțele ei? Unde dispăruseră?

— Va trebui să ne apucăm cât mai repede de lucru. Barbara păși printre ierburile încâlcite și trase de una dintre plante, smulgând-o cu ușurință din pământ. Scuturâ bulgării de pământ ce rămaseră prinși de rădăcina moartă, apoi o aruncă deoparte. Nu cred că vom avea prea multă bătaie de cap cu curățitul acestui loc.

— Probabil că nu.

— Nu mai putem asigura tot ce avem nevoie cu grădina mică pe care o avem la Marktplatz.

Katharina privi înspre Elba și spre rândunicile ce se roteau pe deasupra apei. Prezența ei în gospodăria lor nu făcuse ca lucrurile să fie mai ușoare pentru ei. Nu era decât un om în plus de îmbrăcat și de hrănit.

— Ucenicii. Avem prea mulți ucenici, se grăbi să explice Barbara, intuind direcția în care o apucaseră gândurile Katharinei. Cu farmacia, tipografia și studiourile de artă, avem mai mulți ucenici decât destui. Iar acum meșterul Cranach plănuiește să deschidă o librărie...

— Îmi pare rău. Probabil că și eu vă sunt o povară...

— *Tu* nu eşti o povară, Liebchen. Barbara se apropie şi o apucă de mâini. Tu eşti prietena mea.

Katharina se uită la degetele roşii şi crăpate ale Barbarei, apoi la faţa ei, la ridurile din jurul ochilor ei şi de pe frunte. Femeia era cu doar zece ani mai în vârstă decât Katharina, dar faţa ei plină de riduri şi istovită era a unei femei bătrâne. Lucas Cranach era unul dintre cei mai bogaţi oameni din Wittenberg. Katharina nu înţelegea de ce muncea Barbara atât de mult când avea slujitori care să trudească pentru ea.

— Eşti bine-venită să stai la noi cât de mult doreşti.

Barbara o strânse de mâini. Calmul coborî din nou peste Katharina; se strecură în interiorul ei şi o înmuie la fel ca laptele de capră turnat peste pâinea tare de secară.

— Ai fost atât de bună cu mine! Nu-ţi pot mulţumi îndeajuns.

Katharina strânse mâinile care le ţineau pe ale ei, dorindu-şi să poată zâmbi, dar nu reuşi să găsească nimic în interior decât un desiş încâlcit de buruieni ofilite.

În comparaţie cu perioada petrecută la familia Reichenbach, lunile de când era la familia Cranach îi făcuseră mult bine. Ei o considerau o femeie de viţă nobilă şi o tratau cu consideraţia potrivită statutului ei. De fapt, Barbara se apucase să o înveţe în mod serios pe Katharina diferite sarcini necesare pentru a conduce o gospodărie mare, presupunând că aceasta va avea într-o bună zi o gospodărie proprie de administrat.

Dar îndoielile puseseră tot mai mult stăpânire pe ea, împreună cu disperarea. Katharina nu se putea abţine să nu se gândească la faptul că poate că la urma urmei era sortită să rămână necăsătorită. Poate că toate învăţăturile referitoare la cum să conducă o casă erau în van.

Atenţia le fu atrasă de un zgomot produs de copite pe drumul brăzdat de făgaşe din apropiere.

— Bună ziua! le strigă pastorul Bugenhagen din şaua unei iepe. Îşi ridică mâna în semn de salut, barba zburlită şi mantia lungă dându-i înfăţişarea unuia dintre sfinţii apostoli care se întorcea dintr-o călătorie misionară.

— O, domnule pastor, nu ne aşteptam să te întâlnim! Barbara îi zâmbi călduros.

— Mă întorc din Orlamünde. Pastorul îşi conduse calul prin buruienile şi plantele încâlcite. De fapt, intenţionam să trec prin dreptul casei voastre pentru a-i aduce nişte veşti Katharinei.

— Ei bine, atunci te-am scutit de-un efort. Barbara se aplecă şi smulse încă o buruiană înaltă. Ne-am aventurat în afara zidurilor oraşului pentru că mă gândesc să cumpăr o bucată de pământ pentru gospodăria tot mai mare a meşterului Cranach.

Pastorul Bugenhagen ajunse lângă ele.

— Foarte curând va trebui să îţi faci griji pentru o persoană în minus.

Katharinei nu-i plăcea modul în care ochii lui se îngustară când o priveau, ca şi când ea ar fi constituit o problemă pe care era pe punctul de a o rezolva.

— Sper că nu ea. Barbara o apucă de braţ. Katharina tocmai mi-a promis că se va ocupa de plantarea noii mele grădini. Nu-i aşa?

— Sigur.

Măruntaiele Katharinei se strânseră sub imperiul unui sentiment tot mai intens de nelinişte.

— Mă tem că va trebui să găseşti pe altcineva, îi zise pastorul.

— N-aş putea, insistă Barbara. Katharina ştie atât de multe lucruri despre ierburi, mai mult decât farmacistul sau oricare dintre ucenici.

Pastorul Bugenhagen coborî din şa şi scoase un măr scofâlcit din desaga pe care o purta la brâu. I-l întinse iepei, iar ea fornăi uşor înainte să savureze delicatesa.

— Tocmai m-am întors din vizita pe care i-am făcut-o doctorului Glatz.

Katharina încercase să nu se gândească la doctorul Glatz în săptămânile care trecuseră de când vorbise cu el în farmacie. Dar insinuările lui privitoare la comportamentul din trecutul lui Jerome o urmăriseră. Acum realiză că doctorul Luther avusese dreptate să nu-l agreeze pe Jerome. Nu era de mirare că se înfuria de fiecare dată când pomenea numele lui, mai ales dacă bârfele despre viaţa lui plină de promiscuitate erau adevărate. De fapt, acum îşi dădea seama că doctorul Luther făcuse observaţii fine referitoare la reputaţia deloc meritorie a lui Jerome, dar ea fusese prea îndrăgostită pentru a-l lua în serios.

— Doctorul Luther a amânat prea mult timp rezolvarea chestiunii cu doctorul Glatz, continuă pastorul Bugenhagen. Aşa că am luat situaţia aceasta în propriile mele mâini.

— Ce situaţie, domnule pastor? întrebă Katharina, cu toate că avea sentimentul ciudat că ştia deja la ce se referea el.

— A fost de acord să se căsătorească cu dumneata în două săptămâni.

Cu toate că ştirea nu era binevenită, nu o luă chiar prin surprindere.

Barbara se încruntă.

— Asta este ceea ce-ţi doreşti, Katharina?

Ea dădu să scuture din cap, însă pastorul Bugenhagen o opri.

— Aranjamentele au fost făcute deja.

— Mi se pare că e prea repede, spuse Barbara. Cu siguranţă că nu este nicio grabă...

— El nu mai vrea să aştepte. Cu toate răscoalele ţăranilor şi toată tulburarea...

— Ce legătură au astfel de lucruri cu căsătoria? Barbara se uită la Katharina şi văzu îngrijorarea din ochii ei. Daţi-i câtva timp Katharinei!

— O să mă descurc. Katharina se sili să zâmbească, luptându-se cu un val de iritare. Nu contează cât timp aş avea. Pentru că nu am de gând să mă căsătoresc cu doctorul Glatz.

Pastorul Bugenhagen îşi încrucişă braţele pe pieptul său voluminos.

— Doctorul Glatz a fost în sfârşit de acord să se căsătorească cu dumneata. Ar trebui să fii uşurată şi onorată că un astfel de om marcant doreşte să te ia de nevastă, după toate bârfele de care te-ai înconjurat.

— Voi fi uşurată abia când voi afla că doctorul Glatz şi-a scos din minte orice gând de a se căsători cu mine.

Nu-l cunoştea prea bine pe doctorul Glatz, dar văzuse şi auzise destule pentru a ajunge la concluzia că o căsătorie cu el avea să-i facă numai rău.

Faţa pastorului Bugenhagen se posomorî de îngrijorare.

— Nu ai prea multe opţiuni când vine vorba de căsătorie.

— Cineva tot o să apară, domnule pastor, zise Barbara, a cărei atenţie era distrasă de copiii ei, care începuseră să se caţere într-unul din merii cu crengi încâlcite. Ea porni înspre ei, dar apucă să mai

arunce un comentariu peste umărul lat. Cineva mai tânăr şi mai bun, un om mai potrivit pentru Katharina.

După doi ani, Katharina nu era la fel de sigură că avea să mai apară cineva potrivit. Dar era recunoscătoare că prietena ei îi lua apărarea.

— Am aşteptat destul. Vocea pastorului deveni încordată. E ultima dintre călugăriţele din Marienthron şi o pată pe reputaţia doctorului Luther.

— Sunt convinsă că doctorul Luther nu va avea nimic împotrivă dacă Katharina va continua să locuiască la noi, strigă Barbara în direcţia lor în timp ce se îndrepta repede spre micuţii ei. Ce rău îi face ea dacă îşi vede de viaţa ei ca tovarăşă a mea?

— N-ai auzit ce zic oamenii?

— Fac tot ce-mi stă în puteri să evit vorbirea deşartă, domnule pastor, îi răspunse Barbara înainte să le strige copiilor să coboare din pom.

Pastorul Bugenhagen îşi îndreptă atenţia asupra câtorva păsări-cardinal ce ţopăiau pe pământul reavăn şi vânau insecte, apoi îşi coborî vocea, vădit stânjenit.

— Se spune că doctorul Luther ţi-a sabotat şansele de căsătorie pentru că nu vrea să renunţe la amanta lui.

Katharina pufni dezgustată.

— Deci înţelegi acum de ce este atât de urgent să te căsătoreşti, Katharina. Trebuie să reducem bârfele la tăcere, odată pentru totdeauna.

Ideea de a fi târfa doctorului Luther o făcea să ardă de ruşine. Şi cu toate acestea, nu era decât una din multele bârfe cărora trebuise să le facă faţă de când venise la Wittenberg. Nu putea lăsa astfel de poveşti să o silească să intre într-o căsătorie nefericită.

— Nu mă voi mărita cu doctorul Glatz! Înfruntă privirea pastorului, hotărâtă să nu cedeze la insistenţele lui. Spuneţi ce doriţi, dar sunt absolut hotărâtă – nu mă voi mărita cu doctorul Glatz.

Pastorul Bugenhagen îşi frământă ceafa şi scutură din cap.

— Ştiam că avea să fie dificil. Eşti la fel de încăpăţânată ca şi doctorul Luther.

— Nu sunt încăpăţânată, sări Katharina încercând să-şi liniştească moara din stomac. Pur şi simplu nu am de gând să mă mărit cu un om care nu-mi place.

Pastorul Bugenhagen oftă.

— Eşti sub protecţia doctorului Luther; el ţi-e stăpân. Şi de vreme ce el a fost de acord cu această unire cu doctorul Glatz, nu ai de ales, va trebui să te supui.

Katharina ar fi vrut să mai spună ceva, dar ştia că nu avea niciun rost. Pastorul Bugenhagen nu avea să se răzgândească. Deja investise prea mult efort în acest aranjament.

Avea să se ducă la însuşi doctorul Luther. Îşi luă inima în dinţi şi se pregăti de luptă.

Luther îşi şterse broboanele de sudoare de pe frunte. Stomacul începuse să-i chiorăie şi ştia prea bine ce însemna asta. Nu mai era mult până când pântecul avea să i se strângă tot de o durere de care îi era groază, care-l făcea să se îndoaie de la mijloc, şi apoi avea să vomite până la senzaţia că până şi ultima picătură de viaţă s-a scurs din el.

— Mai spune-mi o dată ce ai scris!

Luther se rezemă cu obrazul de peretele rece al chiliei înguste căreia îi spunea biroul său. În această zi înnorată de primăvară, răcoarea aerului îi alina pielea înfierbântată.

Jonas ţinu pana înmuiată în cerneală deasupra hârtiei.

— Titlul tău: *Îndemn la pace – un răspuns la Cele douăsprezece articole ale ţăranilor din Suabia**

Luther îşi închise ochii şi-şi înăbuşi un geamăt. Obosise să se mai ocupe de ţărani şi prinţi în egală măsură. Erau ca doi copii obraznici care nu aveau de gând să înceteze cu răfuielile, indiferent de câte ori îi mustra.

— Ai spus: „Nu există nimeni în lumea aceasta căruia să i se poată

* Regiune istorică aflată în partea de sud-vest a Germaniei, în landurile Baden-Württemberg şi într-o mică porţiune din Bavaria de astăzi, a nu se confunda cu Şvabia – o regiune administrativă din zilele noastre din Bavaria (n.tr.).

mulțumi pentru aceste nenorociri în afară de voi, prinți și domni, citi Jonas. În timpul domniei voastre vremelnice, nu faceți nimic altceva decât să vă jefuiți și să vă nedreptățiți supușii, pentru ca voi să puteți duce o viață plină de huzur și mândrie, până când sărmanii de rând nu mai pot îndura. Sabia vă e lipită de gâtlej, dar voi vă credeți atât de tari în șeile voastre, încât nimeni nu vă poate face să descălecați."

— Și nu crezi că vorbele mele sunt prea dure?

Jonas se lăsă pe spate în scaunul de la birou, care scârțâi sub greutatea lui.

— Sigur că sunt dure. Dar sunt necesare.

— Dacă prinții și-ar lăsa deoparte mândria diavolească și ar lua în considerare cererile țăranilor... Luther își frecă ochii cu degetele mari pentru a alunga pulsatul din spatele lor. Cine îi poate învinovăți pe țărani pentru că doresc ca pământurile și bunurile să fie redate în stăpânirea satelor sau pentru că își doresc ca munca ce li se impune să nu treacă dincolo de nivelul suportabilității?

— *Cele douăsprezece articole* sunt prea radicale și tu știi asta, mormăi Jonas. Nobilii feudelor din Suabia de Sus depind de iobagi. Nu vor tolera nici în ruptul capului abolirea iobăgiei.

Nodul dureros se strângea tot mai tare în măruntaiele lui Luther; el se aplecă, încercând să nu urle.

— Continuă, spuse Luther printre dinții săi încleștați. Citește și restul.

Jonas începu să citească. Își petrecuseră cea mai mare parte a zilei corectând documentul, care ar fi trebuit să fie terminat demult. Dezghețul de primăvară trezise din hibernare furia țăranilor. În fiecare zi, noi rapoarte ajungeau la Wittenberg despre ravagiile pe care le făceau ei în sud, unde sate întregi se răsculau și orașele imperiale erau silite să se supună cetelor de țărani vagabonzi.

Cele douăsprezece articole prezentau cererile țăranilor. Luther nu putea nega faptul că erau cereri justificate. Țăranii nu cereau decât ceea ce era de bun-simț. Își doreau să rupă lanțurile asupririi nu doar din partea nobilimii, dar și din partea papei. Ei erau cei care duceau reformele lui Luther pe tot cuprinsul țării.

Acum doreau ca el să își declare sprijinul pentru cauza lor. Iar el nu-și dorea nimic altceva decât să îi denunțe pe prinți și să se alăture

ţăranilor în lupta lor pentru eliberarea de sub tiranie. Rădăcinile ţărăneşti ale tatălui său pătrundeau adânc în făptura lui. Dacă nu ar fi fost providenţa lui Dumnezeu, el însuşi ar fi avut viaţa unui ţăran.

Luther încercă să se îndrepte şi să-l asculte pe Jonas, dar durerea de stomac îl făcu să se aplece din nou înainte.

— Of!

Jonas tăcu.

— Să-i ia diavolul pe ţărani şi pe prinţi! urlă Luther. Nu putea lua partea ţăranilor; risca să piardă protecţia prinţilor şi să dea cu piciorul la toată munca lui de până acum. Prietenii lui aveau grijă ca el să nu uite asta.

Sigur că ţăranii greşeau prin faptul că foloseau violenţa pentru a îndrepta starea lucrurilor, iar el intenţiona să le spună asta. Dar dacă trebuia să aleagă de partea cui era...

Fierea începea să-i urce până în gâtlej.

Îşi acoperi gura, îi făcu un semn cu capul lui Jonas pentru a se scuza, apoi ieşi din birou. Coborî treptele împleticindu-se, ieşi în fugă prin uşa turnului în curte şi se prăbuşi în genunchi.

Trupul îi era chinuit de spasme. Muşchii i se încordară până când nu mai era capabil să se mişte. Întunericul i se învălmăşea în cap. Devenea prea bătrân pentru atâta zbucium în fiecare zi. Cu siguranţă că acesta avea să-l omoare înainte să reuşească să o facă vrăjmaşii săi.

Nu era sigur cât timp trecu până când îl găsi Wolfgang zăcând grămadă pe jos şi-l ridică. Slujitorul său îi şterse faţa şi îi oferi o băutură fierbinte. Apoi, după ce picioarele i se opriră din tremurat, Luther urcă scările ce duceau la biroul său. Când ajunse pe coridorul dormitoarelor de sus, sunetul unor voci îl opri.

— De vreme ce doctorul Luther nu e disponibil, îi poţi transmite dumneata refuzul meu când se întoarce.

Venise Katharina! Inima îi bătea atât de zgomotos în piept încât părea să se audă pe tot coridorul pustiu. Trecuseră multe săptămâni de când nu o mai văzuse decât în treacăt la Stadtkirche, unde o putea admira doar de la depărtare în hainele ei în culori vii pe care le purta. Buclele mari ale părului ei auriu i se lăsau mult peste umeri acum. Trecuse şi mai mult timp de când vorbise ultima oară cu ea. Cu toate

că erau momente când îşi dorea să traverseze naosul şi să schimbe doar o vorbă cu ea, întotdeauna îi lăsase pe prietenii lui să-l conducă departe de ea, ştiind că bârfele aveau să se înteţească dacă era văzut discutând cu ea.

Privi în jos spre haina sa, la petele lăsate de vărsătură. Un miros amar persista în jurul lui. Îşi trecu degetele peste barba nerasă de pe faţă şi apoi prin păr. Cu siguranţă că arăta şi mai rău decât mirosea. Ce avea să creadă Katharina despre el când avea să îl vadă în halul acesta? Sigur, îl văzuse într-o stare şi mai proastă înainte, dar poate că tocmai asta era problema. Avusese atât de puţine ocazii să-l vadă în cele mai bune momente ale sale!

Făcu un pas îndărăt. Înainte să-şi facă cunoscută prezenţa, trebuia să-şi schimbe hainele. Se strecură rapid în dormitorul său, care era chiar lângă birou. Trase uşa după el şi întinse mâna după sutana pe care o aruncase deoparte în urmă cu câteva luni.

Vocea ei se auzea prin peretele subţire. Nu trebuia să asculte pentru a şti de ce venise. Auzise noutăţile despre doctorul Glatz, veştile pe care i le adusese pastorul Bugenhagen şi lui – că doctorul Glatz consimţise să se căsătorească cu ultima călugăriţă de la Marienthron.

Glatz, bătrânul avar.

— Nu mă mărit cu omul acela! o auzi spunând. Ba chiar dimpotrivă. El zâmbi şi porni spre uşă, ca să audă mai bine, uitând de intenţia sa de a-şi schimba hainele. Nu îl avertizase el oare pe pastorul Bugenhagen că Kate era o *Katzen* şuierătoare, că nu era potrivită pentru doctorul Glatz?

— Nu ai de ales. Vocea lui Jonas era calmă şi lipsită de orice emoţie, iar Luther se simţi uşurat că prietenul său era cel care se ocupa de Katharina şi nu el. Jonas nu avea să o lase să-l prostească şi să îl ducă până în punctul în care să simtă că-şi pierde minţile.

— Ba sigur că am de ales! Dacă aş fi vrut să rămân sub jugul asupririi, aş fi rămas la mănăstire. Nu mi-am câştigat libertatea doar pentru a renunţa din nou la controlul asupra vieţii mele!

Luther îşi dorea să-i fi putut vedea faţa. Ochii ei albaştri aruncau probabil flăcări în timp ce vorbea.

— Presupun că doctorul Glatz nu e destul de bun pentru dumneata? întrebă Jonas.

— Trebuie să-l convingi pe doctorul Luther să renunțe la aranjamentul acesta.

— Doctorul Glatz este doctor, profesor şi pastor. E bogat şi un om de vază. Cu siguranță acestea sunt lucrurile pe care ți le dorești.

Trupul lui Luther se încordă în timp ce aştepta să-i audă răspunsul.

— Poate că e înzestrat cu toate aceste calități potrivite, răspunse ea, dar mie nu-mi place. Chiar deloc.

Luther expiră prelung. Nu putea nega faptul că era uşurat că Katharina îl respingea pe doctorul Glatz.

— Îi vei spune doctorului Luther că aranjamentele lui sunt inacceptabile.

— După cum ți-am mai spus o dată, eşti prea mândră, Katharina von Bora!

Scaunul de sub Jonas scârțâi, iar Luther şi-l putea imagina cum se lasă pe spate, cu brațele încrucişate la ceafă, încruntat. N-ai putea găsi un om care să te mulțumească nici chiar de-ar fi împăratul însuşi!

— Asta este cât se poate de fals.

— Atunci cine? Cine ar putea, mă rog frumos, să te mulțumească?

Ea rămase tăcută multă vreme.

Luther se lipi mai tare de uşă şi din greşeală se lovi de ea, făcând-o să zornăie uşor. O opri cu degete tremurătoare.

— Nu am avut legături cu prea mulți bărbați, spuse ea în cele din urmă. Dar cu siguranță am putea găsi pe cineva mai bun decât doctorul Glatz. Chiar şi dumneata, cu toate că eşti dezagreabil, eşti de preferat în comparație cu doctorul Glatz.

Jonas pufni.

— Măcar dumneata ai o inimă şi-ți pasă de oameni, zise ea, cu toate că adesea încerci să te ascunzi în spatele sarcasmului dumitale.

Prietenul său rămase tăcut multă vreme înainte să spună cu voce tare:

— Ce spui de doctorul Luther? Şi el e de preferat?

Inima lui Luther se opri în loc.

— Chiar şi doctorul Luther ar fi mai bun decât doctorul Glatz.

Chiar şi? Acolo se situa el pe lista făcută de ea cu persoanele pe care le considera acceptabile în vederea căsătoriei?

— Atunci să înțeleg că ai fi de acord să te măriți cu doctorul Luther?

Ea nu spuse nimic.

Dintr-odată simți că nu mai avea aer, nu se mai putea mișca. Trebuia să-i audă răspunsul, dar în același timp îi venea să-și astupe urechile.

— Doctorul Luther este unul dintre cei mai prețuiți oameni din Sfântul Imperiu Roman, zise Jonas. Cu siguranță că pe el nu-l vei respinge.

— Doctorul Luther a spus cât se poate de limpede că nu intenționează să se căsătorească niciodată.

— Prea bine. *Dacă* s-ar hotărî să-și ia nevastă, te-ai mărita cu el?

Luther se aplecă în față, cu trupul încordat. Atinse din nou ușa.

— Of, spuse el răguşit. Ce făcea aici? De ce îi păsa de răspunsul ei? Știa că ar fi trebuit să iasă de aici, să coboare treptele și să plece din clădire fără să privească înapoi măcar.

Dar nu putea. Ea exercita asupra lui o vrajă care-l lega într-un fel pe care nu-l înțelegea, însă nici nu o putea rupe.

— *Dacă*, spuse Jonas din nou. Ipotetic vorbind.

— *Dacă* doctorul Luther s-ar hotărî vreodată să se căsătorească, și *dacă* m-ar cere pe mine, atunci cum aș putea spune nu?

— Deci te-ai mărita cu el?

— Da, cred că da.

Luther își simți genunchii moi și se sprijini cu toată greutatea de perete.

— Dar el nu se va căsători niciodată, spuse ea repede. Așa că să nu ne mai pierdem timpul cu astfel de discuții.

— Te măriți cu el dacă te cere?

— Da. Am spus da o dată și nu trebuie să mă mai întrebi din nou.

— Doar mă asigur că ne-am înțeles în privința acordului dumitale.

Vocea lui Jonas era puțin mai ridicată.

Inima lui Luther începu din nou să bată, dar de două ori mai repede decât de obicei.

— Dacă îmi promiți, spuse Jonas, atunci eu mă asigur că Martinus va anula aranjamentul cu doctorul Glatz.

— L-ai putea convinge?

— Ascultă de mine în toate privinţele – până la urmă.

Luther zâmbi acru, ştiind că spusele prietenului său erau adevărate.

— Ce anume să promit mai exact? întrebă Katharina.

— Că *dacă* doctorul Luther îţi va cere vreodată să te căsătoreşti cu el, vei fi de acord cu propunerea lui.

— Atunci îmi dau cuvântul.

Nu ezitase deloc. Paşii ei uşori trecură prin dreptul lui pe coridor. O parte din el îl îndemnă să fugă după ea, să o prindă şi să o întrebe dacă vorbise serios. Dar o altă parte din el era prea speriată pentru a o face.

Nu se urni din locul său până nu fu sigur că ea a ajuns la capătul scărilor şi chiar mai departe. Şi tot ezita.

— Poţi să ieşi acum! îl strigă Jonas. A plecat.

Luther deschise uşa şi privi în sus şi în jos pe coridor înainte să se strecoare afară din odaia sa şi să intre în birou.

Jonas dădu scaunul mai în spate şi îşi puse picioarele pe birou. Cu braţele încrucişate la ceafă, îşi îngustă ochii.

Luther rânji.

— Ştiai că eram acolo în tot acest timp, nu-i aşa?

— Eşti un ţap bătrân şi sperios.

Luther îşi atinse tunica pătată.

— Miros a vomă. N-o puteam lăsa să mă vadă aşa.

— Eşti ca o căţea cu coada între picioare. Privirea lui Jonas nu se abătu de la el. Ce naiba faci, încercând să o sileşti pe Kate cea bună să se mărite cu bătrânul şi vicleanul Glatz? Credeam că am renunţat la ideea asta acum câteva săptămâni.

— De când a devenit ea *Kate cea bună*? întrebă Luther, tot mai amuzat.

— Îmi place destul de mult de ea, răspunse Jonas. Nu mi-a plăcut însă dispreţul cu care te-a tratat. Adevărul este că nu-l agreează pe doctorul Glatz şi nu doreşte să-l ia în considerare ca potenţial soţ. Anulează aranjamentul!

— Dacă nu-i place de bătrânul acela, s-ar putea să fie nevoită să mai aştepte ceva vreme după o altă şansă. Luther avea să anuleze bucuros aranjamentul cu doctorul Glatz, dar nu-l putea lăsa pe Jonas

să vadă că era prea dornic să o facă. Şi atunci cine crezi că ar vrea să o ia de nevastă?

— Ştiu prea bine cine ar vrea.

Buzele lui Jonas se arcuiră într-un zâmbet viclean, tachinându-l.

Luther se rezemă de perete, incapabil să-l înfrunte pe Jonas, incapabil să-şi mai nege sentimentele. Îi plăcea Katharina prea mult. Timpul şi distanţa nu fuseseră capabile să-i ucidă gândurile şi dorinţa după ea.

O arsură îi străpunse mijlocul cu viteza unei săbii. Cu toate că încercase să se lupte împotriva noilor simţăminte pe care ea le trezise în el, bătălia aceasta devenea tot mai grea. Ea trezise la viaţă dorinţe adânci, puse în el de Dumnezeu, după tovărăşie şi dragoste, dorinţe pe care le negase în anii deloc puţini în care fusese călugăr. Acum, că aceste dorinţe i se treziseră, trebuia să se lupte împotriva cărnii lui, a gândurilor şi chiar a viselor lui în încercarea de a rămâne curat şi fără blamă în faţa Domnului. În unele zile simţea că, dacă mai continua să se împotrivească, avea să piardă definitiv lupta aceasta.

— Ce-i vei spune pastorului Bugenhagen? întrebă Jonas. Ai nevoie de un plan, sau bătrânul cocoş va muri fiert în suc propriu din cauza îngrijorării.

— Tu ce propui?

— Însoară-te tu cu Kate!

Vorbele lui Jonas îi aprinseră din nou fierbinţeala din mijloc.

— Nu mă pot căsători şi tu ştii asta.

— Nu-ţi mai cred scuzele.

— Nu sunt un buştean sau o piatră fără bărbăţie, dar în fiecare zi mă aştept să primesc pedeapsa şi moartea cuvenite unui eretic.

— Spui asta de doi ani încoace. Jonas îşi urni picioarele de pe birou. Şi uite că trăieşti.

— Abia dacă mai trăiesc. Îşi privi petele de pe haină. Şi-apoi, ea nu mă vrea cu adevărat. Ştiu că a spus că se căsătoreşte cu mine dacă i-o cer, dar ea nu se aşteaptă s-o cer. De asta a fost de acord cu tine.

— I-am văzut reacţiile în prezenţa ta. Simte mai multă afecţiune pentru tine decât vă daţi seama amândoi.

Luther ar fi vrut să-şi poată crede prietenul. Ori de câte ori o atinsese pe Katharina, îşi dorise să creadă că şi ea simţea aceeaşi

dorinţă ca şi el. Dar nu era sigur dacă nu îşi proiectase doar propriile dorinţe asupra ei.

În cele din urmă oftă.

— Niciodată nu voi fi genul de om pe care a visat să-l aibă de soţ.

— Niciun om nu se va ridica vreodată la înălţimea standardelor ei, conchise Jonas. Kate e o femeie mândră şi te-ar ţine smerit.

— Sunt convins că m-ar ţine.

Să îndrăznească să dea curs sfatului lui Jonas? Când greşise vreodată prietenul lui?

Cum ar fi fost să primească chiar şi doar o sărutare din partea Katharinei? La gândul de a fi chiar şi numai un pic mai intim cu ea, căldura din stomacul lui se întindea în toate celelalte părţi ale trupului său. Nu putea nega faptul că dorea să-şi satisfacă astfel de dorinţe. Şi nu cu orice femeie. În final trebui să recunoască: o dorea pe Katharina von Bora.

Iar acum promisese că avea să se căsătorească cu el. Sigur că nu ar fi fost de acord cu o astfel de juruinţă dacă nu l-ar fi găsit de dorit măcar câtuşi de puţin. Acum era şansa lui de a o avea. Nu mai putea găsi nicio scuză ca să-l refuze. O putea întreba fără să se teamă că va fi respins.

Apoi scutură din cap.

— Nu!

Vechile argumente se îngrămădiră în capul lui, cu toate că nu mai aveau aceeaşi forţă. Papa şi prinţii continuau să-l vâneze. Dumnezeu îl chemase să reformeze biserica, iar o nevastă avea să-i distragă atenţia de la misiunea sa. Cel puţin asta i-ar fi spus Melanchton dacă ar fi fost aici.

— Dumnezeu mi-ar putea schimba inima dacă ar dori asta! Ştia că vorbea prea tare, dar nu trebuia să-l convingă doar pe Jonas, ci şi pe sine. Cel puţin deocamdată, nu am nicio intenţie să îmi iau o nevastă.

— N-ai decât să te minţi pe tine, spuse Jonas luând pana, dar pe mine nu mă prosteşti! Ştiu că o iubeşti şi o doreşti. Am ştiut-o în tot acest timp.

Luther îşi plecă creştetul. Da, o dorea. Dar o iubea? Dacă da, atunci cum putea risca să o expună pericolelor? Pentru că, dacă se căsătorea

cu ea, îi semna condamnarea la moarte, la fel cum o semnase şi pe a lui.

Îşi reprimă valul de dorinţă, cu toate că îl durea enorm să o facă.

— Nu e bine, prietenul meu. Nu mă căsătoresc.

— Spune tu ce pofteşti. Jonas se lăsă în spate şi-şi luă picioarele de pe birou. Eşti un om care simte lucrurile mult mai profund decât majoritatea dintre noi şi nu doar în domeniul muncii şi al scrierilor tale, dar şi în viaţa personală. Un astfel de om nu se poate împotrivi o veşnicie ideii de a-şi lua o nevastă.

Luther închise ochii, dar nu își putea alunga din minte coșmarurile din ultimele zile – zidurile înnegrite, râurile de sânge, stivele de cadavre mutilate. Mirosul sufocant de fum gros și duhoarea oribilă de carne arsă îi asalta toate simțurile și pătrundea în toate fibrele veșmintelor sale. Distrugerea la care fusese martor prin toată țara îi amintea de mănăstirea Marienthron după atacul țăranilor *Bundschuh*. Doar că de această dată violența și cruzimea se întinseseră pretutindeni.

Furia, deznădejdea și frustrarea clocoteau în stomacul său ca apa fiartă într-un cazan. Se lipea de pereții reci ai Bisericii Sfântul Gheorghe din parohia copilăriei sale și tânjea să se cuibărească în liniștea plină de forță pe care i-o ofereau pietrele străvechi.

Dincolo de ușile duble, tunetele uruiau în norii joși ai dimineții. Cei câțiva credincioși care participaseră la slujba de dimineață se făcuseră nevăzuți. Teama domnea ca un dictator peste Mansfeld, la fel cum se întâmpla în cele mai multe dintre provinciile din jur.

Privirea lui Luther alunecă spre geamul imens cu vitraliu ce orna sanctuarul. Cât de ironic era faptul că toate bucățile mărunte și colorate de sticlă ilustrau un Cristos care ținea o sabie în mână,

înconjurat de tunete, atât de diferit de Cristosul pe care-L descoperise studiind Noul Testament.

— Puterea țăranilor a crescut în Speyer*, în Palatinat**, în Alsacia și în Hesse.

Vicarul Johann Ledener le vorbi îngrijorat celor câțiva bărbați care rămăseseră în urmă. În discursul său se adresa mai ales lui Melanchton, care insistase să-l însoțească pe Luther în turul său prin Thuringia.

Luther știa că prietenii săi doriseră să-i supravegheze cuvântările, asigurându-se astfel că nu spunea nimic ce să-i ofenseze pe prinți, îngrijorați că avea să le ofere țăranilor prea mult sprijin în lupta lor. Însă Melanchton și toți sfetnicii săi se temuseră degeaba. Nu îi mai putea sprijini pe țărani. Nu după toate câte văzuse în ultimele câteva zile de călătorie.

Amploarea revoltelor produse de mișcarea *Bundschuh* crescuse la fel ca râurile în albiile lor după dezghețul de primăvară, ieșind din matcă și lăsând în urmă numai distrugere. Peste tot pe unde ajunsese, fusese martor la o atrocități, una după alta. Distruseseră și arseseră din temelii palatele episcopilor, castelele nobililor și abațiile unor bărbați și femei nevinovate. Susțineau că doreau eliberarea de sub asuprire, că dezbrăcau biserica de corupție și împrăștiau Evanghelia adevărată. Însă evanghelia lor nu era adevărul. Nu era a nimănui altcuiva decât a diavolului însuși.

Violențele tot mai frecvente erau mai serioase decât tot ce văzuse până atunci. Vedea în continuare preoți spânzurați de copaci, cu capetele plecate și trupurile inerte. Văzuse rămășițele cuiva care fusese ars de viu și pe ale altora care fuseseră mutilați și decapitați. Brutalitatea lipsită de orice noimă îl copleșise. Amintirile continuau să-i întoarcă stomacul pe dos.

— Orașele nu s-au putut opune, spuse vicarul Ledener. Pentru a supraviețui hoardelor jefuitoare de țărani, au fost siliți să își deschidă porțile și să li se alăture.

---

* Regiune din partea sudică a Germaniei (n.tr.).

** Regiune istorică din Germania medievală; Palatinatul elector, inferior, sau al Rinului (n.tr.).

Luther oftă. Auzise aceeaşi poveste în fiecare oraş, aceeaşi teamă ascunsă în fiecare voce. Ţăranii îşi duseseră jalbele prea departe.

Cu toate acestea, atunci când îi mustrase pe ţărani pentru metodele pe care le foloseau, ei nu fuseseră dispuşi să primească mustrarea pentru răzvrătirea lor. Nu doreau decât să audă că acţiunile lor erau justificate. Doreau să declare făţiş că îi sprijinea împotriva tiraniei nobilimii.

În schimb, el le spusese: „Domnul spune – Răzbunarea este a Mea."

Ei strigaseră la el şi îl întrebaseră cum de el avea dreptul să îi declare război papei şi cu toate acestea lor le cerea să se supună asupritorilor lor.

Le reamintise că războiul lor nu era împotriva cărnii şi a sângelui, ci un război spiritual. Că armele creştinului erau rugăciunea şi supunerea.

Dar cuvintele lui îi înfuriaseră şi mai mult. Ameninţările deveniseră violente, iar cuvintele, ucigătoare. Astfel că Melanchton le scurtase traseul. Acum aveau să se întoarcă în Wittenberg şi trebuia să se confrunte cu presiunea tot mai mare de a le lua partea prinţilor.

— Müntzer i-a incitat pe ţăranii din Mansfeld şi de prin toată regiunea, spuse Ruhel, un reprezentant al contelui Albrecht, care se alăturase discuţiei lor. Au invadat Mühlhausen, iar numărul lor creşte mereu, cu fiecare zi ce trece.

— Şi contele ce a făcut? întrebă Melanchton.

— I-a chemat pe cavaleri, pe *Landknechts*. S-au întrunit şi se pregătesc de luptă, împreună cu ducele George al Saxoniei şi cu ducele Ioan.

— Nu! Luther se desprinse de perete. Un nou sentiment de groază îl năpădi când ieşi din umbra rece în biserica simplă şi lipsită de ornamente. Trebuie să existe o împăcare paşnică. Fără vărsare de sânge.

— Ţăranii nu vor fi dispuşi să negocieze, spuse vicarul Ledener scuturând trist din cap şi privind pe furiş spre colţurile întunecate şi spre stâlpii groşi ai naosului, de parcă în orice clipă ar fi putut sări pe ei de acolo câţiva ţărani înarmaţi cu cuţite.

— Vicarul are dreptate, răspunse reprezentantul contelui.

Conții de Lowenstein au fost luați prizonieri, au fost îmbrăcați în combinezoane și au fost siliți să poarte toiege albe. Țăranii i-au silit să jure pe *Cele douăsprezece articole* și le-au spus că de acum erau țărani și nu mai erau nobili. Rebelii nu acceptă pe nimeni deasupra lor și nu doresc să se supună nimănui.

— Müntzer a înălțat un stindard alb, adăugă vicarul. În mijloc are desenat un curcubeu și are înscrise cuvintele: „Acesta este Semnul Legământului Veșnic cu Dumnezeu."

— Un curcubeu? Luther nu se putea abține să nu strecoare o notă de batjocură în tonul său. Acum își închipuie că e Noe? Construiește vreo arcă în Mühlhausen? Dacă da, va trebui să-i trimitem și câteva dobitoace mai de soi, o pereche de măgari, poate?

Melanchton îl privi încruntat.

— Care e problema? Luther ridică din sprâncene. Măgarul acela m-a făcut în toate felurile posibile: corb netrebnic, escroc fără Dumnezeu, fratele Porc Îngrășat, doctorul Fotoliu Moale, doctorul Mămăligă, fratele Viață Ușoară.

— Am înțeles ce vrei să spui, Martinus. Melanchton era cel mai moderat dintre prietenii săi, cel care căuta întotdeauna pacea – mai ales cu prinții – folosind orice mijloc posibil.

Însă Luther se temea că trecuse vremea păcii, mai ales cu Müntzer.

— Omul acela nu este nimic altceva decât un demon al răutății. Întotdeauna a avut o înclinație spre răzvrătire, chiar și în zilele de la începutul Reformei.

— Müntzer le-a cerut muncitorilor din mină să își părăsească puțurile și adăposturile și să i se alăture, spuse Ruhel.

— O vor face?

Luther se gândi la tatăl său, la fratele, la cumnatul său și la toți ceilalți bărbați alături de care copilărise. Cu siguranță nu vor pleca urechea la îndemnurile unui radical precum Müntzer.

— Contele a negociat cu ei. Purtătorul de cuvânt al contelui, Ruhel, avea ceva în comun cu Luther – nu putea să mulțumească pe careva decât rareori. Dacă contele îndepărtează presiunea pe care o exercită asupra lor pentru a-i face să-și plătească datoriile, atunci vor fi de acord să ignore invitația lui Müntzer de a-l ajuta.

— Müntzer ar trebui trecut prin sabie! zise Luther aprinzându-se

de furie. Nu era de acord cu mijloacele violente, dar în aceste vremuri era nevoie de măsuri drastice.

Toţi încuviinţară din cap.

— Atâta timp cât încă e în viaţă, continuă Luther, va continua să îi întărâte pe ţărani la revoltă.

— Nu e cel mai rău, spuse vicarul Ledener. Am primit vestea că aproape trei sute de mii de ţărani sunt înarmaţi în regiunea Franconia.

Luther trase repede aer în piept.

— Sigur nu e adevărată.

— Nimeni nu ştie exact numărul lor, dar fără îndoială este mare.

Stomacul i se strânse din nou, făcându-i-se greaţă. Văzuse devastarea provocată de grupuri mult mai mici de ţărani. Se cutremură la gândul masacrului pe care-l putea genera o armată mai mare.

— E timpul să scriem o nouă scrisoare. Melanchton îşi îndreptă privirea spre Luther. Seriozitatea expresiei sale reflecta gravitatea situaţiei. Trebuie să-i împiedicăm pe ţărani să se mai revolte.

— Dacă le oferi sprijinul tău prinţilor şi nobililor, adăugă Ruhel, ei vor putea opri acest masacru înainte ca el să ne pună în pericol pe toţi.

— Dacă nu punem capăt fărădelegii, spuse Melanchton, atunci Müntzer, Karlstadt şi alţii ca ei vor submina toate reformele pe care le-am început.

Luther privi afară pe uşă, spre norii întunecaţi care se adunau uruind şi erau tot mai aproape, spre fulgerele ce brăzdau cerul. Trei sute de mii de ţărani năpustindu-se peste ţară, pârjolind, jefuind, ucigând.

Cineva trebuie să-i oprească. Evident, el nu fusese capabil să o facă. Oare prinţilor le era dat să reuşească?

Mai aveau vreo alternativă acum în afară de folosirea forţei?

Luther îşi aruncă nepoata în aer şi se jucă cu ea suflându-i pe burtică, fiind răsplătit de o mulţime de chiote. Râse şi o puse înapoi pe podea lângă sora ei, care îşi ridică acum braţele la rândul ei.

— E rândul meu, unchiule Martin! Rândul meu!

La masa montată pe două capre, fratele său, Jacob, îi privea serios din locul în care şedea, de pe bancă, de lângă tatăl său, care discuta cu Melanchton despre răscoalele ţăranilor şi despre răspunsul contelui. Mama lor strângea rămăşiţele cinei lor, care constase din friptură rece de potârnichi, pâine şi smochine. Umerii îi erau lăsaţi, acesta fiind rezultatul multor ani de cărat vreascuri pentru foc din pădurea din spatele satului. Zi după zi, povara cea grea îi aplecase spinarea sub greutate, la fel ca multora dintre femei care avuseseră de cărat lemne.

După ce ascultase poveştile oribile pe care Melanchton le împărtăşi cu tatăl său la masă, Luther o vedea pe mama sa privind iar şi iar spre crucifixul de pe peretele de deasupra sobei. Buzele i se mişcau într-o rugă tăcută, adresându-i cereri şi rugăminţi, aşa cum făcea adesea, Sfintei Anna, protectoarea minerilor. Continua să creadă, la fel cum îl învăţase şi pe el odinioară, că sfinţii îi puteau ajuta dacă li se rugau şi că aveau să mijlocească pentru muritori înaintea Marelui Judecător.

Luther privi spre geamul mare al casei tatălui său şi ascultă răpăitul ploii de afară. El şi Melanchton aveau să pornească la drum îndată ce se oprea furtuna. Pe cât de nerăbdător era să plece, pe atât era şi de recunoscător că putea petrece câteva clipe în plus cu nepoatele lui.

Zâmbind, o apucă pe cea de-a doua şi o aruncă în sus, deasupra capului său, înspre tavanul înalt al încăperii comune din faţă. Nepoata lui chiui încântată, un sunet care era mai preţios decât orice notă cântată la lăută. Acel sunet îi atingea corzile întinse ale sentimentelor, smulgându-i de acolo un dor pe care nici nu dorea să-l numească, de teamă că avea să se umple de nemulţumire din cauza drumului pe care-l avea el de parcurs în viaţă.

Când o puse înapoi lângă sora ei, ambele fetiţe începură să-i cerşească mai multă atenţie, dar mama lor le mustră în tăcere şi le îndemnă să-şi termine treaba – ele având de spălat toate vasele. Abia atunci observă Luther că tatăl său şi Melanchton i se alăturaseră lui Jacob şi se uitau acum la el toţi trei.

— Sunt fete bune, spuse tatăl său privind cu afecţiune în direcţia nepoatelor lui. Păcat doar că nu-s băieţi.

Jacob nu spuse nimic. Ridurile de pe faţa fratelui său mai mic erau adâncite de funinginea minei, care amintea permanent de munca grea

pe care era nevoit s-o facă. Iar Luther se întrebă dacă Jacob se simțea la fel ca el – că nu se ridică la înălțimea aşteptărilor tatălui său, că era de datoria sa să încerce tot timpul să compenseze dezamăgirea pricinuită acestuia.

Tatăl său îşi frecă nasul mare cu mâneca largă. Sprâncenele sale stufoase fuseseră permanent încruntate în ultimele luni, iar fața sa arăta parcă mai istovită decât de obicei.

— E limpede că-ți plac copiii, Martin. Pur şi simplu nu înțeleg de ce nu-mi asculți povața şi nu-ți întemeiezi şi tu o familie, să-mi dai şi mie un moştenitor.

Muşchii lui Luther se încordară şi privi înspre mantia sa agățată într-un cui lângă sobă, la uscat. Prefera să plece în ploaia torențială decât să mai aibă încă o dată discuția aceasta cu tatăl său.

Ca şi când ar fi simțit schimbarea de dispoziție a lui Luther, Melanchton îşi spălă degetele unsuroase într-o cană pusă în mijlocul mesei şi spuse:

— Martinus are alte probleme care au nevoie de atenția lui, mai ales cu amenințarea răscoalelor țărăneşti. Face tot ce poate ca să rămână concentrat asupra Reformei.

— Mie mi se pare că a produs destulă tulburare cu amestecul său continuu în problemele prinților şi ale săracilor deopotrivă, remarcă tatăl său sec. Poate că fiul meu şi-a învățat lecția de data asta şi se va întoarce în sfârşit la activitatea sa de profesor distins.

Luther simțea fierbințeala mâniei sale întețindu-se oricât se străduia el să rămână calm.

— Tot ce-am încercat să fac este să mediez între cele două părți. Cu siguranță că nu mă poți învinovăți de asta.

Tatăl său ridică din umeri.

— Ai făcut ce-ai putut pentru a elimina stricăciunea. Iar restul nu mai este în mâinile tale.

Luther ştia că aceste cuvinte se apropiau cel mai mult de o laudă şi că nu avea să primească vreodată mai mult din partea tatălui său. Pentru restul realizărilor sale, Luther intuia că tatăl său nu avea să-i recunoască niciodată vreun merit.

Poate ca o reacție la neînțelegerile care existau între ei, tatăl său îşi înalță cana cu bere şi scutură din cap cu o resemnare obosită.

— Poate că eşti oricum prea bătrân acum pentru orice femeie care te-ar mai pofti.

Frustrarea lui Luther se înteţi din nou.

— Sunt femei care m-ar lua de soţ. O fostă călugăriţă, Katharina von Bora, a promis că se căsătoreşte cu mine dacă o cer de nevastă.

Odată ce-i ieşiră cuvintele pe gură, lui Luther îi păru rău pentru asprimea cu care le rostise, mai ales când tatăl său îşi îndreptă spatele pe banca sa.

— Atunci vreau să te văd cerând-o de nevastă!

Tatăl său îşi îngustă ochii provocator.

Melanchton îl privi încruntat pe Luther, prevenindu-l parcă cu asprime să nu mai zică nimic.

— Martinus nu are de gând să o ceară.

Melanchton auzise totul despre conversaţia lui Jonas cu Katharina şi despre târgul pe care-l făcuse ea, reuşind să scape în mod viclean de o căsătorie cu doctorul Glatz. Melanchton nu fusese deloc încântat să afle de promisiunea făcută.

— Tu eşti însurat, spuse tatăl său pironindu-l cu o privire ucigătoare pe Melanchton. Ai reuşit cumva să ai o familie şi să îţi vezi şi de treabă. De ce nu ar putea fi şi Martin ca tine? De ce trebuie să rămână necăsătorit?

— E alegerea mea.

Vocea lui Luther era tot mai intensă.

— De fapt, noi am decis asta pentru tine, Martinus. Melanchton îşi flutură mâna de parcă problema ar fi ca şi rezolvată. Ştim că nu îţi doreşti să ai o nevastă. Dar în caz că te răzgândeşti, noi am hotărât că acesta nu este un moment potrivit să începi să te gândeşti la căsătorie.

Trupul lui Luther se încordă plin de revoltă la auzul declaraţiei prietenului său. Chiar îşi închipuiau sfetnicii săi că îi puteau planifica viaţa în felul acesta?

— *Noi?* Nimeni nu ia hotărâri în locul meu!

— Toţi am avut rolul nostru, spuse Melanchton, şi nu dorim decât cel mai bun lucru pentru cauză.

— Nimeni n-o să-mi spună când pot să mă însor şi când nu! Îl privi fix pe prietenul său, care le avea pe toate – o nevastă frumoasă

şi doi copii deja. Cum îndrăznea prietenul său să îi refuze lui acelaşi lucru? Dacă vreau să mă căsătoresc cu Katharina, o voi face!

Melanchton scutură din cap.

Tatăl său îşi încrucişă braţele pe pieptul larg.

— Katharina asta von Bora. Cred că-mi place de ea!

Luther aproape că şi alerga deja în sinea lui spre Wittenberg pentru a se căsători chiar mâine cu Katharina, doar pentru a-i demonstra lui Melanchton că putea face tot ce dorea şi că nu putea fi controlat de nimeni.

Şi-apoi, dacă se căsătorea cu ea, poate că avea să câştige în sfârşit aprobarea tatălui său.

Katharina îngenunche pe pământul proaspăt săpat al grădinii. Săpă o groapă nu prea adâncă, aruncă seminţele de iarba-fetei în ea, apoi netezi pământul deasupra lor.

Se lăsă înapoi pe glezne şi-şi scutură mâinile. Nu-i era de prea mare folos. Degetele îi erau negre şi unghiile acoperite de pământ. După zile întregi de plantat, nu ştia dacă aveau să mai fie curate vreodată.

În fiecare seară îşi înmuia mâinile în apă cu creţişoară şi apoi îşi aplica pe ele un ulei făcut din nuferi şi trandafiri. Dar nu conta cât se străduia, nu reuşea să-şi mai menţină mâinile la fel de moi şi albe cum fuseseră pe vremea când trăia la mănăstire.

Mijindu-şi ochii înspre soarele care o scălda în căldura lui binecuvântată, privi în jur la cele patru grădini micuţe pe care le proiectase tot ea. Cărările dintre ele formau o cruce. Le grupase în aşa fel încât pe fiecare strat, plantele cele mai înalte creşteau în cele mai îndepărtate colţuri, iar celelalte plante descreşteau în înălţime spre centru şi spre cărare. Când avea să fi terminată, grădina avea să conţină douăsprezece straturi dispuse sub forma a trei cruci, numărul perfect, câte una pentru fiecare persoană a Trinităţii.

Barbara alese câteva slugi care să îi facă răzoarele înălţate şi să-i

sape pământul. De asemenea, o ajutaseră la transplantarea multora dintre plantele medicinale din grădina pe care o avea familia Cranach în oraş. Însă Katharina îşi asumase în întregime sarcina de a sădi şi de a aşeza fiecare plantă în locul potrivit.

Barbara avusese dreptate. Proiectul fusese exact leacul de care avusese nevoie. Zilele petrecute muncind în aerul proaspăt al primăverii, libertatea de a crea şi munca grea îi redară sentimentul că avea un rost. Cu toate că singurătatea continua să o urmărească, cel puţin în grădină putea uita pentru o vreme de ea.

Şi era recunoscătoare că nu o mai presa nimeni să se mărite cu doctorul Glatz. Două săptămâni veniră şi trecură fără să mai audă vreo vorbă despre omul acela. Se părea că Jonas îşi ţinuse partea din înţelegere şi îl convinsese pe doctorul Luther să anuleze aranjamentul.

Dar oare trebuia să-şi ţină şi ea partea ei din înţelegere, promisiunea de a se căsători cu doctorul Luther dacă o cerea în căsătorie? Un tremur în piept o lăsă deodată fără aer, la fel cum se întâmpla de fiecare dată când se gândea la această posibilitate. Era destul de sigură că doctorul Luther nu avea să o ceară niciodată de nevastă, dar chiar şi aşa, gândul acesta o umplea de un dor de neînţeles. Cum ar fi fost să fie căsătorită cu el?

Îşi evocă în minte momentul acela din Grimma când el se aplecase spre ea, mângâindu-i buzele cu privirea ochilor lui întunecaţi şi plini de dorinţă. Doar la gândul acela, o căldură intensă îi ţâşni în obraji şi îşi plecă fruntea stânjenită. Nu putea nega faptul că era atrasă de doctorul Luther. Dar să se căsătorească cu el? Era ridicol şi numai să se gândească la una ca asta, mai ales că el se opunea atât de clar ideii de a se căsători. Şi mai ales că ea ţinea morţiş să se căsătorească cu cineva din clasa patricienilor şi să adopte un stil de viaţă care i se cuvenea ca un drept din naştere.

— Katharina!

Privi în jos pe cărarea acoperită de iarbă şi o zări pe Barbara Cranach făcându-i semn cu mâna, pe jumătate mergând, pe jumătate alergând, cu boneta din pânză fluturându-i în urmă de parcă ar fi fugărit-o un gânsac.

— Katharina, o strigă din nou Barbara gâfâind, adună slugile!

Iminența din vocea femeii o făcu pe Katharina să sară în picioare. Își scutură fusta, curățind-o de pământul care se lipise de ea.

— Trebuie să intri îndărătul zidurilor orașului! Fața rotundă a Barbarei era îmbujorată din cauza mersului rapid și mai îngrijorată decât de obicei. Nimeni nu mai e în siguranță în afara lor.

Katharina privi spre livada din capătul terenului, la cocinile de porci din josul drumului, apoi la câmpiile care se desfășurau până în zare și la cei ce le munceau din greu.

Barbara se opri la răscrucea cărărilor, respirând greu și apăsându-și splina cu mâna.

— Țăranii s-au răsculat!

Un vânt ușor îi ridică o șuviță de păr și îi trimise Katharinei un fior pe șira spinării. Vântul aducea cu sine o mireasmă reavănă de gunoi de porc dinspre ferma din apropiere.

Katharina își îndreptă din nou atenția asupra câmpului, asupra țăranilor care pliveau rândurile de secară și grâu proaspăt răsărite și a altora care săpau pârloaga pentru ca s-o pregătească în vederea semănatului. Spinările le erau aplecate de fiecare dată când îi privea; nu dădeau niciun semn de revoltă.

Ochii Barbarei erau măriți de groază.

— Par pașnici, dar în orice moment se pot năpusti asupra noastră.

— De ce să facă una ca asta? Katharina îi privi pe bărbați și pe cele câteva femei. La fel ca ea, munciseră din greu toată săptămâna; abia dacă îi aruncaseră vreo privire. Noi n-avem nimic cu ei. Amintirea hainelor sfâșiate ale mătușii Lena și a dârelor de sânge de pe coapsele ei o urmărea. Ce făcuse mătușa Lena să merite o asemenea brutalitate? Ce făcuseră surorile Maltiz și Pock pentru a merita să moară?

— Tocmai am primit o veste – spuse Barbara cu voce joasă – despre oribila, oribila moarte a contelui Louis de Helfenstein din Weinsberg.

Numele nu-i era familiar Katharinei, dar își înghiți cu greu teama și îi făcu semn prietenei ei să continue.

— Țăranii au năvălit în castelul lui și i-au luat prizonieri pe el și pe șaptezeci dintre oamenii lui, pe soția lui și pe copilul său. Și-au luat furcile, au început să cânte la fluierele lor și i-au dat la moarte pe conte și pe toți ai lui.

Katharina nu-şi putu reţine întrebarea care o chinuia.

— Şi pe soţia şi pe fiul lui?

Barbara scutură din cap.

— Pe ea au cruţat-o, pentru că e fiica împăratului Maximilian. Dar au refuzat să-i asculte rugăminţile de a-l cruţa pe soţul ei, în schimb, au silit-o să privească cum l-au măcelărit. Apoi au zvârlit-o într-o căruţă cu bălegar, împreună cu fiul ei rănit.

Katharina se cutremură în faţa imaginii sărmanei femei care trebuise să vadă asemenea orori.

— Ţăranii au scăpat de sub control. Degetele tremurânde ale Barbarei le apucară pe ale Katharinei. Mă tem pentru tine, fiindcă stai aici de una singură. Vino înapoi în siguranţa oraşului!

— Dar grădina. Nu pot să plec acum...

Barbara începu să o tragă după ea.

— Ţăranii sunt sălbatici, Liebchen. Nu se poate spune ce vor face în continuare.

Sălbatici? Unii, poate. Dar era corect să presupună că toţi erau la fel? Cum rămânea cu Greta şi cu Thomas? Nu-i mai văzuse din ziua în care scăpase de abatele Baltazar. Nu ştia unde plecaseră, nici măcar dacă mai erau în viaţă. Dar nu se putea gândi la ei ca la nişte sălbatici.

Abatele Baltazar îşi merita titlul de sălbatic mai mult decât orice alt om cunoscut de ea. Ori de câte ori se gândea la felul în care o siluise pe Greta şi probabil pe multe alte femei, înţelegea furia lui Thomas şi a tuturor celor care fuseseră trataţi nedrept de către cei pe care Dumnezeu îi numise să îi conducă cu bunătate.

Abatele dăduse greş. Ea dăduse greş. Atâţia alţii la fel. Dar asta nu justifica ceea ce îi făcuseră ţăranii contelui Louis de Helfenstein. Sau faptele lor de la Marienthron sau ce îi făcuseră mătuşii Lena.

Nobilimea devenise prea mândră. Ea, Katharina von Bora, devenise prea mândră. Şi era nevoie ca lucrurile să se schimbe cumva. Ea însăşi trebuia să se schimbe.

Atunci când scăpase de la mănăstire, se gândise că plecarea în sine avea să fie o transformare suficientă. Dar acum îşi dădea seama că acel pas nu fusese decât primul.

28

— Mai încet, Martinus, spuse Melanchton alergând alături de Luther pentru a ține pasul cu el.

Pasul lui Luther se lungi şi mai mult şi nu se oprea pentru a le răspunde celor care-l salutau pe stradă. Mergea încruntat în soarele strălucitor de vară, orbit de furia care-l năpădise din clipa în care curierul ajunsese la Mănăstirea Neagră.

— Ştirea despre bătălie este cruntă, spuse Melanchton respirând sacadat. Îmi dau seama de asta. Dar acum nu putem face nimic.

— Nu-mi spune că nu pot face nimic! O să fac ceva, chiar dacă voi fi ucis.

Sângele clocotea în venele lui Luther, pârjolindu-i sufletul.

— Haide să ne oprim puțin să te liniştești mai întâi.

Paşii lui Melanchton răsunau în urma lui pe pietrele ce pavau strada.

— Acum nu-mi doresc decât să nu fi scris scrisoarea aceea!

Tonul ridicat al lui Luther le făcea pe femei să se dea la o parte din calea lui, speriate. Ştia că s-ar fi cuvenit să le explice că nu înnebunise, dar nu ar fi făcut altceva decât să le sperie şi mai mult cu bombănitul

său furios despre faptul că prinții și țăranii erau în ochii lui atât cauza, *cât și* soluția problemelor.

— Ți-am spus că vorbele pe care le-ai folosit au fost prea dure la adresa țăranilor, spuse Luther printre dinți. Dar toți au fost de acord că era necesar.

Își intitulase ultima dintre scrisorile sale *Împotriva hoardelor de țărani jefuitori și ucigași.* O scrisese imediat după ce se întorsese acasă din călătoria sa făcută în Thuringia. Știuse că trebuia să ia poziție împotriva revoltelor. Devenise mult prea limpede după turul făcut prin Thuringia că țăranii nu aveau să asculte de vocea rațiunii, că nu aveau să înceteze să facă ravagii lipsite de sens dacă nu erau siliți de vârful unei săbii. Chiar dacă ura folosirea forței fizice, scrisoarea lui le spunea prinților să îi oprească cu orice preț pe țărani, chiar cu sabia, dacă era necesar.

Însă nu plănuise ca prinții să-i măcelărească.

— O să mă asigur că Cranach oprește tipăritul scrisorii! strigă Luther. Astăzi! Și voi scrie încă una, spunându-le prinților cât de nebuni sunt.

Traversară *Marktplatz*-ul* și trecură prin fața vânzătorilor din piață, pe lângă ciuberele cu ouă și unt, pe lângă coșurile cu sfeclă, varză și ceapă, pe lângă căruțele cu bunuri aduse de la țară pentru vânzare. Mirosul înțepător al peștelui sărat se amesteca cu cel al pâinii proaspete. Zarva vocilor, cotcodăcitul găinilor și țipetele copiilor – toate umpleau aerul dimineții.

Luther își plecă creștetul rușinat. Majoritatea vânzătorilor erau țărani. Probabil auziseră și ei zvonurile despre bătălii – mii de țărani masacrați, legați în lanțuri și decapitați. Și cu siguranță îl învinovățeau și ei, la fel cum se învinovățea el însuși. Numai de-ar fi putut trece prin piață fără să fie băgați în seamă.

Era convins că acum îl urau. După ce fusese eroul lor atâta timp, acum îi dezamăgise. Se sili să meargă mai repede, până când aproape alerga. Nu îi putea privi în față.

— Ar fi trebuit să știu că asta avea să se întâmple dacă îmi leg soarta de prinți. Se împiedică într-o crăpătură din pavajul

* Piața centrală a orașului (n.tr.).

străzii, dar reuşi să-şi menţină echilibrul. Sunt o grămadă de idioţi!

— De *idioţii* aceştia avem nevoie dacă dorim ca reformele să aibă succes.

Luther scutură din cap.

— Of!

Când ajunseră la poarta reşedinţei Cranach, Luther dădu năvală prin ea.

— Cranach, opreşte presele!

Traversă curtea aglomerată spre încăperea de la parter pe care Cranach o folosea ca tipografie. Nu bătu la uşă, ci o trânti de perete.

— Nu mai tipări broşurile!

Vocea lui se lovi cu putere de pereţi.

Zeţarul sări de pe banca sa joasă şi răsturnă tava cu litere ce se afla pe masa din faţa sa. Tava se izbi de pământ, transformându-i munca din ultimele câteva ore într-un morman de litere împrăştiate fără noimă.

În încăpere se lăsă tăcerea.

Cranach se ridică de pe bancă, având în faţa lui pe masă o carte pe jumătate legată. Ochii îi erau îngrijoraţi şi îşi înălţă sprâncenele spre Melanchton, care intrase şi el, iar acum stătea aplecat în faţă, încercând să-şi revină.

Luther traversă încăperea şi se opri în faţa unei sfori pe care erau agăţate un şir de hârtii la uscat. Întinse mâna după una şi o smulse din cârlig.

— Asta nu e a ta, spuse Cranach liniştit. E a lui Melanchton.

Cerneala de pe hârtie mânji mâna lui Luther.

— Sunt convins că nici Melanchton nu are nimic bun de spus.

Mototoli hârtia din mână şi o aruncă pe jos.

— De ce nu te linişteşti puţin ca să-mi spui şi mie ce se petrece?

Cranach porni spre el, mângâindu-şi cu mâna barba bifurcată.

— Nu mă pot linişti! Nu când cinci mii de ţărani au fost măcelăriţi la Frankenhausen.

Cranach schimbă o privire cu Melanchton. Luther ştia că ei credeau că exagera, dar nu-i păsa.

— Prinţii au masacrat orăşenii, au decapitat trei sute de rebeli!

Luther lovi cu pumnul în masa de lucru. Au violat-o chiar şi pe soţia lui Müntzer!

Una dintre calfe scuturã din cap.

— Nu asta e cel mai rãu, domnule doctor Luther. Tocmai am primit ştiri despre bãtãlia de lângã Alsacia. Optsprezece mii de ţãrani morţi!

— Nu!

Luther se uitã la Cranach pentru confirmare.

Cranach îşi flutură mâna în tãcere în direcţia muncitorului sãu, dar ochii sãi trişti atestau cã vorbele acestuia erau adevãrate.

Durerea îi strãpunse pieptul lui Luther de parcã cineva l-ar fi împuns cu un vãtrai încins în foc. Intensitatea durerii îi opri respiraţia.

— Nu au nicio şansã în faţa cavalerilor, continuã calfa. Ţãranii au rupt rândurile în faţa cavaleriei. Echipamentele lor rudimentare nu au avut nicio şansã în faţa lãncilor lungi folosite de *Landsknechts*.

Luther auzi în cap bãtaia rapidã a tobelor, anunţând moartea. Îşi închipuia câmpul de luptã, lãncile strãpungându-i pe ţãrani, caii strivindu-i sub copite.

— Nu mai spune nimic!

Porunca fermã a lui Cranach opri calfa sã mai continue. Însã cuvintele oribile ale bãrbatului rãmãseserã în aer.

Cranach porni spre Luther.

— Nu arãţi prea bine. Poate ar trebui sã te aşezi.

Tobele din capul lui Luther începurã sã batã mai tare. Îşi apucã ţeasta în mâini şi gemu. Presiunea era prea mare pentru el.

— Ce am fãcut? Ce am fãcut?

Ţãranii avuseserã încredere în el, crezuserã cã el avea sã-i ajute sã se elibereze de sub puterea asupritorilor lor. Când se aliase cu prinţii, îi trãdase pe ei, poporul lui. Acum era strivit de vinovãţie din cauza morţii lor.

Cranach întinse mâna şi-l apucã de braţ.

— Vino cu mine! Sã mergem sã bem ceva!

Luther se smulse din strânsoarea lui. Camera începu sã se învârtã cu el şi se clãtina ca un om beat.

— Când se vor opri prinţii? strigã el aruncându-şi braţele înainte în încercarea de a-şi menţine echilibrul.

Cranach îl înşfăcă.

— Se vor opri doar atunci când vor fi ucis fiecare ţăran din Germania?

Întunericul îl învălui. Groapa adâncă şi întunecată a tristeţii. Nu mai căzuse în ultima vreme în ea, dar de data aceasta trupul său se prăvăli spre ea în cădere liberă.

Genunchii i se clătinară şi întunericul îl înghiţi cu totul.

Viziuni ale ţăranilor decapitaţi îi umpleau visele. Îl urmăreau şi se întindeau după el cu mâinile lor însângerate. Nu reuşea să scape, deşi nu se oprea deloc din alergat. Pieptul îl durea din cauza efortului făcut pentru a respira.

Ştim că toate lucrurile lucrează *împreună spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu, şi anume, spre binele celor ce sunt chemaţi după planul Său.* Versetul din *Epistola către romani* plutea undeva în depărtare. Alerga tot mai repede şi încerca să-l apuce, dar i se prelingea printre degete.

Prinţii râdeau de el din şeile cailor lor.

Ar fi vrut să strige la ei, să le spună că nu îi păsa dacă mai sprijineau Reforma sau nu. Dar vocea i se oprea în gâtlej şi nu conta cât de mult se străduia, nu reuşea să scoată niciun sunet. Îi puseseră un căluş în gură şi acum îl lăsau să suporte toată condamnarea şi furia din cauza brutalităţii lor.

— Am făcut tot ce se putea face.

Vocile se auzeau de undeva de deasupra sa.

Degete răcoroase îi atingeau fruntea.

— A fost doctorul şi i-a scos sânge*?

— S-a gândit să încerce să scoată tot sângele melancolic din el...

— Adu-mi o bucată de pânză umedă şi *Obstwasser*-ul.

---

* Metodă populară de tratament din trecut la care s-a renunţat din secolul al XIX-lea. Ea consta din puncţionarea unei vene şi extragerea unei cantităţi variabile de sânge (n.tr.).

Degetele îi îndepărtară părul de pe frunte, uşor ca un vânt ceresc.

Îşi ridică fruntea în sus, dorindu-şi mai mult din atingerea aceasta, însă trupul i se prefăcuse într-o statuie din bronz.

O melodie îndepărtată încerca să răzbată până la el.

— *Schlaf, Kindlein, schlaf.* Dormi, copilaş, dormi.

O voce dulce îl ademenea.

— Dormi, copilaş, dormi. Tăticul tău îngrijeşte de oi. Mămica ta scutură crenguţele. Vise gingaşe cad ca ploaia asupră-ţi. *Schlaf, Kindlein, schlaf.*

— Katharina? murmură el, încercând să-şi deschidă ochii şi să se ridice în capul oaselor.

Muzica încetă.

— Sunt aici.

Se luptă cu un val ameţitor de întuneric, dar nu reuşi să se smulgă din groapa adâncă în care alunecase.

Sunetul diafan produs de atingerea corzilor lăutei se auzi din nou. De data asta ea doar murmură melodia cântecului de leagăn.

Trupul său începu să se relaxeze. Încet, ameţeala îi trecu şi întunericul se risipi. Îşi deschise ochii şi se trezi privind baldachinul bogat al unui pat. Draperiile grele de culoare vişinie fuseseră deschise pentru a lăsa să se vadă un dormitor necunoscut.

Unde se afla? Ce se întâmplase?

— Katharina?

Îşi întinse o mână tremurândă spre ea.

Degetele ei le întâlniră pe ale sale. Primi pielea ei răcoroasă ca pe-un balsam pe carnea lui fierbinte. Cu un oftat, îşi împleti degetele printre ale ei, apoi îi duse mâna la obraz şi o apăsă pe faţa lui fierbinte.

În lumina obscură din încăpere, faţa ei palidă, înconjurată de părul ei de aur, se afla foarte aproape de el.

— Arăţi ca un înger. Am ajuns în cer?

Ea zâmbi. Cocoţată pe marginea din lemn a patului, ţinea lăuta la piept şi îl privea îngrijorată.

— Încă nu ai murit, doctor Luther. Cu toate că la cât de mult sânge a scos doctorul din tine, sunt destul de surprinsă că n-ai murit.

El văzu tăietura întunecată de pe antebraţul său, din care încă şiroia sângele, şi deveni conştient de înţepătura rănii.

— Deci nu au reuşit să stoarcă melancolia din mine?

— Au încercat. Dar în cele din urmă Wolfgang l-a implorat pe meşterul Cranach să trimită după mine.

— Wolfgang? Bătrânul său servitor de încredere chiar trimisese după Katharina? A fost probabil foarte îngrijorat de soarta mea de a trimis după tine.

— Poate că şi-a dat seama în sfârşit că nu te voi omorî.

— Sau poate că a devenit senil.

Zâmbetul Katharinei deveni mai generos, ceea ce îi îmblânzi trăsăturile feţei.

— Presupun că ştie că mă pricep să-l alung pe diavol de la tine.

— Dacă e cineva care-l poate alunga pe vrăjmaş, atunci tu eşti aceea.

Câteva şuviţe de păr îi pluteau în jurul capului, ca o coroană de aur. Înclinarea capului, felul în care-şi ţinea umerii – toate astea arătau că ar fi putut fi o prinţesă, cu excepţia petei de murdărie de pe unul dintre pometi.

— În grădină te-au găsit?

Îşi apropie degetul mare de obrazul ei şi încercă să îndepărteze murdăria de pe el.

La atingerea lui, ea se încordă şi privi peste umăr la ceilalţi care se găseau în încăpere.

Privirea lui o urmă pe a ei. Cranach, Melanchton, Jonas şi alţi prieteni şi slujitori îi priveau din cotloanele întunecate ale încăperii.

— Ce e asta? strigă el la ei răguşit, trăgându-şi mâna. Nu mor, încă nu!

Jonas veni aproape de marginea patului.

— Eşti sigur? Pentru că am adus cufărul parohial, aşteaptă în faţa uşii.

Luther îşi dădu ochii peste cap la auzul tentativei jalnice de a glumi a prietenului său.

— Vrei să îi trimiţi pe toţi de aici? Vom amâna înmormântarea pentru încă o zi.

În timp ce ceilalţi ieşeau din iatac, Katharina se ridică, dând să plece la rândul ei.

El o apucă de mână şi o trase înapoi pe pat.

— Nu pleca încă. Mai am nevoie de doctorița Kate a mea.

Ea se uită la mâna ei ținută prizonieră de a lui și începu să se îmbujoreze până la ceafă.

Era stânjenit că trebuia să recunoască faptul că ea era motivul pentru care dorise ca toți ceilalți să plece. Nu putea explica de ce, dar avea nevoie de ea fără ca toți ceilalți să fie cu ochii pe ei.

— Te rog, rămâi!

Șoapta lui era răgușită.

Ea tremura ușor, dar nu-l privi în ochi.

— Atunci trebuie să îmi promiți că vei fi un pacient exemplar și vei face tot ce-ți spun.

— Nu fac eu întotdeauna tot ce-mi spui? întrebă el încercând să-i dea vocii sale o jovialitate care să poată ascunde dorul fierbinte ce-l chinuia.

Ea-și trase mâna dintr-a sa și întinse o cană spre el.

— Ridică-te și ia o înghițitură.

— Prea bine, lady Katharina!

Încercă să se ridice, dar junghiul de durere din cap îl făcu să-și înăbușe un geamăt.

— Dă-mi voie să te ajut.

Își strecură un braț pe după gâtul lui și el putu simți căldura trupului ei. Mireasma de ierburi fără nume umplu aerul din jurul lor. Dumnezeu să-l ajute, dar nu credea să îi mai poată rezista încă o clipă. O privire aruncată spre ușă îi spuse că erau în sfârșit singuri, în afară de Jonas. Ea încercă să-l mai ridice puțin. El cooperă doar pentru o clipă înainte să se prăbușească înapoi în pat, nedându-i de ales decât să cadă peste el.

Țipătul ei uimit se topi pe obrazul lui.

— Îmi cer iertare, *Herr* doctor!

Dădu să se ridice de lângă el, părând îngrozită.

— Așteaptă, Katharina! spuse el în șoaptă, luptându-se cu nevoia imperioasă de a o cuprinde cu brațele pentru a o face să rămână alături de el. Nu pleca încă!

Ea se ridică atât cât să ajungă cu fața deasupra feței lui. Ochii îi erau mari și întunecați, la fel ca cerul seara. Ea privi peste umăr, iar el îi urmări privirea aruncată lui Jonas, care se întoarse imediat cu

spatele şi îi arătă un interes prefăcut tapiseriei de pe perete. Luther trebuia să-i mulţumească prietenului său pentru ajutorul pe care i-l dădea în încercarea sa de a avea o clipă petrecută singur cu Katharina.

— Vorbeşte cu mine un minut, zise Luther în şoaptă, atrăgându-i din nou atenţia. Nu îşi putea împiedica privirea să alunece peste pomeţii ei înalţi şi în jos pe gâtul ei lung.

Felul în care trase repede aer în piept îi spuse că ea-i simţise privirea.

— Despre ce vrei să vorbim? întrebă şi ea în şoaptă.

— Despre tine. Nu putea gândi limpede. Miroşi a flori şi a soare.

— Am fost ocupată cu noua grădină pe care şi-a cumpărat-o meşterul Cranach.

Îşi petrecu braţul peste mijlocul ei, iar palma i se opri pe talia ei. Se potrivea de minune. Iar când ea, din nou, nu i se împotrivi, încrederea lui crescu.

— Spune-mi, eşti la fel de autoritară şi cu plantele tale cum eşti cu oamenii tăi?

— Şi mai autoritară, zise ea schiţând un zâmbet.

— Deci să înţeleg că ele se supun la fiecare poruncă de-a ta?

— Nu le dau de ales.

— Nu mă îndoiesc că vei avea cea mai frumoasă grădină din toată Saxonia.

Ea-i răsplăti complimentul cu un zâmbet care-l lăsă fără suflare. Avea să se căsătorească cu Katharina von Bora. Nu i se mai putea opune dorinţei sale după ea. Încercase. Numai Domnul ştia cât încercase.

Trupul lui tânjea după ea în acelaşi mod în care mintea lui tânjea după Evanghelie. Şi mai era şi simplul fapt că era prea bătrân pentru a se mai război cu sine şi cu toţi ceilalţi. Dacă se căsătorea cu Katharina, tatăl său avea să înceteze în sfârşit cu bombănelile, avea să le ofere un bun exemplu preoţilor şi episcopilor care încă se opuneau căsătoriei şi avea să dovedească lumii întregi că nici el nu era decât un om, făcut din acelaşi material ca oricare alt bărbat.

Dar dacă îl prindeau vrăjmaşii săi şi-l ardeau pe rug într-o săptămână, într-o lună, într-un an? Cel puţin avea să fi experimentat mulţumirea de a fi cunoscut o femeie, de a fi petrecut cu Katharina

timpul care le va fi rămas pe acest pământ. Războiul împotriva țăranilor nu făcuse nimic altceva decât să zădărnicească toate eforturile sale de a implementa Reforma. Papa nu mai avea niciun motiv să-l vâneze acum.

De parcă ar fi intuit cursul gândurilor sale, respirația ei deveni ușor agitată. Buzele nu-i erau decât la un lat de palmă de ale lui. Buzele ei moi și ispititoare...

— Doctor Luther, mi-ai promis că vei fi un pacient exemplar...

Îi atinse buzele cu vârfurile degetelor, oprindu-i șoapta repezită. Apoi își trecu mâna pe după ceafa ei și îi trase cu blândețe fața spre a sa.

Ea tremură, dar nu i se împotrivi.

În toți cei patruzeci și unu de ani ai săi, nu sărutase niciodată o femeie. Dar trupul său părea să știe exact ce avea de făcut. Buzele sale atinseră ușor buzele Katharinei. Moliciunea lor era precum cea a petalelor unei flori de primăvară.

— Kate...

Cineva își drese glasul cu putere, făcând-o să sară în sus. Își desprinse buzele de ale lui și se zbătu să se ridice.

Evident stânjenită, Katharina se grăbi să se ridice în picioare, dar el o prinse de braț și o opri. Nu dorea ca acest moment petrecut cu ea să se sfârșească încă. Cu toate că știa că trebuia să fie recunoscător pentru prezența lui Jonas, se încruntă în direcția prietenului lui care privea la ei peste umăr, din locul în care se afla din fața tapiseriei.

— Păstrați-vă pentru patul conjugal!

Jonas rânji.

— Ieși.

— Nu, dacă nu mă trimiți cumva după pastorul Bugenhagen, ca să facem treaba oficială, aici și acum.

Luther mormăi ceva în direcția prietenului său, dar era pe jumătate tentat să-l lase pe Jonas să facă exact ce spusese.

— Ești destul de bine, doctor Luther. Obrajii Katharinei erau trandafirii, iar ochii îi poposeau oriunde, numai la el nu se uitau.

— Dar am nevoie de tine!

Privi felul în care i se arcuiră buzele și nu-și dorea nimic altceva

decât să le guste din nou. Dintr-odată înţelese cu o limpezime uluitoare adevărul a toate câte le predicase despre căsătorie în ultimii câţiva ani. De fapt, chiar recent le scrisese la doi dintre liderii unor ordine monahale, sprijinindu-i în intenţia lor de a se căsători. Poposise asupra versetului din Geneza 2:18 şi asupra relaţiilor dintre bărbat şi femeie în cadrul căsătoriei. „Aşa trebuie să fie, aşa va fi şi nu poate fi altfel, le scrisese el. Uitaţi de toate grijile, intraţi cu bucurie în căsătorie; trupul vostru o cere şi are nevoie de asta; Dumnezeu o doreşte şi o încuviinţează."

Se întinse după mâna Katharinei şi o duse la buze. Degetele ei delicate erau murdare de pământ. Găsi pielea fină a palmei ei şi-şi lipi buzele de ea, savurând căldura şi umezeala pe care le produse respiraţia lui acolo.

Ochii ei străluceau şi nu se putea împotrivi gestului lui. Simţea şi ea aceeaşi atracţie faţă de el?

Când privirea ei se contopi cu a lui, ştia că o cucerise. Fântânile adânci ale ochilor ei erau însufleţite de o dorinţă care era egală cu a sa. Plăcerea îi cuprinse întregul trup.

Cu siguranţă, dacă o cerea în căsătorie acum, în clipa aceasta, nu avea să-i spună nu.

— Am vorbit serios, Katharina. Am nevoie de tine.

Jonas tuşi.

— Mă prefac că nu eşti aici, Justus. Luther îi aruncă o privire ucigătoare prietenului său apoi se strădui să se ridice în pat până când ajunse să stea în capul oaselor. Capul îi bubuia, dar durerea era slabă în comparaţie cu torentul celorlalte sentimente ale sale. Îşi duse mâna la obrazul ei şi îi mângâie pielea caldă. Vei fi o nevastă bună pentru un bătrân.

Ea se crispă.

— Credeam că ai înţeles că nu mă mărit cu doctorul Glatz!

— Doctorul Glatz?

— Nu ţi-a spus Justus? A fost de acord să...

— M-a convins. Luther zâmbi. Sigur că nu te măriţi cu scârţarul acela bătrân!

Ea-i studie faţa o clipă înainte ca un zâmbet uşor să-i curbeze buzele. Doamne, ai milă! Era irezistibil de frumoasă când zâmbea.

— Când am spus că vei fi o soție bună pentru un bătrân, mă refeream la mine. Eu sunt bătrânul.

Zâmbetul ei încremeni.

Inima lui păru să nu mai bată. Îi promisese lui Jonas că avea să se mărite cu el dacă i-o cerea. Iar el nu trebuise decât să o ceară.

— Am hotărât ca în locul bătrânului Glatz să îl primești pe bătrânul Luther. Ce spui de aranjamentul acesta?

Ea nu spuse nimic. În schimb, își trase mâna dintr-a lui, ezită, apoi își plecă privirile în poală.

Inima lui începu să bată din nou, tot mai tare. Deci nici acum nu era destul de bun pentru ea?

— Ei bine, nici eu nu vreau să mă căsătoresc cu tine!

El rosti cuvintele în grabă.

Privirea ei aproape îl plesni.

— Cum?

— Dacă tot trebuie să mă căsătoresc, aș prefera pe cineva ca Eva von Schonfeld sau Ave Alemann. Amândouă sunt tinere, frumoase și docile, nu ca tine – întotdeauna o *Katzen* șuierătoare!

Ochii ei mari se umplură de durere.

Se simți dintr-odată prea înfuriat pentru a-i mai păsa.

— Dar amândouă sunt măritate. Toate sunt măritate. În afară de tine!

— Nu mi-am propus să fie așa.

— Păi nici eu. Dar ești o femeie părăsită. Acum am rămas cu tine pe cap și ai devenit o povară pentru mine.

Trăsăturile delicate ale feței ei se încordară și, pentru câteva clipe prelungi, durerea din ochii ei aproape că îl făcu să se oprească.

Dar durerea care pulsa în pieptul său îl făcu să se năpustească înainte.

— De vreme ce se pare că tatăl meu și întregul Sfânt Imperiu Roman nu își vor găsi liniștea până nu mă însor, am hotărât să-mi iau nevastă.

Îl vedea pe Jonas dând din cap violent și fluturându-și brațele pentru a-l opri, dar refuză să primească sfaturile prietenului său care încerca să-l împiedice să înrăutățească și mai mult lucrurile.

— Se pare că niciunul dintre noi nu prea mai are de ales în zilele

astea. Tu va trebui să te măriţi fie cu Glatz, fie cu mine. Şi eu... Se opri şi trase aer în piept. Ei bine, eu nu te am decât pe tine, o sărmană fără acoperiş deasupra capului, un ajutor în casă.

Furia scăpără în ochii ei.

— Sunt mai mult de atât...

— A, da, uitasem. Dacă mă însor cu tine, atunci practic mă căsătoresc cu o regină. Ce noroc pe capul meu!

Ea sări de pe pat şi rămase în picioare în faţa lui, cu trupul ei minuscul încordat.

— Eşti imposibil!

Ochii îi fulgerau, iar degetele îi tresăreau, de parcă ar fi vrut să-l pălmuiască.

— O să te măriţi cu mine! Trebuie să fii de acord cu asta de vreme ce i-ai promis lui Justus!

Privirea ei arzătoare o întâlni pe a lui.

Fiecare nerv din trupul său tânjea după răspunsul ei.

Când ea nu spuse nimic, un val de sânge îi năvăli în cap.

— Nu mai poţi rămâne nemăritată! Fie te măriţi cu mine, fie te trimit la doctorul Glatz!

— Nu mă mărit cu omul acela! Nu mă poţi obliga!

— Atunci presupun că te măriţi cu mine.

— Atunci presupun că o voi face.

Îi întinse lăuta. Apoi se întoarse şi traversă încăperea. Îl salută pe Jonas cu o înclinare a capului şi ieşi.

Când se închise uşa în urma ei, Luther pufni frustrat şi căzu înapoi în pat.

— A ieşit foarte bine, spuse Jonas, apropiindu-se de marginea patului.

— Nici nu vreau să aud.

— Păi să ştii că te pricepi de minune să vrăjeşti o fată.

— Ea nu mă vrea, aşa că de ce să-mi pese?

— Mie mi se părea că *amândoi* vă vreţi unul pe celălalt.

Luther îşi închise ochii. Tot trupul îi urla de epuizare, iar focul furiei sale se stingea, lăsând numai jăratic în urmă.

— Justus, ce am făcut? Gemu şi-şi îngropă faţa în pernă.

Chiar se legase de Katharina? De o femeie care nu-i împărtăşea

dragostea? De o femeie care fusese de acord să se căsătorească cu el doar din obligația de a-și respecta o promisiune și nu pentru că o dorea din inimă?

Nu asta-și dorise. Ci ca ea să răspundă dorinței și afecțiunii lui în aceeași măsură. Iar acum era zdrobit și furios că nu se întâmplase așa.

Mai mult, era îngrozit. Făcuse în sfârșit lucrul pe care spusese întotdeauna că nu avea să-l facă niciodată. Se legase de o femeie.

Și prin gestul acesta, tocmai pusese o țintă pe spatele ei.

— Ce am făcut? gemu el din nou.

Nu conta cât de mult reușea să-l înfurie Katharina uneori, mai bine murea decât să o vadă vătămată în vreun fel.

29

Vei fi frumoasă în asta. Barbara trase dantela de pe corsaj şi o întinse. Odată ce scurtăm fusta, îţi va veni ca turnată.

Soarele dimineţii de vară se revărsa în dormitor, umplându-l cu strălucirea sa, dar nu reuşea să spulbere melancolia Katharinei. Studie faldurile mătăsii ce-i atingea picioarele. Fusta se deschidea în faţă din talie în jos, scoţând la iveală o altă fustă dedesubt.

Nu purtase niciodată ceva atât de deosebit. Mânecile bluzei erau strâmte, dar bufante la coate şi pe umeri, după moda vremii. Un guler ridicat îi înconjura umerii. Mătasea şi blăniţa o învăluiau în mod desăvârşit.

— Doctorului Luther nu-i va plăcea, zise Katharina atingând inelele împletite ce-i înfrumuseţau gâtul, minunându-se de delicateţea lor.

— O să-i placă, spuse Barbara. Nu îşi va putea lua ochii de la tine.

Avea să se mire dacă el avea să se mai uite la ea vreodată. De fapt, se mira că mergea până la capăt cu căsătoria.

— Poate că ar trebui să port fusta mea de duminică. Avea să-i displacă oare şi mai mult dacă ajungea la ceremonia de logodnă

îmbrăcată ca o prințesă? Ești mai mult decât generoasă pentru că mă lași să port rochia ta, dar nu cred că ar trebui...

— Prostii. Am mai multe rochii decât pot purta. Consideră că este darul meu de nuntă pentru tine.

Katharina încetă să mai protesteze. Nu putea refuza darul prietenei ei. Degetele îi alunecară peste materialul fin de culoarea untului. Dacă tatăl ei i-ar fi putut da o zestre, dacă i-ar fi aranjat o logodnă cu un nobil, ar fi purtat o rochie ca și cea a Barbarei – poate chiar una și mai elaborată.

Un bărbat ca Jerome s-ar aștepta din partea ei să poarte astfel de veșminte. Dar doctorul Luther?

— Poate că doctorul Luther ar prefera un stil mai simplu, spuse Katharina.

— Bărbatul este un mistreț când vine vorba de astfel de lucruri. Barbara ținea tivul în timp ce una dintre slujitoare îl îndoia și îl marca cu ace. Acum gata cu asta, Liebchen. Vreau să porți rochia asta.

Poate că el avea să anuleze totul. Mai era timp. Ceremonia logodnei avea să aibă loc abia peste o săptămână, fiind stabilită pe data de 13 iunie, sărbătoarea Sfântului Anton de Padova. Auzise că Melanchton și câțiva dintre prietenii lui erau supărați pe el pentru că făcea planuri de nuntă când întreaga țară era încă în fierbere de pe urma răscoalei țăranilor. Poate că aveau să-l convingă să se oprească.

Și cu toate astea, auzise și celelalte zvonuri care circulau despre ea și doctorul Luther, zvonuri care cu siguranță aveau să-l sileacă pe doctorul Luther să se căsătorească cu ea. Poveștile erau diferite, dar majoritatea susțineau că ea-l sedusese cu lăuta lui și că se culcase cu el în patul meșterului Cranach.

Stânjeneala o năpădea din nou la gândul că oamenii continuau să-și povestească astfel de lucruri. Sigur că de data asta *chiar* încălcase limitele, iar zvonurile erau pe jumătate adevărate.

Stomacul i se strângea când își amintea acele clipe petrecute împreună cu el și sărutul lor. Nu semănase cu nimic altceva, mai ales cu singurul sărut pe care i-l dăduse Jerome. De fapt, doar gândul la atingerea buzelor doctorului Luther îi trimitea un val de căldură prin mijloc, drept în inimă.

— Știi la ce trebuie să te aștepți după ceremonia de logodnă?

Barbara îşi plecă fruntea şi se concentră asupra tivului.

Katharina se juca cu volanul delicat de pânză de la capătul mânecii. Oare Barbara îi citise gândurile? Auzise şi ea zvonurile?

— După ceremonie se va consuma unirea voastră, spuse Barbara încetişor.

Katharina simţi cum căldura îi urcă în obraji, care ardeau din naivitatea unei fecioare de douăzeci şi şase de ani. La fel ca celorlalte tinere nobile, nu-i erau străine obiceiurile germane străvechi. Ceremonia de logodnă era considerată contractul oficial al căsătoriei, după care se consuma unirea celor doi, în prezenţa obligatorie a unui martor. Astfel de obiceiuri, mai ales în rândul nobilimii, garantau că nimeni nu avea să se opună căsătoriei celor doi odată ce logodna avusese loc.

Dar patul conjugal? Îşi plecă fruntea cuprinsă de un nou val de stânjeneală. Nu vorbise cu nimeni vreodată despre intimitatea dintre un bărbat şi o femeie, mai ales în spatele zidurilor înalte ale mănăstirii.

— Nu ai o mamă care să te înveţe despre patul conjugal. Soarele lumina şuviţele cărunte din părul Barbarei, care era adunat în spate într-un coc elegant. Aşa că m-am gândit că dacă ai vreo întrebare despre – ei bine, orice...

Îşi simţi trupul brusc înfierbântat, de parcă cineva ar fi închis toate geamurile şi ar fi aprins focul.

Barbara îşi drese glasul.

— Poţi veni oricând la mine să vorbim, dacă îţi vine în minte vreo întrebare mai târziu.

Katharina încuviinţă doar din cap, incapabilă să spună ceva.

— Firește că îţi vei petrece noaptea nunţii în camera noastră de oaspeţi. E ceva de la sine înţeles, de vreme ce vom organiza aici ceremonia de logodnă. Barbara se ridică în picioare şi o privi drept în ochi. Şi-apoi nu vrei să-ţi petreci prima noapte la Mănăstirea Neagră. E într-un hal fără de hal; mă tem că vei avea mult de lucru ca să o faci locuibilă.

— Îţi sunt recunoscătoare pentru toate sfaturile pe care mi le dai.

— După logodnă, te voi ajuta să pui mănăstirea în ordine. Dar nu putem face nimic până când unirea voastră nu este oficială. Se întinse şi îi desprinse Katharinei boneta de pe cap. Apoi începu să-i desfacă

părul Katharinei din codițele împletite strâns pe care le ținuse sub boneta de pe cap.

Nu-și mai tăiase părul în cei doi ani de când plecase din Marienthron și în sfârșit se putea bucura de faptul că-l avea lung.

— Tu și doctorul Luther trebuie să dați o masă pentru toți martorii chiar în ziua de după logodna voastră. Și va trebui să organizezi totul aici.

— Nu vă pot cere...

— Nu ne ceri nimic. Mă bucur că doctorului Luther i-a venit mintea la cap și se căsătorește în cele din urmă. Și nu i-aș fi putut alege o nevastă mai bună decât tine.

— Dar faci deja atâtea!

— Katharina. Degetele Barbarei se opriră în părul ei. Meșterul Cranach nu i-a plătit niciodată nimic doctorului Luther pentru vreuna din lucrările pe care i le-a tipărit și le-a vândut.

Katharina înțelese și încuviință din cap. Nu doar că se mărita cu cineva care nu avea rangul ei, dar se căsătorea și cu un om sărac, era foarte posibil să fie unul dintre cei mai săraci bărbați din întreaga Saxonie.

Nu putea nega faptul că ținea la doctorul Luther. Nu putea nega nici pasiunea intensă pe care părea să o iște prezența sa în adâncul ființei ei, o pasiune despre care nici nu știuse vreodată că exista. Oricum, îndoielile se războiau în ființa ei. Exista o parte din ea căreia nu-i păsa de diferențele dintre ei sau de sărăcia lui, iar partea aceea aștepta cu înfrigurare traiul împreună cu doctorul Luther, nemaiavând răbdare până în clipa în care apuca să-și petreacă zilele și nopțile cu el. Nu se temea să recunoască faptul că se bucura de compania lui, că îi admira intelectul și îi aprecia convingerile puternice.

Dar o altă parte din ea nu se putea opri să nu se întrebe dacă făcea ce trebuie renunțând la titlul și statutul ei. Oare doctorul Luther înțelegea că aceasta era o decizie covârșitoare, care avea să-i schimbe întreaga viață?

În timp ce încerca să-și găsească scuze, știa că ezitarea ei atunci când o ceruse în căsătorie îl rănise. Și-și dorea să poată schimba clipele acelea din dormitor, își dorea ca el să o fi lăsat măcar să se explice.

— Trebuie să ne lași să te ajutăm cu pregătirile pentru logodnă și

nuntă, spuse Barbara. Măcar asta putem face pentru a-l răsplăti pe doctorul Luther pentru tot ce ne-a dăruit. Face atât de multe pentru alţii fără să ceară niciodată nimic în schimb!

Katharina privi în jos spre rochia scânteietoare care se încreţoşa în spatele vălului subit de lacrimi. Făcuse atât de multe pentru ea deşi nu fusese obligat. O păzise, se îngrijise de nevoile ei şi îi dăruise tot ce avea nevoie din puţinul pe care-l avusese. Îi salvase viaţa de mai multe ori.

Barbara îi despleti părul Katharinei, lăsându-l să i se reverse pe spate.

— Dăruieşte până când nu mai are nimic şi atunci îşi dă chiar şi viaţa, dacă e nevoie.

Dacă cererea aceasta în căsătorie nu era decât o nouă încercare de a o salva – de data aceasta de o viaţă petrecută în singurătate şi de zvonurile care-i distrugeau reputaţia? Poate că se căsătorea cu ea din obligaţie, din milă.

Barbara îşi făcu din degete pieptene şi le trecu prin părul Katharinei.

— Poate că nu este chiar tot ce ai visat să găseşti la un soţ. Dar e un om bun, Katharina. A fost bun cu tine.

— Ai dreptate, spuse ea în şoaptă, incapabilă să scape de tremurul din voce. E un om bun.

— Fiecare fată are îndoielile ei înainte de căsătorie. Dar nu trebuie să-ţi faci griji pentru nimic. Făcu un pas în spate şi o privi pe Katharina. Atunci când te va vedea aşa, nu-ţi va mai putea rezista.

Katharina privi în jos la sine. Părul îi cădea în valuri în jurul feţei şi peste umeri. Îi spusese că arăta ca un înger când avea faţa mânjită şi hainele pline de pământul din grădină. Ce avea să zică atunci când o va vedea astfel?

Avea să fie suficient de frumoasă pentru el, pentru a-l face să uite că îl rănise? Nu putea decât să se roage ca ei, amândoi, să poată lăsa toate reţinerile lor la o parte şi să găsească fericirea împreună.

Ziua Sfântului Anton din Padova sosi prea curând. Katharina aştepta ca cineva sau ceva să intervină. Chiar şi când se afla alături de doctorul Luther în salonul familiei Cranach şi pastorul Bugenhagen îşi luă locul cuvenit în faţa lor, se aştepta ca unul dintre sfetnicii săi să sară şi să le spună că totul este o greşeală şi că nu trebuia să o facă.

Dar iată că micul grup de martori stătea în spatele lor şi pastorul Bugenhagen începu să citească textul pentru ceremonia specială pe care îl pregătise pentru această ocazie.

Ea privi la pereţii acoperiţi cu lambriuri de culoare întunecată, apoi la uşa închisă, apoi din nou la pastorul Bugenhagen. O parte din ea ar fi vrut să fugă din încăpere, departe de iritarea doctorului Luther. Nu-i acordase nicio atenţie de când sosise cu excepţia unei priviri iritate aruncate rochiei ei scânteietoare şi părului ei lung, ceea ce o făcu să-şi dorească să-şi fi ascultat intuiţia şi să fi purtat hainele ei obişnuite.

Se uită în faţa ei la raza de soare ce cădea prin fereastra ce ilumina una dintre picturile în ulei ale meşterului Cranach, care o reprezenta pe Madonna cu pruncul ei. Încercă să inspire calmă, dar nu reuşea să-şi astâmpere setea de aer. Numai de ar fi privit-o doctorul Luther cu bunătate şi de ar fi asigurat-o că făcea ceea ce trebuia, că, indiferent ce avea să se mai întâmple, ei aveau să fie fericiţi.

Cuvintele pastorului Bugenhagen nu reuşeau să pătrundă prin pătura grea de nesiguranţă şi incertitudine ce o înconjura. Ea făcu tot ce i se cerea – ascultă, se rugă, recită cuvintele care o uneau oficial cu doctorul Luther.

Cum de ajunsese în situaţia aceasta? Îşi riscase viaţa ca să scape din mănăstirea Marienthron pentru a avea oportunitatea de a experimenta dragostea şi a avea o familie. Iar acum, nu se ştie cum, sfârşise prin a intra într-o căsătorie incertă cu doctorul Luther, tocmai omul ale cărui învăţături treziseră în ea dorinţa după căsătorie. Ironia situaţiei acesteia o chinuia.

Când ceremonia de logodnă luă sfârşit, Barbara îi dădu un cot meşterului Cranach. El tresări, apoi începu să scotocească prin punguţa pe care o ţinea la cingătoare. După o clipă, veni lângă doctorul Luther şi îi întinse un inel.

Doctorul Luther îl luă, privindu-l în lumina slabă ce pătrundea prin geam.

— Ce-i asta?

— Nu mai ţii minte? Cranach îşi trecu mâna nervos peste barbă. Am vorbit despre asta.

Doctorul Luther îşi miji ochii.

Cranach îşi drese glasul şi făcu semn cu capul în direcţia Katharinei.

— În interior am gravat numele voastre şi data de azi.

Doctorul Luther studie inelul pentru o clipă, apoi îi făcu un semn aprobator cu capul prietenului său, care îl privea nerăbdător.

— Îţi demonstrează calităţile de meşter, prietenul meu. Mulţumesc.

Meşterul Cranach zâmbi satisfăcut.

Apoi doctorul Luther se întoarse spre ea şi-i întinse inelul.

Ea ezită, neştiind dacă el se aştepta să-l ia de la el sau dacă intenţiona să i-l pună el însuşi pe deget.

— Văd că încă eziţi, bombăni el, întinzându-se după mâna ei. Degetele sale erau calde şi ferme când le atinseră pe ale ei. Cea mai mică atingere, ca de obicei, era suficientă pentru a aprinde ceva în stomacul ei. Se uită la faţa lui pentru a vedea dacă şi el avea aceeaşi reacţie ca ea. Dar faţa lui era impasibilă, se concentra cu totul asupra mâinii ei şi asupra efortului de a-i pune inelul.

I-l strecură încet pe deget, aproape ca o mângâiere. Când inelul îi ajunse în locul potrivit şi el îi dădu drumul la mână, ea îndrăzni în sfârşit să respire. Cu toţi ochii asupra ei, îşi întinse degetele şi îşi studie inelul. Era convinsă că meşterul Cranach petrecuse nenumărate ceasuri meşterind la el, crezând că reprezintă dragostea pe care ea şi doctorul Luther aveau să o împărtăşească.

— Conţine toate simbolurile patimilor lui Cristos, se grăbi să explice meşterul Cranach. În centru este Mântuitorul răstignit, cu lănci şi nuiele pe o parte, şi o frunză de isop pe cealaltă.

O durere dulce-amară îi strânse inima. Un rubin, emblema dragostei fierbinţi, orna montura din aur lucrată migălos.

— Dedesubt sunt trei cuie şi zarul folosit de soldaţi pentru a trage la sorţi. Totul este grupat în aşa fel încât creează o cruce mare, cu piatra în mijloc.

Pasiune. Era convinsă că meşterul Cranach intenţionase ca inelul să le aducă aminte de pasiunea lor nu doar pentru Cristos, dar şi pe care o aveau unul pentru celălalt. Din nou regretul îi strânse pieptul. Totul era aparte la acel inel. Dacă ea şi doctorul Luther ar fi împărtăşit o afecţiune reciprocă, inelul s-ar fi potrivit perfect.

— E frumos. Reuşi cu greu să le ofere un zâmbet meşterului Cranach şi Barbarei. Sunteţi atât de buni că mă onoraţi cu o asemenea lucrare de mare preţ. Ei o priveau radiind şi simţi o oarecare uşurare că le oferise răspunsul pe care-l doreau.

Cum ceremonia luase sfârşit, conversaţia se îndreptă spre vestea proaspătă a morţii electorului şi a succesiunii fratelui său, ducele Ioan. Se spunea că ducele George nu aştepta decât să invadeze Electoratul Saxon şi să preia conducerea lui. Dar în clipa aceea, nobilii erau prea ocupaţi să se bată cu ţăranii pentru a-şi permite luxul de a se război între ei.

După cină şi în toiul interminabilelor discuţii despre politică, Barbara o conduse în cele din urmă pe Katharina departe de ceilalţi, în camera de oaspeţi. O ajută să desfacă panglicile frumoasei rochii şi apoi pe ale corsetului şi îi scoase toate rândurile de haine unul după altul, până când rămase doar în cămaşa ei de corp. Simţindu-se goală şi îngrozită, Katharina stătea în picioare şi privea fix patul şi cuvertura dată deja la o parte, descoperind aşternuturile proaspete.

— Bărbaţii vor ajunge curând aici, o avertiză Barbara pe Katharina care se împotrivi când încercă să o conducă spre pat. Auzind cuvintele prietenei ei, Katharina sări în grabă în pat şi îşi trase plapuma până sub bărbie.

— Dumnezeu să fie cu tine! spuse ea tandru.

Apoi o sărută pe obraz şi părăsi încăperea.

Katharina stătea întinsă, încordată, privind în jur. Draperiile bogat ornamentate ale patului atârnau lejer. Cineva presărase frunze proaspete de arin şi petale de trandafir pe jos. Obloanele erau închise, şi lumânările aprinse.

Iatacul era un paradis al iubirii, locul perfect pentru o noapte de logodnă.

Numai de-ar fi fost mai potriviţi unul pentru celălalt...

Uşa se deschise. Râsete şi ecouri ale unor urări deocheate pătrunseră de pe coridor.

Doctorul Luther intră în cameră, urmat de Jonas.

Ea strânse în mâini cearşaful şi se cutremură. Adevărul era că nu ştia la ce trebuia să se aştepte. De ce nu o întrebase oare mai multe pe Barbara despre consumarea unirii lor atunci când avusese ocazia să o facă?

Când doctorul Luther dădu cu ochii de ea, zâmbetul i se topi şi făcu un pas înapoi.

— Haide, Martinus, nu e cel mai bun moment să fii timid acum!

Cu un chicotit, Jonas îl împinse din spate.

Doctorul Luther se trezi la capătul patului şi apucă cu mâinile unul din stâlpii baldachinului şi draperia. Privirea lui se ciocni dur de a ei. Pentru o clipă, i se păru că zăreşte o umbră de blândeţe în ei, dar apoi el se încruntă.

Ea-şi mută privirea la lumânările ce pâlpâiau în suporturile lor de pe perete.

— Tu mi-ai cerut să fiu martorul tău, iar eu îmi iau responsabilitatea în serios, zise Jonas.

Katharina trase cu ochiul la faţa doctorului Luther. Simţi o durere ciudată în piept. Se părea că avea darul special de a-l ofensa prin tot ce făcea.

— Dintre toţi prietenii tăi, numai eu am înţeles că ai nevoie de Katharina, continuă Jonas. Şi ai avut din clipa în care a intrat în viaţa ta. Şi vei avea nevoie de ea până în ziua în care vei muri.

Doctorul Luther se aşeză alături de Katharina fără să-l contrazică pe Jonas, iar Katharina se simţi uşurată.

Îi auzea oare bubuitul inimii şi înţelegea oare că nu dorea să-l irite cu nimic? Chiar dacă niciunul dintre ei nu ştia prea bine dacă făceau ceea ce trebuie, nu puteau oare să scoată tot ce era mai bun din situaţia aceasta şi să încerce să trăiască în armonie unul cu celălalt?

— Acum le pot spune tuturor că am văzut fericitul cuplu în patul conjugal. Jonas îngenunche la picioarele patului lor şi îşi plecă fruntea. Daţi-mi voie să mă rog pentru voi.

Katharina nu se putea concentra la nimic altceva decât la căldura

trupului doctorului Luther lângă al ei şi la respiraţia lui sacadată de lângă ureche.

Când Jonas îşi termină rugăciunea, se ridică şi trase draperiile patului apoi ieşi pe uşă.

Multă vreme, niciunul dintre ei nu se mişcă.

În cele din urmă, doctorul Luther oftă şi se ridică puţin, astfel încât acum se sprijinea într-un cot şi o privea.

Încercă să se uite în altă parte şi se concentră în cele din urmă asupra baldachinului de deasupra lor.

— Kate Luther, îi spuse el în şoaptă.

Inima ei sări o bătaie.

— Ai un nume obişnuit acum. Şoapta lui avea o notă aspră. Ţi-ai pierdut titlul azi.

Nu voia să se gândească la asta. Nu voia să se gândească la nimic.

— Gata cu *von* Bora, fiică de cavaler. Presupun că acum eşti o muritoare de rând, ca noi toţi.

Încerca să o enerveze? Dacă da, se descurca destul de bine.

— Dar presupun că asta nu te va împiedica să te porţi ca o împărăteasă.

— Şi eu presupun că tu nu vei înceta să te porţi ca un nătâng.

El pufni.

— Deci sunt un nătâng, da?

Emoţiile ei se învolburară, tulburând apele calme ale stăpânirii ei de sine. Tot ce îşi dorise în viaţă se risipi într-o clipă.

— Eşti un mare nătâng!

Cuvintele pur şi simplu nu voiau să rămână nerostite.

— Atunci asta face din tine soţia unui mare nătâng.

— Cu siguranţă ştii cât de grea e ziua aceasta pentru mine. De ce trebuie să o faci şi mai grea decât este deja?

— Grea? Şoapta lui era brutală. Se rostogoli lângă ea.

Impactul cu trupul său lipit de al ei îi smulse un icnet.

— Sunt chiar atât de respingător?

Faţa îi era atât de aproape, încât nu putea privi în altă parte decât în oglinda plină de furie a ochilor săi întunecaţi.

Pentru o clipă îi zări durerea, produsă de vorbele ei nesăbuite.

— N-am vrut să spun...

— Ba da, *ai vrut*. Deci sunt şi prost?

Respiraţia lui cădea fierbinte pe obrazul ei şi deveni dintr-odată conştientă de trupul lui solid lipit de al ei.

Şi de faptul că era complet gol.

— Doctor Luther, te rog! Nu-şi putu opri tremurul din voce – toată nervozitatea şi stresul zilei o copleşeau în sfârşit. Nu vreau să ne certăm! Nu am putea să încheiem un armistiţiu, măcar pentru o zi?

El nu spuse nimic.

Ea se îndepărtă de el şi se întoarse cu faţa în partea cealaltă. Simţi cum i se pune un nod în gât. Nu ştia exact ce-şi dorea, dar cu siguranţă nu furia lui.

El rămase nemişcat o vreme. În cele din urmă, cu vârful unui deget, atinse uşor despicătura de la spate a cămăşii ei de corp. Atingerea lui uşoară o făcu să simtă că nu mai poate respira.

— Cicatricele tale, spuse el în şoaptă, urmărind una din liniile zbârcite, te mai dor vreodată?

Ea reuşi să-şi dizolve nodul din gât.

— Nu prea mai dor acum.

Degetele sale se opriră la marginea pânzei subţiri. Îi îndepărtă cu o mişcare părul, astfel încât partea de sus a spatelui şi ceafa ei rămaseră goale.

— Dacă aş fi fost acolo în ziua în care te-au bătut, spuse el în şoaptă, aş fi vrut să primesc eu loviturile în locul tău.

Cuvintele lui se prelinseră peste ea ca un balsam.

Degetul său mare se plimbă încet de-a lungul umărului ei. Închise ochii, savurând plăcerea pe care i-o produse atingerea lui. Iar când buzele şi respiraţia lui urmară traseul făcut de degetul său, ea gemu scurt.

Buzele sale lăsară în urmă o senzaţie care o gâdila uşor, iar degetele lui se îngropară în şuviţele lungi ale părului ei.

— Mi-ar plăcea şi mie un armistiţiu azi, şopti din nou lângă urechea ei. Altfel, cu siguranţă vei învinge tu din nou. Sunt mult prea copleşit de frumuseţea ta pentru a mai putea vorbi coerent.

Ea-şi dădu capul pe spate, lăsându-i pradă toată lungimea gâtului ei.

— Doctor Luther! îl imploră ea.

— Spune-mi Martin.

— Martin. Prenumele lui sună ca o mângâiere. Sărută-mă, Martin!

Pieptul lui se destinse în spatele ei, iar gura lui îi atinse din nou urechea.

— Îmi porunceşti sau mă implori, împărăteasa mea?

Tonul lui era tandru şi jucăuş.

— Te implor!

Se răsuci, astfel încât acum îl privea în faţă.

Ochii lui scânteiau de pasiune şi de încă ceva, ceva care-i înflăcără inima într-un fel în care nici chiar săruturile lui nu o făcuseră.

Braţele ei se încolăcirăîn jurul lui şi se pierdu complet, nemaiştiind de nimic altceva în afara lui.

30

Katharina ciugulea din bucata de carne de vânat care mustea de dulceața strugurilor și de acreala verzei murate.

În grădina înflorită, culorile erau pline de viață, mai ales că razele soarelui de iunie străluceau cu putere peste fiecare floare și boboc. Barbara pregătise un festin opulent în centrul curții gospodăriei familiei Cranach cu ocazia logodnei lor. Slujitorii prăjiseră carne de vânat și de berbec și o serveau cu pâine cu gust de bere, coacăze roșii și varză fiartă. Aduseseră platouri încărcate cu tarte cu căpșuni și produse de patiserie de un galben pal și treceau de la o masă la alta, umplând pocalele de argint cu vin condimentat.

Era genul de festin pe care Katharina și-l mai amintea vag din casa tatălui ei dinainte să fi plecat la mănăstire. Mireasma condimentelor exotice umplea aerul, purtând-o înapoi în holul luminat de lumânări din casa copilăriei ei, spre căldura brațelor mamei ei și spre mireasma dulce de scorțișoară a respirației ei.

Katharina lăsă carnea de vânat înapoi în farfurie și își dorea să fi avut poftă de mâncare pentru a se putea bucura de belșugul acesta. Dar trupul îi era mult prea conștient de prezența bărbatului care

şedea alături de ea, iar capul îi vuia de amintirea nopţii pe care o petrecuseră împreună.

Numai de-ar fi putut şedea oriunde altundeva şi nu lângă doctorul Luther, la mijlocul mesei. De fiecare dată când piciorul său se lovea de al ei sau braţul său o atingea, inima începea să-i bată neregulat, iar căldura îi ţâşnea în obraji. Chiar şi fără contactul acela, simpla lui prezenţă o copleşea. Când sorbea din pocalul lui, îşi imagina buzele sale sărutând-o. Când rupea carnea cu mâinile, îi simţea degetele rătăcindu-i pe piele.

Mai mult ca orice, îşi dorea ca el să o ţină în braţe şi să o mângâie în felul în care o făcuse când fuseseră singuri. Cu toate că nu vorbise mult în timpul nopţii, o făcuse să se simtă iubită într-un mod pe care nici măcar nu putea încerca să-l explice.

Dar acum, la lumina zilei şi în mijlocul grădinii, se întreba dacă nu cumva visase totul. El se purta, desigur, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat între ei. Cum putea mânca? Cum putea râde şi vorbi cu prietenii săi de parcă această zi era la fel ca oricare alta?

Nu îndrăzni să-l privească în ochi. Se temea că va înţelege cât de mult o afecta persoana lui. Şi nici el nu-i căută privirea, şi nici nu încercă să facă conversaţie cu ea. De ce trebuia să fie atât de ciudată atmosfera dintre ei?

În plus, ea nu îl putea privi în ochi pe niciunul dintre musafiri. Pentru că dacă o făcea, era convinsă că aveau să înţeleagă ce făcuse cu doctorul Luther în timpul orelor tainice ale nopţii. De fapt, era convinsă că toţi ştiau despre cele întâmplate între ei, ceea ce explica zâmbetele cu subînţeles şi sprâncenele ridicate, lucruri pe care doctorul Luther le spulbera râzând.

Sigur că la un moment dat ea şi doctorul Luther adormiseră epuizaţi. Apoi în primele ceasuri ale dimineţii, înainte ca clopotele să bată pentru utrenie, se îmbrăcase şi ieşise tiptil din cameră şi se strecurase în grădină. Avea nevoie de timp petrecut singură pentru a înţelege tot ce se întâmplase, multitudinea de sentimente şi senzaţii noi. Nu era destul de sigură ce se schimbase în privinţa sentimentelor ei faţă de doctorul Luther; tot ce ştia era că nu putea petrece o astfel de noapte cu un bărbat şi să rămână aceeaşi.

— Conciliul oraşului Wittenberg a auzit despre logodna voastră,

spuse Barbara apropiindu-se de mijlocul mesei cu o sticlă de vin, şi v-a trimis această sticlă pentru a vă ajuta să sărbătoriţi această ocazie.

— Deci tot oraşul a auzit vestea?

Doctorul Luther îşi plimbă degetul mare pe marginea pocalului său. Katharina îşi ţinu respiraţia şi aproape îi simţi degetul mare mângâind-o pe gât. O căldură intensă se cuibări în pântecul ei şi se sili să-şi plece privirea pentru a contempla mâncarea aproape neatinsă din farfuria ei.

Doctorul Luther îşi îndreptă spatele şi orice amintire a plăcerii i se spulberă.

— Atunci presupun că şi Melanchton a auzit.

Katharina îşi ridică privirea şi-l văzu pe tânărul profesor trecând printre straturile de flori şi îndreptându-se spre ei. Faţa îi era încruntată.

— Păzea! murmură doctorul Luther.

În afară de ciripitul păsărilor, în grădină se lăsă tăcerea.

Melanchton îi salută pe ceilalţi cu o înclinare a capului, dar îşi croi drum prin mulţimea de slujitori şi musafiri până când ajunse direct în faţa doctorului Luther.

— Martinus, pot să vorbesc cu tine între patru ochi?

Vocea îi era încordată.

— Sunt în mijlocul unei sărbători glorioase. Doar nu vrei să plec de lângă frumoasa mea mireasă, nu?

Melanchton o salută sec pe Katharina cu capul, însă ochii săi se îngustară acuzator.

Ea-şi ridică bărbia. Oare acest prieten arogant îndrăznea să o învinuiască pe ea pentru căsătorie? Credea că îl sedusese pe doctorul Luther sau că reuşise cumva să-l prindă în capcana acestui mariaj? Îşi lipi buzele între ele pentru a nu-i reaminti că ea nu plănuise nimic din toate astea.

Privirea lui Melanchton se întoarse spre doctorul Luther.

— Trebuie să vorbesc cu tine!

— Nu azi.

Doctorul Luther îşi ridică pocalul şi sorbi din el.

— Doar pentru câteva clipe.

— Nu aş suporta să fiu departe de scumpa mea Kate nici pentru un minut.

Doctorul Luther îi luă mâna şi-şi împleti degetele printre ale ei, apoi îi duse mâna la buze şi aşternu pe ea o sărutare blândă.

Pentru prima dată de când începuse festinul, privirea lui o întâlni pe a ei. Maroniul ochilor săi era mai deschis decât de obicei, cu scânteieri care îi răscoleau interiorul şi o făcură să ia foc. Privirea lui senzuală îi dădu de înţeles că îşi amintea fiecare detaliu intim al nopţii precedente şi că îşi dorea mai mult.

Sub dogoarea privirii lui, nu putu decât să roşească şi să se roage ca nimeni să nu fi observat răspunsul ce prinsese viaţă înăuntrul ei.

Melanchton privi de la unul la celălalt, iar privirea lui deveni mai circumspectă.

— Deci e adevărat?

— Ce să fie adevărat?

Doctorul Luther îi păstră mâna într-a sa în timp ce o duse sub masă şi apoi o lăsă pe coapsa lui.

— Se vorbeşte... Melanchton privi spre ceilalţi musafiri şi apoi coborî vocea. Oamenii vorbesc că ţi-ai consumat logodna. Spune-mi că nu este adevărat.

— Sigur că e adevărat. De ce n-ar fi?

Pe sub masă, degetul său mare desena un cerc pe locul în care încheietura ei pulsa.

Ea începu să tremure sub mângâierea lui, iar buzele lui se arcuiră într-un zâmbet uşor.

— Nu pot să cred că ai făcut asta! şuieră Melanchton printre dinţi şi o onoră pe Katharina cu încă o privire.

Limba ei atât de dezinvoltă de obicei, era legată azi. Nu dorea să ia parte la niciun schimb de păreri sau să îşi facă cunoscută propria părere. Îi era greu să se gândească în mod coerent la ceva când degetele doctorului Luther îi înteţeau pasiunea în taină sub masă.

— Dacă nu mă crezi pe mine, atunci întreabă-l pe Justus. Doctorul Luther îi aruncă un rânjet peste masă lui Jonas. El a fost acolo. A fost martor la toate tocmai din acest motiv – ca prietenii mei bine intenţionaţi să nu poată muşamaliza tot ce s-a întâmplat.

Melanchton se uită încruntat la Jonas, apoi la pastorul Bugenhagen.

— Credeam că am căzut cu toţii de acord că dacă Martinus doreşte să se căsătorească, trebuie să aştepte până când se reinstalează ordinea în imperiu.

— Katharina avea nevoie de un soţ, răspunse pastorul Bugenhagen. A trebuit să punem capăt bârfelor. Mai bine mai devreme decât mai târziu.

— Martinus a fost îmbătat de dragostea sa pentru Katharina. Jonas se lăsă pe spate, privindu-l provocator pe Melanchton. Dacă aş mai fi ascultat mult văicărelile lui de îndrăgostit, cred că mi-aş fi pierdut minţile.

Degetele doctorului Luther i le strânseră pe ale ei şi cu cealaltă mână îi mângâie antebraţul, zăbovind pe pielea ei într-un mod atât de senzual încât i se înteţi respiraţia.

Melanchton se rezemă de masă şi îşi coborî vocea.

— Am hotărât că este un moment nepotrivit pentru tine să îţi iei o nevastă. Nu va face decât să tulbure şi mai mult apele.

— *Tu* ai hotărât, spuse Luther iritat. Şi-apoi, cum ar putea fi mai multă tulburare decât există deja?

— Aşteaptă numai. Dacă credeai că a fost rău până acum, vei vedea cum va fi de acum înainte!

Cei doi prieteni îşi încleştară privirile.

Era uşurată să îl vadă pe doctorul Luther luând poziţie în favoarea logodnei lor. Dar o parte din adâncul sufletului ei tânjea să-l fi auzit spunând că o dorise în viaţa lui şi că nu suportase să trăiască fără ea şi că ea era mai mult decât o simplă obligaţie pentru el.

Umerii lui Melanchton se lăsară, ca şi când ar fi fost înfrânt.

— Ştii că atunci când vrăjmaşii noştri vor auzi despre asta, te vor jupui de viu.

— Deja mă jupoaie...

— Iar acum se vor lega şi de nevasta ta. Sprâncenele lui Melanchton se uniră deasupra ochilor săi gravi. Ce se întâmplă dacă o răpesc şi îţi cer viaţa în schimbul vieţii ei?

Doctorul Luther o strânse şi mai tare de mână. Deschise gura, dar după o clipă o închise la loc.

Pentru o clipă, bărbatul care schimbase Sfântul Imperiu Roman cu vorbele sale rămase fără cuvinte.

Luther privea la peretele gol al biroului său şi îşi dorea să fi putut reduce la tăcere toată gălăgia făcută de bocăniturile şi sporovăiala ce păreau să se ridice din toate colţurile mănăstirii. Renunţase demult la vreo intenţie de a scrie. Cerneala se uscase deja pe vârful penei pe care o aruncase cât colo.

În săptămâna scurtă de când se căsătoriseră, Katharina preluase controlul peste Mănăstirea Neagră de parcă ar fi fost stăpână peste întreaga clădire. În ziua de după ceremonia logodnei lor, venise împreună cu Barbara Cranach şi cu câţiva slujitori din gospodăria familiei Cranach şi se apucaseră să cureţe şi să repare clădirea.

Sigur că nu se osteniseră să îi ceară permisiunea sau părerea. Dezinvoltura Katharinei pornise un nou război între ei. Susţinea că nu făcea decât câteva modificări absolut necesare. Cu toate că în particular era de acord cu ea, ştia că locul acela nu era vrednic de ea, nici chiar cu toate îmbunătăţirile din lume. Şi gândul acela îl chinuia mai mult decât orice altceva. Mănăstirea Neagră nu avea să fie niciodată o casă, un castel sau o proprietate mare unde ea ar fi putut locui dacă s-ar fi căsătorit cu altcineva, cineva mai înstărit decât el.

Ea ajungea în fiecare zi înainte de utrenie, chiar înainte de răsăritul soarelui şi muncea până mult după lăsarea întunericului. Iar el se obişnuise să se ascundă în biroul său neaerisit pentru a o evita. Îşi spunea că trebuie să stea departe de ea pentru că nu dorea să vadă condescendenţa din ochii ei când îşi privea noua locuinţă.

Dar acesta era numai jumătate din adevăr. Cealaltă jumătate era că se temea că, dacă rămânea singur cu ea, s-ar fi făcut de ruşine din cauza dorului pe care-l simţea după ea. Tradiţia cerea ca ei să nu mai aibă relaţii intime până nu erau căsătoriţi în mod oficial. Dar după ce petrecuse o noapte cu ea, nu-şi mai dorea să petreacă vreo noapte fără ea.

Şi pentru a nu se purta ca un prost, se izolase. Iar acum începea să se simtă de parcă s-ar fi aflat din nou în exil în Castelul Wartburg. Dar de această dată nu îi părea rău că era exilat. Lucrase la traducerea

Vechiului Testament în germana obişnuită, iar acum în sfârşit putea completa versiunea în germană a întregii Biblii.

Cel puţin în iatacul său nu trebuia să facă faţă criticilor venite din toate părţile. Ţăranii îl urau pentru că credeau că se întorsese împotriva lor şi le îngăduise prinţilor să-i măcelărească. Prinţii îl urau pentru cuvintele sale dure spuse de curând prin care îi mustra pentru brutalitatea cu care se purtaseră faţă de ţărani în timpul bătăliilor. Auzise zvonuri că intenţionau să-l dea pe mâna papei şi să impună Edictul de la Worms o dată pentru totdeauna.

Ca de obicei, ducele George îl ura şi-l dorea mort, dar era încă prea ocupat să se războiască cu ţăranii pentru a avea timp să se ocupe de celelalte chestiuni. Răscoala ţăranilor era singurul lucru care-l oprea pe duce să ia cu asalt Electoratul Saxon şi să încerce alungarea prin forţă a liderului lor, ducele Ioan. În calitatea sa de nou elector al Saxoniei, el avea autoritatea de a-l preda pe Luther în mâinile Romei, dacă dorea să o facă. Melanchton se dusese la Torgau pentru a negocia cu liderul, însă Luther îşi închipuia că se dusese degeaba. Reforma eşuase.

Toţi îl disprefuiau. Nu aveau să mai asculte nimic din ce avea de spus. Iar acum, unii dintre prietenii săi, inclusiv Melanchton, erau supăraţi pentru că se căsătorise. Putea la fel de bine să se dea pe mâna papei.

— Of! Îşi împinse scaunul de la masă şi se ridică în picioare. Chiorăitul din stomac îi spuse că era timpul să ia o pauză. Nu o putea evita la nesfârşit pe Katharina.

În timp ce cobora treptele din turn, îl năpădi un miros intens de var. Slujitorii zugrăviseră pereţii cu cantităţi mari de var. Încă nu terminaseră, dar putea vedea progresele pe care le făcuseră în doar o săptămână.

Nimeni nu făcuse curăţenie sau vreo reparaţie în mănăstire de când se întorsese el din Wartburg, când găsise acest loc părăsit şi pe fraţi căsătoriţi. Era un lucru care trebuia făcut demult. Şi totuşi, câtă vreme era potrivit pentru banchetul de nuntă pe care aveau să-l dea aici, ce altceva le mai trebuia? Ceremonia nunţii lor publice urma să aibă loc peste doar o săptămână. Deja le scrisese scrisori părinţilor săi, invitându-i la Wittenberg. La insistenţele lui Jonas, îi invitase şi pe mai mulţi dintre prietenii săi.

Se întrebă din nou, cum făcuse de o sută de ori de la logodnă încoace, de ce o făcuse. De ce mersese până la capăt cu logodna când Katharina ezitase în mod evident să se căsătorească cu el?

Avertismentul lui Melanchton de la praznicul de logodnă îl urmărea mereu. Luther ştiuse că, dacă îşi lua nevastă, o expunea pericolului. Dar gândul că i s-ar putea întâmpla ceva Katharinei îl paraliza de frică. Nu voia să recunoască faptul că propriul său egoism şi poftele lui îl conduceau acum şi că era foarte posibil să o fi expus pe Katharina celui mai mare pericol din viaţa ei.

Cu un sentiment tot mai intens de nemulţumire, trecu pe lângă slujitorii ce lucrau pe coridor şi se îndreptă spre bucătărie. Nu ştia dacă Wolfgang îi pregătise deja mâncarea, dar trecuse destul de când mâncase ultima oară.

Când intră în bucătărie, fu surprins să descopere că uşa pentru livrarea alimentelor ce dădea într-o alee lăturalnică era deschisă şi că în uşă stăteau doi străini, privind-o fără ocoliş pe Katharina în timp ce ea examina conţinutul câtorva coşuri de pe podea. Feţele le erau murdare, ochii îngustaţi şi ceva din atitudinea lor îi făcu inima să o ia razna. Dacă vreunul dintre vrăjmaşii săi îi trimisese la uşa sa? Dacă plănuiau să o răpească? Se mai întâmplase asta şi se putea întâmpla foarte uşor din nou.

— Ce doriţi, oameni buni? se răţoi el.

Katharina tresări, iar străinii făcură un pas îndărăt, evident neaşteptându-se să dea cu ochii de el.

Luther traversă încăperea, trecu pe lângă masa de lucru din mijloc, deja încărcată cu tot felul de brânzeturi şi diferite legume în vederea pregătirii festinului de nuntă, din câte se părea.

— Ieşiţi afară!

Nu-i păsa că arăta ca un taur înfuriat.

Ochii Katharinei se făcură mari şi se trase într-o parte.

— Dacă vreţi să faceţi afaceri aici la Mănăstirea Neagră, o să faceţi cu servitorul meu, nu cu soţia mea!

Trânti uşa drept în nasul străinilor, cu o forţă de zăngănire oalele agăţate în cârlige de una din bârnele din tavan.

— Doctor Luther! reuşi în sfârşit să îngaime Katharina. Nu era necesar.

El trase zăvorul cu un pocnet, cu sângele fierbându-i de teamă.

— Ba a fost absolut necesar!

— Nici nu am apucat să-i plătesc.

— Înainte de toate, n-ar trebui să fii aici, singură cu ei.

— Îmi vindeau grâu.

— Lasă-l pe Wolfgang să cumpere cele necesare de acum înainte.

Ea pufni.

— Nici nu mă gândesc. Nu are habar de ce am eu nevoie...

— Nu-mi pasă! răcni el.

Ea se lipi de perete şi îl privi precaută şi iritată totodată.

— Dacă vrei să mă ocup de gospodăria asta, eu trebuie să mă ocup de cumpărături şi de vânzări!

El se postă în faţa ei, suficient de aproape încât marginea mantiei sale să îi atingă fusta.

— Sunt soţul tău şi mi te vei supune în privinţa asta!

Ea îşi ridică cu îndrăzneală bărbia şi nasul obraznic. Ochii ei de un albastru senin ca cerul de vară scăpărau de furie.

— Nu eşti soţul meu! Nu încă.

Cuvintele ei erau grele şi provocatoare.

Cum uşa de afară era închisă, oprind lumina zilei să pătrundă înăuntru, întunericul bucătăriei îi învălui. Zgomotul îndepărtat al uneltelor şi al vocilor muncitorilor le dădea de înţeles că erau complet singuri în intimitatea bucătăriei. Era singur cu Katharina. Iar trupul său reacţionă cu o dorinţă fierbinte, atât de intensă, că trebui să o cuprindă cu un braţ pentru a nu se năpusti cu totul asupra ei. Nu-şi putea lua privirea dintr-a ei. Nu-i păsa dacă vedea cât de mult o doreşte.

O auzi inspirând uşor, ceea ce-i dădu de înţeles că nu era imună la prezenţa sa.

Prinzând curaj în urma reacţiei ei, se aplecă şi-şi lipi gura de urechea ei.

— Eşti a mea!

Respiraţia ei deveni sacadată.

Privirea lui poposi pe linia gâtului, aflată atât de aproape de mâna sa. Îl ispitea, iar el se simţi neajutorat, nereuşind să facă altceva decât să îşi plece buzele până la pielea ca mătasea de sub

urechea ei. Inhală adânc mireasma ei dulce, condimentată şi se lipi complet de ea.

Ea tremura. În loc să-l respingă, degetele ei se strecurară în sus pe mânecile hainei lui şi se agăţară cu putere de el.

Reacţia ei îi provocă un geamăt. Îi atinse pielea netedă cu buzele. Era a lui. Dumnezeu îi dăruise dorinţele pe care le avea. Erau fireşti şi erau bune. Nu le predicase tocmai acest mesaj altora, timp de atâţia ani?

Îşi schimbă poziţia, astfel încât nasul lui i-l atinse acum pe al ei, iar gura lui se odihnea pe gura ei, lăsând ca respiraţiile să li se împletească.

— Îmi fac griji pentru tine, spuse el în şoaptă, atingându-i obrazul cu buzele. Nu vreau să-ţi facă cineva vreun rău.

Ea încuviinţă din cap şi începu să-i caute buzele.

— Atunci o să am grijă ca Wolfgang sau fratele Gabriel să fie lângă mine de aici înainte.

El îşi lipi tot trupul de ea, neştiind cum avea să mai poată aştepta încă o săptămână pentru a fi cu ea.

— Kate...

Îi presără un sărut pe părul mătăsos de lângă tâmplă.

— Păstrează-te pentru dormitor, dulău în călduri ce eşti!

Vocea lui Jonas, plină de un umor negru, îl făcu să sară în lături de lângă Katharina.

Luther privi încruntat în direcţia coridorului, de unde Jonas răsări chiar în spatele fratelui Gabriel, privind peste creştetul tonsurat al bătrânului călugăr cu un rânjet răutăcios.

— Îmi pare rău, doctor Luther, spuse fratele Gabriel în şoaptă. Îşi plecă creştetul, dar nu înainte ca Luther să apuce să vadă jena adâncă de pe faţa bătrânului călugăr. Nu ştiam că sunteţi aici cu sora Katharina.

Katharina se strecură pe după Luther şi se întoarse repede cu spatele la noii-veniţi pentru a-şi ascunde îmbujorarea produsă de stânjeneală.

— Pleacă! mormăi Luther în direcţia lui Jonas. N-ai lucruri mai bune de făcut decât să mă spionezi?

— Mi s-a dat fericita însărcinare de a te ajuta să îţi concepi răspunsul, spuse Jonas sec.

— Ce răspuns?

— Fiecare episcop şi arhiepiscop de aici şi până la Roma te acuză că în sfârşit ai cedat în faţa poftelor tale. Arătă cu capul în direcţia Katharinei care acum stătea aplecată peste unul dintre coşurile de lângă uşa dinspre alee. Şi chiar dacă au dreptate, mie mi s-a încredinţat însărcinarea de a te ajuta să concepi o scrisoare prin care să le explici cum stau lucrurile de fapt.

Luther îşi frecă tâmplele. Presiunea din cap şi din spatele ochilor începea să îi crească. Ştiuse de multă vreme că, dacă îşi lua o nevastă, vrăjmaşii săi aveau să-l acuze că cedase în faţa poftelor sale. Spuseseră de la bun început că dorinţa lui de a se căsători fusese de fapt cea care îi animase reformele. Chiar şi regele Angliei, Henric al VIII-lea, se pronunţase împotriva lui Luther, susţinând că nevoile sale bărbăteşti de necontrolat fuseseră cele care îl motivaseră să schimbe biserica.

Acum râdeau pe seama lui. Considerau că le dovedise că aveau dreptate. Avocatul Schurff reuşise să pună foarte bine în cuvinte poziţia vrăjmaşilor săi. Ei credeau că, dacă el se căsătorea, întreaga lume şi diavolul însuşi aveau să râdă în hohote şi că prin acest gest avea să distrugă toată lucrarea pe care o începuse.

— Lasă-i pe vrăjmaşii mei să râdă de mine! Luther trase adânc aer în piept, încercând să potolească întru câtva furtuna ce se dezlănţuia în interiorul capului său. Lasă-i să creadă că mariajul meu va dăuna cauzei noastre şi îmi va grăbi moartea. Vor vedea curând că lucrurile nu stau aşa.

Cel puţin aceasta îi era rugăciunea.

Jonas pufni.

— Nu ştiu cât mai poţi să decazi în ochii lor când ei te socotesc singurul răspunzător pentru miile de cadavre de ţărani decapitaţi ce zac pe toate drumurile.

Luther nu voia să se gândească la masacru sau la călătoria prin Thuringia pe care prietenii săi îi cereau să o facă. Ei susţineau că putea începe să îşi repare relaţia cu mulţimea de ţărani şi să ajute la restabilirea ordinii. Dar el le spusese că nu avea să călătorească decât după nuntă.

Într-adevăr, nu ştia dacă mai voia vreodată să o părăsească pe Katharina, nu când şi-o dorea mai mult decât însăşi viaţa sa.

Fratele Gabriel se retrase încet din încăpere şi se făcu nevăzut. Luther îşi dorea ca Jonas să-l urmeze. Dar prietenul său se rezemă relaxat de tocul uşii, de parcă intenţiona să rămână o vreme acolo.

— Toată lumea aşteaptă cu suflarea tăiată să afle adevăratul motiv pentru care Martin Luther se căsătoreşte, continuă Jonas. Iar acum trebuie să le dăm răspunsurile pe care le doresc.

— N-au decât să aştepte.

— Ar trebui să fie foarte simplu, zise Jonas privind spre spinarea aplecată a Katharinei. Le spui că te-ai îndrăgostit. Atât de simplu e.

Foşnetele făcute de Kate în timp ce cotrobăia prin coşuri încetară.

Stânjeneala urla în Luther cu puterea clopotelor din Stadtkirche.

— Nu e vorba despre dragoste, protestă el imediat. Cu colţul ochiului, Luther o văzu pe Kate răsucindu-se dintr-odată şi privindu-l insistent, dar nu se putea uita la ea.

— Dacă nu din dragoste, exclamă Jonas exasperat, atunci de ce te căsătoreşti?

— Fac o afirmaţie.

— Ce afirmaţie?

— Pentru arhiepiscopul Albrecht din Mainz şi alţii ca el, care au ezitat să îşi ia neveste. Dacă eu mă căsătoresc, atunci şi ei îmi vor urma exemplul.

Jonas îşi încrucişă braţele.

— Acesta nu a fost niciodată un motiv întemeiat pentru tine înainte.

Luther simţi încordarea Katharinei, de parcă şi ea la rândul ei i-ar fi aşteptat răspunsul.

— Şi o fac pentru a-l mulţumi pe tata, ca să nu mai fie nevoie să-l aud cum mă bate la cap de fiecare dată când îl întâlnesc.

— De când eşti tu dornic să-l mulţumeşti pe Hans?

Luther ridică din umeri.

— Nu ţi-a păsat deloc de asta în ziua în care ţi-ai lăsat deoparte roba de avocat şi ai îmbrăcat rasa călugărească.

— Îşi doreşte un moştenitor.

— Şi ce dacă?

Luther înfruntă privirea lui Jonas cu iritare.

— Şi ce ai vrea să spun?

— Spune adevărul! Spune-le tuturor motivul real pentru care te căsătoreşti cu Katharina.

Privirea Katharinei nu se dezlipea de el.

El refuză să o privească, în schimb se încruntă la Jonas.

— Nu eşti dispus să recunoşti în sfârşit că te-ai îndrăgostit? întrebă Jonas.

— Categoric nu! Cuvintele îi ieşiră pe gură ca un răget. Nu ne-am căsătorit din dragoste. Katharina este prea mândră ca să iubească.

Luther se întoarse şi o văzu pe Katharina încordându-se. Surprinse o umbră de dezamăgire pe faţa ei înainte ca o scăpărare de nesupunere să îi ia locul.

— Cu siguranţă nu sunt prea mândră!

— Nu te căsătoreşti cu mine decât pentru că sunt ultima ta şansă, spuse el provocând-o să-l înfrunte.

— Iar tu nu te căsătoreşti cu mine decât din obligaţie.

Ochii ei scăpărară din nou în timp ce retrasa linia frontului dintre ei.

Jonas îşi dădu ochii peste cap.

— Problema, Martinus, bătrâne, este că nu vrei să recunoşti nimic.

— Amândoi ne-am afirmat motivele. Aşa că, după cum poţi vedea, suntem împreună din convenienţă, nu din dragoste.

— Atunci, amăgitul meu prieten, hai să mergem să scriem scrisoarea aceea. Trebuie să îi oferim lumii întregi o explicaţie logică pentru căsătoria aceasta nebunească.

Luther o privi pe Kate, dar ea-i întorsese din nou spatele şi silueta ei era încordată.

Regretul îl năpădi imediat. Muşchii i se încleştară din nevoia subită de a se duce la ea, de a o lua în braţe şi a-i spune că nu spusese serios nimic din toate câte îndrugase.

Nu voia să se poarte ca un măgar de fiecare dată când era în preajma ei, dar nu se putea abţine. Oricum, de câte ori venea vorba de Katharina, inima şi trupul lui reacţionau anapoda înainte ca el să-şi poată controla comportamentul.

Jonas îi aruncă o privire încruntată, una care-l cataloga drept laș. Luther era în stare să înfrunte Inchiziția, reprezentată de cei mai sfinți dintre oamenii din țară, și putea accepta chiar și posibilitatea unei morți lente și chinuitoare. Dar era prea speriat pentru a recunoaște că este îndrăgostit.

31

Barbara o sărută pe Katharina pe obraz. Apoi deschise uşa larg. Izbucniră urale în mulţimea care aştepta în faţa Mănăstirii Negre.

Inima Katharinei începu să bată neliniştită când privi peste mulţimea de orăşeni şi invitaţi la nuntă, majoritatea zâmbitori, unii curioşi, dar toţi străduindu-se să o vadă mai bine. Oare venise întreaga Saxonie ca să fie martoră la *Kirchgang**?

Barbara îşi făcu de lucru cu coroniţa de trandafiri ce orna creştetul Katharinei, descâlcind câteva panglici împletite printre flori, astfel încât să i se reverse pe spate, prin părul lung şi despletit. Apoi prietena ei îi dădu ghes Katharinei din spate, nelăsându-i de ales decât să pornească înainte prin soarele dimineţii pentru a întâmpina mulţimea încântată ce urma să îi escorteze pe ea şi pe doctorul Luther la biserică.

Doctorul Luther i se alătură. Veşmântul său negru era periat şi imaculat, iar părul îi era tuns şi pieptănat frumos sub bereta sa. Faptul că îşi luase evident timp pentru a se pregăti pentru această zi specială

* Drumul spre biserică, în germană în original (n.tr.).

îi aduse o mică măsură de consolare după tensiunea din săptămâna care trecuse.

Când o văzu, ochii i se încălziră, plini de apreciere. Se aplecă şi îi şopti la ureche, ca să nu audă nimeni altcineva:

— Arăţi minunat, Katharina.

Cuvintele lui o luară prin surprindere şi îi provocară un val de plăcere.

— Şi tu arăţi foarte bine.

El zâmbi, lucru care îndepărtă pentru moment nota de încordare ce exista între ei de când îşi făcuse el declaraţia în bucătărie, susţinând că mariajul lor era mai degrabă unul din convenienţă şi nu din dragoste.

Ea nu îşi putea alina durerea pe care o simţea de când aflase motivul real pentru care se căsătorea cu ea. Căsătoria lor nu era altceva decât un nou efort de-al său de a reforma biserica, de a da un exemplu pentru alţi călugări care ezitau încă să-şi ia neveste. Nu însemna mai mult pentru el decât poate una dintre predicile sau broşurile sale.

Dar poate că astăzi puteau încheia un nou armistiţiu? Înainte ca ea să-i poată face sugestia aceasta, câţiva muzicanţi începură să cânte o melodie veselă din fluiere şi la tobe.

— Vă cheamă să porniţi.

Doctorul Luther o conduse cu blândeţe, nelăsându-i altceva de făcut decât să li se alăture muzicanţilor şi grupului de fete ce purtau coroniţe din fire de grâu frumos împletite şi fetiţelor familiei Cranach, care purtau crengi de rozmarin decorate cu panglici multicolore din mătase. Împreună, conduseră procesiunea pe Collegienstrasse.

Doctorul Luther păşea cu câţiva paşi în urma bărbaţilor şi a musafirilor lor de onoare. Parcurseră strada până când ajunseră la portalul Bisericii Sfintei Fecioare. Acolo doctorul Luther se lipi râzând de ea, fiind îmbrâncit de prietenii săi.

Pastorul Bugenhagen stătea sub arcada de la intrare şi îşi înălţă mâinile pentru a semnala că era gata să înceapă. Orăşenii şi musafirii se liniştiră. Pastorul zâmbi.

— Să începem această ceremonie cu rugăciune.

Căldura soarelui se revărsa peste creştetul plecat al Katharinei, dar ea nu se putea concentra asupra niciunui lucru în afara braţului doctorului Luther care se atingea de al ei şi al bubuitului sălbatic al

inimii ei. Avea să împartă din nou patul conjugal cu doctorul Luther la noapte, şi în fiecare noapte de acum înainte.

Gândurile ei se întoarseră înapoi la scurtul moment de intimitate împărtăşit de ei în bucătărie înainte ca Jonas să îi întrerupă. Doctorul Luther fusese tandru şi pătimaş. Un val de căldură se întindea până în stomacul ei, cum se întâmplase de fiecare dată când îşi adusese aminte de trupul său lipit de al ei. Dacă nu avea să existe dragoste între ei, cel puţin avea să existe ceva.

Pastorul Bugenhagen îşi drese vocea.

— Acum, să trecem la jurămintele voastre.

Doctorul Luther se foi uşor.

— Martinus, doreşti să o iei pe Katharina să îţi fie soţie?

Muşchii braţului său se încordară lângă ea. Pentru câteva clipe prelungi, el nu spuse nimic. Un nor alunecă prin faţa soarelui şi-l acoperi cu umbra sa. Un vânt uşor îi zburli şuviţele aurii şi îi învolbură părul pe spate.

— Martinus! spuse pastorul Bugenhagen şuierând printre dinţi.

Cu siguranţă că doctorul Luther ştia ce se aştepta în continuare de la el. Doar el era cel care scrisese liturghia pentru căsătorie.

Ea-l privi, privi liniile drepte ale maxilarului său, granitul ochilor săi. Aparent, acest ultim pas din întreg procesul matrimonial era mai dificil pentru el decât îşi închipuise. Ar fi vrut să se întindă după mâna lui ca să i-o strângă şi să-l asigure că totul avea să fie bine. Dar oare chiar avea să fie?

Şoaptele din mulţimea din spatele lor se înteţiră.

— Da. Cuvântul era rostit în silă. O iau pe Katharina de nevastă.

Pastorul Bugenhagen expiră şi îşi şterse sudoarea de pe frunte. Apoi se întoarse spre ea.

— Katharina, doreşti să îl iei pe Martinus să îţi fie soţ?

— Da.

Ce altceva ar fi putut spune? Ce alegere mai avea de făcut în acest moment? Îşi roti inelul lui de pe degetul mare şi i-l întinse.

El îl privi, dar nu făcu niciun gest pentru a-l lua.

— Pentru tine, spuse ea încetişor.

Ochii lui se măriră şi se luminară întrebători.

— De la meşterul Cranach.

Barbara i-l dăduse mai devreme, când venise să o ajute să se pregătească pentru nuntă, informând-o că meşterul Cranach dorise să îl onoreze pe doctorul Luther cu acest dar.

Doctorul Luther luă inelul şi îl studie. Nu avea aceleaşi gravuri complicate ca şi cel pe care meşterul Cranach îl crease pentru ea. Dar era la fel de uluitor. Era un inel dublu, fiecare dintre cele două verigi trecea prin celălalt, fiind permanent legate împreună. Un diamant era montat pe unul dintre ele, şi un rubin pe celălalt, lângă iniţialele lor gravate. Ambele inele mai conţineau un motto: „Ce a unit Dumnezeu, omul să nu despartă."

Doctorul Luther îşi exprimă recunoştinţa cu o înclinare a capului în direcţia meşterului Cranach care stătea în preajmă şi-şi puse inelul pe degetul inelar al mâinii stângi. În mod tradiţional, inelul se purta pe mâna dreaptă, dar Barbara o învăţase deja pe Katharina că adepţii Reformei îşi purtau verigheta pe inelarul stâng, în semn de răzvrătire împotriva bisericii de la Roma. Inelarul avea un vas de sânge care ducea sângele direct spre inimă, iar purtarea inelului pe acest deget simboliza iubirea nemuritoare. Ea nu îşi făcea iluzii că doctorul Luther i-ar fi purtat vreo dragoste nemuritoare, dar fu surprinsă, totuşi, de durerea ce-i străpunse golul din inimă, dorul după o dragoste reală.

Privirea pastorului Bugenhagen se plimbă de la unul la altul plină de nervozitate.

— E timpul să intrăm în biserică pentru binecuvântarea de la altar. Putem continua?

Ea-l urmă pe pastor în interior. Ajunsă la altar, îngenunche alături de doctorul Luther. Răceala din naos o mângâie, la fel şi licărul lumânărilor. În afara câtorva prieteni apropiaţi, erau singuri. Pastorul Bugenhagen recită o binecuvântare lungă şi apoi încheie cu o rugăciune. Doctorul Luther eliminase o serie de obiceiuri străvechi: împărtăşirea Mesei, voalul nupţial şi împărţirea vinului Sfântului Ioan, băutura dragostei.

După ce terminară, pastorul Bugenhagen îi conduse înapoi spre portalul bisericii. Când ieşiră la lumină, mulţimea îi ovaţionă, iar muzicanţii începură să cânte.

— Ai face bine să mă ţii de braţ – spuse doctorul Luther întinzându-i cotul – sau ne vom pierde unul de celălalt.

Orăşenii se îmbulzeau în jurul lor cu zâmbete largi şi urările lor de bine se revărsau peste ei. Se întindeau o mulţime de mâini spre ei şi Katharina se simţi îmbulzită de mulţime. Îşi strecură mâna sub braţul doctorului Luther şi îl lăsă să o conducă prin mulţime. El le spunea vorbe frumoase oamenilor şi le întorcea urările în timp ce îşi continuau drumul spre Mănăstirea Neagră.

Oaspeţii de onoare îi urmau în ordinea importanţei. Şi în timpul acelui scurt drum, în timp ce ea vedea admiraţia faţă de doctorul Luther strălucind în ochii oamenilor, Katharina fu surprinsă de stima ei crescândă pentru el. Mai mult, nu se aşteptase deloc la cinstea pe care i-o arătau şi ei: fu întâmpinată cu cuvinte frumoase, zâmbete sincere şi urări calde.

Când ajunseră la poarta ce dădea spre curtea mănăstirii, orăşenii se despărţiră şi doar oaspeţii îi urmară în interior. Ea şi Barbara, cu ajutorul slujitorilor, scoseseră mesele şi băncile din refectoriul mănăstirii şi le aranjaseră în curte pentru praznicul de nuntă.

Acum slujitorii începuseră să care platouri încărcate cu carne de vânat şi berbec, brânzeturi şi pâine, căpşuni şi mure proaspete, varză şi sfeclă fiartă. Barbara pregătise un festin potrivit pentru o masă regească.

Ei şedeau la masa principală împreună cu oaspeţii de onoare, printre care se aflau şi părinţii doctorului Luther. Cu toate că ea şi doctorul Luther beau din acelaşi pocal şi mâncau din aceeaşi farfurie, după cum cerea obiceiul, se aflau în două lumi separate, ea discutând cu femeile, iar el cu bărbaţii.

Când banchetul luă sfârşit în cele din urmă, îi urmară pe muzicieni la primărie. Ea se bucură de dansul de onoare cu doctorul Luther, de apropierea lui şi de atingerea mâinilor sale, chiar dacă el evita să o privească în ochi. Apoi şezură unul lângă celălalt şi urmăriră marşurile lente care permiteau prezentarea tuturor oaspeţilor de seamă.

După dans, oaspeţii le oferiră daruri de nuntă. Cu toate că darurile erau obligatorii, bucuria le lumina feţele când le ofereau. Ea îşi dădu seama că ei îşi doreau să-l binecuvânteze pe doctorul Luther drept răsplată pentru nenumăratele moduri în care el însuşi îi binecuvântase pe mulţi dintre ei.

El primi darurile recunoscător, dar era mai interesat de oamenii care le aduceau decât de daruri în sine. Chiar şi suma importantă de bani primită ca donaţie din partea noului elector şi înmânată de reprezentantul său fu acceptată doar cu o simplă înclinare a capului de către doctorul Luther înainte ca acesta să schimbe subiectul. Ea îi zâmbi graţioasă reprezentantului pentru a compensa lipsa de entuziasm a doctorului Luther, ştiind că aveau nevoie de acest dar generos pentru a supravieţui în sărăcia lor.

În final, după ce toţi oaspeţii îşi prezentară cadourile, consiliul oraşului Wittenberg aduse un ultim dar sub forma a douăzeci de guldeni şi un butoi cu bere.

După încheierea formalităţilor, doctorul Luther se alătură unui grup format din cei mai apropiaţi prieteni ai săi şi sorbea mereu dintr-o cană înaltă. Râsetele bărbaţilor răsunau răsfrânte din pereţii primăriei şi reuşeau să acopere sporovăiala femeilor care o înconjurau pe Katharina. Se trezi aplecată în faţă, încercând să audă vocea tunătoare a doctorului Luther ridicându-se peste vocile celorlalţi. Şi ori de câte ori reuşea să-i arunce câte o privire şi să vadă trăsăturile relaxate şi lipsite de griji ale feţei sale, inima ei bătea mai repede. Cum ar fi fost oare să poată purta o conversaţie plăcută cu doctorul Luther – una prin care să-l facă să râdă şi prin care faţa lui să fie eliberată de orice grijă?

— Aş vrea să spun câteva vorbe despre fiul meu.

Hans Luther se ridicase de pe banca lui şi îşi ţinea cana în aer. Era mai scund şi mai îndesat decât Luther, dar aveau aceeaşi postură şi aceiaşi umeri laţi. Observase că ochii negri ai lui Hans Luther erau animaţi de nenumărate emoţii, la fel cum erau şi cei ai fiului său. Zarva se linişti şi atenţia tuturor se îndreptă asupra lui Hans – mai puţin cea a doctorului Luther. El rămase privindu-şi cana, cu frunta brăzdată de cute adânci.

Hans Luther îşi drese vocea. Obrajii şi nasul mare îi erau îmbujoraţi, iar căldura din încăpere îi umezise cămaşa la subţiori. Cana lui tremură abia perceptibil înainte să o ridice mai sus.

— Niciodată nu am crezut că voi apuca să văd această slăvită zi, începu el, ziua în care fiul meu avea să îşi ia în sfârşit o nevastă.

Râsete înăbuşite urmară declaraţia lui Hans, dar doctorul Luther

continuă să şadă încordat şi stoic, ca şi când s-ar fi înarmat pentru următoarele cuvinte ale tatălui său.

Hans privi în jur prin încăperea aglomerată, la uşile şi geamurile deschise care lăsau soarele înserării să pătrundă, dar prea puţin aer pentru a răcori mulţimea. Privirea lui se opri pentru câteva clipe asupra Katharinei, înainte să se întoarcă la Luther. Părea să aştepte ca Luther să îl privească, dar apoi, deşi acesta nu o făcu, continuă.

— Acest fiu al meu a fost întotdeauna mai încăpăţânat. Întotdeauna mi-a pus la încercare răbdarea, chiar şi copil fiind.

Fruntea doctorului Luther se pleca tot mai mult în timp ce tatăl său vorbea. Cu toate că nu îi vorbise niciodată despre relaţia sa cu tatăl său, Katharina înţelese în clipa aceea că se simţea la fel de respins ca şi ea. Poate că nu fusese respins într-un mod fizic, aşa cum fusese respinsă ea de către familia ei, dar evident simţise împunsătura respingerii, iar inima ei suferi pentru el.

Hans privi la creştetul plecat al fiului său. Tristeţea îi umbri faţa pentru o clipă, înainte să pară că îşi alungă toate gândurile pline de amărăciune din minte.

— Poate că în multe privinţe nu am fost de acord cu fiul meu de-a lungul anilor, spuse Hans, vocea sa răsunând cu putere în tăcerea ciudată din sală. Dar vreau să ştie... Se opri şi trase adânc aer în piept. Vreau ca fiul meu să ştie că, în ciuda tuturor neînţelegerilor noastre, sunt mândru de omul care a devenit.

La vorbele tatălui său, creştetul doctorului Luther se înălţă. Privirea sa întunecată şi frământată o întâmpină pe a tatălui său. Ceva păru să se transmită între cei doi – un tată îi oferea o binecuvântare unui fiu care părea să fi tânjit după ea o viaţă întreagă.

Hans îşi drese din nou glasul şi privi la cana sa multă vreme înainte să îşi încheie cuvântarea cu o voce sugrumată de emoţie.

— Fiul meu, îţi doresc multe zile fericite alături de mireasa ta!

Doctorul Luther înghiţi cu greu înainte să îşi încline capul în direcţia tatălui său. Nu spuse nimic, dar ochii îi străluceau plini de gratitudine.

Katharina îşi simţi pieptul umflându-se de bucurie din cauza faptului că el avea parte de o oarecare împăcare cu tatăl său, chiar dacă doar pentru o clipă.

După ce prietenii doctorului Luther se ridicară şi îi felicitară şi ei pe rând, el îşi croi în cele din urmă drum spre ea.

— E timpul să mergem.

Vocea lui ascundea o oarecare stânjeneală, mai ales în mijlocul ghionturilor şi remarcilor fără perdea ale tovarăşilor săi. Ea se ridică şi-l urmă spre ieşire, luându-şi rămas-bun de la oaspeţi. Simţi privirea a o sută de perechi de ochi şi ştiu ce gândea fiecare persoană de acolo – că doctorul Luther o conducea acasă pentru a o duce în pat. Era bucuroasă că putea da vina pe căldura lunii iunie pentru obrajii ei îmbujoraţi.

Când ieşiră pe strada liniştită, fură însoţiţi doar de cei mai apropiaţi prieteni ai doctorului Luther. Nu aveau nevoie de o paradă gălăgioasă spre camera lor nupţială. Doctorul Luther şi adepţii săi descurajau tot circul care însoţea în mod tradiţional noaptea nunţii.

Aerul înserării mirosea dulce şi curat după sala încinsă şi umedă a primăriei. Soarele aproape apus se reflecta pe cerul senin şi albastru, cu panglici purpurii şi trandafirii ce întâmpinau noaptea care era pe cale să înceapă. Katharina inspiră adânc, apoi îşi îndreptă faţa spre vântul uşor de vară şi-l lăsă să-i mângâie obrajii.

Păşeau unul lângă celălalt, zgomotul paşilor lor umplând spaţiul dintre ei. Sporovăiala prietenilor doctorului Luther continua nestingherită în jurul lor şi îi scutea de nevoia de a face conversaţie. Când se ivi Mănăstirea Neagră înaintea lor, doctorul Luther spuse:

— Negustorul Koppe a ajuns în cele din urmă.

Arătă cu capul spre căruţa oprită în faţa porţii.

Katharina se opri şi privi spre căruţa acoperită. Inima începu să-i bată mai repede în timp ce mintea ei evocă călătoria lungă şi plină de hurducături care o adusese în Wittenberg.

— Îţi răscoleşte amintirile, nu-i aşa? o întrebă doctorul Luther cu blândeţe.

Ea încuviinţă şi încercă să le alunge. Îi venea prea greu să se gândească la decizia pe care o luase în noaptea aceea de demult, decizia care-i schimbase viaţa într-un mod pe care nu şi l-ar fi putut imagina niciodată.

— Din păcate a ajuns prea târziu pentru a putea participa la festivităţi.

— Îl aşteptam ieri, spuse doctorul Luther, după care deschise uşa din faţă şi le ură noapte bună tovarăşilor săi.

Când intrară în salonaş, încăperea era goală, cu excepţia unei singure persoane mărunte – o călugăriţă fragilă cu spatele gârbovit, care şedea pe banca de lângă perete. Nu se mişca; se purta ca şi când nici nu i-ar fi auzit intrând.

Katharina se uită la doctorul Luther şi ridică o sprânceană.

— Koppe continuă să salveze călugăriţe?

El o îmboldi să se apropie de călugăriţă.

— Du-te să vezi.

Cu paşi nesiguri, se apropie de măicuţă. Vălul femeii stătea strâmb, ascunzându-i faţa.

— Soră?

Femeia nu se clinti.

Katharina se uită înapoi spre doctorul Luther. El făcu un semn cu bărbia în direcţia femeii.

— Cine e?

Ea ridică din umeri, apoi îşi adună fusta şi se lăsă jos până ajunse în genunchi.

— Soră?

Măicuţa tot nu-i răspunse.

— Numele meu e Katharina şi sunt aici să te ajut. Aşteptă. Oare era surdă? Încet, Katharina îi aranjă vălul. Femeia nu schiţă niciun gest c-ar fi vrut să o oprească.

Când voalul scoase la iveală faţa măicuţei, inima Katharinei se opri în loc. Apoi un suspin îi părăsi buzele.

— Mătuşă Lena?

Bătrâna o privi cu ochi mari şi goi. Nici măcar o tresărire care să arate că o recunoştea nu le tulbură adâncurile.

Katharinei nu-i păsa. Suspinând, îşi petrecu braţele pe după mătuşa ei şi o îmbrăţişă cu drag. Trupul mătuşii Lena se lipi de al ei ca al unei păpuşi inerte din cârpe.

Katharina o strânse mai tare şi-şi ascunse faţa în vălul femeii, al acestei fiinţe dragi care o iubise şi o protejase mai mult decât îşi putuse da ea seama pe atunci.

— O, scumpă, scumpă mătuşă Lena, murmură ea înăbuşit în vălul bătrânei. Cât de dor mi-a fost de dumneata!

O durere adâncă începu să crească în interiorul ei, cerându-şi eliberarea. Multă vreme nu putu face nimic decât să se legene înainte şi înapoi şi să o strângă pe femeie la pieptul ei. Mânerul rotunjit al pumnalului mătuşii ei o lovi pe Katharina în coaste – un indiciu care vorbea într-un mod mult prea dureros despre frica ce o chinuia încă pe femeie.

Cine o adusese pe mătuşa Lena? Oare negustorul Koppe?

Se dădu înapoi cât să-l poată vedea pe doctorul Luther nemişcat în locul în care rămăsese. Expresia feţei lui era plină de tandreţe.

— Tu ai făcut asta?

El încuviinţă din cap.

— Îmi pare rău doar că negustorul Koppe n-a reuşit să ajungă la timp.

Strânsoarea din piept i se sui în gâtlej. Nu-şi mai putea controla vocea. Nici nu-şi putea închipui el cât de mult însemna gestul acesta pe care-l făcuse pentru ea.

— Mulţumesc, reuşi să îngaime cu greu.

— Nu şi-a revenit încă, nu-i aşa?

Ea lipi creştetul mătuşii Lena de pieptul ei.

— O să am eu grijă de ea acum. Cel puţin atât pot să fac după... după...

Cuvintele i se poticniră în gât.

— Poate locui tot restul vieţii ei aici cu noi la Mănăstirea Neagră.

Katharina îi sărută broboada şi îşi uscă lacrimile pe pânza acesteia.

— Doctor Luther, eşti un om bun.

Poate că nu era desăvârşit, dar nu erau mulţi aşa de buni şi de generoşi ca el.

Privirea lui o sfredeli de parcă ar fi încercat să vadă adânc în inima ei. *Era* un om bun.

Dorea să îl reasigure că, în ciuda tuturor diferenţelor dintre ei, îl admira, dar când atenţia lui se îndreptă asupra buzelor ei şi o dorinţă subită încordă liniile feţei lui, cuvintele şi gândurile ei se spulberară.

Părea să aibă nevoie să se adune mintal şi îşi îndreptă umerii înainte să-şi ia ochii de la ea.

— Te las acum să ai grijă de mătuşa Lena. Va trebui să te ocupi de ea şi să o conduci în camera ei.

Porni spre uşă.

Nu-şi putea ascunde dorinţa de a-l urma.

— Să vin...

Cu spatele la ea, se opri încordat.

— Vrei să vin...

El se întoarse încet şi îşi înălţă capul. Cu toate că nu reuşea să îi descifreze expresia de pe faţă, ceva din ea o făcu să se încingă de la mijloc până în vârful degetelor.

Cum ar fi trebuit să-şi întrebe o femeie soţul despre raporturile nupţiale dintre ei fără să pară prea dornică? Oare el se aştepta ca ea să doarmă cu el sau nu?

— Barbara i-a instruit pe slujitorii ei să pregătească un pat în camera ta.

— Asta a fost drăguţ din partea ei.

Vocea lui era joasă, iar ochii lui deveniră şi mai întunecaţi.

— Nu ştiu dacă... vreau să spun, nu ştiu ce intenţii ai...

— O să te aştept.

O încântare abia perceptibilă o înfioră.

— Atunci nu te voi lăsa să mă aştepţi prea mult.

— Bine.

Un zâmbet uşor înflori pe buzele lui.

Katharina se lipi de broboada mătuşii Lena, care îi răcorea într-un mod binecuvântat obrazul. Cumva reuşise să îl mulţumească pe doctorul Luther şi dintr-odată îşi dori să-l poată mulţumi mai des.

Dar cum?

Toată viaţa ei fusese respinsă şi părăsită. Chiar dacă doctorul Luther o respinsese şi el deja în câteva rânduri, oare mai putea să spere că va reuşi să îi poată câştiga acceptarea?

Fu surprinsă să descopere cât de mult îşi dorea să poată spera.

Poate că nu avea să vină la el.

Luther şedea la biroul său şi privea la imnul scris pe jumătate.

Katharinei îi trebui mult mai mult timp ca s-o cazeze pe mătuşa Lena decât s-ar fi aşteptat el. Poate că îşi închipuise doar interesul ei. Firește că fusese încântată de efortul său mult amânat de a o aduce pe mătuşa ei la Wittenberg. I se păruse că zărise chiar şi o umbră de respect în ochii ei, dar poate că nu fusese decât emoția momentului.

Oftă prelung, aproape gemu, şi se lăsă pe spate în jilțul său. Chiar îi venea să geamă.

Prietenii lui plecaseră cu toții, iar mănăstirea era tăcută, în afara bubuitului din capul lui. Numai de nu i-ar fi reamintit iarăşi bărbații aceia de toate problemele lui. Nu putea avea măcar o zi în care să nu fie nevoit să se gândească la răzvrătirea țăranilor?

La primărie, prietenii săi îl informaseră că ducele George provoca tulburare împotriva lui. Bătrânul prinț împrăştia vorba că el era de vină pentru răscoală, că învățăturile sale îi incitaseră pe țărani. Ducele chema întreaga Germanie să se întoarcă la credința strămoşilor. Mai

rău, omul acesta făcea apel la noul elector Ioan, otrăvindu-i mintea împotriva Reformei.

Luther îşi frământă ceafa. Tensiunea începea să pună din nou stăpânire pe el cum făcea ori de câte ori se gândea la toate modurile în care dăduse greş.

— Doamne, unde eşti? întrebă el în şoaptă. Credeam că eşti cu mine. Credeam că reformele acestea fac parte din planul Tău.

Aşteptă, dorindu-şi – având nevoie – să audă vocea Domnului.

O uşă scârţâi pe coridor. Auzi un zgomot uşor de paşi apropiindu-se de biroul său. Inima lui reveni la viaţă. Venea în sfârşit?

Paşii se opriră în faţa uşii sale închise.

Un fior de emoţie îl cuprinse şi îi transformă trupul într-o statuie. Uitând să mai respire, rămase privind uşa şi aştepta ca ea să o deschidă.

Şi-o imagina aşa cum arătase toată ziua, cu părul lung despletit plutind în jurul feţei ei, ispitindu-l. Strălucirea ochilor ei albaştri îl vlăguise. Pielea de culoarea fildeşului dezgolită de decolteul discret al corsajului ei îl atrăgea.

Era frumoasă. Şi în sfârşit era a lui.

Nervii îi erau încordaţi şi-şi dădu seama că aşteptase toată ziua acest moment – momentul în care avea să rămână în sfârşit singur cu ea.

După un minut, paşii ei se auziră din nou, de data aceasta îndepărtându-se. El sări în picioare şi expiră în sfârşit. Nu ştia de ce se simţea atât de emoţionat. De fapt, era mai emoţionat acum decât în noaptea logodnei lor.

Fugi spre uşă, o deschise dintr-o mişcare şi ridică lumânarea sus.

— Katharina! Aşteaptă!

Ea se opri şi se întoarse. Licărul lumânării dansa pe trăsăturile delicate ale feţei ei. Părul îi era desfăcut şi lăsat să cadă liber pe spate. Şuviţele ei îl ademeneau cu dansul lor suav.

Pielea îi deveni la fel de trandafirie ca şi trandafirii din cununa ei.

— Credeam că eşti ocupat. N-am vrut să te deranjez... Privirea ei alunecă spre uşă, spre tunica lui, spre mâinile lui – oriunde altundeva numai spre ochii lui nu.

— Nu sunt niciodată prea ocupat pentru tine.

Cuvintele îi ţâşniră înainte să le poată opri.

Ochii ei se ridicară spre el. Adâncul lor era de un albastru senin şi de data asta nu găsi nimic în ei care să-l întărâte.

— Ai dus-o la culcare pe mătuşa Lena?

— A adormit în cele din urmă.

Katharina îşi duse o mână la faţă şi-şi îndepărtă o şuviţă rebelă.

Dorinţa îl străpunse cu o forţă care-l lăsă cu suflarea tăiată. Păşi pe coridor spre chilia micuţă pe care o folosise ca dormitor de când ajunsese în Wittenberg. Deschise uşa larg şi îi întinse mâna.

Fără să-şi dezlipească privirea de a lui, ea pluti parcă spre el. Fiecare pas îi făcea sângele să alerge mai repede. Când ajunse lângă el, tot ce mai putea auzi era bubuitul inimii sale.

Degetele ei alunecară în palma sa întinsă. Acest mic gest prin care ea-şi abandonă mâna într-a lui îi vorbea mai puternic decât ar fi putut-o face cuvintele ei vreodată. Venise la el pentru că îşi dorea asta, nu pentru că o silea cineva.

Pieptul i se umflă de fericire. Îşi încleştă degetele în jurul degetelor ei şi o conduse în chilie, împingând uşa în spatele lor. O privire rapidă îi confirmă că slujitorii familiei Cranach făcuseră curat în odaie şi pregătiseră un pat din paie suficient de mare pentru amândoi. Rămase în picioare pentru o clipă, ţinând-o de mână, dintr-odată nesigur de ceea ce avea de făcut în continuare. Nu avea niciun fel de experienţă în domeniul conversaţiei cu o femeie şi cu atât mai puţin în cel al curtării. Palma începu să-i transpire. Oare trebuia să se întindă şi să o tragă după sine? Privi spre aşternut. Cu siguranţă putea găsi ceva mai tandru de atât. Numai de s-ar fi gândit să pregătească un buchet de flori să i-l ofere.

Ea se întoarse spre el cu un zâmbet sfios.

— Vreau să-ţi mai mulţumesc o dată pentru că ai adus-o astăzi pe mătuşa Lena aici.

— Poate că vei putea să o ajuţi să-şi revină.

O umbră se aşternu pe faţa Katharinei.

— E atât de pierdută. Nu mă recunoaşte deloc.

— Dă-i timp.

— A trecut atât de mult timp deja. Cred că trebuie să accept faptul că nu se va mai întoarce niciodată în lumea aceasta.

El puse lumânarea în canatul îngust ce ieşea din perete. Apoi se

întoarse cu fața spre ea. Ezită doar o clipă, neștiind dacă să fie atât de îndrăzneț încât să o cuprindă în brațe.

Katharina își ridică privirea spre el, serioasă.

— Dacă nu a ieșit din starea asta până acum, crezi că va mai ieși vreodată?

— Ne vom ruga să iasă, în momentul ales de Dumnezeu.

Ea-l privi cu atenție.

— Încă învăț felul acesta nou de rugăciune, doctor Luther. Și îmi vine greu să cred că lui Dumnezeu I-ar păsa de ceva atât de lipsit de semnificație când El are probleme mult mai mari de care să se îngrijească.

Luther își duse o mână la obrazul ei. Nu se mai putea abține să nu o atingă.

— Domnul nostru ne dă mai mult decât știm noi să cerem. Dacă ne rugăm cum se cuvine pentru o bucată de pâine, el ne dă un lan întreg de grâu. Totuși, numai arareori ne începem lucrul cu o rugăciune sinceră și astfel ne scapă atât de multe dintre binecuvântările Lui.

Ea-și rezemă capul în palma lui. Respirația ei deveni rapidă când își lipi buzele de palma mâinii sale. Buzele ei moi și umede lipite de pielea lui îi trimiseră un val de căldură în interior.

Își strecură mâna în părul ei de la ceafă și își îngropă degetele printre șuvițele lungi. Bogăția lui îi înghiți degetele ca o mătase scumpă din fire aurii.

Toată ziua așteptase clipa aceasta când îi putea atinge părul, dar își dădu imediat seama că își dorea mai mult. Își dorea să se unească cu ea, să i se împărtășească, să îi simtă dragostea.

O trase cu blândețe spre el.

Ea veni lângă el oftând ușor. Trupul i se lipi de al lui și îl cuprinse cu brațele.

— Doctor Luther? se auzi vocea lui Wolfgang de pe scări.

Luther își plecă fața spre ea. Nimic nu avea să-l poată opri să-și sărute soția în noaptea nunții lor. O cuprinse pe Katharina în îmbrățișarea lui.

— Hai să nu-l băgăm în seamă!

Gura lui adăsta lângă urechea ei și-și lipi buzele în căușul urechii.

— Doctor Luther, îmi pare rău că vă deranjez! Vocea lui Wolfgang se auzea acum chiar din faţa chiliei. Dar trebuie să ieşiţi chiar acum!

Katharina încercă să se desprindă din strânsoarea lui.

— Nu-ţi face griji din cauza lui, spuse Luther în şoaptă. Dacă îl ignorăm, o să înveţe să nu ne mai deranjeze. Îşi îngropă nările în părul Katharinei şi inhală adânc. Mirosea la fel de proaspăt şi dulce ca şi trandafirii din cununa ei. Îi îndepărtă părul până când îi descoperi pielea de culoarea fildeşului de pe gât. Apoi o gâdilă uşor cu nasul şi inhală şi mai mult din mireasma ei, simţind-o tremurând sub atingerea lui.

— Doctor Luther! strigă Wolfgang acum printr-o crăpătură a uşii. E urgent, doctor Luther!

El îşi plimbă buzele de-a lungul gâtului ei. Dulceaţa ei era aproape ca un preludiu al raiului.

Bătăile din uşă deveniră mai insistente.

— Martin, spuse ea în şoaptă, nu cred că Wolfgang are de gând să plece până nu-i răspunzi.

— Of! Luther se dădu înapoi cuprins de frustrare. Pleacă de aici, Wolfgang!

— Îmi pare rău că trebuie să vă deranjez, doctor Luther, spuse Wolfgang repezit.

— E noaptea nunţii mele! Orice-ar fi, poate să aştepte. Acum pleacă de aici!

Se aplecă din nou spre gâtul Katharinei.

Ea se arcui şi se îndepărtă de el.

— Vezi ce vrea! Te aştept.

Luther nu-şi putu înfrânge un mormăit.

— Ce e, Wolfgang? Spune repede.

— Trebuie să vorbesc cu dumneavoastră între patru ochi.

Luther scutură din cap.

— Nu pot să cred!

— Trebuie să te duci. Ea zâmbi, dorinţa strălucindu-i în ochi. Te aştept.

El ezită, dar în cele din urmă îi dădu drumul.

— Ai face bine să fie ceva serios, Wolfgang, de nu, te atârn cu capul în jos de geamul din turn.

Deschise uşa şi îşi privi slujitorul cu furie.

Wolfgang îşi plecă umerii şi făcu un pas înapoi.

— E profesorul Karlstadt! Am veşti despre el.

— M-ai întrerupt ca să-mi dai veşti despre Karlstadt? Vocea lui Luther era aproape ca un răget. Îmi petrec timpul cu mireasa mea, în noaptea nunţii mele, iar tu mă întrerupi ca să îmi dai veşti despre un om pe care-l detest?

Wolfgang îşi plecă fruntea, iar părul său negru şi zburlit îi căzu peste faţă.

— E aici.

Următoarea întrebare a lui Luther i se înfipse aproape în piept.

— Karlstadt e aici la Mănăstirea Neagră?

— E singur şi e rănit.

Katharina veni lângă el.

— De ce a venit aici? întrebă Luther.

Cel care îi fusese cândva prieten şi coleg devenise vrăjmaşul său în ziua în care alesese drumul violenţei. Karlstadt îi incitase pe studenţi la revoltă în zilele în care Luther fusese exilat în Castelul Wartburg. Susţinuse atunci că nu făcea altceva decât să ducă Reforma la un alt nivel, că aveau nevoie să golească bisericile de toate icoanele pictate şi de statuile Fecioarei Maria, despre care considera că erau doar nişte idoli.

Luther se întorsese în Wittenberg pentru a restaura ordinea şi pentru a nimici ideile radicale ale lui Karlstadt. Pe atunci Luther încercase să discute rezonabil cu Karlstadt, însă prietenul său ajunsese deja sub influenţa diavolului. Bărbatul dezvoltase noi idei despre împărtăşanie şi respinsese botezul copiilor. Ajunsese un instigator, iar electorul Frederick îi poruncise să părăsească Saxonia.

Luther încurajase decizia electorului. Pe atunci, Reforma proaspăt ieşită din găoace nu avea nevoie de alte ameninţări, mai ales din rândurile celor de sus. Karlstadt trăia în sărăcie şi dizgraţie de când fusese alungat.

— Şi acum ce caută aici? întrebă Luther. S-a întors să mă ucidă?

Wolfgang scutură din cap.

— Melanchton e cu el şi spune să îţi transmit că profesorul Karlstadt este un om schimbat şi te imploră să-l ierţi.

Luther pufni.

— Astăzi nu am mai multă încredere în Philipp decât am în Karlstadt.

Melanchton se opusese sentimentelor lui Luther pentru Katharina de la bun început. De la schimbul dur de cuvinte de la masa de logodnă, Melanchton nu mai schimbase nici două vorbe cu el. Iar acum, Melanchton îşi făcea apariţia la Mănăstirea Neagră în noaptea nunţii sale cu unul dintre cei mai mari duşmani ai săi.

— Philipp caută să se răzbune pentru că nu l-am poftit la nuntă.

— Vrei să le spun să plece?

Faţa lui Wolfgang era îngrijorată.

— Ştia că sunt ocupat. Luther scutură din cap. Şarpele.

— O să-i spun să se ducă cu profesorul Karlstadt în altă parte.

Luther îşi croi drum pe lângă Wolfgang.

— Lasă că îi spun chiar eu.

Avea să-i spună câteva lui Melanchton, iar apoi avea să îi dea pe amândoi afară din mănăstire peste noapte, poate şi pe Wolfgang împreună cu ei.

— Nu durează mult, îi spuse Katharinei peste umăr.

Katharina îl ascultă pe doctorul Luther certându-se cu Melanchton în timp ce punea o compresă pe fruntea murdară a lui Karlstadt. Îi curăţise şi îi cususe rana, iar acum amestecul cald din tătăneasă şi muşeţel într-o compresă curată avea să-i uşureze durerea.

Nu se putu abţine să nu audă schimbul dur de cuvinte dintre doctorul Luther, Melanchton şi ceilalţi sfetnici ai săi. Cu toţii îl îndemnau să pornească spre Torgau fără întârziere pentru a se întâlni cu noul elector.

Nu înţelegea ce se întâmplă, dar auzise îndeajuns pentru a şti că dacă nu se ducea, ducele George avea toate şansele să-l convingă pe electorul Ioan să i se alăture împreună cu ceilalţi prinţi pentru a-i distruge pe doctorul Luther şi Reforma o dată pentru totdeauna. Fără electorul Frederick care să fie pentru el un scut în faţa atacurilor, poate că săgeţile aveau să-şi atingă în sfârşit ţinta.

Katharina privi ochii întunecaţi ai doctorului Luther scăpărând de furie şi fu năpădită de compasiune. De când îl întâlnise, prinţii nu-l susţinuseră niciodată constant şi nici numeroasele schimbări pe care

le produsese în sânul bisericii. Nu-şi putea închipui cum era ca cineva să ducă o existenţă marcată de o asemenea frământare interioară şi de atâta nesiguranţă – fără să ştie vreodată dacă nu cumva îşi trăieşte ultima lui zi din viaţă.

— Atunci se pare că nu am de ales. Vocea lui iritată se făcu auzită în întreaga încăpere deloc spaţioasă. Trebuie să mă prosternez înaintea electorului Ioan şi să sărut pământul pe care calcă, de nu, va reinstitui vechea credinţă.

Nimeni nu spuse nimic.

În cele din urmă, Melanchton fu cel care vorbi.

— Trebuie să te duci. Şi mai trebuie să scrii o scrisoare care să-i împace pe prinţi.

— După ce au măcelărit mulţimile, nu voi face aşa ceva!

— Trebuie.

Din cuvintele lui Melanchton străbătea o provocare ciudată, de parcă i-ar fi cerut prietenului său să-i demonstreze că el nu avusese dreptate când îl condamnase pentru căsătoria lui, să-i demonstreze că poate fi loial cauzei chiar dacă îşi luase o nevastă.

— Refuz să plec până dimineaţă, spuse doctorul Luther, dar fără convingere.

— E aproape dimineaţă. Trebuie să plecăm acum.

Luther oftă istovit. Apoi se întoarse spre ea. Lumina lumânărilor îi trăda frustrarea de pe faţă.

Era dezamăgit că noaptea lor împreună fusese întreruptă? Inima ei palpită la gândul că îşi dorea să fie cu ea îndeajuns de mult încât să se certe cu prietenii săi.

El traversă încăperea până la ea. Ea privi la zdrenţele cu care era îmbrăcat Karlstadt, încercând să ascundă pasiunile necunoscute pe care până şi simpla privire a doctorului Luther reuşea să le stârnească în ea.

Karlstadt adormise demult. După săptămâni întregi în care fugise şi se ascunsese căutând să evite pâlcurile de ţărani, cumva reuşise să ajungă până la doctorul Luther pentru a cere ajutor. Îi jurase doctorului Luther că era un om schimbat, că nu avea să mai scrie, să predice sau să predea vreodată. În genunchi, cu lacrimile şiroindu-i pe faţă, îl implorase pe doctorul Luther să facă apel la bunăvoinţa

electorului pentru a-i fi cruțată viața şi a i se permite să se întoarcă în Saxonia ca să trăiască în pace.

Doctorul Luther stătea alături de ea înalt, tăcut şi inert pentru câteva clipe lungi.

— Îmi pare rău că trebuie să plec, spuse el în cele din urmă în şoaptă. Toți prietenii mei sunt convinşi că, dacă vreau să salvez cauza noastră, trebuie să plec la Torgau imediat.

Ea-şi ridică fruntea.

— Nu voi încerca niciodată să te opresc să faci ceea ce te-a chemat Dumnezeu să faci.

El îşi ridică degetele şi îi înconjură cu ele fața încetişor, tandru. Măruntaiele ei se strânseră, simțind o nevoie acută după el.

— Vreau să stai departe de Karlstadt, spuse el, aruncând o privire încărcată de dispreț spre patul celui bolnav. Le-am dat instrucțiuni fratelui Gabriel şi lui Wolfgang să-l mute în grajd.

— Va trebui să-i tratez rana.

— Numai însoțită de ei. Nu am încredere în el. Mi-a fost prea mult timp dușman. Mă tem că s-ar putea preface că-mi e prieten, dar să mă înjunghie de îndată ce-i întorc spatele.

— Atunci voi fi precaută.

El îşi trecu degetul mare peste obrazul ei.

— Nu ştiu cât voi fi plecat. Dar cât sunt departe, foloseşte banii de la nuntă ca să cumperi orice ai nevoie.

Katharina se rezemă de el şi încuviință din cap. Dintr-odată avu o viziune din viitor despre genul de viață pe care avea să-l ducă, luându-şi mereu rămas-bun de la bărbatul cu care se căsătorise, întrebându-se dacă nu cumva avea să fie ultima oară când îl vedea în viață.

Un nod greu i se puse în piept. Ştiuse că doctorul Luther călătorea mult pentru a predica şi a-şi răspândi învățăturile. Întotdeauna o făcuse. Dar nu se aşteptase la propria ei reacție, nu se aşteptase să îi pese atât de mult că pleca, sau că viața avea să-i fie în pericol la fiecare pas al călătoriei.

— La revedere, Kate.

Cuvintele îi erau atât de blânde, iar ochii încărcați de regret.

— La revedere, Martin.

Regretul se strecură şi în interiorul sufletului ei. Anticipase

noaptea lor împreună, iar acum trebuia să aştepte ca el să se întoarcă – dacă avea să se mai întoarcă vreodată.

El le aruncă o privire prietenilor săi, apoi se aplecă spre ea şi-şi apropie faţa de a ei.

Ea simţi căldura respiraţiei sale când buzele lui le atinseră pe ale ei într-un moment de o dulceaţă intensă.

Apoi plecă.

33

Katharina nu ştia ce era în neregulă cu ea. Golul din inima ei o durea cum nu mai simţise niciodată. Nu conta cât de mult încerca să se păstreze tot timpul ocupată cu treburile ei, gândurile îi alergau mereu la doctorul Luther, la amintirea atingerii sale, a sărutului său, a privirii din ochii lui când îşi luase rămas-bun.

Cu fiecare zi în care era plecat, dorul ei de a-l vedea şi de a fi alături de el se înteţi atât de mult, încât simţea că avea să se îmbolnăvească de durere. Munca era singura ei scăpare din calea durerii de inimă. O îngrijea pe mătuşa Lena, avea grijă de rana lui Karlstadt şi continua lucrările de renovare a mănăstirii. Termină de făcut curat în toate încăperile şi îşi petrecea acum cea mai mare parte din timp extinzând grădina.

Alţi câţiva predicatori sosiră la poarta mănăstirii, căutând ajutor la doctorul Luther. Ea le îngădui să rămână împreună cu Karlstadt în grajd. Când se oferiră să muncească în schimbul şederii lor acolo, ea începu să se gândească la toate oportunităţile pe care le avea pentru a face ca Mănăstirea Neagră să funcţioneze în avantajul ei.

Ştia că situaţia financiară a doctorului Luther era una dezastruoasă. Nu avea nicio avere în felul lumii şi niciun fel de venit stabil.

În timp ce trecea prin încăperile goale și de curând împrospătate ale dormitoarelor, își dădu seama că, dacă le oferea găzduire și masă studenților de la universitate, călugărilor și predicatorilor refugiați, ar fi putut poate să și câștige ceva bani.

Katharina își discută planurile cu Barbara Cranach. În cele din urmă, sub oblăduirea Barbarei, angajă două slujitoare. Folosi cea mai mare parte din banii lor de nuntă pentru a cumpăra provizii, așternuturi de pat, materiale, grâu, malț, lemne, oale și toate celelalte lucruri necesare pentru a avea grijă de chiriași.

Sigur că Wolfgang protestă împotriva inițiativei ei și bombăni de fiecare dată când îi ceru ajutorul. Însă fratele Gabriel era mai docil și ea apela des la el, mai ales pentru că noii chiriași erau bărbați.

La sugestia Barbarei, se hotărî să folosească al doilea cat al mănăstirii drept locuință pentru doctorul Luther și ea însăși. Transformă una din încăperile mai mici într-un dormitor și îl rugă pe unul dintre pastori să le construiască un pat.

În timp ce muncea, gândurile la doctorul Luther îi zăboveau în minte. Sperase să primească vreo scrisoare sau niște vești de la el care să o asigure că era bine, dar zilele treceau și nu primea nimic.

Grijile ei se întețiră când se află la Wittenberg că ducele George decapitase doi bărbați pentru simplul fapt că avuseseră broșuri de-ale lui Luther în casele lor. Se părea că acum, de vreme ce ducele încheiase luptele cu țăranii, el intenționa să continue să ducă un război agresiv împotriva doctorului Luther și a adepților săi. Noaptea, Katharina dârdâia în patul lor cel nou, gândindu-se la pericolele nesfârșite cu care se confrunta soțul ei.

Când sosi și trecu ziua Sfintei Maria Magdalena, iar el era plecat de aproape trei săptămâni deja, Katharina începu să se teamă că nu avea să îl mai vadă vreodată. Inima ei tresărea de nerăbdare când auzea zgomot de copite în stradă în fața mănăstirii. Privirile îi fugeau spre poartă ori de câte ori intra careva. Dar dezamăgirea îi deveni un tovarăș permanent, pe măsură ce zilele treceau fără ca el să se întoarcă.

Abia într-o după-amiază târzie de pe la sfârșitul lunii iulie îl văzu pe doctorul Luther venind spre ea când își ridică privirea în grădină. Îi sorbi statura – pasul puternic și hotărât, umerii săi largi, ochii săi întunecați și pătimași. Și deodată înțelese ce i se întâmpla.

Se îndrăgostea.

Respirația îi deveni aproape un suspin. Uşurarea îi înmuie genunchii, astfel încât chiar dacă ar fi vrut să alerge în întâmpinarea lui, nu putu decât să îngenuncheze pe pământul proaspăt plivit şi să-l privească apropiindu-se.

Era întreg – cel puțin pentru încă o zi.

Soarele târziu al după-amiezii îi udase cămaşa lipindu-i-o de spate, dar un vânt proaspăt îi răcori pielea. Ea îşi dădu puțin mai în spate pălăria din paie cu boruri largi şi îi zâmbi.

Era de o frumusețe întunecată, cu fața în linii drepte şi puternice. Veni drept spre ea, dar nu-i întoarse zâmbetul.

Tot ce era în inima ei ar fi vrut să o facă să sară în sus şi să-şi încleştеze brațele în jurul lui, să-l implore să nu mai plece. Dar când se opri şi rămase drept în fața ei, ceva din trăsăturile feței lui îi făcu inima să bată mai rar. Ochii săi căprui scăpărau de mânie.

Zâmbetul ei păli.

El privi spre fratele Gabriel care plivea stratul de fasole.

— Trebuie să vorbesc cu Katharina! Singur.

Fratele Gabriel încuviință din cap, se ridică şi scutură pământul de pe mâinile sale noduroase.

— Poți termina de legat via, îi spuse Katharina.

El se înclină uşor, apoi porni spre acel capăt al grădinii în care ea tunsese de curând vița-de-vie. Fusese neglijată ani de zile şi avea nevoie de replantare înainte să poată deveni din nou productivă.

Privirea doctorului Luther îl urmări pe fratele Gabriel. Odată ce bătrânul călugăr ajunse la vie, doctorul Luther îşi întoarse privirea spre ea.

Ea-i zâmbi din nou.

— Bine ai venit acasă! Mi-a fost dor de tine.

— Ce-ți închipui că faci, mai exact?

Vocea lui era tensionată, un răget abia reținut, iar ochii săi o priveau îngustându-se.

Inima ei se opri. Nicio întâmpinare călduroasă. Nicio vorbă care să o asigure că şi lui i-ar fi fost dor de ea. Nu avea nimic de oferit în afară de cenzura sa.

— Nu sunt sigură la ce te referi.

— Ba eu cred că ştii.

Zâmbetul ei se topi sub căldura pârjolitoare a privirii lui. Deja îl supărase?

Ea îi studie faţa, obrajii traşi, ridurile adânci de pe frunte şi cearcănele de sub ochi. Călătoria îşi pusese amprenta asupra lui.

— Eşti ostenit. Se ridică de jos şi îşi îndreptă spatele. Dă-mi voie să-ţi pregătesc ceva de băut care să te liniştească şi ceva de mâncare.

El se proţăpi în faţa ei şi îşi încrucişă braţele la piept.

— Mi-a pierit pofta de mâncare de îndată ce am intrat în casa mea şi am auzit ce ai făcut cât timp am lipsit.

Mintea ei începu să lucreze febril. Ce-i spusese Wolfgang? În fiecare zi muncise din zori şi până după lăsarea întunericului. Cum putea găsi doctorul Luther ceva în neregulă cu tot ce reuşise să facă cât timp fusese plecat?

— Credeam că te vei bucura de eforturile mele de a face din mănăstire un loc bun de locuit şi care să ne asigure subzistenţa.

— Chiar dimpotrivă. Sunt foarte dezamăgit.

Cuvintele lui căzură peste ea ca o găleată de apă rece peste un foc aprins.

— Nu înţeleg...

— Ba da, înţelegi. Făcu un pas spre ea, fiind acum suficient de aproape ca să poată simţi mirosul de cal impregnat în hainele sale. Nu sunt destul de bun pentru tine, nu-i aşa? Şi nici mănăstirea nu e destul de bună.

— Martin, îl imploră ea. Se întinse după braţul său.

Dar el se trase departe de atingerea ei.

Dintr-odată ochii i se umplură de lacrimi şi făcu un pas îndărăt.

— Păcat că nu ai un soţ bogat care să-ţi poată oferi o casă plină de servitori şi pământuri şi haine frumoase şi tot felul de lucruri pe care şi le doresc femeile bogate.

— De ce spui oare aşa ceva...

— Mi-ai transformat casa într-o pensiune! urlă el. Se pare că nu eşti mulţumită cu ceea ce îţi ofer eu. Acum îi pui pe oamenii care stau aici să plătească.

— Pur şi simplu încerc să găsesc un mod de a obţine un venit stabil.

— De ce? Pentru că nu eşti mulţumită cu viaţa pe care ţi-o pot oferi?

— Nu...

Era nemulţumită? Privi în jur, la grădina mai mare, la copacii tunşi şi la fratele Gabriel care muncea în tăcere cu spatele la ei, evident încercând să le ignore cearta. De ce muncise atât de mult în săptămânile care trecuseră? Încerca să obţină mai mult de la viaţa ei de aici decât era posibil?

— Adevărul este, Kate, că nu am crezut niciodată că sunt destul de bun pentru tine. Cu toate că ochii lui scăpărau încă de furie, ea observă îndărătul lor o durere mai adâncă. Încerci în continuare să fii o femeie nobilă.

Ar fi vrut să nege vorbele lui, dar nu ştia dacă putea.

— Am crezut că pot să ajut.

— Tu? *Să ajuţi?* pufni el. Ai folosit banii de la nuntă ca să angajezi slujitori. În ce fel este ăsta un *ajutor*?

— Am muncit cot la cot cu slujitorii.

— Sigur. Dădu să plece. Ai muncit din greu să cheltuieşti banii de nuntă.

— Nu e adevărat. Cu siguranţă putea observa tot ce făcuse pentru a renova şi a împrospăta mănăstirea. Dacă priveşti în jur, vei vedea cât de multe lucruri am îmbunătăţit în perioada cât ai fost plecat.

El ajunse la marginea grădinii, apoi se opri.

— Nu am pus pe nimeni să plătească cât a stat la Mănăstirea Neagră. Niciodată.

— Dar ne va ajuta să avem un venit...

— Când tu erai fără un acoperiş deasupra capului, ţi-am cerut eu ceva?

— Nu.

Privirea lui o sfredelea.

— Am deschis uşile mănăstirii pentru toţi – pentru măicuţele şi călugării fugiţi, pentru prieteni şi acum chiar şi pentru Karlstadt, unul dintre duşmanii mei.

Avea dreptate. Le oferise un refugiu ei şi multor altora. Şi o făcuse din bunătatea inimii lui, chiar dacă se pusese într-un mare pericol şi se adâncise în sărăcie.

— Nu am cerut nimănui bani pentru că a stat aici în trecut şi nu intenţionez să o fac nici acum.

Ea scutură din cap, tot mai frustrată.

— Dar trebuie să găsim o cale de a asigura resursele necesare pentru întreţinerea clădirilor şi cumpărarea proviziilor...

— Dumnezeu va purta de grijă. El ne-a dat degete la mâini ca banii să se scurgă printre ele, ca apoi El să ne poată oferi şi mai mult. Orice dăruieşte un om, Dumnezeu va înmulţi.

— Dar cu siguranţă că Dumnezeu nu are nimic împotrivă ca noi să găsim o cale de a câştiga bani.

Privirea lui se ascuţi.

— Dacă vine cineva la Mănăstirea Neagră pentru ajutor, i-l oferim gratis.

Dădu să plece.

— Dacă am avea un venit, gândeşte-te cât de mulţi oameni am putea ajuta.

— Nu! Începu să se îndepărteze. Răspunsul meu este nu! Să nu mă mai întrebi vreodată.

Katharina îl privi până când trecu de straturile înălţate cu ierburi şi se făcu nevăzut după un desiş de ferigi înalte.

Ea expiră prelung şi îşi îndepărtă o şuviţă de păr care-i căzuse peste faţă.

— Asta n-a mers bine deloc.

Mai încolo pe cărare, fratele Gabriel se concentra asupra viţei-de-vie din faţa sa, iar privirea îi era inexpresivă, ca de obicei. Oricum, Katharina nu se putea abţine să nu se simtă umilită pentru că bătrânul călugăr fusese martor la reîntâlnirea ei dezastruoasă cu soţul ei.

Katharina lovi cu piciorul în fărăşul pe care-l lăsase pe jos. Nu dorise decât să le facă viaţa mai bună. Nu dorise decât să-l mulţumească cu îmbunătăţirile făcute, să-l facă mândru de iniţiativa ei de a câştiga bani. În schimb, nu reuşise decât să-l înfurie. Din nou.

Ce era în neregulă cu ea?

Îi fusese dor de el, tânjise după el, visase să-l vadă din nou. Iar acum, reuşise să-l îndepărteze şi mai mult de ea, când singurul loc în care şi-ar fi dorit să fie era la adăpostul braţelor lui. Oare soarta ei era să fie mereu respinsă?

Se simţi sugrumată de durerea de a fi fost respinsă o viaţă întreagă de toţi oamenii pe care-i iubea. Nu era sigură dacă mai putea suporta încă o respingere, mai ales din partea bărbatului pe care ajunsese să-l iubească.

Katharina stropi cu apă de lavandă aşternuturile pe care le desfăcuse. Apoi îşi uscă degetele în păr.

Poate că avea să-i placă mirosul de lavandă şi în părul ei.

Verifică lumânarea din suport. Mormanul de ceară topită creştea continuu de când se afla în dormitorul lor cel nou. Ascultă aşteptând să audă zgomotul paşilor săi. Uitase oare de ea şi se dusese în vechea sa chilie?

După cină îi spusese că mutase locuinţa lor în întregime la etajul al doilea. Nu păruse să se bucure de această veste, dar încuviinţase dând din cap înainte să-şi reia discuţiile cu oaspeţii lor.

Oftând, se aşeză pe marginea patului şi îşi netezi cu o mână cămaşa de corp. Privirea ei căută după siguranţa fustei şi a bluzei pe care le dezbrăcase şi le pusese împăturite cu grijă pe lada de la picioarele patului. Poate că fusese prea îndrăzneaţă când a presupus că avea să vină totuşi la ea după ce fusese evident nemulţumit de felul în care se ocupase de casa lor.

Inima ei palpită pentru o clipă. Trebuia să-şi păstreze speranţa că el nu va lăsa ca o mică neînţelegere să stea între ei. Cu siguranţă că îşi amintea de noaptea nunţii lor cu acelaşi dor ca şi ea. Cu siguranţă că îşi dorea să vină la ea şi să continue ceea ce începuseră atunci.

Se aplecă şi întinse mâna după punguţa lăsată deasupra hainelor. Desfăcu sfoara care o lega şi scoase sulul primit de la mama ei. Era boţit şi murdar, iar sigiliul din ceară roşie se pierduse cu totul. Dar era şi acum cea mai mare comoară a ei. Dacă totul avea să dea greş – dacă ea însăşi dădea greş – avea întotdeauna să aibă darul mamei ei care să o ajute.

Uşa se deschise.

Ea se sperie şi sări în picioare.

Doctorul Luther intră în odaie şi închise uşa după el. Rămase lângă uşă, cu faţa ascunsă de umbrele din încăpere. O vreme îi simţi ochii privind-o arzător.

Aerul se schimbase dintr-odată. Un fior de încântare îi cuprinse trupul şi-şi cuprinse pieptul cu ambele braţe.

În sfârşit plecă de la uşă şi traversă odaia spre pat. Studie încăperea goală, doar ceva mai mare decât celelalte chilii. Era la fel de simplă, în afara bucheţelului de lavandă pe care ea îl pusese într-un vas de lut pe o măsuţă de lângă pat.

Atinse cu degetele cadrul patului şi salteaua proaspăt umplută cu paie.

— Presupun că i-ai cerut unuia dintre oaspeţi să îţi construiască patul în loc de chirie?

— Pastorul Bremer s-a oferit să îl facă.

— Şi presupun că te-ai gândit că chilia mea cea simplă nu e îndeajuns de bună, că ai nevoie de o cameră mai mare şi mai frumoasă?

Deci era încă supărat pe ea. Îi privi muşchii feţei încordându-se ritmic. Ce putea face pentru a-i câştiga din nou bunăvoinţa? Să îndrăznească să se apropie de el şi să-l cuprindă cu braţele? Oare atingerea ei avea să îi ajute să-şi depăşească neînţelegerile? Dacă o făcea, avea oare să-şi dea el seama cât de mult ajunsese să-l îndrăgească?

— Adevărul e – spuse ea făcând un pas spre el – că am vrut să ne mutăm aici pentru a avea ceva mai multă intimitate.

Degetele ei începură să-i mângâie braţul. Şi urcau tot mai sus.

Muşchii săi se încordară, dar nu se retrase.

— M-am gândit la tine cât ai fost plecat, spuse ea în şoaptă.

El inspiră adânc aer în piept. Şi atunci se aplecă spre ea şi îşi petrecu braţele pe după mijlocul ei, trăgând-o la pieptul său.

Bătăile rapide ale inimii sale îi răsunau în ureche şi spera că asta însemna că şi el îşi dorea la fel de mult să fie cu ea cum îşi dorea şi ea.

— Îmi pare rău pentru duritatea mea de mai devreme, îi spuse el în şoaptă. Am fost un măgar, ca de obicei. Tot ce am visat să fac în fiecare minut pe care l-am petrecut departe de tine a fost asta...

Îşi plecă gura spre a ei şi i-o acoperi cu o pasiune care o lăsă fără

suflare, plină de dorinţă. Buzele lui le zdrobiră pe ale ei revendicându-le şi devorându-le până când gâfâiau amândoi, dorindu-şi mai mult.

În cele din urmă, o strânse cu şi mai multă putere la piept, iar respiraţia sa grea o gâdilă în ureche.

— Dumnezeu mi-e martor, m-am simţit îngrozitor fără tine...

Dintr-odată se crispă şi privi peste umărul ei spre pat.

Încet, aproape ameninţător, îi dădu drumul şi se întinse după sulul din pergament pe care ea-l lăsase pe cuvertură.

— Ce-i asta?

Pulsul Katharinei se acceleră când degetele sale se strânseră în jurul sulului pe care ea îl lăsase neatentă pe pat când el intrase în iatac.

— Nu-i nimic.

Încercă să i-l smulgă din mână.

Dar strânsoarea lui se intensifică şi făcu un pas îndărăt.

— Spune-mi, Kate. Ce-i asta?

Vocea îi era joasă şi tensionată.

— Dă-mi-l în clipa asta!

Se întinse după sulul de hârtie.

El îl ridică atât de sus încât ea nu mai putea ajunge la el. Ochii săi o fulgerau acuzator.

— De ce, pe toţi sfinţii, ai o indulgenţă?

— De unde ştii că e o indulgenţă?

Îl trase de braţ, dorind să-i ia documentul înainte ca el să apuce să îl privească de mai aproape.

— Ştiu să recunosc o indulgenţă când o văd. Se smulse din mâinile ei. Voi fi batjocorit în propria mea casă de nevasta mea? Vocea lui o lovea fără milă. L-am înfruntat pe papă şi mi-am pus viaţa în pericol în fiecare zi pentru că am luat poziţie împotriva indulgenţelor. Iar tu – tu îndrăzneşti să aduci una în casa mea?

Picioarele ei tremurau când se lovi de pat. Furia lui era aproape ca o forţă fizică ce o izbea, împingând-o departe de el.

— Mama mi-a dat-o chiar înainte să moară, când nu eram decât o fetiţă.

— Nu-mi pasă cine ţi-a dat-o! M-am luptat cu toţi duşmanii posibili ca să nimicesc indulgenţele de pe faţa pământului. Ştii cât le urăsc. Toţi ştiu. Şi cu toate astea, tu ascunzi acest idol!

Flutură documentul cu un asemenea dezgust încât ar fi putut fi la fel de bine diavolul în persoană.

Ea privi coala aceea, ultima ei legătură cu mama ei, cu familia ei, cu statutul ei nobil.

— Spune-mi, Kate. Tonul său era încărcat de dezamăgire. Chiar crezi că indulgența asta are puterea să te ajute în vreun fel?

Ea ezită. O ajuta? Nu mai știa. Titlul și statutul ei nobil nu o ajutaseră. Poate că și indulgența era la fel de lipsită de valoare.

— Nu trebuie să spui nimic. Traversă încăperea și se duse la geam. Îți cunosc deja răspunsul.

Înainte să se poată mișca pentru a încerca să-l oprească, el ținu sulul deasupra flăcării nesigure a lumânării.

— Nu! țipă ea. Știu că nu-ți plac, dar deja am renunțat la atâtea pentru tine – la statutul meu, la siguranța mea, la titlul meu. Trebuie să-mi iei acum până și asta?

Flăcările prinseră viață pe marginea bucății de hârtie. Inima ei se opri și nu putu să facă altceva decât să o privească arzând, cu un sentiment profund de pierdere în suflet. Focul se întinse, apetitul său lacom devorând fiecare cuvânt, până când ajunse până la degetele doctorului Luther. Abia atunci îi dădu el drumul rămășiței arse pe podea. Odată ajunsă jos, o călcă în picioare, până când nu mai rămase din ea decât un mic morman de cenușă. Atunci se întoarse și o privi cu amărăciune.

— Poate că e timpul să încetezi să te agăți de mândria ta și de trecutul tău.

Ea încercă să respire, să spună ceva, orice, dar nu putea. Mirosul de hârtie arsă o sugruma.

Traversă încăperea și deschise ușa, apoi se opri.

— Să nu mai aduci vreodată o indulgență în casa mea!

Cu o fâlfâire a veșmântului său, ieși din odaie și închise ușa după el.

Ea rămase privind la ușă și reuși cu greu să tragă aer în piept, încet, dureros. Lacrimile îi umplură ochii.

Căzu înapoi pe saltea și închise ochii, înghițindu-și lacrimile grele și fierbinți. Sfântă Fecioară, iarăși își supărase soțul! Oare așa avea să arate pentru totdeauna căsătoria ei cu doctorul Luther? Ea nu și-o

dorea astfel, dar din câte se părea, diferenţele dintre ei erau prea mari pentru a putea fi depăşite.

Ochii i se înceţoşară de mulţimea lacrimilor care îşi doreau eliberarea, însă cu toate acestea putea vedea încă limpede rămăşiţele înnegrite ale hârtiei risipite pe podea. Mirosul acru de hârtie arsă plutea încă în jurul ei, chinuind-o, reamintindu-i cât de strâns se agăţa încă de tradiţii, de obiceiurile din trecut, de anumite practici. Nu dorise să renunţe la tot – la rugăciunile scrise, la titlul ei, la indulgenţă. Dar treptat, toate îi fuseseră smulse din mâini, indiferent că dorise să renunţe la ele sau nu. Oare era în sfârşit vremea să renunţe la propria ei voinţă?

Luther privi lichidul întunecat din cana sa. Era negru precum cerul nopţii. Îl roti puţin şi apoi sorbi din nou din el. *Obstwasser*-ul îşi croi drum arzând prin gâtlejul său până în stomac.

Se rezemă cu spatele de banca din grădină şi-şi închise ochii. Un vânticel uşor îi răcorea faţa înfierbântată. Ţârâitul greierilor îi cânta, iar parfumul persistent de toporaşi îl învălui. Însă mângâierea nopţii de vară nu putea ajunge la locul adânc şi chinuit din interiorul său. Nu îi putea linişti furia, cea care fusese iscată de raportul pe care i-l dăduse Wolfgang despre toate activităţile Katharinei din săptămânile cât el fusese plecat.

El intrase călare în curtea mănăstirii având mai multă nevoie de ea decât de mâncare, băutură sau chiar şi o gură de aer. Aproape căzuse de pe cal în graba sa de a ajunge la ea. De fapt, în tot timpul călătoriei sale la Torgau, se luptase cu gândurile ce-i alergau în permanenţă la ea. Ori de câte ori fusese ispitit să plece mai devreme, Melanchton îi reamintise de chemarea sa în lucrarea lui Dumnezeu şi de nevoia de a se dovedi credincios Reformei.

Luther încercase să se convingă de adevărul cuvintelor lui Melanchton. După răscoala ţăranilor, făcea tot ce putea pentru a mulţumi ambele părţi. Cauza lor avea nevoie de atenţia sa deplină

acum, mai mult ca oricând. Nu avea nevoie ca gândurile la Katharina să îi distragă atenţia de la activitatea sa.

— Of!

Se aplecă înainte şi sorbi din nou din cană.

Atenţia sa se îndreptă spre fereastra întunecată de la catul al doilea, a încăperii unde ea-l aştepta. Lumânarea se topise demult. Dar flăcările dorinţei sale de a fi cu ea nu puteau fi stinse nici chiar de furia sa. Şi cum ar fi putut sta supărat pe ea când ea-i spusese că-i fusese dor de el şi că se gândise la el cât timp fusese plecat? Lumina din ochii ei îi uraseră bun-venit acasă. Îşi deschisese braţele larg pentru el. Chiar şi aşternutul...

Fusese oare prea sever reacţionând în felul acela la vederea hârtiei cu indulgenţa? N-ar fi fost oare mai bine să o înveţe cu blândeţe căile adevărului? Ea, la fel ca mulţi alţii, avea încă multe de învăţat despre harul Evangheliei.

Îşi dezlipi privirea de la geam.

Chiar dacă reuşea să îi transmită adevărul sufletului ei, aveau să rămână întotdeauna nepotriviţi unul pentru celălalt. El avea să rămână un om simplu şi sărac care nu îşi putea reteza niciodată rădăcinile de ţăran. Şi chiar fără titlul ei, ea avea să fie întotdeauna o femeie nobilă. Sângele ei nobil avea să ceară mai multă bogăţie şi prestigiu din partea lui decât îi putea oferi el. Cum putea să fie fericită vreodată cu un om ca el?

Luther îşi înclină cana şi sorbi ultimele picături de licoare. Poate că cei care se împotriviseră acestei uniri avuseseră dreptate. Poate că fusese un prost să se căsătorească cu Katharina. Şi poate că fusese şi mai prost că şi-a închipuit că ea avea să se mulţumească vreodată să ducă o viaţă simplă împreună cu el.

Stomacul i se chirci săgetat de o durere sfredelitoare. Trupul i se încordă, iar greaţa îl năpădi cu o viteză care-l făcu să sară în picioare. Îl apucă o fierbinţeală prin tot trupul, apoi ameţi. Avea să verse. Era bolnav de ceva vreme şi trebuia să facă ceva. Doar că de data asta fusese prea distras de gândurile sale care tânjeau după Kate.

Stomacul i se strânse şi se aplecă. Îl apucară spasmele, iar mişcările acestea îi zdruncinară trupul în aşa măsură încât era convins că aveau să-i rupă spatele. Când termină de vomitat, căzu înapoi pe bancă şi-şi

trecu braţul slăbit peste gură. Atât apucă să facă înainte ca stomacul său să se golească din nou. Durerea îl strângea tot mai tare, până când abia mai putea respira. *Ajută-mă, Doamne! Ajută-mă!*

Alunecă de pe bancă drept în balta făcută de vărsătura sa. Mintea i se înceţoşă şi se luptă să respire. Căzu cu faţa înainte la pământ. Durerea era atât de pătrunzătoare, încât aproape că ar fi fost dispus să moară pentru a scăpa de ea. Aproape.

Şi totuşi, gândul despărţirii de Kate, gândul de a nu o mai vedea niciodată sau de a nu o mai ţine niciodată în braţe era un chin mult mai mare.

Gemetele sale răsunau în noapte şi îi reverberau prin minte de parcă ar fi fost scoase de un altul. Iarba îi umplea nările şi gura când încercă să respire, dar gheara ce-i strângea stomacul nu-l lăsa să tragă aer în piept.

Întotdeauna ştiuse că zilele îi erau numărate. Se închipuise arzând pe rug sau torturat, dar niciodată murind singur în curtea mănăstirii.

Doamne, ai milă! În sfârşit se întâmpla. Urma să-şi întâlnească Creatorul.

34

O bătaie în uşă o trezi pe Katharina dintr-un somn zbuciumat. Se ridică în capul oaselor în pat şi îşi trase plapuma în jurul trupului.

Ciocănitul răsună din nou prin dormitor şi făcu să se clatine uşa.

— Cine e? întrebă ea.

— Eu sunt, Wolfgang. Trebuie să veniţi îndată! Doctorul Luther are nevoie de ajutorul dumneavoastră!

Inima Katharinei păru să se spargă în fundul pieptului ei.

— Spune-mi ce s-a întâmplat!

— E aproape mort.

— Mort?

Răcoarea nopţii i se strecură pe sub cămaşă şi o făcu să se înfioare. Aruncă plapuma deoparte şi-şi lăsă picioarele jos din pat.

— L-am găsit afară, abia mai respira.

Katharina se întinse după bluza şi fusta ei. Îşi vârî mâinile în rufărie şi încercă să le impună degetelor tremurânde să lucreze mai repede în timp ce îşi lega panglicile din faţă.

— Spune-mi ce simptome are.

Wolfgang i le înşiră în timp ce ea-şi trase fusta pe ea. Mintea ei lucra febril gândindu-se la lista ierburilor de care avea nevoie.

— Medicul e deja aici, dar doctorul Luther nu răspunde...

— Ar fi trebuit să vii după mine mai întâi, spuse ea când deschise uşa.

Sprâncenele groase şi negre ale lui Wolfgang erau unite.

— Era supărat pe dumneavoastră. Aşa că m-am gândit...

— Dacă vrei să-ţi slujeşti stăpânul mai bine – spuse ea în timp ce trecu pe lângă el – atunci trebuie să înveţi să ai mai multă încredere în mine.

— Îmi dau seama de asta. El alerga acum după ea. Îmi pare rău că nu am venit la dumneavoastră îndată.

Katharina îşi înghiţi iritarea. Wolfgang nu făcea nimic altceva decât să încerce să-l protejeze pe doctorul Luther, dar când avea să înveţe că ea nu era duşmanul doctorului Luther, cum nici el sau fratele Gabriel nu erau?

Îşi strânse buzele pentru a nu-l mustra pe slujitor şi mai aspru. Alergau pe aleile întunecate ale mănăstirii în timp ce lumina lumânării lui Wolfgang arunca umbre sinistre pe pereţii din piatră. Cu fiecare pas iute pe care îl făcea, încerca să se convingă pe sine că Wolfgang exagera după cum îi era obiceiul şi că doctorul Luther era bine. Şi cu toate astea, nu putea ignora presentimentul că se întâmplase ceva rău.

Când ajunseră în sfârşit la infirmerie, îşi croi drum cu coatele printre chiriaşi şi prietenii care stăteau aplecaţi lângă el. O nouă iritare o cuprinse. De ce nu o anunţase nimeni mai devreme? Chiar nu-şi dădeau seama cât de mult îi păsa de el şi că îşi dorea să fie cu el?

Îşi ridică bărbia şi ignoră privirile care se întoarseră spre ea. Poate că ea şi doctorul Luther nu erau cea mai potrivită pereche, dar avea tot dreptul să se afle aici, chiar mai mult decât ei toţi. Pentru mult prea mult timp îl avuseseră pe doctorul Luther pentru ei, iar acum trebuia să-i dea locul pe care-l merita în viaţa lui.

Când îi văzu faţa, trasă şi palidă, înghiţi greu pentru a-şi alunga panica ce ameninţa să o cuprindă. Respira superficial, rapid, printre buzele vineţii, iar ochii îi erau sticloşi şi inerţi. Prin tăieturile lungi de pe braţul său şiroia sângele, iar doctorul umpluse deja un bol.

— Gata cu lăsatul de sânge! Se întinse după un prosop şi-l înveli în jurul braţului doctorului Luther pentru a opri curgerea sângelui.

— Nu ştim ce-l doare.

Tânărul medic se dădu la o parte, iar îngrijorarea de pe faţa lui o înteţi pe a ei.

Atinse stomacul doctorului Luther, iar el gemu la atingerea ei. Degetele ei îi căutară pulsul la încheietura mâinii. Era abia perceptibil sub degetele ei.

Wolfgang nu exagerase. Doctorul Luther *chiar* murea.

Pentru o clipă panica o paralizâ, aşa că nu fu în stare să facă nimic altceva decât să-l privească în ochi. Lumina din ei se stingea.

— *Herr* doctor? Mă auzi? întrebă ea îngenuncheată lângă el.

El nu-i răspunse.

Se întinse după una din mâinile lui. Era inertă în mâinile ei. Răceala lipicioasă a pielii lui îi trimise un fior de gheaţă până în inimă. Undeva, cândva, se îndrăgostise de omul acesta imposibil. Avea să-l piardă acum înainte să apuce să îndrepte lucrurile între ei?

Îşi trecu mâna peste fruntea lui, încercând să îndepărteze cutele provocate de durere ce se adânciseră acolo. Îşi trecu mâna peste murdăria uscată ce-i acoperea obrazul şi bărbia. De obicei atingerea ei avusese puterea de a-l linişti, de a-l trage înapoi din abis. Dar de astă dată el nu se clinti, nici măcar nu părea să o recunoască. Ar fi vrut să urle, să-l scuture, să-l ridice din căderea lui liberă. Dar teama o sugruma şi îi înecă toate cuvintele în afara unui *Ave Maria* spus în şoaptă.

— Ce putem face să te ajutăm?

Melanchton vorbi cu blândeţe lângă ea. De astă dată faţa sa era lipsită de dezaprobare, pentru întâia oară de la logodnă. În schimb, avea o expresie umilă. Nu era o scuză, ci părea a fi recunoaşterea faptului că ea ocupa acum un loc permanent în viaţa doctorului Luther.

Iar acum însăşi viaţa doctorului Luther era în joc. Dacă dorea să ajute la salvarea lui, trebuia să folosească toate resursele, toate cunoştinţele pe care le câştigase în anii petrecuţi la Marienthron, toată experienţa pe care o acumulase.

Degetele îi tremurau când îndepărtă o şuviţă de păr de pe fruntea lui palidă. Îi putea oare salva viaţa?

— Fă tot ce trebuie să faci, dar te rog nu-l lăsa să moară! rosti Melanchton într-o şoaptă răguşită, cu ochii săi înfundaţi în orbite umpluţi de lacrimi.

— Atunci roagă-te! spuse ea în schimb.

Ea avea să facă tot ce îi stătea în putinţă, dar în final numai Dumnezeu îl mai putea salva acum.

Katharina folosi fiecare amestec despre care învăţase, toate reţetele din plante medicinale pe care călugării le copiaseră şi le transmiseseră de-a lungul secolelor.

La capătul primei zile, doctorul Luther încă respira. Rămase aşezată lângă el toată noaptea şi îi dădea cu linguriţa orice leac pe care i-l putea oferi şi îi punea comprese calde pe abdomen. Prietenii lui stăteau cu rândul de veghe la căpătâiul său rugându-se. O încurajau să ia o pauză de la îngrijirea lui şi să se odihnească, dar ea nu era dispusă să-l părăsească.

În a doua zi, umbra vineţie din jurul buzelor sale dispăru şi păru să doarmă mai uşor. În dimineaţa din a treia zi, se trezi. Era prea slăbit să se mişte sau să vorbească, dar pentru prima oară de când Wolfgang bătuse la uşa ei, inima lui începu să bată regulat. Pulsul său egal şi puternic sub degetele ei reci o făcu să simtă că-i vine să plângă de oboseală şi uşurare.

Diavolul nu avea să pună mâna pe doctorul Luther încă, nu atâta timp cât ea era de serviciu!

Ochii doctorului Luther se deschiseră, privirea lui se opri asupra ei pentru o secundă, apoi îi închise la loc.

— Kate, murmură el.

Ea se întinse după mâna lui şi i-o strânse.

— Sunt aici.

Îi oferea Dumnezeu o nouă şansă la dragoste? Dintr-odată ştiu cu siguranţă că nu dorea să-şi imagineze o viaţă fără el. Fusese atât de mândră încât a crezut că nu erau potriviţi unul pentru celălalt.

Dar el era *mai mult* decât potrivit. O provoca şi o făcea să gândească mai profund. Era un om interesant, sociabil şi încurajator. Era direct, dar niciodată grosolan. Era înţelept, dar niciodată plin de el şi de propria valoare. Comunica cu el pe atâtea planuri – fizic, emoţional, intelectual – într-un mod în care nu o făcuse niciodată cu Jerome. Niciodată nu simţise aceeaşi pasiune şi profunzime a sentimentelor ei faţă de Jerome. De fapt, dacă era sinceră, trebuia să recunoască faptul că dorise să-l folosească pe Jerome la fel cum el dorise să o folosească pe ea. Se gândise că el avea să-i ofere o viaţă perfectă, împreună cu titlurile, prestigiul şi averea lui.

Dar nimic din toate astea nu mai conta. Nu în faţa posibilităţii de a-l pierde pe omul acesta din faţa ei. Tot ce conta era dragostea pe care o avea pentru el, posibilitatea de a fi împreună cu el şi poate, într-o zi, bucuria de a avea o familie împreună.

Nu era asta ceea ce-şi dorise în toţi acei ani când fusese departe de familia ei? Nu de asta se agăţase cu atâta disperare de darul mamei ei? Pentru că tânjea după o legătură emoţională profundă pe care numai relaţiile o puteau oferi? Avusese o scânteie din acea relaţie plină de afecţiune cu doctorul Luther şi nu dorea să o piardă, nu înainte ca ei să apuce să-şi rezolve problemele care stăteau între ei şi îi ţineau la distanţă.

Numai de-ar fi putut găsi o cale de a-i arăta doctorului Luther că îl preţuia cu adevărat, că viaţa lui era mai importantă decât locul în care locuiau sau decât ceea ce aveau sau decât numele pe care-l purta.

El adormise din nou, iar de data asta văzu că somnul îi era liniştit. Abia atunci îşi îngădui să plece de lângă el şi dormi în sfârşit pentru prima oară de zile întregi.

Când se trezi, umbrele din cameră îi arătaseră trecerea timpului. Era nerăbdătoare să se întoarcă la doctorul Luther, dar se duse mai întâi în chilia mătuşii Lena. Fratele Gabriel o asigurase că avusese grijă de mătuşa Lena în timpul ultimelor zile, însă Katharina nu suporta să o mai neglijeze pe mătuşa ei şi mai mult decât o făcuse deja.

Se îndoia că mătuşa Lena observase absenţa ei sau lipsa atenţiei ei, însă Katharina ştia că trebuia să continue să o îngrijească. Katharina o conduse pe mătuşa Lena pe scările în spirală până jos în refectoriul de

la primul etaj. O instală la o masă, apoi îi lăsă o sărutare pe broboadă. O durea inima când o vedea pe femeia aceasta în vârstă aplecată înainte, cu hainele atârnând larg pe trupul ei fragil, cu degetele osoase inerte în poală, cu ochii privind în gol deasupra mesei.

În cele câteva săptămâni de când sosise mătuşa Lena, Katharina îşi pierduse speranţa că femeia avea să mai iasă vreodată din lumea în care evadase şi să revină la realitate. Încercase să o smulgă pe mătuşa ei de acolo, încercase să o implice în viaţa ei, dar singurul moment în care primise vreun răspuns de la ea fusese atunci când încercase să-i ia pumnalul în timp ce o îmbăia. Mătuşa Lena începuse să se agite atât de tare că nu-l avea lângă ea, încât Katharina cedase în cele din urmă şi i-l dăduse înapoi. Tot ce putea face era să se resemneze şi să aibă grijă ca ea să fie în siguranţă, ferind-o mai ales de cei care încercau să o numească vrăjitoare.

Katharina porni spre bucătărie pentru a căuta resturi de la cină pentru mătuşa Lena, dar agitaţia de la infirmerie o făcu să îşi schimbe direcţia pe coridor.

— Sunt gata să mă ridic, spuse doctorul Luther răguşit. Şi nimeni nu mă poate opri!

Ea intră în încăperea întunecată ce mirosea a cataplasmă cu ceapă şi îl văzu chinuindu-se să se ridice în capul oaselor în timp ce Jonas şi fratele Gabriel se chinuiau să-l ţină în patul îngust.

— Doctor Luther, eşti bolnav şi trebuie să stai în pat, spuse ea când traversă încăperea îndreptându-se spre el, uşurarea dându-i aripi la fiecare pas. Dorinţa de a lupta i se întorsese, ceea ce însemna că avea să supravieţuiască.

— Of, iată că vine domnul şi stăpânul meu, Kate, şi-mi porunceşte, aşa cum face de obicei.

O privi cu nişte ochi care-i păreau negri pe faţa palidă.

Ea nu-şi putu ascunde un zâmbet.

— Poate că nu ai voie să te dai jos din pat, dar ai voie să te ridici puţin în şezut.

El bombăni ceva, dar se prăbuşi înapoi pe salteaua din paie. Îşi închise ochii, iar epuizarea i se putea citi pe faţă.

— Ar trebui să te susţinem puţin. Îi făcu semn fratelui Gabriel să o ajute să-l ridice. Şi atunci poate că vei putea mânca ceva.

— Ar fi şi timpul, bombăni el. Am supravieţuit încă unui atac al diavolului numai ca să mor acum de foame.

Ea se aplecă spre el şi-şi strecură braţele în spatele lui pentru a-l ajuta să se ridice în capul oaselor. Obrazul lui poposi aproape de gura ei şi simţi dintr-odată un dor intens de a-şi lipi buzele de asprimea obrazului său neras.

El se întoarse spre ea şi o privi drept în faţă.

Răsuflarea i se tăie. Era suficient de aproape pentru a-i vedea pupilele mărindu-se. Era oare din dorinţă?

Îşi ridică mâna şi-i cuprinse obrazul în palma mâinii sale.

— Stai puţin şi lasă-mă să mă uit la tine, murmură el. Eşti o privelişte mult mai frumoasă decât Justus.

Jonas îl maimuţări.

— Să ştii că e o privelişte mult mai frumoasă şi decât tine, urs bombănitor ce eşti! Şi cred că nevastă-ta e singura care are puterea să te îmblânzească.

— N-are nicio putere asupra mea, spuse doctorul Luther, dar cu o voce abia perceptibilă, chiar în timp ce privirea lui se odihnea pe faţa ei.

Îşi dorea să se aplece şi să-l sărute sănătos pe buze, să se asigure că era în viaţă şi respira. Dar prezenţa continuă a fratelui Gabriel şi cenzura din ochii săi bătrâni o opriră.

— Cred că tu eşti cel care are putere asupra mea, *Herr* doctor, spuse ea, ştiind că era mai adevărat decât îşi dădea el seama.

— N-am nicio putere asupra ta, domnul şi stăpânul meu, spuse el, vocea lui devenind iritată. Faci ce vrei. Mi-ai arătat asta destul de limpede.

Se referea la schimbările pe care le făcuse la mănăstire cât timp fusese el plecat? Cu siguranţă reuşea să găsească şi ceva bun în toate astea. Dacă trebuia să renunţe la fostul ei mod de viaţă, cu siguranţă şi el putea face ceva în privinţa asta, astfel încât să ajungă la un compromis, să ducă o viaţă care să le fie amândorura de folos.

— Sunt o femeie cu o voinţă puternică, recunoscu ea, iar Dumnezeu mă învaţă să îmi calc mândria în picioare. Dar poate că şi tu va trebui să înveţi să mă accepţi aşa cum sunt. Şi eu voi face acelaşi lucru cu tine.

— Nu crezi că ceri ceva imposibil, Kate? Se lăsă înapoi pe spate pe saltea, își trase mâna din a ei și închise ochii. La urma urmei, nu ești tu cea care a rostit înțeleptele cuvinte: „O alegere nepotrivită nu duce decât la nemulțumire și dă naștere la nefericire"?

Ea se crispă auzindu-i vorbele, cu toate că fuseseră cândva chiar ale ei. Nu era sigură dacă le mai credea acum. Își dorea să creadă că se schimbase mult, că devenise mai smerită, astfel că unirea lor nu mai era în întregime nepotrivită. Sigur că mai existau rămășițe din mândria ei pe care trebuia să le învingă și poate că aveau să persiste toată viața. Dar poate că mândria ei avea să fie întotdeauna prea mult pentru el; poate că el avea să privească întotdeauna nemulțumit la căsătoria lor, orice ar fi făcut ea. Poate că ea avea să-i amintească întotdeauna de nobilimea pe care o disprețuia, de prinții de care avea nevoie, dar pe care nu-i avea la inimă.

— Frate Gabriel, spuse doctorul Luther, gura mea e dornică de *Obstwasser*-ul tău.

Fratele Gabriel porni spre ușă.

Katharina se ridică și-l opri cu o atingere a mâinii.

— Mă duc eu după el!

Bătrânul călugăr dădu să scuture din cap.

Ea-și înghiți durerea din piept și își ținu ferm mâna ridicată, oprindu-l.

— Am nevoie de o plimbare și de puțin aer proaspăt.

Fratele Gabriel ezită.

— Nu știți unde să-l găsiți...

— Știu exact unde-l ții.

Katharina ieși repede din încăpere înainte ca el să poată protesta din nou. Durerea i se ridică în gât și îi venea să plângă de frustrare.

Reuși să iasă din clădire și traversă curtea mănăstirii, trecând prin dreptul grajdului și a magaziei spre distileria de bere. Când ajunse la ușă, se opri și-și rezemă fruntea de lemnul aspru. Era căsătoria ei cu doctorul Luther sortită eșecului?

Clipi repede alungându-și lacrimile și deschise ușa șubredă a încăperii. Întunericul din interior o provoca. Răsuflă repede de câteva ori.

— Sfântă Fecioară! Sfântă Fecioară!

Care era lucrul cel mai rău: o viaţă aristocratică goală, lipsită de dragoste, sau să iubeşti cu pasiune, dar să ţi se refuze dragostea reciprocă? Fără umbră de îndoială, ştia că ar fi durut-o mult mai puţin să continue o viaţă lipsită de dragoste la Marienthron, pentru că dragostea ei neîmpărtăşită de doctorul Luther îi smulgea inima din piept.

Îi venea să cadă în genunchi, să-şi îngroape faţa în mâini şi să suspine. În schimb, îşi şterse lacrimile de pe obraji. Nu se lăsase niciodată pradă autocompătimirii şi nu avea să înceapă să o facă acum. Trase nesigură aer în piept, apoi căută cu mâna printre vasele de pământ prăfuite de pe raft. Degetele ei îl găsiră pe cel mai înalt, cel în care îşi păstra fratele Gabriel *Obstwasser*-ul.

Era mai uşor decât de obicei. Îl scutură şi, după clipocitul din interior, deduse că mai era în el lichid suficient doar pentru a umple o cană. Nu-l putea condamna pe fratele Gabriel pentru că nu reuşea să ţină pasul cu cererea. Fusese la fel de ocupat ca şi ea în ultimele zile, purtându-i de grijă doctorului Luther.

Ieşi din încăpere în lumina slabă a înserării. Inhalând adânc aerul de afară, porni înapoi spre infirmerie. Cumva trebuia să-şi adune curajul pentru a merge înainte. Şi poate că într-o bună zi avea să-i câştige dragostea doctorului Luther.

Poate că avea să înveţe să pregătească *Obstwasser*-ul singură, un *Obstwasser* special pentru el. Ridică vasul şi îndepărtă capacul. Apoi îşi duse nasul la gura lui şi inhală mirosul. O duhoare ca de şoarece mort îi umplu nările şi nu mirosul fructat pe care se aştepta să-l simtă. Scutură vasul din nou şi privi în el. Cu siguranţă nu era *Obstwasser*. Dar ce era? Mirosi din nou conţinutul lui în timp ce un gust amar îi umplu gura şi gâtul şi îi veni să verse. Vasul îi alunecă din mâini şi căzu pe jos. O parte din lichidul tulbure se scursese afară şi forma acum o pată întunecată pe iarbă.

Se întinse şi îşi înmuie vârful degetului în lichidul din vas. Precaută, îşi puse apoi degetul pe vârful limbii. Era vin, dar avea un gust amar de cucută şi poate măselariţă. Scuipă de câteva ori pentru a scăpa de amăreala de pe limbă, apoi îşi frecă gura de mânecă pentru a scăpa de orice urmă a acestor ierburi.

Dacă nu ar fi ştiut cum stau lucrurile, poate ar fi crezut că băutura

era o poţiune otrăvitoare. Un astfel de amestec combinat cu mătrăgună sau cucută-de-apă era o otravă folosită în mod obişnuit de vrăjitoare şi asasini. O doză obişnuită putea provoca convulsii, vărsături şi uneori paralizie şi pierderea capacităţii de a vorbi. Comprima plămânii şi nu permitea respiraţia. O doză suficient de mare putea duce la moarte.

De ce avea fratele Gabriel un astfel de amestec mortal pe etajera din distilerie? Strânse capacul pe vas şi-l fixă bine. Trebuia să-i atragă atenţia să fie mai precaut. Cu paşi hotărâţi traversă curtea. De fapt, avea să-l încurajeze să scape cu totul de otravă. Dacă o descoperea careva acolo şi hotăra să o folosească în vreun scop rău?

Când intră pe uşă, pufni uluită de un gând ce-i veni. Dacă o folosise deja cineva pentru a-l otrăvi pe doctorul Luther? Simptomele lui – tremuratul, vărsăturile şi problemele cu respiraţia – erau tocmai cele care apar în cazul unei otrăviri.

Cine ar fi putut face una ca asta?

Mintea ei lucra febril, trecând în revistă toate posibilităţile şi se opri în cele din urmă fără să ezite asupra unui suspect. Probabil fusese musafirul lor, Karlstadt. După ultimii câţiva ani în care fusese duşmanul doctorului Luther, de ce i-ar fi căutat acum prietenia – oare nu pentru că dorea să se apropie de doctorul Luther şi să-l ucidă?

Katharina o luă la fugă pe coridor. Trebuia să le spună şi celorlalţi vestea şi trebuia să-l trimită pe Karlstadt de aici înainte să mai încerce şi alte atentate la viaţa doctorului Luther.

— Priviţi ce am descoperit! Năvăli în infirmerie şi ţinu ridicat vasul de pământ. De pe un scaun aflat lângă doctorul Luther, Jonas sări în picioare. Şi în spatele mesei de lucru, cu pistilul şi mojarul într-o mână, fratele Gabriel încremeni şi ochii i se făcură mari.

— Era şi timpul, bombăni Luther. Toarnă-mi o cană!

— Nu vrei să bei din asta, spuse ea. E otravă.

În încăpere se făcu o linişte atât de adâncă încât singurul sunet pe care Katharina îl mai auzea era propriul ei gâfâit.

— Am găsit-o în cămară şi sunt destul de sigură că asta l-a îmbolnăvit pe doctorul Luther.

Faţa doctorului Luther păli.

— Cineva încearcă să mă otrăvească?

— Cineva încearcă să te ucidă.

O schimbare subită de dispoziţie îi schimonosi toate liniile feţei într-o încruntare.

— Şi cred că ştiu cine e asasinul, spuse Katharina.

— Cine?

O împunsătură subită în spate o făcu să ţipe. Înainte să se poată întoarce să vadă cauza, cineva îi răsuci un braţ în spate şi i-l trase în sus. Mişcarea aceasta o sili să îngenuncheze cu un ţipăt chinuit de durere.

— Nu încercaţi vreo prostie, sau îi tai beregata! spuse fratele Gabriel.

35

Lama rece de metal îi era lipită acum de gât, paralizând-o. Nu putea respira, nici clipi, nici măcar să încerce să înțeleagă ce se petrecea.

— Dă-i drumul! Vocea doctorului Luther era calmă, dar fața îi devenise cenușie ca a unui cadavru. Se luptă să se ridice în marginea patului. În același timp Jonas sări în picioare, iar scaunul de sub el se răsturnă pe podea. Cu un mormăit țâșni din cealaltă parte a încăperii spre ea.

Lama îi pătrunse în piele. O căldură arzătoare luă locul răcelii metalului și țipă de durere.

Jonas încremeni la jumătatea drumului.

— Oprește-te! Vocea doctorului Luther era răgușită. Nu-i face rău!

— Dacă se mai mișcă vreunul – vocea fratelui Gabriel era greu de auzit, ca de obicei – o ucid.

Să o ucidă pe ea? O dâră caldă de sânge începu să i se prelingă pe gât și să se îmbibe în guler. Cum putea spune fratele Gabriel una ca asta? Dulcele, tăcutul frate Gabriel, care fusese prietenul ei în toată această perioadă cât fusese în Wittenberg.

— De ce faci asta? îl întrebă doctorul Luther. Ce motiv ai putea avea să o rănești pe Katharina?

Fratele Gabriel îi smuci din nou brațul, iar ea se auzi țipând din nou.

— Gabriel, dă-i drumul! Doctorul Luther se ridică nesigur în picioare.

— Stai unde ești, sau ea va muri! Fratele Gabriel își ridică cuțitul și-l puse mai sus, încât acum o silea să își țină bărbia ridicată și îi expunea tot gâtul.

Pe Katharina o apucă amețeala. *Bucură-te, Marie, cea plină de har, Domnul este cu tine...* Implorarea ei plină de disperare o simți dintr-odată lipsită de conținut. Cum putea avea Fecioara Maria vreo putere să o salveze? Ajutorul cărui sfânt îi putea fi de folos acum?

Fratele Gabriel îi răsuci brațul și o ridică în picioare, conducând-o spre ușă. Nu se împotrivi, de teamă că avea să simtă din nou mușcătura cuțitului pe pielea ei.

— Deci tu ești cel care m-a otrăvit, spuse doctorul Luther privindu-l cu panica întipărită pe trăsăturile sale încordate. Pentru cine lucrezi? Pentru ducele George?

Tăcerea fratelui Gabriel era răspunsul de care aveau nevoie.

— Dacă el te-a tocmit să mă ucizi, de ce ai așteptat până acum? De ce nu ai încercat mai devreme?

— Nu am fost de acord decât să te spionez.

— O, acum știu în sfârșit cine îi anunța pe dușmanii mei în legătură cu locul în care mă găsesc și cu rutele pe care călătoresc. Doctorul Luther se clătină pe picioare și ar fi căzut dacă nu l-ar fi înșfăcat Jonas și nu l-ar fi ajutat să-și țină echilibrul. Ce s-a întâmplat de te-ai transformat din spion în ucigaș?

Dacă doctorul Luther crezuse că-i poate distrage atenția fratelui Gabriel, tactica lui nu funcționa. Continua să meargă cu spatele spre ușă ținând-o strâns pe Katharina.

— Nu ești un ucigaș, frate Gabriel, spuse doctorul Luther cu o voce mai blândă acum. Lasă cuțitul jos!

Mâna bătrână a fratelui Gabriel era rigidă lângă brațul ei, dar nu se clintea.

— Ducele mi-a promis propria mea parohie ca răsplată pentru slujirea mea faţă de Dumnezeu şi faţă de papă.

— Mi-ai fi putut da o doză letală din otravă dacă chiar ai fi vrut să mă vezi mort. Doctorul Luther vorbea de parcă ar fi purtat o discuţie cu un copil. Dar tu nu eşti un ucigaş, nu-i aşa? Nu ai putut să mă omori şi nu o vei ucide nici pe Katharina.

Fratele Gabriel nu răspunse, ci o trase mai departe pe coridor. Porni spre salonaş, dar, la vederea câtorva oaspeţi care se îndreptau în direcţia lor, se trase repede înapoi în cadrul uşii refectoriului. O ţinea atât de strâns, încât Katharina era convinsă că avea să-i disloce braţul.

Trânti uşa şi împinse zăvorul în lăcaşul lui.

Sângele îi pulsa cu putere. Ce intenţiona să facă acum cu ea?

— Frate Gabriel, te implor! Nu înţeleg ce am făcut să te înfurii. Vocea îi tremura. Credeam că suntem prieteni.

El îi arătă scaunul din faţa stranei.

— Şezi.

Ea se aplecă şi abia atunci îi dădu drumul braţului.

— Nu vreau să te rănesc, soră Katharina. Îşi scoase cingătoarea de la brâu. Ochii îi rămaseră calmi şi hotărâţi, chiar dacă păreau a se scuza oarecum în timp ce el continua să emane o forţă care sfida umerii lui lăsaţi şi statura fragilă.

— Şi cred că în adâncul inimii tale nu-ţi doreşti să-l răneşti nici pe doctorul Luther, nu-i aşa?

El nu o băgă în seamă.

— Nu trebuie să mergem mai departe cu asta! Nu trebuie să îl laşi pe duce să te mituiască să faci ceva ce ştii în inima ta că este greşit...

— Taci! spuse el. Îi smuci mâinile în spatele scaunului. Mişcarea fu atât de bruscă şi de dureroasă, încât îi curmă cuvintele cu un geamăt. Cât de ironic era că-i cerea să tacă după ce o pusese să şadă pe locul desemnat călugărului care trebuia să citească din Evanghelii sau din vieţile sfinţilor, în timp ce restul călugărilor mâncau în tăcere.

Privirea Katharinei căzu pe figura mătuşii Lena, care şedea pe una din băncile lungi din cealaltă parte a încăperii. Bătrâna privea masa din faţa ei, exact aşa cum o lăsase. Katharina îşi întoarse repede privirea, sperând că fratele Gabriel nu avea să o observe pe mătuşa ei, însă atenţia sa se şi îndreptă deja spre bătrâna călugăriţă. O privi o clipă,

ca şi când încerca să se hotărască ce să facă cu ea. Katharina răsuflă uşurată când el îşi văzu mai departe de treabă cu legatul mâinilor ei, hotărându-se după câte se părea să nu o deranjeze pe mătuşa Lena.

Strânse cureaua atât de tare încât simţi cum îi intră în piele. Nu avea să se poată elibera din strânsoarea ei fără vreo unealtă. Dar încăperea lungă era goală. Mesele din bârne erau curate, aşa cum le lăsase mai devreme. Nicio farfurie, niciun pocal sau cuţit nu se vedea nicăieri.

Fratele Gabriel nu-i lăsa nicio şansă de scăpare. *Doamne, ai milă!* Inima ei Îl striga pe Dumnezeu de data asta.

— Frate Gabriel! se făcu auzită vocea doctorului Luther din spatele uşii. Pe mine mă vrei, nu pe Katharina. Dă-i ei drumul şi ia-mă pe mine în locul ei!

Fratele Gabriel începu să închidă şi să zăvorască obloanele geamurilor.

În comparaţie cu alţi călugări, el continuase să îşi poarte rasa şi tonsura de călugăr. De asemenea, îşi continuase cu credincioşie programul de rugăciune. Însă ea-l crezuse pur şi simplu prea bătrân pentru a-şi mai schimba obiceiurile. Dar dacă nu-şi dorise să le schimbe? Dacă poziţia lui fusese una de opoziţie faţă de Reforma doctorului Luther?

Un fior îi străbătu spatele.

— Te rog! Vocea doctorului Luther părea disperată acum. Ştiu că nu asta ai plănuit. Niciodată nu te aşteptai să fii prins cu otrava. Dar dacă o eliberezi pe Katharina, atunci acest incident se poate încheia.

Fratele Gabriel se duse la uşă şi se asigură că zăvorul stătea bine în lăcaşul lui. Apoi se trase înapoi şi-şi îndesă mâinile în mânecile largi. Privi uşa ezitând, ca şi când tocmai s-ar fi gândit ce avea de făcut în continuare.

— Dacă îi dai drumul, îl imploră doctorul Luther, te voi lăsa să mă duci tu însuţi la duce. Şi atunci nu va mai trebui să mă ucizi *tu*. Ducele va fi încântat să se ocupe personal de asta.

— Ai înnebunit? se auzi imediat reproşul înfuriat al lui Jonas. Sigur că nu-l vei lăsa pe bătrânul şarpe să te ducă la duce.

— Jonas are dreptate! strigă Katharina. Nu avea să-l lase pe

doctorul Luther să se predea fratelui Gabriel şi ducelui. Dacă o făcea, asta avea să însemne o condamnare sigură la moarte.

— E singura soluţie, strigă doctorul Luther înapoi.

— O să spargem uşa şi o să-l atacăm, sări imediat Jonas.

— Dacă o faceţi, o omor, îi avertiză fratele Gabriel pe un ton care era mult prea serios.

— Mă predau.

Vocea lui Luther părea sugrumată.

Jonas îl apucă de mânecă.

— Nu. Încă nu. Sunt convins că vom găsi altceva.

Luther îşi înfrânse ameţeala şi se propti de peretele coridorului pentru a nu se prăbuşi. Nu se putea gândi la nimic altceva decât la cuţitul lipit de gâtul subţire al Katharinei şi la tăietura stacojie de pe pielea ei minunată. Nu ştia dacă fratele Gabriel avea să meargă până la capăt cu ameninţarea sa de a o ucide, dar nu voia să rişte.

— Trebuie să o scot pe Katharina de acolo!

Picioarele îi tremurau sub greutatea propriului trup. Muşchii îi erau slabi ca supa de hering în post. Încercă să mai facă un pas înainte, dar se poticni şi căzu în genunchi.

Disperarea se înteţea în el umplându-l de un amar ca fierea. Nu era timp de slăbiciune, dar boala îi lăsase trupul slăbit ca o găoace de ou, lipsit de orice putere.

— Jonas, ajută-mă să mă ridic! Trebuie să ajung la ea.

Jonas îngenunche lângă el, iar Wolfgang veni şi el alături. Câţiva dintre oaspeţii mănăstirii se adunaseră pe coridor. Cu siguranţă că toţi împreună aveau să-l biruie pe călugărul bătrân şi amărât. Însă din moment ce exista riscul ca el să-şi pună în practică ameninţările, cum ar fi putut-o face ei fără să pună viaţa Katharinei şi mai mult în pericol?

— Ce trebuie să fac, frate Gabriel? Luther îşi lipi fruntea de uşă. Lemnul rece îi răcori pielea încinsă. Spune-mi ce să fac ca s-o salvez pe Katharina!

— Aşteaptă! zise Jonas în şoaptă. Unul dintre bărbaţi s-a dus după ajutoare. Nu face nimic pripit...

Luther îşi ridică mâna pentru a-l reduce la tăcere pe prietenul său deoarece fratele Gabriel vorbea din cealaltă parte a uşii.

— Trebuie să aduci un cal şi o căruţă şi să mi le laşi la poarta din faţă.

— Putem face asta.

Luther îi făcu semn unuia dintre bărbaţii care erau de faţă şi el se şi porni imediat să dea curs cererii sale.

— Atunci o voi duce pe Katharina în căruţă, continuă fratele Gabriel. Vreau să mă aştepţi în căruţă, cu mâinile şi picioarele legate bine.

— Prea bine.

— O voi elibera pe Katharina odată ce pornim la drum.

Jonas se încruntă şi scutură din cap.

— Până atunci, dacă cineva încearcă să mă oprească sau să se apropie de mine, o să-i tai degetele Katharinei unul câte unul. Vocea călugărului era liniştită şi calmă, de parcă ar fi purtat o conversaţie simplă despre cumpăratul de hamei şi nu ar fi negociat viaţa cuiva. Luther îşi alungă un val de slăbiciune ameţitoare. Nu dorea să o piardă pe Katharina. De fapt, gândul că fratele Gabriel i-ar fi putut face şi mai mult rău îi strânse stomacul cu forţa unei hoarde de ţărani înfuriaţi.

— Ce să facem? întrebă Luther. Nu putem să stăm doar şi să nu facem nimic.

— Trebuie să tragem de timp până vin mai mulţi oameni, zise Jonas în şoaptă.

— Dacă încercăm să-l prindem cu forţa, o va răni pe Katharina.

— Dar dacă te laşi legat şi-i permiţi să te ducă la duce, vei fi ars pe rug până la sfârşitul săptămânii.

— Nu contează.

Luther îşi simţi măruntaiele străpunse de disperare şi îşi încleştă fiecare muşchi în încercarea de a se ridica în picioare, dar nu reuşi decât să se ridice în genunchi.

— Sigur că contează. Reforma depinde de tine.

Luther privi la faţa sinceră a prietenului său.

— Oare Reforma *chiar* depinde de mine, Justus? Poate că mult prea mult timp am crezut că e aşa. Dar adevărul este că, dacă Dumnezeu este Cel care reformează Biserica, va reuşi cu sau fără ajutorul lui Martin Luther!

Fruntea lui Jonas se încruntă, iar Luther văzu tulburarea din ochii prietenului său şi dorinţa de a-l contrazice. Dar în loc să o facă, prietenul său strânse din buze, fiind prea onest pentru a încerca să nege vorbele lui Luther.

— Dumnezeu e în control, continuă Luther, iar eu nu sunt decât măgăruşul fără minte pe care Cel Preaînalt l-a ales pentru a vorbi prin el.

Dumnezeu nu avea nevoie de el pentru a schimba inimi. Tatăl ceresc putea folosi pe altcineva pentru a predica vestea bună a mântuirii prin credinţa în Cristos.

Luther se opinti şi reuşi în cele din urmă să se ridice în picioare, cu toate că greutatea ca de plumb a braţelor şi a picioarelor sale încercă să-l tragă înapoi.

— Katharina, spuse el în şoaptă. Kate a mea.

Faţa ei frumoasă îi răsări înaintea ochilor şi-şi aminti acum de tandreţea cu care-l privise când venise la infirmerie. Îngenunchease lângă el cu atâta deschidere, cu atâta dulceaţă. Deşi el nu-şi ceruse iertare, ea îi adusese o jertfă de pace.

Iar el nu făcuse altceva decât să i-o azvârle în faţă.

Pentru că era un laş. Se temuse să-şi îngăduie să o iubească. Se temuse că, dacă recunoştea cât de mult ajunsese să-i pese de ea, avea să fie rănit. Însă el trebuia să înceteze să mai fugă de temerile sale indiferent dacă ea avea să-i răspundă vreodată cu dragoste la dragostea lui sau nu. Trebuia să recunoască ceea ce Jonas văzuse de mult – era îndrăgostit de Katharina von Bora!

— O iubesc, Jonas. Mărturisirea asta căpătă puteri şi începu să-i deschidă inima. Domnul să mă ajute, dar o iubesc!

— Ştiu.

Luther îşi puse o mână pe piept, de parcă ar fi putut opri durerea care îl asedia ca un berbec în stare să spargă zidurile. Putea să înceteze acum să-şi mai spună că nu o iubea. Pentru că se pare că nici pe prietenii săi nu reuşise să-i prostească.

Oare chiar conta dacă în venele ei curgea sânge nobil? La ce le-ar fi folosit lui sau ei să permită ca diferențele de clasă să-i separe? Sigur, mândria ei era greu de suportat și îl rănea crunt adesea, dar probabil că și el greșise prin faptul că a cultivat resentimente împotriva ei. De fapt, în ultimele săptămâni nu reușise să facă nimic altceva decât să se nenorocească prin mânia și neiertarea sa.

Își îndreptă spatele. *O, Doamne, îmi pare rău,* spuse el în taină. *Ai putea, Te rog, să îmi oferi încă o șansă?* Pentru o clipă, se simți cuprins de putere, ca și când Dumnezeu Însuși i-ar fi atins trupul și i-ar fi dat încă un dram de energie. Apoi amețeala îl cuprinse din nou cu o forță care-l umplu de greață. Apucă tocul ușii pentru a nu se prăbuși din nou în genunchi.

— Nu mai aștept, zise fratele Gabriel prin ușă. Știu că încerci să tragi de timp până vei reuși să aduni mai mulți oameni.

— Facem deja tot ce ai cerut. Vocea lui Luther era slabă, dar sentimentul pericolului din el devenea tot mai intens cu fiecare clipă ce trecea în timp ce Katharina era în încăperea aceea împreună cu călugărul.

Se lipi de ușă și avea senzația că se va prelinge pe scândurile ei. *Dumnezeule, ajută-mă!* Se strădui să tragă aer în piept și se luptă să rămână conștient. Nu-și putea pierde cunoștința tocmai acum. Nu o putea lăsa pe Katharina la cheremul dușmanilor săi.

— Dacă nu cooperezi, va trebui să te încurajez puțin.

Luther auzi cuvintele fratelui Gabriel din depărtare. Încercă să răspundă, să strige că avea să facă tot ce i-a cerut, dar nu-i ieși din gât decât o șoaptă răgușită.

— Nu vreau să îi fac rău soției tale, doctor Luther. Dar poate că mă vei obliga să încep să o tai.

— Nu!

Un nou val de panică îi alungă întunericul leșinului din creier.

— Poate că voi începe cu limba.

O auzi pe Katharina țipând.

— Te rog, frate Gabriel, te rog dă-mi drumul!

Groaza din vocea ei îi stoarse și ultimele puteri.

— Are o limbă ascuțită, continuă fratele Gabriel. Poate vei considera că-ți fac o favoare prin faptul că i-o tai.

— Nu! Cuvântul reuşi să i se desprindă din gâtlej. Luther îşi aduse aminte de mica tăietură pe care fratele Gabriel i-o făcuse deja Katharinei pe gât. Justus, eu sparg uşa! Lovi cu pumnul în scândurile uşii. Bubuitul răsună jalnic de slab.

— Şi de vreme ce nu cooperezi, zise fratele Gabriel cu o voce joasă, sinistră, voi începe să o tai chiar acum. Doar că îi voi lăsa limba la urmă, ca să o auzi ţipând în timp ce-i retez degetele unul câte unul.

Cine era nebunul acesta? Cum putuse trăi cu bătrânul călugăr atâta timp fără să-l recunoască niciodată pe diavolul ce se ascundea în el? Avusese oare dreptate Katharina? Avea oare prea mare încredere în oaspeţii săi?

Scâncetul speriat al Katharinei îl înfioră. Neajutorarea ei, slăbiciunea ei, gândul că fratele Gabriel ar fi putut reteza unul dintre degetele ei delicate, durerea chinuitoare pe care avea să o îndure... Începu să tremure în faţa ororii situaţiei.

— Nu staţi acolo uitându-vă la mine! îi spuse lui Jonas şi celorlalţi din preajmă. Ajutaţi-mă, vă rog!

Ridică pumnul şi începu să dea din nou în uşă. Ca şi când ar fi înţeles în sfârşit cât de disperată era situaţia, Jonas îşi îndreptă umărul spre uşă şi o lovi. Nici nu se clinti. Prietenul său încercă din nou, de data asta cu mai multă putere.

— Ia-mă acum, frate Gabriel! urlă Luther la uşă. Ia-mă acum! Leagă-mă! Taie-mi mie degetele! Fă orice pofteşti cu mine! Dar dă-i drumul lui Kate!

Un urlet străbătu aerul. Sunetul strident, prelung, trăda o durere îngrozitoare. Forţa acestui urlet îi străpunse inima lui Luther cu o asemenea putere, încât i se opri în loc.

— Kate! urlă şi el.

Durerea îi radia din mână; aproape putea simţi lama cuţitului desprinzându-i degetul. Un suspin i se ridică din piept.

— O, Dumnezeule, ai milă!

36

Katharina se prăbuşi înapoi în scaun, lăsându-se în spate cât putu de mult.

Ce se întâmplase?

Ochii căscaţi ai fratelui Gabriel deveniră ficşi şi priveau înainte, iar gura îi era deschisă, dar urletul său se preschimbase acum într-un horcăit prelung, înăbuşit. Cuţitul îi alunecă din mână şi se prăbuşi zăngănind pe jos. Încercă să tragă aer în piept, dar se opri şi horcăi din nou.

Ochii îi scăpărară uluiţi. Încercă să-şi mişte buzele, dar nu reuşi să scoată decât un gâlgâit. Făcu un nou pas înspre ea, dar apoi trupul i se contorsionă. Faţa i se schimonosi, transformându-se într-o mască încordată. Horcăi încă o dată, apoi căzu cu faţa la pământ.

Ea icni şi se pregăti de ce era mai rău.

Capul lui se lovise de genunchii ei şi ea nu putea decât să se uite neajutorată şi cuprinsă de repulsie la felul în care trupul lui se prelinse pe jos. O pată începea să se formeze pe spatele sutanei sale şi se făcu tot mai mare. Iar în locul în care se aflase fratele Gabriel cu doar o clipă în urmă se afla acum o siluetă subţire şi fragilă.

— Mătuşă Lena?

Katharina o privi uluită.

Auzindu-şi numele, bătrâna tresări. Pentru o clipă o privi pe Katharina cu ochi goi. Apoi privirea femeii se întoarse spre propria ei mână întinsă şi spre pumnalul pe care-l ţinea strâns în ea. Sângele se prelingea de pe lama lucioasă pe pielea ei palidă, picurând apoi în voie pe jos. Era pumnalul cel mic pe care-l adusese cu ea în Wittenberg, pumnalul de care nu se despărţea niciodată.

— Mătuşă Lena, mi-ai salvat viaţa!

Femeia nu zise nimic. Privea doar pumnalul cu ochi lipsiţi de viaţă.

Teama o năpădi pe Katharina. Dacă mătuşa Lena avea să întoarcă acum pumnalul spre ea însăşi?

Katharina încercă să se elibereze de legăturile ce-i ţineau mâinile imobilizate în spatele scaunului. Numai de-ar fi fost liberă.

— Mătuşă Lena, uită-te la mine!

Femeia nu se urni.

— Mătuşa Lena, sunt eu, Katharina! Lasă pumnalul din mână!

Tremurul mâinii mătuşii ei era singurul semn că o auzise.

— Lasă cuţitul jos şi dezleagă-mă!

Braţul femeii începu să tremure şi mai tare, cu o forţă care-i făcu tot trupul să se zguduie.

— O, mătuşă Lena. Katharina se simţi cuprinsă de dor. Îşi dorea ca femeia aceasta scumpă să se întoarcă la ea, să se întoarcă în lumea celor vii. Te iubesc, mătuşă Lena. Şi am nevoie de tine în viaţa mea!

Bătrâna lăsă pumnalul din mână. Acesta căzu zăngănind pe jos. Încet, îşi întoarse privirea spre Katharina, iar de astă dată ochii i se umplură încet de lacrimi. Pentru prima oară după doi ani – din noaptea în care Katharina coborâse pe geamul mănăstirii – se trezi privind în ochii limpezi ai femeii care riscase totul pentru ea.

— Te iubesc, spuse Katharina din inimă, o inimă care simţea toată tragedia şi durerea pe care le trăiseră. Îţi mulţumesc că m-ai apărat, zise Katharina, din nou.

Lacrimile se rostogoliră pe obrajii scofâlciţi ai femeii. Porni cu paşi târşâiţi spre Katharina până când ajunse în sfârşit lângă ea. Aruncă o privire la trupul lipsit de viaţă al fratelui Gabriel înainte să-şi întindă mâna spre faţa Katharinei. Degetele ei reci se lipiră de obrajii ei.

— O, Katharina! Cuvintele ei erau doar un suspin, dar răsunară

cu atâta putere prin sufletul Katharinei de parcă mătuşa Lena i le-ar fi strigat în faţă.

Bătrâna lipi capul Katharinei de pieptul ei şi o sărută.

Un suspin se ridică din adâncurile inimii Katharinei. Tensiunea din săptămâna trecută, după ce aproape îl pierduse pe doctorul Luther, groaza de a fi fost capturată de fratele Gabriel, iar acum bucuria de a o vedea pe mătuşa Lena întorcându-se din lumea celor morţi – sentimentele acestea se învolburau în ea şi o copleşeau acum. Îşi dorea să o fi putut cuprinde pe mătuşa ei cu braţele şi să fi putut răspunde la îmbrăţişarea ei, dar mâinile îi erau legate încă în spatele scaunului şi nu putea nici măcar să-şi şteargă lacrimile de pe obraji.

Un bubuit sonor în uşă zgudui întreaga încăpere.

Mătuşa Lena sări înapoi şi începu să tremure din nou.

— Katharina? Se auzi vocea slabă a doctorului Luther tremurând de disperare. Katharina, îmi pare atât de rău!

— Nu e decât doctorul Luther, zise Katharina repede.

Un văl de sticlă păru să cadă peste ochii femeii.

— Nu mă părăsi acum, mătuşă Lena! Nu acum, când tocmai te-ai întors la mine.

Îşi smuci din nou mâinile legate la spate.

Mătuşa Lena clipi.

— Deschide-i uşa doctorului Luther, zise ea. Te rog, mătuşă Lena!

Mătuşa ei făcu un pas, dar apoi se opri. Fântânile întunecate ale ochilor ei reflectau o durere atât de intensă, încât Katharina se simţi sfâşiată, venindu-i să urle din cauza tuturor nedreptăţilor de care avusese parte bătrâna.

— Tot ce am vrut a fost să te ştiu în siguranţă.

Mătuşa Lena vorbi atât de încet, încât Katharina abia dacă reuşi să o audă.

Katharina se gândi la abatele Baltazar şi apoi la Greta şi la femeile nenumărate care suferiseră abuzuri din partea celor care ar fi trebuit să vegheze asupra sufletelor lor. De ce îngăduise Dumnezeu o asemenea durere în viaţa atâtora, dar o cruţase pe ea?

— Îţi datorez viaţa şi mult, mult mai mult. Îmi voi petrece tot restul vieţii răsplătindu-te pentru bunătatea pe care mi-ai arătat-o.

Katharina deveni dintr-odată conştientă de zarva de pe hol. Un

nou bubuit în uşă o făcu pe mătuşa Lena să tresară. Forţa loviturii crăpă uşa. Urmă o nouă bubuitură. În clipa următoare, scândurile crăpară şi căzură în bucăţi pe podea.

În câteva secunde, uşa căzu cu totul. Bărbaţi înarmaţi cu cuţite şi halebarde se revărsară în încăpere. Ea privi la feţele studenţilor şi bărbaţilor din Wittenberg care îi veniseră în ajutor. În sfârşit, prin toată mulţimea aceea, zări chipul pe care îşi dorea să-l vadă cel mai mult.

El intră împleticindu-se în încăpere, rezemat de Jonas, abia reuşind să stea în picioare chiar şi cu ajutorul acestuia. Faţa lui palidă era încărcată de tensiune. În aceeaşi clipă în care ea-l văzu, privirea ochilor săi întunecaţi se fixă asupra ei. Forţa dragostei lui traversă încăperea şi o învălui apoi cu atâta putere încât i se tăie respiraţia.

În timp ce se apropia de ea cu mare dificultate, sprijinit de Jonas, unul dintre studenţi îi tăie legăturile şi o ajută să se ridice. Ea stătea în picioare tremurând şi trase adânc aer în piept.

Ochii lui o implorau să-l ierte, să vină la el, să-i întoarcă dragostea.

Inima ei se umplu de bucurie, o bucurie care făcea ca pieptul să îi devină neîncăpător, şi o năpădi plânsul. El se desprinse de Jonas şi făcu un pas înainte. Dar picioarele lui slăbite nu-l putură susţine şi se prăbuşi pe podea. Katharina traversă încăperea în grabă şi, când ajunse la el, căzu în genunchi. Nu-i păsa că oamenii mişunau în jurul lor sau că un cadavru zăcea întins pe podea într-o baltă de sânge.

— Kate. Vocea lui era slabă. Îi apucă mâinile şi îi studie fiecare deget.

— Nu a apucat să-mi facă rău. Mătuşa Lena mi-a venit în ajutor înainte să apuce el să-mi facă ceva.

Katharina arătă cu capul spre mătuşa Lena, care stătea deoparte.

Luther o privi.

— Mulţumesc.

Mătuşa Lena încuviinţă din cap, dar îşi plecă fruntea.

— Nu ştiu cum ţi-aş putea mulţumi vreodată îndeajuns. Privirea lui Luther se întoarse apoi spre Katharina. Pentru că după Domnul, Katharina este cea mai mare comoară a mea.

Bucuria îi inundă inima şi, în mijlocul întregii nebunii, îşi dorea să-l cuprindă în braţe pe doctorul Luther.

El privi la gâtul ei şi se încruntă. Încet, îşi ridică degetele spre locul care încă o ardea, cel în care o tăiase fratele Gabriel.

— Nu cred că va fi nevoie să fie cusută, zise ea atingându-şi gâtul. Nu e o rană prea adâncă.

Mâna lui o apucă pe a ei. Îşi ridică marginea hainei şi îi şterse sângele de pe vârful degetelor. Apoi îşi plecă creştetul şi-şi lipi buzele în căuşul palmei ei.

Căldura respiraţiei şi tandreţea atingerii lui îi învolburară bucuria ce-i umplea inima.

Sărutarea lui poposi în palma ei, după care el îşi desprinse buzele de ea şi îi închise pumnul. Îi cuprinse apoi mâna într-a sa.

— Katharina, îţi dăruiesc acum ceea ce trebuia să-ţi fi dăruit cu mult timp înainte.

Ei i se tăie suflarea.

— Îţi dăruiesc solemn toată inima mea şi toată dragostea mea, din ziua asta şi până în veci!

Privirea lui se contopi cu a ei pentru o clipă prelungă, strălucind de pasiunea pe care Katharina o putea vedea în ea doar atunci când predica de la amvon.

— Chiar dacă tânjesc după dragostea ta şi sper că într-o bună zi vei ajunge să ţii şi tu la bătrânul sărman care sunt, nu am nevoie de dragostea ta în schimb. Privirea lui îi mângâie faţa. Te iubesc indiferent...

Ea-şi duse degetul la buzele lui, curmându-i vorbele.

— Cred că am ţinut la tine din ziua în care ne-am întâlnit.

Ochii lui străluciră surprinşi.

Ea-i zâmbi.

— Am fost o proastă pentru că am îngăduit ca mândria mea să stea în calea dragostei pe care ţi-o port.

Buzele lui se arcuiră încet într-un zâmbet.

— Oare ce vrea să spună scumpa mea doamnă Katharina? Recunoaşte cumva că a greşit?

— Poate că da.

Katharina îşi ridică uşor bărbia, părând ofensată, dar zâmbetul i se lărgi.

— Atunci spune-mi-o!

— Ce să-ţi spun?

— Spune-mi că ai greşit.

Expresia de pe faţa lui reflecta toată bogăţia sentimentelor sale.

O dragoste subită şi intensă se revărsă din inima Katharinei. *Asta* era ceea ce-şi dorise; exact *acesta* era lucrul pentru care riscase totul. Omul acesta... Martin Luther.

— Măria sa împărăteasa Katharina este încă prea mândră pentru a recunoaşte un asemenea lucru?

Vocea lui avea un ton şăgalnic.

Ea întinse mâna după mâna lui şi îi desfăcu degetele.

— Am greşit.

Apoi se aplecă spre palma lui şi se concentră complet asupra ei.

Ochii lui se făcură mari şi dispăru din ei orice urmă de amuzament.

Buzele ei găsiră căuşul palmei sale şi, cu privirea cufundată în a lui, îşi lipi buzele de pielea lui, gustând din umezeala ei sărată.

Nările lui palpitară de dorinţă.

Ea îşi ridică fruntea încet. Apoi îi închise degetele peste sărutul pe care i-l lăsase în palmă.

— Îţi dăruiesc solemn toată inima mea şi toată dragostea mea. Din ziua asta şi până în veci.

EPILOG

7 IUNIE 1526

Katharina aşternu un sărut pe căpşorul mătăsos al copilaşului. Mirosul nou-născutului era mai dulce decât al oricărei flori sau plante pe care o cunoscuse vreodată.

— Cum să-l numim?

Ea-i zâmbi doctorului Luther.

Stând pe marginea patului lor, el trase uşor de un colţ al păturicii până zări căpşorul mititel şi roşu, tot boţit. Reverenţa şi uluirea îi făcură ochii mari.

— Deci nu am dat naştere unui monstru cu două capete, anticristului prezis de papă?

— Ai un fiu minunat, doctor Luther, zise mătuşa Lena. Îşi trecu degetele prin părul lung al Katharinei şi i-l îndepărtă din faţă.

Katharina strânse mâna mătuşii Lena, recunoscătoare pentru că o ajutase să îşi aducă copilul pe lume şi pentru că fusese prima care îl ţinuse în braţe.

Mătuşa Lena a devenit o parte atât de importantă din viaţa de zi cu zi de la Mănăstirea Neagră încât Katharina nu ştia cum s-ar fi

putut descurca fără ea, mai ales cu fluxul continuu de musafiri care veneau şi plecau. Şi mătuşa Lena avea un mod special de a se raporta la călugăriţele fugite, o blândeţe şi o înţelegere de care femeile acelea aveau atâta nevoie.

Degetele reci ale mătuşii Lena îi mângâiară faţa.

— Sunt mândră de tine!

— În toţi acei ani petrecuţi la mănăstire, te-ai gândit vreodată că voi fi soţie şi mamă?

— Rolul acesta ţi se potriveşte de minune. Mătuşa Lena începu să se joace cu şuviţele lungi ale părului ei. Doctorul Luther ţi se potriveşte de minune.

Mătuşa Lena avea dreptate. Chiar dacă nu era întotdeauna de acord cu el, mai ales cu felul în care se ocupa de banii lor, Dumnezeu îi oferise într-adevăr tocmai omul de care avea nevoie.

De fapt, Dumnezeu îi dăruise mai mult decât visase vreodată că ar fi cu putinţă să aibă: un soţ, o familie, iar acum un copil. Dar mai întâi trebuise să renunţe la toate aşteptările ei pline de încăpăţânare. Trebuise să renunţe nu doar la hainele ei de călugăriţă şi la vălul ei, ci la toate celelalte lucruri care-i fuseseră dragi şi familiare, până când Dumnezeu o adusese în sfârşit într-un loc în care o putea folosi.

Nu-i fusese uşor să renunţe la tradiţii. Dar începuse să citească Biblia tradusă de Luther în limba germană şi, încetul cu încetul, cuvintele îi descopereau o comoară pe care nu şi-o putuse nici măcar imagina înainte.

Ca şi când i-ar fi simţit gândurile, Luther îşi împleti degetele printre ale ei şi-i ridică mâna la buze.

— Sunt un soţ norocos. Cea mai bună şi mai scumpă soţie mi-a făcut cadou un fiu şi am devenit soţ şi tată prin harul minunat al lui Dumnezeu.

Se aplecă în faţă. Privirea lui poposi pe buzele ei.

Ea simţi cum se topeşte la gândul unuia dintre săruturile lui. Chiar şi după un an de căsătorie, încă îi putea înlănţui inima cu cea mai fugară privire sau cea mai uşoară atingere a lui.

Ea îşi ridică bucuroasă bărbia până la a sa şi oftă uşor de plăcere când buzele sale calde le acoperiră pe ale ei, la început mai uşor, apoi mai intens, cu toată pasiunea ce se ascundea în fiecare fibră a fiinţei sale.

Pastorul Bugenhagen îşi drese vocea lângă ei şi începu să întoarcă paginile Bibliei sale.

Jonas chicoti.

— Cred că mai bine îi lăsăm pe aceştia doi singuri şi ne întoarcem mai târziu pentru botez.

Doctorul Luther îi dădu drumul Katharinei şi îi zâmbi prietenului său.

— Chiar niciodată nu-mi daţi pace, nici măcar când o felicit pe soţia mea pentru naşterea fiului nostru?

— Tu nu te-ai născut ca să aduci pacea, îi răspunse Jonas.

— Te-ai născut ca să schimbi lumea, îl completă Katharina.

În fiecare zi se temea pentru viaţa lui şi trăia cu gândul că oricare dintre oaspeţii lor putea fi următorul asasin. Dar îi acceptase chemarea şi îl iubea pentru dedicarea cu care o îmbrăţişase el.

El se aplecă şi îl sărută pe fiul lor pe creştetul său ciufulit.

— Nu mi-ai răspuns la întrebare, zise ea. Cum să-l numim?

El se trase înapoi şi-şi ridică fruntea.

— Această *Katzen* şuierătoare a mea mă întreabă *pe mine* ce părere am? Nu-mi vine să cred.

— Sigur că te întreb. Tu eşti tatăl.

— Sunt convins că i-ai găsit deja un nume.

— Nu te-aş întreba pe tine dacă deja aş fi...

— Care e? Ochii îi dansau veseli.

— *Herr* doctor, *tu* trebuie să hotărăşti!

— Katharina mea, doamna mea, spune-mi care e numele lui!

Ea-i zâmbi.

— Prea bine. Numele lui e Johannes, dar îl vom numi Hans, după tatăl tău.

El rămase tăcut o vreme, odihnindu-şi privirea asupra micuţului din braţele ei. Când el nu spuse nimic, inima ei începu să bată mai rar. Greşise oare când presupusese că el învăţa de-acum să-şi ierte şi să-şi iubească tatăl?

În cele din urmă, privirea lui o întâlni pe a ei. Iar de această dată ea putu zări în adâncimea ochilor săi căldura produsă de o nouă dragoste, acea dragoste pe care doar un părinte o poate avea pentru copilul său.

— Şi în acest caz, dacă eu sunt de acord cu numele pe care l-ai ales, tu ce-mi dai în schimb?

Tonul îi era serios, dar colţurile gurii i se curbau într-un zâmbet şăgalnic.

Inima Katharinei începu din nou să bată.

— Scumpul meu soţ, fac orice doreşti!

El făcu o grimasă nostimă.

— Orice doresc? Atunci va trebui să mă gândesc la ceva foarte special. Făcu o pauză de o clipă, iar privirea lui însufleţită de o dorinţă adâncă se ciocni de a ei. Mi-aş mai dori încă un sărut din partea frumoasei mele soţii.

— Îmi va fi foarte greu să mă supun, îl tachină ea. Dar îmi voi da toate silinţele.

El îşi plecă din nou fruntea spre ea.

— Te iubesc, Katharina Luther.

— Şi eu te iubesc, Martin Luther.

Sperăm că ţi-a făcut plăcere citirea acestei cărţi.
Pentru detalii suplimentare şi alte apariţii editoriale
disponibile la Editura Scriptum vezi paginile de final
şi accesează librăria virtuală de la adresa www.scriptum.ro

NOTA AUTORULUI

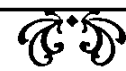

Aş vrea să vă pot spune că Martin Luther şi Katharina nu au mai avut niciodată parte de greutăţi împreună. Dar cei peste douăzeci de ani ai căsătoriei lor sunt presăraţi cu dificultăţi de tot felul, incluzând sărăcia, ciuma şi ameninţarea războiului împotriva Turciei. Doi din cei cinci copii ai lor au murit, iar pierderea lor i-a afectat profund pe amândoi. Cea mai mare provocare a Katharinei a fost să se îngrijească de sănătatea soţului ei. El a continuat să sufere de o mulţime de afecţiuni, incluzând crize depresive, episoade de ameţeală şi pietre la rinichi.

În plus, pe lângă dramele lor personale şi problemele de sănătate, Luther şi Katharina au înfruntat o persecuţie religioasă continuă pe tot parcursul vieţii lor. Papa şi Sfântul Împărat Roman au crezut că sângele Războiului Ţărănesc a stins focul Reformei. Însă nu a trecut mult până când flăcările au reizbucnit în toată Germania cu o forţă şi o strălucire mult mai mari ca înainte.

În 1526, la scurt timp după naşterea primului lor fiu, Hans, electorul şi câţiva dintre ceilalţi prinţi au întemeiat Alianţa Evanghelică. Ei le-au oferit în sfârşit sprijinul lor Reformei şi Evangheliei, un gest pe care foarte probabil nu l-ar fi făcut dacă Luther ar fi luat partea

țăranilor în Războiul Țărănesc. El s-a înstrăinat de clasa țăranilor, dar prin această decizie a lui a asigurat succesul Reformei.

De asemenea, la scurt timp după naşterea fiului lui Luther, prinții au declarat că le era imposibil să aplice Edictul de la Worms pentru că se temeau de tulburările pe care le-ar fi generat implementarea lui în provinciile lor. I-au cerut împăratului să desființeze edictul o dată pentru totdeauna. Cu toate că hotărârea condamnării la moarte a lui Martin Luther nu a fost complet desființată, ea a fost suspendată. În următorii câțiva ani, în timp ce împăratul Carol al V-lea s-a luptat împotriva Franței, a papei şi a turcilor, Reforma a avut parte în cele din urmă de o perioadă de liniște după intensa persecuție de care a avut parte înainte. În acești ani, cea mai mare parte a nordului Germaniei a devenit luterană.

Cu toate că Luther a primit sprijinul conducătorilor țării, adepții Reformei se confruntau în continuare cu lipsuri şi amenințări zi de zi. Drept răspuns la aceste pericole, Luther a spus: „Principala noastră lucrare este rugăciunea; lăsați-i pe oameni să știe că se confruntă acum cu tăişul sabiei şi cu furia Satanei şi îndemnați-i să se roage."

După ce ați citit o carte ca aceasta, poate vă întrebați cât din povestirea aceasta este istorie şi cât de mult am adăugat la ea doar pentru a o face interesantă. În cazul oricărei ficțiuni istorice, scriitorul trebuie să pornească de la un cadru real – de la nişte fapte reale, apoi să adauge mai multe detalii pentru a crea o povestire plăcută şi atrăgătoare. Deci ce a avut loc în realitate?

Cea mai mare parte a povestirii! Katharina a scăpat de la mănăstire într-o căruță. A reuşit să ajungă la Wittenberg şi a fost plasată în casa familiei Reichenbach, unde l-a întâlnit pe Jerome Baumgartner. El i-a promis că se căsătorește cu ea, dar apoi a plecat şi n-a mai auzit vreodată de el. Între timp s-a dus să locuiască la familia Cranach şi a învățat de la Barbara cum să conducă o gospodărie

mare. În cele din urmă, ea a rămas singura dintre călugăriţele de la Marienthron care nu a plecat din Wittenberg. Presiunile în vederea căsătoriei ei s-au intensificat până când Luther a aranjat să îi fie dată ca soţie doctorului Glatz. Katharina s-a opus acestui mariaj şi a declarat că mai bine se căsătoreşte cu doctorul Luther. Şi în mod uluitor, noaptea logodnei lor a fost vegheată de Jonas, care le-a fost martor. Au avut parte de o ceremonie separată de căsătorie în biserică după două săptămâni de la logodnă, iar noaptea nunţii lor a fost întreruptă de sosirea lui Karlstadt, fostul duşman al lui Luther devenit prieten. Au primit multă lume în casa lor şi au trăit într-un pericol constant, iar Luther credea într-adevăr că era posibil în orice zi să fie prins şi ars pe rug.

Majoritatea personajelor, inclusiv Melanchton, Jonas, pastorul Bugenhagen, Wolfgang, mătuşa Lena, abatele Baltazar şi familia Cranach au fost persoane reale, a căror existenţă este atestată istoric. Am inventat doar câteva personaje din această povestire, cum ar fi Greta, Thomas şi fratele Gabriel. Am încercat de asemenea să fac tot posibilul pentru a reda esenţa portretului lui Martin Luther şi am folosit multe dintre faimoasele lui citate în întreaga carte. În plus, am încercat să surprind climatul social, politic şi religios al tumultuoaselor vremuri din perioada Reformei şi a Războiului Ţărănesc.

A fost oare răpită Katharina şi dusă înapoi la Marienthron pentru o scurtă perioadă? Au existat oare tentative de otrăvire a lui Luther? A suferit mătuşa Lena acele abuzuri îngrozitoare? Aceste detalii au izvorât din imaginaţia scriitorului. Nu voi cunoaşte niciodată toate detaliile şi intrigile din vieţile lor, dar cu siguranţă e interesant să ne imaginăm cum s-au întâmplat toate lucrurile. Experţii în istorie medievală şi luterană pasionaţi de domeniul lor trebuie să mă ierte pentru libertăţile pe care mi le-am luat pentru a crea o intrigă, precum şi pentru a reuşi să condensez perioadele de timp şi evenimentele.

În ciuda tuturor greutăţilor, Martin Luther şi soţia sa, Katharina, s-au bucurat de mai bine de douăzeci de ani de căsnicie. Luther chiar a iubit-o pe Katharina din toată inima. Într-o scrisoare adresată unuia dintre prietenii săi, Luther spunea despre soţia lui: „Kate, coasta

mea, te salută, cea pe care, în sărăcia mea, nu aş schimba-o pe toate bogăţiile lui Cresus.*"

Katharina i-a fost alături lui Luther, l-a încurajat şi l-a ajutat să devină unul dintre cei mai mari eroi cunoscuţi vreodată în istorie. Fie ca povestea ei să vă încurajeze şi să vă inspire să-i preţuiţi pe cei pe care îi aduce Dumnezeu în viaţa voastră.

* Referire la ultimul rege al Lidiei, din secolul al VI-lea î.C., legendar pentru bogăţia sa (n.tr.).

GHIDUL CITITORULUI

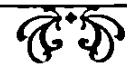

1. Katharina şi celelalte măicuţe şi-au riscat viaţa fugind din mănăstire. Care au fost câţiva dintre factorii care le-au determinat să se arunce într-o asemenea aventură periculoasă?
2. La fel ca măicuţele, v-aţi confruntat vreodată cu nevoia alegerii dificile dintre a rămâne în siguranţa vieţii voastre de până atunci sau a ieşi din zona voastră de confort şi a pătrunde în ceva necunoscut, riscant, poate chiar înfricoşător? Cum aţi descrie acea experienţă?
3. Luther i-a încurajat pe foştii călugări şi pe fostele călugăriţe să se căsătorească şi a vorbit despre beneficiile căsătoriei. Ce părere aveţi despre motivele pentru care Luther a refuzat să se căsătorească şi să întemeieze el însuşi o familie? De ce credeţi că şi-a schimbat poziţia?
4. Gândindu-vă la prevalenţa vieţii monahale din Evul Mediu şi la toţi bărbaţii şi femeile care au devenit călugări şi călugăriţe, care credeţi că au fost câteva dintre beneficiile acelui stil de viaţă? Şi care au fost câteva dintre problemele legate de acel stil de viaţă?
5. Ce aşteptări au avut călugăriţele în legătură cu felul de viaţă pe

care aveau să îl ducă în „lumea reală"? Care au fost câteva dintre realităţile cu care s-au confruntat odată ce au plecat din mănăstire?

6. Uneori avem aşteptări înalte în legătură cu felul în care ar trebui să arate viaţa noastră, însă realitatea de zi cu zi nu se ridică întotdeauna la înălţimea acestor aşteptări. V-aţi confruntat vreodată cu dezamăgirea când ceva nu a ieşit aşa cum aţi crezut că ar fi trebuit să iasă?
7. Luther nu era hotărât cui să-i ţină partea în Războiul Ţărănesc: ţăranilor sau nobililor. De partea cui a fost în final? Credeţi că a făcut alegerea corectă? De ce da sau de ce nu?
8. Aţi făcut vreodată o alegere dificilă de care v-aţi îndoit ulterior sau pe care aţi regretat-o? Ce fel de repercusiuni a avut acea alegere?
9. Katharina şi Luther au avut propria lor luptă dintre clase – una care o oglindea pe cea dusă de prinţi şi ţărani. În perioada Evului Mediu, diferenţele de clasă erau adesea considerate „rânduite de Dumnezeu", iar căsătoriile dintre cei din clase diferite erau foarte rare. Ce v-a surprins în legătură cu sistemul împărţirii pe clase din acea perioadă? De ce ne vine greu să înţelegem în vremurile noastre un astfel de sistem rigid? Ce exemple de diferenţe de clasă puteţi vedea în prezent în societatea noastră?
10. Care au fost câteva dintre abuzurile Bisericii Romane (ale Bisericii Catolice) de atunci? Care au fost câteva dintre modurile în care Luther şi adepţii săi au încercat să producă schimbări?
11. Luther simţea că tatăl său este dezamăgit de el. Nu credea că se poate ridica la înălţimea aşteptărilor sale. Aţi dezamăgit vreodată pe cineva din familia voastră sau aţi încercat degeaba să vă ridicaţi la înălţimea aşteptărilor cuiva? Cum v-aţi simţit?
12. Aţi fost surprinşi de ultima scenă sau de identitatea persoanei care îl sabota pe Luther ori a persoanei care a salvat-o în cele din urmă pe Katharina?
13. Katharina s-a luptat să renunţe la anumite obiceiuri, tradiţii şi titluri. Ea era obişnuită să facă lucrurile în modul acceptat în general de societate sau biserică. De ce le este atât de greu oamenilor să accepte moduri noi de a face anumite lucruri?

NOTĂ DESPRE AUTOR

Jody Hedlund este autoarea unor lucrări considerate bestselleruri şi câştigătoarea mai multor premii, inclusiv *The Carol Award* pentru ficţiune istorică şi *The Award of Excellence.* Jody provine dintr-un mediu luteran, atât tatăl, cât şi unchiul ei fiind pastori luterani. De asemenea, a frecventat gimnaziul şi liceul luteran şi a fost întotdeauna fascinată de poveştile despre Martin Luther pe care le auzea an de an la orele de catehism.

Şi-a luat licenţa la Universitatea Taylor şi masteratul la Universitatea din Wisconsin, ambele în domeniul asistenţei sociale. Locuieşte în Midland, Michigan, împreună cu soţul ei şi cu cei cinci copii ai lor. Descoperiţi-o pe Judy online la www.jodyhedlund.com.

EA, O CĂLUGĂRIȚĂ DE VIȚĂ NOBILĂ. EL, UN ERETIC, UN REFORMATOR ... U N PROSCRIS AL SFÂNTULUI IMPERIU ROMAN.

Luther şi Katharina este o poveste de dragoste înduioşătoare amplasată în contextul turbulent al Reformei Protestante din secolul al XVI-lea. Pe alocuri îți sfâşie inima sau te lasă cu respirația tăiată, însă cititorii vor fi captivați atât de povestea de dragoste, cât şi de detaliile istorice întrețesute cu pricepere în fiecare capitol!

În ciuda unei perioade tumultoase din istoria Bisericii şi a unor circumstanțe descurajatoare, Martin Luther şi soția sa, Katharina, s-au bucurat de mai bine de douăzeci de ani de căsnicie, cu toate că nimeni nu le-ar fi dat vreo şansă, având în vedere statutul şi perspectiva lor atât de diferite. Luther a iubit-o pe Katharina din toată inima, iar Katharina i-a fost alături lui Luther, l-a încurajat şi l-a susținut să devină unul dintre cei mai mari reformatori ai lumii creştine.

Istoria, povestea de dragoste şi credința profundă din acest roman sunt împletite toate cu atâta măiestrie.

—Tamera Alexander

Premiul Christy pentru cel mai bun roman istoric.

Jody Hedlund este autoarea unor lucrări considerate bestselleruri şi câştigătoarea mai multor premii. Jody provine dintr-un mediu luteran, atât tatăl, cât şi unchiul ei fiind pastori luteri, şi a fost întotdeauna fascinată de viața lui Martin Luther. Hedlund se remarcă prin scrierile ei în care readuce la viață femei din trecutul uitat. Pasiunea ei este cartea, lângă o ceaşcă de cafea şi o ciocolată. Locuieşte în Midland, Michigan, împreună cu soțul ei şi cei cinci copii ai lor.

ISBN 978-606-8712-40-6

39 lei

EDITURA SCRIPTUM
www.scriptum.ro